

Roger Zelazny

Bu Ölümsüz

METİS BİLİMKURGU

Metis Bilimkurgu

Eric Frank Russell	...Ve Sonra Hiç Kalmadı ✓
Ursula K. Le Guin	Balıkçıl Gözü ✓
Robert Sheckley	Mevki Uygarlığı ✓
Robert A. Heinlein	İkiz Yıldız ✓
Harry Harrison	Paslanmaz Çelik Sıçan ✓
Ursula K. Le Guin	Rocannon'un Dünyası ✓
Robert A. Heinlein	Kaybolan Miras ✓
Poul Anderson	İki Dünya Savaşıyor ✓
F. Pohl & C.M. Kornbluth	Uzay Tacirleri ✓
Müfit Özdeş	Son Tiryaki ✓
Robert A. Heinlein	Kızıl Gezegen ✓
Harry Harrison	Yer Açın! Yer Açın! ✓
Ursula K. Le Guin	Dünyaya Orman Denir ✓
Alexei Panshin	Ergenlik Ayini ✓
Harry Harrison	Paslanmaz Çelik Sıçanın İntikamı ✓
Kurt Vonnegut Jr.	Otomatik Piyano ✓
Philip K. Dick	Gökteki Göz ✓
Jack Vance	En Son Kale ✓
Ursula K. Le Guin	Mülksüzler ✓
F. Pohl & C.M. Kornbluth	Hukuk Gladyatörü ✓
Robert A. Heinlein	Uzay Elbisemle Yolculuğa Hazırım ✓
Philip K. Dick	Vulcan'ın Çekici ✓
David Brin	Postacı ✓
C. M. Kornbluth	Teşkilat ✓
Frederik Pohl	Pısırlıklar Çağı ✓
Thomas M. Disch	Kobaylar Kampı ✓
John Brunner	Şok Dalgası Süvarisi ✓
Brian Aldiss	Yıldız Gemisi ✓
Philip K. Dick	Yüksek Şatodaki Adam ✓
Roger Zelazny	Bu Ölümsüz ✓
Samuel Delany	Triton ✓

" İyi Bilimkurgu
İyi Edebiyattır "

Metis Yayınları
İpek Sokak No. 9, 80060 Beyoğlu, İstanbul

Bilimkurgu: 30
Metis Edebiyat Dizisi
Bu Ölümsüz
Roger Zelazny
Özgün adı: This Immortal, 1966

© Roger Zelazny

Birinci Basım: Eylül 2000

Yayın Yönetmeni: Bülent Somay
Kapak Tasarımı: Emine Bora

ISBN 975-342-288-1

Roger Zelazny

Bu Ölümsüz

Çeviren: Sönmez Güven

METİS YAYINLARI

ROGER ZELAZNY

Roger Zelazny 1937'de ABD'de doğdu. İlk bilimkurgu öyküsü, Samuel Delany, Thomas Disch ve Ursula Le Guin gibi kuşağının birçok önemli bilimkurgu yazarı ile aynı yılda, 1962'de yayınlandı. İlk romanı olan *Bu Ölümsüz*'ün yayım tarihi 1966'dır. Diğer bir önemli romanı, *Lord of Light (Işık Tanrısı, İthaki, 2000)* 1967 de yayınlandı. Delany bu tarihten sonra giderek artan ölçüde fantazi ve bilimkurgu öğelerini birleştiren eserlere yönelmiş, 1970'te başladığı Amber dizisiyle bu alandaki en önemli ürünlerden bazılarını vermiştir.

“SEN BİR KALLIKANZAROS’ SUN,” diye seslendi aniden.

Sol yanıma döndüm ve karanlığın içinden ona gülümsedim.

“Toynaklarımla boynuzlarımı Büro’da bıraktım.”

“Anlatılanları duymuşsun!”

“Adım ‘Nomikos’.”

Kadına doğru uzandım ve buldum.

“Bütün dünyayı mı mahvedeceksin bu kez?”

Güldüm ve onu kendime çektim.

“Bunu düşüneneğim. Eğer Yer’in çöküşü böyle olacaksa...”

“Burada yılbaşlarında doğan çocukların kallikanzaros kanından olduklarını biliyorsun,” dedi,
“ayrıca bir keresinde bana demiştin ki yaş gününde...”

“Tamam, tamam!”

Sadece yarı yarıya şaka yollu konuştuğu kafama dank etmişti. Eski Topraklar’da, Sıcak Topraklarda insanın karşısına bazen nelerin çıkıverdiğini bilenler, efsanelere fazladan çaba sarf etmeksizin rahatlıkla inanırlar - örneğin baharın her gelişinde toplanıp Yer Ağacı’nı on gün boyunca testereyle kesmeye çalışan ve Paskalya çanlarının son anda çalmaya başlamasıyla dağılmak zorunda kalan perilerin öyküsünde olduğu gibi. (Ziller, *ding-dong*, dişler, *hart-hart*, toynak sesleri, *dıgıdıg-dıgıdıg*, vb. vb.) Cassandra’yla benim yatakta din, siyaset ya da Ege folkloru hakkında tartışmak gibi bir alışkanlığımız yoktu - ama ben bu yörede doğmuş olduğumdan anılar belleğimde hâlâ oldukça canlıydı.

“Kırdın beni,” dedim şaka yollu.

“Sen de *beni* kırıyorsun...”

“Üzgünüm.”

Yine gevşedim.

Bir süre geçtikten sonra açıklamaya giriştim. “Henüz küçücük bir veletken, diğer veletler beni itip kakarlar, bana ‘Konstantin Kallikanzaros’ derlerdi. Biraz büyüyüp çirkinleştiğimde bundan vazgeçtiler. En azından, artık yüzüme karşı söylemiyorlardı...”

“‘Konstantin’? Adın bu muydu? Hep merak ederdim de...”

“Artık ‘Conrad’ olduğuna göre unut gitsin.”

“Ama ondan hoşlandım. Sana ‘Conrad’ demektense ‘Konstantin’ diye çağırmayı tercih ederim.”

“Eğer seni mutlu edecekse...”

Ay, harabeye dönmüş suratını benimle dalga geçermişçesine pencere pervazından yukarı kaldırdı. Ne aya, ne de pencereye erişebiliyordum; ben de öte yana döndüm. Gece soğuktu, nemliydi ve buralarda her zaman olduğu üzere sisliydi.

“Yer gezegeninden sorumlu Anıtlar, Sanatlar ve Belgeler Komiseri’nin Dünya Ağacı’nı baltalamak gibi bir niyetinin olduğunu pek sanmıyorum,” diye dişlerimi gıcırdattım.

“*Benim Kallikanzaros’um*,” dedi çabukça, “bunu söylemek istememiştim. Ama çan sesleri her yıl azalıyor ve sadece niyet etmek de her zaman yeterli olmuyor. Senin gidişatı bir şekilde *değiştireceğine* ilişkin bir his var içimde. Belki de...”

“Yanılıyorsun, Cassandra.”

“Ve de korkuyorum, üşüyorum...”

Ve karanlığın içerisinde öylesine tatlıydı ki, onu kollarımla sararak o sisler içindeki çiğden korumaya çalıştım.

Geçen şu son altı ayın olaylarını kafamda yeniden kurmaya çalıştığım da anlıyorum ki, biz ekim ayını ve Kos adasını tutkularımızın duvarlarıyla çevrelemeye çabalarken, Yer, tüm ekim aylarının köklerine kibrit suyu dökebilecek güçlerin ellerine çoktan düşmüştü bile. Nihai yok oluşun içeriden ve dışarıdan güdümlenen en son güçleri daha o zamandan yıkıntıların arasında kaz adımlarıyla yürümeye başlamışlardı - yüzsüz, kaçınılmaz, kollar kaldırılmış! Cort Myshtigo onu Titan'dan bir yığın gömlek ve ayakkabı, iç çamaşırları, çoraplar, seçme şaraplar, tıbbi malzeme ve uygarlığın en son kayıtlarıyla birlikte getiren antika *Güneş-Otobüsü Dokuz* ile Port-au-prince'e inmişti. Zengin ve nüfuzlu bir galakto-gazeteci idi o. Zenginlik düzeyinin ne olduğunu haftalar boyunca öğrenemeyecektik; nüfuz düzeyini ise ancak beş gün önce anlayabildim.

Yabanıllaşmış zeytinliklerin arasında dolaşır ve bir Frank kalesinin yıkıntılarında yolumuzu bulmaya çalışırken, ya da izlerimiz gümüş kanatlı martıların hieroglif benzeyen izlerine karışırken, Kos sahillerinin ıslak kumlarında, hiçbir zaman gelmeyecek ve aslında hiç umulmaması gereken bir fidyeyi bekleyerek zamanı öldürmüştük.

Cassandra'nın Katamara zeytinlerinin renginde ve pırıl pırıl saçları vardı. Elleri yumuşak, parmakları kısa ve narince perdeliydi. Gözleri çok koyuydu. Benden yaklaşık sekiz santim kadar daha kısaydı; ben bir seksenin çok üzerinde olduğuma göre bu onun zarafetini daha da büyük bir başarı haline getiriyordu. Benim yanımda yürüyen bir kadın hiç kuşkusuz zarif, titiz ve güzel görünür çünkü bende bunların hiçbiri yoktur: Sol yanağım, New York turnesi için Guggenheim'ı mezarından eşeleyip çıkardığım sırada küflü bir çadır bezinden kaptığım mutant mantarlar nedeniyle mor rengin çeşitli tonlarıyla bezenmiş bir Afrika haritasını andırır; saç çizgim kaşlarımın bir parmak üzerinden başlar; gözlerim farklı farklı renklindedir, (insanlara gözdağı vermek istediğimde sağdaki soğuk mavi olanını üzerlerine dikerim; kahverengi gözüm İçten ve Dürüst Bakışlar içindir.) Sağ bacağımın kısalığını destekli pabuçlarla telafi etmeye çalışırım.

Aslına bakarsanız Cassandra'nın karşılaştırılmaya pek gereksinimi de yoktur, hani. O çok güzeldir. Onunla tesadüfen tanıştım, gözüm kararış biçimde peşinden koştum, istencim dışında evlendim. (Son bölüm onun fikriydi.) Bana kalsaydı buna pek hevesli değildim - kayıgımı limana çekip onu Hipokrat'ın çınar ağacının yanında güneşlenen bir deniz kızı gibi gördüğüm ve çok arzuladığıma karar verdiğim gün bile. Kallikanzaroslar hiçbir zaman evcil tipler olmamışlardır. Yine ayağım kayıvermişti işte.

Pırıl pırıl bir sabahtı. Birlikteki üçüncü ayımıza başlıyorduk. Kos'daki son günümdü - önceki akşam almış olduğum bir çağrı nedeniyle. Gece yağın yağmur her şeyi nemlendirmişti; evin önündeki taraçada oturmuş Türk kahvesi içip portakal yiyorduk. Gün, dünyaya sızmaya başlamıştı. Esinti aralıklıydı, ıslaktı, süveterlerimizin kara gövdelerinin altında derimizi ürpertiyor ve kahvelerimizin üzerinden dumanlarını alıyordu.

“*Rodos dactylos Aurora*,” dedi işaret ederek.

“Evet,” dedim başımla onaylayıp, “gerçekten de parmakları pembe ve çok hoş.”

“Tadını çıkarmaya bakalım.”

“Haklısın. Pardon.”

Kahvelerimizi bitirdik, üstüne birer sigara tütürdük.

“Kendimi çok sefil hissediyorum,” dedim.

“Farkındayım,” dedi. “Yapma böyle.”

“Elimde değil. Gitmek ve seni terk etmek zorundayım. Buda çok alçakça.”

“Sadece birkaç hafta alabilir. Sen kendin söylemiştin bunu. Sonra geri döneceksin.”

“Umarım,” dedim. “Daha uzun sürerse eğer, seni aldırıyorum. Nerede olacağımı bilmiyorum, henüz.”

“Cort Myshtigo kim?”

“Vegalı aktör ve gazeteci. Önemli biri. Yer’den kalanlar hakkında bir şeyler yazmak istiyor. Benim de olanları göstermem gerek dolayısıyla. Benim. Bizzat. Lanet olsun!”

“Tekneyle dolaşmak için on aylık tatiller alabilen bir kişinin aşırı işten yakınmaya hakkı olmamalı.”

“Ben yakınabilirim - ve de yakınacağım. Benim işim tam bir arpalık olmalıydı.”

“Niçin?”

“Ben özellikle öyle ayarladığım için. Anıtlar, Sanatlar ve Belgeler’i şimdiki haline getirebilmek amacıyla yirmi yıl boyunca ter döktüm ve on yıl önce artık personelim kendi başlarına her şeyi üç aşağı beş yukarı yürütebilecekleri noktaya getirdim. Böylece ben de kendimi çayıra salabildim, arada bir kâğıtları incelemek için uğramamın yeterli olacağına karar verip kalan sürede keyfimin istediğini yapmayı planladım. Şimdiyse bu -bu yalakaca iş!- Vegalı bir çızıktırıcıya herhangi bir mihmandarın yaptırabileceği bir gezide refakat etmek! Vegalılar ilah değiller ya!”

“Dur bir dakika, lütfen,” dedi. “Yirmi yıl mı demiştin? On yıl mı?”

İçimde bir şeyler çökmeye başladı.

“Daha otuzunda bile değilsin.”

Daha da derinlere çöktüm. Dişimi sıktım. Geri yükseldim.

“Şey... sana şimdiye kadar, yani, çekingenim ya, bir türlü söylemeye fırsat bulamadığım bir şey var... Sen kaç yaşındasın, Cassandra?”

“Yirmi.”

“Hı-hıh. Eh, yani... benim yaşım seninkinin yaklaşık dört katı.”

“Anlayamıyorum.”

“Ben de. Doktorlar da. Yirmi ila otuz yaşlar arasında bir yerlerde stop ettim ve öyle kaldım. Sanırım bu da benim, yani - bana özgü mutasyonların bir parçasıydı. Fark eder mi?”

“Bilmiyorum... Evet.”

“Aksayarak yürümeme, ölçüsüzce bezgin olmama, hatta yüzüme bile aldırılmıyorsun. Öyleyse yaşımı niçin dert edesin ki? Ben *gencim*, gereken tüm işlevler açısından.”

“Aynı şey değil,” diyerek ödünsüzce kesti attı. “Ya hiç yaşlanmazsan ne olacak?”

Dudağımı ısırdım. “Önünde sonunda olacaktır.”

“Ya çok sonra olursa? Seni seviyorum. Senden çok daha yaşlı olmak istemiyorum.”

“Yüz elli yaşına dek yaşayacaksın. S-S terapileri var. Onları yaptırırsın.”

“Ama bütün bunlar senin gibi genç kalmamı sağlamaz.”

“Ben aslında genç de değilim. Doğuştan yaşlıyım.”

Bu da işe yaramamıştı. Ağlamaya başladı.

“Bu daha yıllarca ve yıllarca sonra,” dedim ona. “O zamana kadar ne olacağını kim bilebilir?”

Bu ise sadece onun daha fazla ağlamasını sağlamıştı.

Her zaman içimden geldiği gibi davranmışımdır. Kafam genellikle iyi çalışır; ama sanki hep söyleyeceklerimi söyledikten sonra başlar çalışmaya - ki o zamana kadar da daha fazla konuşabilmenin zeminini çoktan ortadan kaldırmış olurum.

Bu da işbilir bir personele, iyi bir radyoya sahip olmamın ve zamanımın büyük kısmını çayırdaki geçirmemin başlıca nedenlerinden birisidir.

Yine de anlatmayı başaramadığımız kimi şeyler oluyor.

Ben de dedim ki, “Bak, senin içinde de Sıcak Cevher’den bir miktar var. Kırk yaşında olmadığımı anlayabilmem kırk yılımı aldı. Belki sen de öylesindir. Ben sıradan bir sokak çocuğuydum...”

“Senin benzerin vakalar tanıyor musun?”

“Şey...”

“Hayır, tanımıyorsun.”

“Hayır, tanımıyorum.”

O anda yine gemimde olmayı dilediğimi anımsıyorum. Büyük ateşgemisinde değil. Benim yaşlı teknemde, limanın orada bekleyen *Golden Vanitie*'de. Yine limana ilk kez giriyor olmayı, onu ilk kez gördüğüm o pırıltılı anı yine yaşayabilmeyi ve her şeye sil baştan başlayabilmeyi dilediğimi anımsıyorum - ve gerçekleri ona ya o anda anlatmayı ya da ayrılış gününe dek yaşım hakkında dilimi tutmayı.

Güzel bir düştü, ama neylersin, balayı bitmişti artık.

Ağlamaya son vermesini ve gözlerini yine üzerimde hissetmeyi bekledim. Sonra biraz daha bekledim.

“Eee?” dedim sonunda.

“İyi sayılırım, sağol.”

Ürkek elini bulup avucuma aldım, dudaklarıma götürdüm. “Rodos’un parmakları,” diye fısıldadım ve o da, “Belki de,” dedi, “senin gidiyor olman iyi bir fikirdir - en azından bir süre için...” ve kahvenin dumanını alan esinti yine kopup geldi, nemliydi, bizi ürpertti ve her ikimizin ya da sadece benim ellerimin titremesine neden oldu - hangisiydi, emin değilim. Yapraklar da titrediler ve tepemizden aşağı yağdılar.

“Yaşını abarttın mı bana?” diye sordu. “Bir parça da olsa?”

Ses tonu uzlaşmaya varmanın en iyi yol olacağını hissettiriyordu.

Ben de içtenlikle “Evet,” dedim.

İnsanlığıma kısmen de olsa yine inanarak bana gülümsedi.

Hah!

Orada öylece oturduk, el ele gün doğumunu seyrettik. Bir süre sonra bir ezgi mırıldanmaya başladı. Hüzünlü bir şarkıydı, yüzyıllar öncesinden kalma. Bir baladdı. Themocles adlı genç bir güreşçinin öyküsünü anlatıyordu, hiçbir zaman yenilmemiş bir güreşçinin. Zamanla kendini yaşayan en büyük güreşçi saymaya başlar. Sonunda bir dağ zirvesine tırmanarak meydan okuyuşunu haykırır ve evlerine çok yakın düştüğünden tanrılar hemen eyleme geçerler: izleyen gün iri bir vahşi köpeğin semerli sırtına binmiş kötürüm bir çocuk gelir kasabaya. Üç gün üç gece güreşirler, Themocles ve çocuk; dördüncü günde çocuk Themocles’in belini kırarak onu tarlada bırakır. Kanının damladığı her yerden, Emmet’in verdiği adla, bir *strigefleur*, geceleri sürünerek avlanan kan emici köksüz bir çiçek büyür ve kurbanlarının kanında Themocles’in ruhunu aramaya başlar. Ama Themocles’in ruhu Yer’i terk etmiştir, böylece arayarak sürünmesi sonsuza dek sürecektir. Aiskilos’un öykülerinden çok daha basitti, ama bizler de bir zamanlar olduğumuzdan daha saf insanlarız, özellikle de anakaradakiler. Üstelik, aslında olanlar da böyle değildi.

“Niçin ağlıyorsun?” diye sordu bana aniden.

“Akchilleus’un kalkanındaki resmi düşünüyorum,” dedim, “ve eğitilmiş bir hayvan olmanın ne denli kötü olabileceğini - ayrıca ben ağlamıyorum. Yaprakların çiyi suratıma damlıyor.”

“Biraz daha kahve yapacağım.”

O kahveyle uğraşırken fincanları yıkadım ve benim yokluğumda *Vanitie*'yle ilgilenmesini tembihledim. Eğer onu çağırarak olursam tekneyi kızığa çektiğini istedim. Yapacağını söyledi.

Güneş gökyüzünde yükseldikçe yükseldi ve bir süre sonra tabutçu yaşlı Aldones’in avlusundan çekiç sesleri duyulmaya başladı. Tavşankulakları açmışlardı ve meltem kokularını tarlalardan aşırıp bize taşıdı. Gökyüzünde çok yükseklerde bir örümcekyarasa karaya doğru uğursuz bir belirti gibi süzülüyordu. Parmaklarım bir otuzaltılığın tetiğini kavramak, gümbürtü çıkarmak ve onun düşüşünü izlemek arzusuyla kaşındı. Ancak, bildiğim yegâne ateşli silah *Vanitie* de duruyordu ve sadece

yarasanın görüş alanından kayıp gitmesini izlemekle yetindim.

“Derler ki onlar Yer’in yerlisi değillermiş,” dedi bana yarasanın gidişini izlerken, “ve buraya Titan’dan getirilmişler, hayvanat bahçeleri için.”

“Bu doğru.”

“...Ve ÜçGün sırasında serbest kalmışlar ve kendi dünyalarında hiç olmadıkları kadar büyümüşler.”

“Bir keresinde kanat genişliği dokuz metre olanını gördüm.”

“Büyük annem bir zamanlar Atina’da işittiği bir öyküyü anlatmıştı bana,” diye anımsadı, “böyle bir yarasayı silahı olmaksızın öldüren birisi hakkında. Yarasa, adamı dolaştığı iskeleden -Pire’de- kapıp götürüyor ve adam da çıplak elleriyle onun boynunu kırıyor. Otuz metre yükseklikten körfeze düşüyorlar. Adam yaşıyor.”

“Bu çok uzun bir süre önceydi,” diye anımsadım. “Büro bu yaratıklar hakkındaki yok etme kampanyasını başlatmadan önce çevrede bunlardan çok daha fazla vardı ve daha da cesurdular. Artık kentlerden uzak duruyorlar.”

“Anımsadığım kadarıyla adamın adı Konstantin’di. O sen olabilir misin?”

“Soyadı Karagozis’ti.”

“Sen Karagozis misin?”

“Sen istersen olurum. Niçin?”

“Çünkü o daha sonra Atina’da Geridönüşçü Radpol’ü kurdu ve senin de çok güçlü ellerin var.”

“Sen bir Geridönüşçü müsün?”

“Evet. Ya sen?”

“Ben Büroya çalışıyorum. Politik görüşlerim yok.”

“Karagozis sayfiye yerlerini bombalamıştı.”

“Yaptı ya...”

“Bombaladığı için üzgün müsün?”

“Hayır.”

“Aslında senin hakkında çok az şey biliyorum, değil mi?”

“Benim hakkımda istediğini öğrenebilirsin. Sorman yeter. Ben aslında oldukça basit birisiyim. -Hava taksim geliyor işte.”

“Hiçbir şey duymuyorum.”

“Duyacaksın.”

Bir saniye sonra, taraçanın ucuna kurmuş olduğum vericinin sinyalini izleyerek Kos’a doğru gökyüzünden kayıp geldi. Ayağa kalkarak Cassandra’yı kendime çektiğimde taksi -bir Radson kayağı: altı metre uzunluğunda, altı düz, burnu küt, şeffaf ve pırılıtlı bir deniz tarağı şeklinde- vızıldayarak iniyordu.

“Yanında götürmek istediğin bir şey var mı?” diye sordu.

“Olduğunu biliyorsun, ama götüremem.”

Hava taksisi kondu ve yan tarafı kayarak açıldı. Uçuş gözlüğü takmış olan pilot başını bize doğru çevirdi.

“İçimde,” dedi Cassandra, “bir çeşit tehlikeye gidiyormuşsun gibi bir his var.”

“Sanmıyorum, sevgilim.”

“Hoşça kal, benim kallikanzarosum.”

Kayağa bindim ve Afrodit’e dualar mırıldanarak gökyüzüne sıçradık. Aşağıda, Cassandra elini sallıyordu. Ardımdaysa güneş ışıktan ağını sıkılaştırdı. Batı yönünde hızlandık; burası yumuşak bir geçiş dönemi için çok uygun bir yerdi ama olmadı. Kos’tan Port-au-Prince’e kadar dört saat boyunca

gri sular, soluk yıldızlar ve öfke içindeki ben vardık. Renkli ışıkları seyrettim...

Salon insanlarla kirlenmişti, patlayacak kadar tombullaşmış tropikal bir ay ışıldıyordu ve benim bütün bunları aynı anda görebilmemin nedeni de Ellen Emmet'i benimle birlikte balkona çıkmayı sonunda ikna edebilmiş olmam ve kapıların da ardına dek açılarak takozlanmış olmalarıydı.

"Öbür dünyadan yine geri döndün," diye hafifçe gülümseyerek karşıladı beni. "Neredeyse bir yıldır yoksun ve Seylan'dan bir geçmiş olsun kartı bile atmadın."

"Hasta mıydın?"

"Olabilirdim."

Ufak tefekti ve gün ışığından nefret eden herkeste olduğu üzere renkgibisinin altında cildi fildişi beyazlığındaydı. Mekanizması bozulmuş bir mekanik oyuncak bebeği anımsatıyordu bana - soğuk bir zarafet ve incik kemiğinin üzerine hiç ummadığınız bir anda tekme yapıştırma eğilimi; zihnimde çözmeye çabalarken bile beni bitkin düşürebilen bir Gordion düğümü halinde topladığı yığınlarca turuncu-kahverengi saçı vardı; gözleri o gün hoşnut etmeye karar verdiği tanrının beğendiği renkteydiler, ama derinlerde bir yerde her zaman maviye rastlayabilirdiniz. Giydiği her neyse, yeşile çalan bir kahverengiydi ve tüm vücudunu birkaç kez dolanıp onu biçimsiz bir ayrıkotuna dönüştürecek kadar da boldu ve yine hamile değilse eğer -ki hiç sanmıyordum- tam bir terzi kurbanıydı.

"İyi ya," dedim, "geçmiş olsun öyleyse. Seylan'a ulaşamadım. Akdeniz'de takıldım genellikle."

Salondan tezahürat sesleri geldi. Dışarıda bulunduğuma daha da memnun oldum. Oyuncular Graber'in Vegalı konuşumuzu onuruna metre hesabıyla yazdığı *Demeter'in Maskesi* adlı oyununu yeni bitirmişlerdi; süresi iki saati aşkındı ve berbattı. Phil pek eğitilmiş bir havada ve seyrek saçlıydı; rolüne de çok yakışıyordu, ama onu seçmemiz defne dallarıyla taçlandıracak bir başı umarsızca aradığımız bir sırada olmuştu. Rabindranath Tagore ve Chris Isherwood'la, bitmek bilmez metafizik destanlarla, aydınlanma üzerine bayılıcı söyleşilerle ve sahildeki gündelik nefes açma egzersizleriyle sinir krizleri geçirecek noktaya gelmişti sonunda. Ama bütün bunlar bir yana çok da efendi bir insandı.

Tezahürat kesildi ve *thelinstra* müziğinin camsı şingirtileriyle yine başlayan konuşmaların yükselen uğultusunu duydum.

Ellen sırtını parmaklıklara vermişti.

"Duydum ki bugünlerde evli gibiymişsin."

"Doğru," diye onayladım, "bir parça da ezik. Beni niçin geri çağırdılar?"

"Patronuna sor."

"Sordum. Bana kılavuzluk yapacağımı söyledi. Benim bilmek istediğim ise şu: *neden?* Gerçek nedeni istiyorum. Bu konuyu düşünüyorum, düşünüyorum ve gittikçe daha anlaşılmasız oluyor."

"Ben nereden bilebilirim ki?"

"Sen her şeyi bilirsin."

"Beni gözünde büyütüyorsun, hayatım. Neye benziyordu?"

Omuz silktim.

"Bir deniz kızına, belki - niçin sordun?"

Omuz silkti.

"Sadece merak ettim. İnsanlara beni nasıl tarif ediyorsun?"

"Seni kimseye tarif etmiyorum."

"Hakarete uğradım. Bir şeye benziyor olsam gerek, eğer eşsiz değilsem."

"Tamam, işte mesele bu, sen eşsizsin."

“Madem öyle geçen yıl niçin beni de yanında götürmedin?”

“Çünkü sen toplumsal bir yaratıksın ve çevrende bir kent olsun istersin. Sen ancak burada, Liman’da mutlu olabilirsin.”

“Ama ben burada, Liman’da mutlu *değilim*.”

“Sen burada, Liman’da, bu gezegenin herhangi başka bir yerinde olacağından daha az mutsuzsun.”

“Deneyebilirdik,” dedi ve sırtını bana dönüp kentin liman bölümündeki ışıkları seyretmeye başladı.

Bir süre sonra, “O denli çirkinsin ki bu seni çekici yapıyor. Püf noktası da bu olmalı,” diye ekledi.

Tam ona uzanırken omuzuna birkaç santim kala durdum.

“Biliyor musun,” diye tekdüze ve tüm duygulardan arınmış bir sesle devam etti, “insan gibi yürüeyebilen bir kâbussun sen.

Elimi indirdim, daralan göğsümün içinden gülümsedim.

“Biliyorum,” dedim. “Sana güzel düşler.”

Dönüp uzaklaşıyordum ki beni yine yakaladı.

“Bekle!”

Aşağıya eline, yukarı gözlerine, sonra yine aşağı eline baktım. Bıraktı.

“Hiçbir zaman gerçekleri söylemediğimi biliyorsun,” dedi. Sonra gevrek gevrek güldü.

“...Ve bu yolculuk hakkında bilmen gereken bir şey olduğunu düşündüm. Donald Dos Santos burada; sanırım o da sizinle birlikte geliyor.”

“Dos Santos mu? Bu çok saçma!”

“Şu anda yukarıda kitaplıkta, George ve iriyarı bir Arapla.”

Bakışlarım onun arkasına, limanın loş sokaklarında tıpkı benim düşüncelerim gibi karanlık ve ağır aksak dolaşan gölgelere doğru kaydı.

“İriyarı Arap mı?” dedim bir süre geçtikten sonra. “Ellerinde yara izleri var mıydı? Gözleri sararmış mıydı? - Adı da Hasan mıydı?”

“Evet, öyle. Tanıyor musun?”

“Geçmişte benim için bazı işler yapmıştı,” diye açıkladım.

Böylece kanım donuyor bile olsa gülümsedim, çünkü insanların aklımdan geçenleri bilmelerinden hoşlanmam.

“Gülümsüyorsun,” dedi. “Aklından neler geçiyor?”

O böyledir işte.

“Senin olayları sandığımdan daha çok ciddiye aldığımı düşünüyorum.”

“Saçmalık. Ne berbat bir yalancı olduğumu sana kaç defa söyledim. Daha bir saniye olmadı, aslına bakarsan - ve sadece büyük bir savaşta küçük bir olaydan bahsediyordum. Ayrıca benim burada Yer’in herhangi bir yerinde olacağımdan daha az mutsuz olduğum konusunda da haklısın. Dolayısıyla belki George’la konuşabilirsin - ona Taleb ya da Bakab’da bir iş bulmasını söyle. Belki? Ha?”

“Evet,” dedim. “Tabii. Ne demezsin. On yıl uğraştıktan sonra. - Şu böcek koleksiyonu *ne* halde bugünlerde?”

Gülümsedi sanki.

“Büyüyor,” diye yanıtladı, “hem de hopluya zıplaya. Arada sürünüp vızıldıyor da - üstelik o haşeratin bazıları radyoaktif. Ona diyorum ki, ‘George, niçin bütün zamanını börtü böceğin içinde geçireceğin yerde kadınlarla gezip dolaşmıyorsun?’ O ise sadece başını sallıyor ve kararlı görünüyor. Sonra ben diyorum ki, ‘George, bir gün o çirkin yaratıklardan biri seni ısırarak ve iktidarsız yapacak. O zaman ne yapacaksın?’ Bu sefer o da böyle bir şeyin niçin olamayacağını açıklayıp bana böcek toksinleri hakkında seminer vermeye başlıyor. Belki de o aslında tebdil-i

kıyafet gezen bir böcektir. Onların yuvalarının içinde kaynaşmalarını seyretmekten cinsel bir haz aldığını sanıyorum. Bilemiyorum başka ne...”

O zaman döndüm ve salona doğru baktım, çünkü yüzü artık onun yüzü değildi. Bir an sonra güldüğünü işitince geri döndüm ve omuzlarını sıktım.

“Pekâlâ, daha önce bildiğimden daha çok şey biliyorum. Teşekkürler. Seni yakında yine görürüm.”

“Bekleyeyim mi?”

“Hayır. İyi geceler.”

“İyi geceler Conrad.”

Gitmiştim.

Bir odadan geçmek oldukça nazik ve zaman alıcı olabilir: eğer insanlarla doluysa, eğer insanlar seni tanıyorlarsa, eğer insanlar ellerinde içki bardakları tutuyorlarsa, eğer gevşemeye en ufak bir eğiliminiz varsa.

Doluydu, tanıyorlardı, tutuyorlardı ve vardı. Dolayısıyla...

Yaşlı bekârın çevresine her zaman topladığı genç kızlar kümesine varıncaya dek insan kalabalığına teğet geçip kıyırık şeyler düşünerek duvarın dibinden yirmi adım kadar ilerledim. Çenesi yok gibiydi, neredeyse dudaksızdı ve kelleşiyordu; kafatasını kaplayan ette bir zamanlar yaşamış olan anlamlı ifade gözlerinin karanlıklarına geri kaçmıştı ve beni yakaladıklarında her an üzerinize atılacakmış duygusunu veren bir saldırganlık okunabiliyordu hâlâ.

Başımın selamlayarak, “Phil,” dedim, “herkes böyle bir oyun yazamaz. Tiyatro ölmekte olan bir sanattır demişlerdi, ama şimdi başka türlü düşünüyorum.”

Vücudunun geri kalan kısmından yetmiş yaş daha genç bir sesle, “Demek hâlâ hayattasın,” dedi, “ve yine geciktin, her zamanki gibi.”

“Karşında nedametle alçalıyorum,” dedim ona, “ama eski bir dostun evindeki yedi yaşında bir hanımefendinin yaş günü nedeniyle gecikmek durumunda kaldım.” (Bu da doğrudu, ama öykümüzle bir ilgisi yok.)

“Tüm dostların eski dostlar, öyle değil mi?” diye sordu; bu da belden aşağı vurmaktı - sırf bir zamanlar onun çoktan unutulmuş ana-babasını tanıdığım ve onları Erechtheum’un güney yakasına Bakireler Taraçası’nı gezdirebilmek ve Lord Elgin’in geri kalanlara neler yaptığını gösterebilmek amacıyla götürmüş olmam ve bu arada onların zeki bakışlı çocuklarını omuzlarıma oturtup yıkıntılar henüz yepyenyiken bile çok eski sayılan öyküler anlatmış olmamdan dolayı.

Atılan taşın aldırmağın kendime genç kızların yumuşak, hoş kokulu çemberinde bir yol açarken “...Senin yardımına da gereksinmem var,” diye ekledim. “Sands’in Vegalıya yalakalık ettiği yere varabilmek tüm gecemi alacak -afedersiniz, hanımefendi- ve tüm bir gecem de yok -özür dilerim, bayan- dolayısıyla benim için işe karışmanı istiyorum.”

Küçük, sevimli şeylerden biri gözlerini yanağıma dikerek, “Siz Nomikos’sunuz!” diye nefesini tuttu. “Hep sizinle...”

Elini tuttum, dudaklarıma bastırdım, Camille-yüzüğünün pespembe parıldadığını fark ettim ve “...negatif kısmet, ha?” diyerek bıraktım.

“Pekâlâ, ne diyorsun?” diye sordum Graber’e. “Beni buradan her zamanki havanla alıp kimsenin bölmeye cesaret edemeyeceği bir sohbetle oraya en az zamanda götüreceksin? Peki mi? Haydi o zaman.”

Başıyla ters ters onayladı.

“Özür dilerim, hanımlar. Geri döneceğim.”

İki yanı insanlardan oluşan dar sokaklar boyunca salonun içinde ilerlemeye başladık. Çok

yukarılarda avizeler buzdan uydular gibi salınıp dönüyorlardı. Renkli cam parçalarından yapılmış *thelinstra* havaya melodi parçaları salan akıllı bir Aeolya harpıydı. İnsanlar George Emmet'in kimi böcekleri gibi vızıldayarak oradan oraya sürükleniyorlar ve biz de sürekli olarak bir ayağımızı diğerinin önüne koyarak ve benzer sesler çıkararak bu sürüden sakınmaya çalışıyorduk. Bu arada vıck diye eziliverecek hiç kimsenin üzerine basmamaya özen gösterdik.

Gece ılıkı. Erkeklerin çoğunluğu protokolün Personel'e böyle yerler için zorunlu tuttuğu tüy kadar hafif siyah renkli üniforma-giysilerden giymişlerdi. Giymeyenler Personel'den değildi.

Hafifliklerine karşın hiç de rahat olmayan Kara Giysi'ler iki yandan iliklendikleri için ön taraflarında sol omuza doğru yaklaşık yedi santim çapında yeşil-mavi-gri-beyaz Yer amblemini taşıyan geniş ve düz bir alan bırakıyorlardı; amblemin altında kişinin ait olduğu bölümün sembolü yer alıyor ve onu da bir rütbe simgesi izliyordu; sağ yanda ise soyluluk unvanlarını taklit eden akla gelebilecek her renkten tavuk boku yer almıştı - aşırı düş gücünden muzdarip Ödüller, Madalyalar, Armalar ve Rütbeler Bürosu'nun katkılarıyla tabii (kısaca ÖMAR - ilk müdürü koltuğunu pek sevmiş olmalıydı). On dakikadan sonra ceketinizin yakası gırtlığınızı sıkmaya başlar; en azından benimki öyle yapar işte.

Hanımlar ya dilediklerince giyinmiş ya da hiç giyinmemişlerdi, ki genellikle parlak ya da pastel *renkgibiler* egemendi (tabii eğer Personel değillerse; onlar yakalarına ancak katlanabildikleri mini etekli Kara Giysilerle titizlikle paketlenmiş durumdaydılar); böylece güdenlerle güdülenleri ayırt etmek kısmen kolaylaşıyordu.

“Dos Santos buradaymış diye duydum,” dedim.

“Doğru duymuşsun.”

“Niçin?”

“Tam olarak bilmiyorum ve umurumda da değil.”

“Cık ve cık. Senin o muhteşem siyasi bilincine ne oldu? Yazınsal Eleştiri Bölümü bu nedenden dolayı seni hep överdi hani?”

“Benim yaşımda, ölüm korkusuyla her karşılaşma giderek çok daha fazla iç bulandırıcı oluyor.”

“Ve Dos Santos kokuyor mu?”

“Burnumun direğini sızlatacak kadar.”

“Eski bir dostumuzu işe aldığınızı duydum - hani şu Madagaskar günlerinden.”

Phil başını bir yana atarak bana muzip bir bakış fırlattı.

“Kulağın oldukça delik. Ne de olsa Ellen'in bir dostusun. Evet, Hasan burada. Üst katta Don'la birlikte.”

“Kimin külü kaderinin yükünü hafifletmeye yardım ediyor?”

“Daha önce de belirttiğim gibi, bu konu hakkında ne herhangi bir şey biliyorum, ne de umurumda.”

“Bir tahmin yürütmeye ne dersin?”

“Hevesli değilim.”

Ormanın seyrek ağaçlıklı bir kesimine geldik ve bizi omuz hizamızda süzülerek havadan izleyen kapaklı tepsinin tacizine daha fazla dayanamayarak, rom ya da ne olursa bir şeyler almak için duraklayıp tepsinin altındaki düğmeye bastım. Tepsi itaatle eğilerek açıldı ve buzlu içeriğini bize gösterdi.

“Ah, neşelen biraz! Sana bir içki ısmarlayayım mı, Phil?”

“Acelen var sanıyordum.”

“Var, ama ortamı biraz daha yoklamak istiyorum.”

“Pekâlâ. Bir kolagibi alacağım.”

Gözlerimi kısarak ona baktım, istediğini verdim. Sonra, geri dönerken, bakışlarını izledim ve

salonun kuzeydoğu köşesiyle iki ve thelinstra ile de üçüncü yanından çevrelenmiş cumbadaki koltukları gördüm. Thelinstrayı hülyalı gözleri olan yaşlı bir kadın çalıyordu. Yervalisi Lorel Sands piposunu tütürüyordu.

Şimdi, pipo Lorel'in kişiliğinin kısmen daha ilginç olan yönlerinden birisidir. Gerçek bir lületaşıdır ki dünyada onlardan pek fazla kalmadı. Kişiliğinin geri kalanına gelince, bir çeşit anti-bilgisayar gibi işlev yapar: ona dikkatle toparlanmış her türlü gerçeği, rakamı ve istatistiği verirsiniz ve o da bunları arapsaçına çevirir. Keskin ve koyu gözleriyle sizi hapsetmişken ağır, guruldayan bir sesle hitap eder. Nadiren jest yapar, ama yaptığı da ya sağ eliyle havayı abartılı bir biçimde doğramaktadır ya da düşsel hanımları piposuyla dürtüklüyordur; şakakları ak, tepesi karadır; çıkık elmacık kemikleri vardır, ve ten rengi tvitlerinin rengine uyar (kendini Kara Giysilerden inatla sakınır) ve çenesini olabileceğinden bir santim daha ileri ve yukarı itmeye çalışmaktan kesinlikle vazgeçmez. Talerdeki Yerhükümeti'nce atanmış bir siyasi olup görevini, periyodik ülser atakları yaşayacak kadar inançlı biçimde ciddiye alır. Yer'deki en zeki insan sayılmaz. O benim patronum, aynı zamanda da en yakın dostumdur.

Yanında Cort Myshtigo oturuyordu. Phil'in ona olan nefretini neredeyse hissedebiliyordum - altı parmaklı ayaklarının soluk mavi tabanlarından saçlarının şakaktan şakağa uzanan pembe renkli üst-sınıf boyasına kadar. Ondan o olduğu için değil, eminim, İngiliz dilinin yaşayan en büyük yazarının bir Vegalı olduğunu kanıtlamaya kırk yıl önce başlayan Tatram Yshtigo'nun yakın bir akrabası - torunu- olduğu için nefret ediyordu. Yaşlı centilmen bunu kanıtlamayı hâlâ sürdürüyor ve Phil'in onu affedebileceğini hiç sanmıyorum.

Gözlerimden birinin (mavi olanın) ucuyla Ellen'in salonun diğer tarafındaki büyük, şatafatlı merdivenleri tırmanmakta olduğunu gördüm. Diğer gözümün ucuyla ise Lorel'in benden yana baktığını.

“Beni gördüler,” dedim, “şimdi de Taler’li William Seabrook’a gidip hürmetlerimi sunmak zorundayım. Geliyor musun?”

“Şey... Pekâlâ,” dedi Phil. “Acı ruhun ilacıdır.”

Cumbaya doğru hareket ettik ve iktidarın olduğu yerde, müzikle gürültünün arasında, iki koltuğun önünde durduk. Lorel ağır ağır ayağa kalktı ve ellerimizi sıktı. Myshtigo daha da ağırdı ve el sıkmadı, yalnızca amber renkli gözleriyle dik dik baktı; tanıştırlırken yüzü ifadesizdi. Çok bölmeli akciğerleri geniş göğüs kafesinin dibindeki ön burun deliklerinden soludukları için portakal rengindeki bol gömleği biteviye dalgalanıyordu. Kısaca başını salladı, adımı yineledi. Sonra gülümsemeye benzer bir şeyle Phil’e döndü.

“Oyununuzu İngilizce’ye çevirmemi ister miydiniz?” diye sordu dinmekte olan bir diyapazonunkini andıran sesiyle.

Phil topukları üzerinde dönerek uzaklaştı.

Bir Vegalı kahkahasının, nefes darlığı çeken bir tekenin çıkardığı seslere ne kadar benzediğini anımsayınca kadar geçen o kısacık sürede Vegalının rahatsızlandığını sandım. Sayfiye yerlerinde Vegalılardan uzak durmaya çalışıyorum.

“Oturun,” dedi Lorel, piposunun ardında çok huzursuz görünerek.

Kendime bir koltuk seçip karşılarına çektim.

“Peki.”

“Cort bir kitap yazacak,” dedi Lorel.

“Söylemiştin.”

“Yer hakkında.”

Başımı salladım.

“Belirli bazı Eski Toprakları gezerken senin ona yol göstermen gibi bir arzusu var.”

“Onur duyduğum,” dedim kaskatı. “Ayrıca, kılavuz olarak beni seçmesine neyin yol açtığını da merak ediyorum.”

“Ve sanırım sizin hakkınızda neler bildiğimi daha da fazla merak ediyorsunuzdur,” dedi Vegalı.

“Evet, ediyorum,” diye kabullendim. “Yüzde yüz.”

“Bir makinaya sordum.”

“Ne iyi. Artık biliyorum.”

Ardıma yaslanıp içkimi bitirdim.

“Bu projeyi ilk tasarladığımda işe, Yer için Zorunlu-Veri Cetvelleri’ni gözden geçirmekle başladım -sırf insanlık hakkında genel bilgi edinmek amacıyla- sonra, ilginç bir ayrıntı yakaladığımda, Yer Bürosu Personel Kayıtları’nı denedim...”

“Hı-hım,” dedim.

“... ve sizin hakkınızda denilenlerden çok denilmeyenler beni etkiledi.”

Omuz silktim.

“Kariyerinizde birçok boşluk var. Şimdi bile vaktinizin büyük kısmında ne işle meşgul olduğunuzu kimse bilmiyor.

“Ha, bu arada, ne zaman doğmuştunuz?”

“Bilmiyorum. Küçük bir Yunan köyündeydi ve hiç takvimleri kalmamıştı o yıl. Yine de, söylediklerine göre, yılbaşı günüymüş.”

“Personel kayıtlarına göre yetmiş yedi yaşındasınız. Zorunlu-Veri’lere göreyse ya yüz on bir ya da yüz otuzsunuz.”

“İşe girebilmek için yaşım hakkında ufak bir yalan uydurmuştum. O sıralar ekonomik çöküntü yaşanıyordu.”

“... Böylece ben de bir Nomikos-profilini çıkardım - ki özelliği olan bir iştir; Zorunlu-Veri’lerin kapalıları dahil tüm kayıtlarında .001’e dek inebilen fiziksel benzerlikleri araştırmaya başladım.”

“Kimileri eski para toplar, kimileri roket modelleri yapar.

“Sizin, hepsi de Yunanlı olan üç, dört ya da beş farklı kişi daha olabileceğinizi saptadım ki bunlardan birisi gerçekten çok şaşırtıcıydı. Ama tabii, Konstantin Korones, yaşlılardan bir tanesi, iki yüz otuz dört yıl önce doğmuştu. Yılbaşında. Mavi ve kahverengi gözler. Aksayan sağ bacak. Yirmi üçündeki aynı saçlar. Aynı boy, aynı Bertillion pulları.”

“Aynı parmak izleri? Aynı göz dibi?”

“Onlara eski tip kayıtlarda pek rastlanmaz. Belki biraz daha baştan savmacıydılar o günlerde. Bilmiyorum. Belki de toplumsal belgelerin kimlerin eline geçebileceği konusunda daha dikkatsizdir...”

“Şu anda bu gezegenin üzerinde dört milyon kişiden fazla insan olduğunun farkında olmalısınız. Diyebilirim ki üç ya da dört yüz yıl geçmişe doğru eşelediğimizde birçoklarının ikizlerini hatta üçüzlerini bulabiliriz. Ne olmuş yani?”

“Olan sadece sizin biraz daha merakı celbeder konuma gelmenizdir, tıpkı bir yerin ruhu gibi - ve siz de tıpkı burası gibi bir harabe halindesiniz. Ne olursa olsun sizin yaşınıza erişemeyeceğim kuşkusuz ve bu kadar uzun bir süre tanındığında insanların geliştirebilecekleri duyarlılıkları merak ediyorum - özellikle de gezegenin sanat ve tarihine böylesine egemen olan sizin.

“Dolayısıyla hizmetleriniz için sizi istememin nedeni budur,” diye bitirdi sözlerini.

“Artık beni tanıdığınıza göre, şu harabe halimle, eve gidebilir miyim?”

“Conrad!” Pipo bana saldırdı.

“Hayır, Mister Nomikos, bazı pratik sorunlar da var. Burası zor bir dünya ve sizin hayatta kalma

potansiyeliniz oldukça yüksek. Ben de yaşamayı sevdiğim için sizi yanımda istiyorum.”

Yine omuz silktim.

“Pekâlâ, bu iş tamam. Şimdi ne olacak?”

Kıkırdadı.

“Benden hoşlanmıyor gibisiniz.”

“Bu fikri de nereden edindiniz? Sırf bir dostuma hakaret ettiğiniz, bana küstahça sorular sorduğunuz, bir hevesiniz uğruna beni hizmete zorladığınız...”

“... yurttaşlarınızı sömürdüğüm, dünyanızı bir kerhaneye çevirdiğim ve çağlar öncesinden gelen galaktik kültür karşısında insanoğlunun körkütük köylülüğünü gösterdiğim...”

“Senin ırkın-benim ırkım tartışmasında değilim. Kişisel düzeyde konuşuyorum. Ve bir kez daha söylüyorum, bir dostuma hakaret ettin, bana küstahça sorular sordun, bir heves uğruna beni hizmete zorladın.”

“Üçüne de birden (Burun çekiş!)... Bu adamın tüm insanlık adına ötmesine izin vermek Homer ve Dante'nin anılarına saygısızlıktır.”

“Şu anda elinizde olanların en iyisi bu.”

“O zaman bensiz de yapabilirsin.”

“Bu ona olan davranışınız için mazeret değil.”

“Mazeret olduğunu düşünüyorum, aksi halde yapmazdım. İkincisi, canımın istediği soruyu sorarım ve yanıt verip vermemek de sizin bileceğiniz iştir - az önce yaptığınız gibi. Ve sonuncusu da şu ki kimse sizi hiçbir şeye zorlamadı. Siz iç hizmetlerde görevlisiniz. Size bir görev verildi. Bunu Büro'nuzla tartışın, benimle değil.

“Ha, aklıma gelmişken, ‘heves’ sözcüğünü bu kadar rahat kullanabilmeniz için gereken bilgiye sahip olduğunuzdan çok kuşkuluyum,” diyerek sözlerini tamamladı.

Loirel'in ülserinin de sessiz yorumlar yapmakta olduğu, suratının aldığı ifadede anlaşılırken gözlemlerimi belirttim:

“Madem öyle, terbiyesizliğinizi işgüzarlık ya da farklı bir kültürün ürünü olarak adlandıralım, izninizle; tavırlarınıza da istediğiniz safsatayla haklılık kazandırmaya çalışın ve canınızın istediği gibi düşünün. Her durumda bana bütün düzmece hükümlerinizi iletin ki ben de sizi yargılayabileyim. Krallık Kolonilerinizden birinde Valiymişsiniz gibi davranıyorsunuz,” dedim kelimelerin üstüne basa basa, “ben de bundan hiç hoşlanmıyorum. Tüm kitaplarınızı okudum. Büyükbabanızınkileri de okudum -*Yerfahişesinin Ağıdı* gibi- ve siz hiçbir zaman onun yerini tutamayacaksınız. O şefkat denilen bir yeteneğe sahipti. Siz ise değilsiniz. Benim kitabımda yazan ise, yaşlı Phil için ne hissediyorsanız iki katının sizin için geçerli olduğudur.”

Büyükbabası hakkında söylediklerim nazik bir noktaya dokunmuş olmalıydı ki mavi bakışlarım çarptığında suratını buruşturdu.

Vegaca konuşarak “iyisi mi sen benim pabuçlarımı yala,” ya da buna benzer bir şeyler ekledim.

Sands'in bu kadarını anlayabilecek kadar Vegacası yoktu, ama bir yandan çevreden duyulmadığımızı emin olmaya çabalarken hemen gönül alıcı sesler çıkarmaya başladı.

“Lütfen Conrad, profesyonel tavrını bul ve takın. - Srin Shtiyo, haydi plan yapmaya başlayalım.”

Myshtigo mavi-yeşil gülümsemesini takındı.

“Ve farklılıklarımızı da en aza indirmeye çalışalım. Pekâlâ.”

“Haydi öyleyse üst kattaki kütüphaneye geçelim. Hem daha sessiz hem de harita ekranını kullanabiliriz.”

“Çok iyi.”

Kalkarken kendimi biraz daha desteklenmiş hissediyordum, çünkü Don Dos Santos üst kattaydı ve

Vegalılardan da nefret ederdi. Dos Santos'un olduğu yerde mutlaka Diane, kırmızı peruklu kız da vardır ki o herkesten nefret eder; ayrıca George Emmet'in de yukarıda olduğunu biliyordum, Ellen'in de. George yabancılara karşı balık gibi soğuktur (aslında dostlarına karşı da); belki Phil de bir süre sonra gelip Fort Sumter'i bombalamaya başladığı; sonra Hasan vardı - pek konuşmaz, sadece oturup otlarını tütürür ve donuk donuk bakar. Eğer ona çok yakın durursanız ve derin birkaç nefes alırsanız Vegalılara da insanlara da ne söylediğiniz pek umurunuzda olmayacaktır.

Hasan'ın belleğinin ya dibe vurmuş ya da yukarıda bulutların arasında bir yerlerde uçuyor olacağını umut etmişim.

Biz kütüphaneye girerken umudum ölüverdi. O dimdik oturmuş limonatasını yudumluyordu.

Seksen ya da doksan yaşında veya daha yaşlı olup kırkında gösteriyor ve otuzundaymış gibi davranıyordu. Sprung-Samser kürleri onda gayet iyi sonuç veren bir hammadde kaynağı bulmuştu. Bu pek sık görülmez. Neredeyse hiç görülmez aslında. Anlaşılmayan bir nedenle bazı insanlar anaflaktik şoka giriyorlar ve intra-kardiyak uygulanan bir doz adrenalin bile onları geri getiremiyor; diğerleri, büyük çoğunluk, ellili ya da altmışlı yaşlarda donup kalıyorlar. Ama pek nadir olarak bazıları, terapi sonucunda gerçekten gençleşiyorlar - yaklaşık yüz bin kişiden biri.

Kaderin dev atış poligonunda herifin gösterdiği bu başarı bana garip görünmüştü.

Hasan'ın Taleritlilere karşı Radpol tarafından kiralandığı Madagaskar Bunalımı'ndan bu yana elli yıldan fazla geçmişti. Onu Yerdevleti Gayrimenkul Şirketi'ni cilalamaya gönderen Atinalı büyük K.'nın (huzur içinde yatsın) hizmetindeydi. iyi de becermişti görevini. Hem de çok iyi. Ufacık bir fizyon aygıtıyla. Bam! Anında kentsel yenileşme. ÜçBeş'ler tarafından Haşhaşi Hasan diye çağrılır, Yer'deki son paralı askerdir.

Üstelik, Phil'in yanı sıra (her zaman kabzası ve ağzı olmayan kılıcı kullanan kişi olmamıştı) yaşlı Karagozis'i anımsayan En Nadir ÜçBeş'ten de biridir Hasan.

Böylece, gözlerim ileride başım yukarıda içeri dalarak ilk bakışmada zihnini bulandırmaya çalıştım. Ya ortada eski ve gizemli güçler dolanıyorlardı, ki çok kuşkuluyum, ya o sandığımdan da yükseklerde uçuyordu, ki mümkündür, ya da benim suratımı tamamen unutmuştu -mümkün olabilir, ama pek sanmıyorum- ya da profesyonel etik veya ilkel, hayvansı kurnazlıktan birini gösteriyordu. (Son ikisine de farklı derecelerde sahipti, ama hayvansı yanı ağır basıyordu.) Tanıştırılırken hiç renk vermedi.

“Özel korumam Hasan,” dedi Dos Santos ve ben, deyim yerindeyse, bir zamanlar dünyanın gırtlığını sıkılmış elle tokalaşırken, magnezyum alevi gibi gülümsedi.

Hâlâ çok güçlü bir eldi.

Sanki bir el yazmasını okuyormuşçasına gözlerini kısarak, “Conrad Nomikos,” dedi Hasan.

Odadaki diğer kişileri tanıyordum, böylece Hasan'dan en uzaktaki koltuğa doğru seğirttim ve kendimi garantiye almak için ikinci içki bardağımı sürekli yüzümün önünde tuttum.

Kızıl Peruklu Diane yanı başımda dikiliyordu. Konuştu. “İyi sabahlar, Mister Nomikos,” dedi.

Bardağımı ona doğru kaldırdım.

“İyi akşamlar, Diane.”

Uzun, ince, boyalara bürünmüş, bir mum gibi duruyordu Dos Santos'un yanında. Başındakinin bir peruk olduğunu biliyorum, çünkü zaman zaman yukarı kaydığı ve saçlarının içinde gizlenen çirkin yara izini gördüğüm oldu. Demir atıp sırtüstü uzanarak bulutların arasından görünen takım yıldızları izlerken ya da topraktan heykeller kazıp çıkarırken sık sık o yara izini düşünmüşümdür. Mor dudaklarının -sanırım dövmeliydiler- gülümsediğini hiç görmedim; dişleri hep sıkı olduğu için çene kasları kordon gibi kabarıktı; sürekli somurtmaktan dolayı iki kaşının arasında ters bir “v” vardı ve

çenesi hep -meydan okuyormuşçasına!- yukarıdaydı. O kendine özgü gergin, kesik kesik sesiyle konuşurken ağzını belli belirsiz kıpırdatır. Yaşını tahmin edebilmek ise gerçekten olanaksızdır. Otuzunu geçmiştir, o kadar.

O ve Don ilginç bir ikili oluştururlar. Don esmer, geveze, sürekli sigara içen, bir yerde iki dakikadan fazla oturamayan birisidir. Diane on-on iki santim kadar daha uzundur ve için için yanar. Onun öyküsünü hâlâ tam olarak bilmiyorum. Sanırım hiç bilemeyeceğim.

LoREL, Cort'u Dos Santos'a tanıştıtırırken Diane bana doğru geldi ve koltuğumun yanında ayakta durdu.

“Sen,” dedi.

“Ben,” dedim.

“... tura kılavuzluk edeceksin.”

“Benden başka herkes bu konu üzerinde bilgi sahibi,” dedim. “Olup bitenler hakkında bildiklerinin bir kısmını bana aktarmanı umabilir miyim?”

“Bilgi de yok, konu da,” dedi.

“Phil gibi konuşuyorsun,” dedim.

“Öyle olmasını istememiştim.”

“Oldu ama. Peki niçin?”

“Ne niçin?”

“Niçin sen? Don? Burada? Bu gece?”

Dilini üst dudağına dokundurdu, sonra sanki üzümün suyunu sıkmak ya da sözcükleri içeride tutmak istercesine bastırdı. Ardından dönüp Don'a baktı, ama o konuştuklarımızı duyamayacak kadar ötedeydi ve zaten başka bir yöne bakıyordu. Kapaklı tepsiden aldığı gerçek kolayı Myshtigo'ya ikram etmekle meşguldü. Vegalılara bakılırsa, gerçek kola formülünün yeniden keşfi yüzyılın en önemli arkeolojik bulgusu olmuştu. ÜçGün sırasında yitirilen formül aşağı yukarı on yıl önce yine ele geçirilmişti. Bu arada birçok kolagibiler dolanmıştı ortalıkta, ama onların hiçbiri Vegalı metabolizması üzerinde gerçek kolanın yaptığı etkiyi yapmamıştı. Çağdaş tarihçilerden biri bunu “Yer'in galaktik kültüre yaptığı ikinci büyük katkı” olarak adlandırmıştı, ilk katkı ise, tabii ki, can sıkıntısından bazen Vegalı düşünürlerin olmasını nesiller boyu bekledikleri çok hassas ve yepyeni bir toplumsal sorunun gündeme getirilmiş olmasıydı.

Diane bakışlarını çevirdi.

“Tam olarak bilemiyorum,” dedi. “Don'a sor.”

Soracağım.

Daha sonra sordum da. Ama pek bir şey ummadığım için düş kırıklığına da uğramadım.

Orada oturmuş elimden geldiğince kulak misafiri olmaya çabalarken, bir kafa doktorunun bir zamanlar psödo-telepatik tatmin olarak sınıflandırdığı bir görüntü kaymasına uğradım, işleyiş şu şekildeydi:

Diyelim ki bir yerlerde neler olup bittiğini bilmeyi çok istiyorum. Üstelik neredeyse tahmin edilebilecek kadar yeterli ön bilgiye de sahibim. Dolayısıyla, biliyorum! Ancak, olayı sanki ilgili taraflardan birinin gözleriyle görüp kulaklarıyla işitiyorum. Gerçek telepati değildir yine de, sanmam, çünkü bazen yanlış çıkabiliyor. Ama pek de gerçekmiş gibi görünüyor.

Kafa doktoru bu konu hakkında niçini dışında her şeyi açıklayabiliyordu.

Bu da benim nasıl

odanın ortasında durduğum,

Myshtigo'ya baktığım,

Dos Santos olduğum

ve konuştuğumdu:

“... sizinle gelecek, korunmanız için. Radpol Sekreteri değil, sade bir yurttaş.”

“Sizden koruma talep etmedim,” diyordu Vegalı, “yine de teşekkür ederim. Eğer yolculuğumuz sırasında niyetlenirlerse,” -ve bunları söylerken gülümsedi- “yoldaşlarınızın ellerinde öldürülmekten paçamı sıyrabilmek için teklifinizi kabul edeceğim. Niyetleneceklerinden kuşkuluyum, ama Dos Santos’un kalkanını reddetmek için aptal olmam gerek.”

“Çok haklısınız,” dedi, hafifçe eğilerek.

“Oldukça,” dedi Cort. “Şimdi söyleyin bana,” -George’la bir şeyleri tartıştıktan sonra sinirli sinirli uzaklaşan Ellen’i çenesiyle işaret etti- “şu kimdir?”

“Ellen Emmet, Vahşi Yaşamı Koruma Bölüm Başkanı George Emmet’in eşi.”

“Fiyatı nedir?”

“Yakın zamanda bir fiyat belirtmiş olduğunu sanmıyorum.”

“Pekâlâ, eskiden neydi?”

“Hiç olmadı.”

“Yer’de her şeyin bir fiyatı vardır.”

“O takdirde kendi başınıza bulmanız gerekecek.”

“Bulacağım,” dedi.

Yer dişilerinin Vegalılar için hep garip bir çekicilikleri olmuştur. Vegalının biri bana bir zamanlar, kadınlarla ilgili zoofilik bir çekicilik hissettiklerini itiraf etmişti. Bu da ilginçtir; çünkü bir keresinde de Cote D’Or’daki telekızlardan biri bana kıkırdamış ve Vegalıların kendisini bir zoofilmiş gibi hissetmesine yol açtıklarını söylemişti. Burun deliklerinden çıkan o hava akımları gıdıklıyor ya da her ne yapıyorsa sanırım iki hayvanı da uyarıyor olmalı.

“Bu arada,” dedik, “eşini dövmeği bıraktın mı son günlerde?”

“Hangisini?” diye sordu Myshtigo.

Kararma ve yine koltuğumdayım.

“...Ne diyorsun bu işe?” diye soruyordu George Emmet.

Ona boş boş baktım. Bir saniye önce orada değildi. Aniden oluşmuş ve koltuğumun geniş kenarına tünemişiydi.

“Tekrarlar mısın lütfen? Dalmışım.”

“Dedim ki örümcekyarasaları yendik. Ne diyorsun bu işe?”

“Eh, sen söyle bakalım örümcekyarasaları nasıl yendik?”

Ama o gülüyordu. O, kahkaha atması beklenmeyen tiplerdendir. Günlerce suratını ekşitip dolaşır ve aniden basit bir şey onu kıkırdatmaya başlar. Bir bebek gibi hıçkıra hıçkıra güler ve narin pembe cildiyle seyrek saçları bu izlenimi daha da artırır. Ben de bekledim. Ellen Lorel’i terslemeye gitmişti ve Diane arkasını dönüp raftaki kitapların sırtlarını okumaya dalmıştı.

Sonunda, “Yeni bir *slishi* ırkı geliştirdim,” diye açıkladı.

“Yapma yahu; bu çok iyi!”

Sonra, “*Slishi* de nedir?” diye sordum alçak bir sesle.

“*Slish* Bakabyalı bir asalaktır,” diye açıklamayı sürdürdü, “irice bir keneye benzer. Benimkiler yaklaşık bir santim boyundalar,” dedi gururla, “ve etin derinliklerine tünel açıp müthiş zehirli bir dışkı bırakıyorlar.”

“Öldürücü mü?”

“Benimkiler öyle.”

“Bana bir adet ödünç verebilir misin?” diye sordum ona.

“Niçin?”

“Ensesinden aşağı atmak istediğim birisi var. Aslında, şunu birkaç düzine yapalım. Dostlarım çoktur.”

“Benimkiler insanlara dokunmazlar, sadece örümcekyarasalara. İnsanlara karşı önyargılıdırlar, insanlar benim *slishi*’mi zehirleyebilir.” (“Benim *slishi*’m derken pek sahiplenmişti.) “Konaklarının demir yerine bakır temelli bir metabolizmaya sahip olması gerekiyor,” diye devam etti, “örümcekyarasalar da bu sınıfa dahiller, işte seninle birlikte gelmek istememin nedeni bu.”

“Üzerine *slishi* atasın diye bir örümcekyarasa yakalayıp senin için tutmamı mı istiyorsun? Söylemek istediğin bu mu?”

“Eh, bir çift örümcekyarasa edinmek isterdim -elimdekilerin hepsini geçen ay bitirdim- ama *slishi*’nin işe yarayacağına hâlâ eminim, işi sürdürüp salgın başlatmak istiyorum.”

“Ne salgını?”

“Yarasalar arasında bir salgın. - *Slishi*, eğer uygun konağı bulursa, Yer koşullarında hızla çoğalıyor ve yılın uygun zamanını seçebilirsek müthiş bulaşıcı oluyor. Ben güneybatı bölgesi örümcekyarasa çiftleşme mevsiminin sonlarını düşünüyordum. Altı ila sekiz hafta içinde California bölgesindeki Capistrano adlı bir Eski Yer’de -artık pek tanınmıyor- başlayacak. Turunuzun o günlerde o bölgeden geçeceğini sanıyorum. Örümcekyarasalar Capistrano’ya geri döndüklerinde onları *slishi* ile birlikte bekliyor olmak istiyorum. Ayrıca, bir tatile de gereksinmem var.”

“Hı-hım. Bunu Lorel’le konuştun mu?”

“Evet, o da bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyor. Dahası, bizimle orada buluşmak ve fotoğraf çekmek niyetinde. Onları görebilmek için pek fazla fırsatımız olmayabilir - uçuşları sırasında gökyüzünü karartmaları, yıkıntılar arasında yuva kurmaları, vahşi domuzları yemeleri, caddelere yeşil dışkılarını bırakmaları - ne güzel, değil mi?”

“Hem de nasıl; bir çeşit Cadılar Bayramı. Eğer örümcek-yarasaları öldürürsek bütün o vahşi domuzları ne yapacağız?”

“Eh, çevrede onlardan biraz daha fazla görülecek. Ama Avustralya tavşanları gibi üremelerini pumalar engelleyecektir sanıyorum. Her neyse, domuzları örümcekyarasalara tercih edersen, değil mi?”

“İkisinden de hoşlanmam özellikle, ama şimdi düşünüyorum da pumalar daha evladır. Pekâlâ, öyle olsun, bizimle gelebilirsin.”

“Teşekkür ederim,” dedi. “Yardımcı olacağından emindim.”

“Bahsi bile olmaz.”

Tam o sırada Lorel boğazının derinliklerinden özür dilemeye benzer sesler çıkardı. Odanın ortasında geniş bir görüntü ekranının yavaş yavaş alçalmakta olduğu büyük masanın yanında duruyordu. Ekran kalın bir derinlik-şeffaflaştırıcıydı, böylece kimsenin daha yakına gitmeye gereksinimi kalmamıştı. Masanın kenarındaki bir düğmeye bastı ve odanın ışıkları kısmen karardı.

“Size bir dizi harita göstereceğim,” dedi, “eğer şu senkro-zımbırtısını ayarlayabilirsem... Tamam, işte oldu.”

Kuzey Afrika’yla Akdeniz bölgesinin büyük kısmı pastel renklerle ortaya çıktılar.

“İlk istediğiniz bu muydu?” diye sordu Myshtigo’ya.

“Buydu - sonuç olarak,” dedi iriyarı Vegalı, Fransız Tarihi köşesinde Voltaire’in büstü altında sıkıştırdığı Ellen’le sürdürdükleri alçak sesli sohbeti bitirip dönerken.

Işıklar biraz daha karardı ve Myshtigo masaya doğru ilerledi. Önce haritaya, sonra rasgele insanlara baktı.

“Şu ya da bu nedenle gezegeninizin tarihinde önemli yer tutmuş belirli anahtar yöreleri ziyaret etmek istiyorum,” dedi. “Mısır, Yunanistan ve Roma’yla başlamak isterim. Sonra hızla Madrid, Paris

ve Londra'ya hareket edeceğim." O konuştuğu haritalar değişiyordu ama ona yetişecek kadar hızlı değil. "Sonra geri dönüp Berlin'e gitmek, Brüksel'e uğramak, St. Petersburg, Moskova, New York, DC ve Chicago'yu ziyaret etmek istiyorum." (Lorel terlemeye başlamıştı.) "Yucatan'a inmek ve gerisin geriye California bölgesine sıçramak."

"Bu sırayla mı?" diye sordum.

"Aşağı yukarı," dedi.

"Hindistan'ın ve Orta Doğu'nun nesi var - ya da Uzak Doğu'nun, sözgelimi?" diye sordu Phil olarak tanımladığım bir ses. İçeri ışıklar karartıldıktan sonra girmiş olmalıydı.

"Hiç," dedi Myshtigo, "sadece çamurlu, kumlu ve sıcak olmaları ve peşinde olduğum şeyle uzak ya da yakından ilgileri bulunmamaları dışında."

"Neyin peşindesin?"

"Bir öykünün."

"Ne tür bir öykü?"

"Sana imzalı bir nüshasını yollarım."

"Sağol."

"Benim için zevk olacaktır."

"Yola ne zaman çıkmak istiyorsunuz?" diye sordum ona.

"Yarıdan sonra," dedi.

"Pekâlâ."

"Senin için özel yerlerin haritalarını yaptırды. Lorel bu öğleden sonra bürona gönderildiklerini söyledi.

"Yine pekâlâ. Ama yeterince bilmediğin bir şey daha var. Şu ana kadar adını verdiği her yer anakarayla bağlantılı. Biz ise bugünlerde, son derece geçerli nedenlerden dolayı, bir adalar kültürü olmuş durumdayız. ÜçGün sırasında anakaralar çok fazla etkilendi ve adını verdiği yerlerin çoğu hâlâ oldukça sıcak. Yine de bu, güvenilir yerler olarak kabul edilmemelerinin sadece bir nedeni..."

"Tarihinizin yabancısı değilim ve radyasyon önlemlerinden haberim var," diye müdahale etti. "Ayrıca Eski Yerlerde görülen mutant yaşam biçimlerinden de haberdarım. Bu konular beni ilgilendiriyor, ama endişelendirmiyor."

Yapay alacakaranlığın içinde omuzlarımı silktim.

"Benim açımdan sorun yok..."

"Güzel." Kolasından bir yudum daha çekti. "Öyleyse biraz daha ışık lütfen, Lorel."

"Tamam, Srin."

Ortalık yine aydınlandı.

Ekran ardında yukarı doğru kaydırılırken Myshtigo bana dönerek, "Buradaki limanda bazı *mumbolar* ve *hounganlar*la tanış olduğunuz doğru mu?" diye sordu.

"Tabii," dedim, "niçin sordun?"

Koltuğuma yaklaştı.

"Anladığım kadarıyla," dedi, "voodoo ya da *voudoun*, yüzyıllardan beri pek değişmeden varlığını sürdürebilmiş."

"Olabilir," dedim. "Başladığında bu civarda değildim, dolayısıyla kesin bir şey söyleyemeyeceğim."

"Yine anladığım kadarıyla bu işi yapanlar yabancıların varlığından pek hazzetmiyorlar..."

"Bu da doğru. Ama doğru *houngan*'u seçersen ve yanında birkaç armağan götürürsen, senin için oldukça iyi bir gösteri düzenleyeceklerdir."

"Ama ben gerçek bir tören izlemek niyetindeyim. Katılanları tanıyan birisinin yanında olsaydım,

belki gerçeğini izleyebilirdim.”

“Bunu neden isteyesiniz ki? Barbar geleneklerine yönelik ölümcül bir merak mı?”

“Hayır. Ben karşılaştırmalı dinler öğrencisiyim.”

Yüzünü inceledim, ama bir anlam çıkaramadım.

Mama Julie’yi, Papa Joe’yu ya da diğerlerini ziyaret etmeyeli epey olmuştu ve *hounfor*’a da pek bir şey kalmamıştı, ama yanımda bir Vegalı getirmemi nasıl karşıladılar bilemiyordum. Tabii, daha önce getirdiğim insanlara itirazları olmamıştı...

“Şey...” diye başladım.

“Sadece seyretmek itiyorum,” dedi. “Ayağınıza dolaşmam. Benim varlığımı hissetmeyecekler bile.”

Önce biraz homurdandım ama sonunda teslim oldum. Mama Julie’yi iyi tanırdım ve ne olursa olsun pek bir sorun çıkmayacağını biliyordum.

Böylece, “Peki,” dedim. “Sizi götüreceğim. Bu gece, eğer isterseniz.”

Kabullenerek bana teşekkür etti ve bir kola daha almak için uzaklaştı. Koltuğumun kenarından ayrılmamış olan George bana doğru eğildi ve bir Vegalıya otopsi yapmanın çok ilginç olacağını kulağıma fısıldadı. Ona yürekten katıldım.

Myshtigo geri geldiğinde Dos Santos yanımdaydı.

“Sayın Myshtigo’yu götürmek istediğiniz pagan töreni hakkında işittiklerim de neyin nesi?” diye sordu burun deliklerini genişletip titreterek.

“Doğru duymuşsun,” dedim, “götürüyorum.”

“Bir koruma almaksızın değil herhalde.”

Ellerimi açarak havaya kaldırdım.

“Karşılaşabileceğimiz her şeyle başa çıkarım.”

“Ben ve Hasan size eşlik edeceğiz.”

Ellen sinsice aralarına sokulduğunda itiraz etmek üzereydim.

“Ben de gitmek istiyorum,” dedi. “Daha önce hiç görmedim.”

Omuzlarımı silktim. Eğer Dos Santos geliyor idiyse Diane de gelecekti ve bu da bizi yeterince kalabalık yapıyordu zaten.

Öyleyse bir kişi daha fark etmezdi, edemezdi. Daha başlamadan rezili çıkmıştı bu işin.

“İyi ya,” dedim. “Niçin olmasın?”

Deniz tanrısı Agué Vayo’ya adanmış olmasından olsa gerek, *hounfor* kentin liman bölgesinde yer almaktaydı. Bunun nedeni daha büyük bir olasılıkla, Mama Julie’nin halkının çoğunlukla denizci insanlardan meydana gelmesiydi. Agué Vayo kıskanç bir tanrı değildi, dolayısıyla daha bir yığın rengârenk ilah, kutsanmak üzere duvarlardaki yerlerini almışlardı. Daha içerilerde çok daha özenli *hounforlar* da vardı gerçi, ama onlar işi kısmen de olsa ticarete dökmüş durumdaydılar.

Agué’nin büyük ateşgemisi mavi, turuncu, yeşil, sarı ve karaydı; denize de pek dayanıklı görünmüyordu üstelik. Kızıllar içindeki Damballa Vedo karşı duvar boyunca kıvrılıp halka halka oluyordu. Girdiğimiz kapının -yegâne kapının- sağ yanında birkaç büyük *rada* davulu Papa Joe tarafından ritmik olarak çalınıyordu. Çeşitli Hıristiyan azizleri çevrelerindeki duvarın her santimine asılmış ve Titan’ın amfoterik boyalarıyla sanki bir fırtına sonrasının gerçeküstü görünümünde donakalmış parlak yüreklere, horozlara, mezar haçlarına, bayraklara ve maşetelere, anlamlarının kavranması olanaksız bakışlarla bakıyorlardı ve gördüklerini onaylayıp onaylamadıklarını kestirebilmek olanaksızdı: ucuz çerçeveleri, onlara çok yabancı bir gezegene açılan pencerelerdi sanki.

Küçük sunağın üzerinde şişeler dolusu alkollü içecek, kabak testiler, *loa*'nın ruhları için kutsal taşıyıcılar, muskalar, tütün çubukları, bayraklar, tanımadığım kişilere ait derinfotolar ve hepsinin yanı sıra Papa Legba'ya ayrılmış bir paket sigara yer alıyordu.

Luis adındaki genç bir *hounsi* tarafından içeri alındığımızda bir tören başlamış durumdaydı. Oda sekiz metre uzunluğunda ve beş metre genişliğindeydi, yüksek bir tavanı, toprak bir zemini vardı. Dansçılar merkezdeki direğin çevresinde çalınmalı ve yavaş adımlarla dönüyorlardı. Kara derileri antika gaz lambalarının ışığında pırıldıyordu. Bizim girmemizle birlikte oda kalabalıklaşmış oldu.

Mama Julie elimi tuttu ve gülümsedi. Beni sunağın yanına götürdü ve "Erzulie merhametli davrandı," dedi.

Başımınla onayladım.

"O senden hoşlanıyor, Nomikos. Uzun yaşıyorsun, çok yolculuk yapıyorsun ve geri geliyorsun."

"Her zaman," dedim.

"Şu insanlar...?"

Kara gözlerinin bir hareketiyle arkadaşlarımı işaret etti.

"Dostlar. Sorun olmayacaklar."

Ben konuşurken o gülmeye başladı. Ben de katıldım.

"Eğer kalmamıza izin verirsen onları ayak altından uzak tutarım. Odanın kenarlarındaki gölgeliklerden ayrılmayacağız. Eğer onları da alıp gitmemi istersen, giderim. Görüyorum ki şimdiden pek çok dans etmişsiniz, pek çok şişe boşaltmışsınız..."

"Kalın," dedi. "Gün ışığında bir ara benimle konuşmaya gel."

"Geleceğim."

Uzaklaştı o zaman ve dansçıların halkasında ona da bir yer açtılar, ince bir sesi olmasına rağmen iri yapılıydı. Papa Joe'nun davulunun tekdüze gümbürtüsüne ayak uydurarak zarifçe salınan kocaman lastik bir bebek gibiydi. Bir süre sonra her yer bu gümbürtüyle doldu -başım, toprak, hava- kısmen sindirilmiş Yunus'un balinanın kalp atışlarını duyması gibiydi sanki. Dansçıları izledim. Dansçıları izleyenleri de izledim.

Havaya girebilmek için yarım litre rom içtim, ama beceremedim. Myshtigo beraberinde getirdiği bir kola şişesinden çekmeyi sürdürüyordu. Renginin mavi olduğunu kimse fark etmemişti, ama biz geldiğimizde vakit zaten oldukça ileriydi ve işler varacakları yere doğru epey yol almışlardı.

Korkmuş ve kibirli görünen Kızıl Peruk bir köşede dikiliyordu. Yanında bir şişe tutuyordu ve şişe hep orada kaldı. Myshtigo ise yanında Ellen'i tutuyordu ve Ellen de hep orada kaldı. Dos Santos kapının yanına mevzilenerek herkesi gözaltına aldı - beni bile. Hasan sağdaki duvarın dibine çömelmış küçük bir haznesi olan uzun bir tütün çubuğunu tütürüyordu. Görünüşe bakılırsa huzur içindeydi.

Birisi, sanırım Mama Julie'ydi, şarkı söylemeye başladı. Diğer sesler de ona katıldı:

Papa Legba, ouvri bayi!

Papa Legba, Attibon Legba, ouvri bayi pou pou passé!

Papa Legba...

Bu böylece sürdü de sürdü. Mahmurlaşmaya başladım. Daha fazla rom içtim ve kendimi daha susuz hissettim ve daha da fazla rom içtim.

Olay olduğunda ne zamandan beridir orada bulunduğumdan emin değilim. Dansçılar direği öpüyor, şarkı söylüyor, kabak testileri sallıyor ve sular döküyorlardı; bir çift *hounsi* cin çarpmış gibi abuk sabuk mırıldanıyordu, şekiller bulanıklaşmıştı, havada çok miktarda duman vardı ve ben duvara

yaslanmışım, sanırım gözlerim bir ya da iki dakikadır kapalıydı.

Ses hiç umulmadık bir yerden geldi.

Hasan haykırdı. Beni öne sıçratan, sonra başımın dönmesiyle dengemi kaybettirip duvara güm diye geri vuran uzun bir feryattı bu.

Tek bir vuruş sektirmeden devam etti davullar. Ama dansçılardan bazıları durup baktılar.

Hasan ayağa kalkmıştı. Dişleri ortaya çıkmış ve gözleri çizgi halini almıştı; yüzü, ter tabakasının altında sarf ettiği çabanın tepe ve vadilerini taşıyordu.

Sakalı ateşten bir mızrak başı gibiydi.

Duvara asılı süslemelere takılan pelerini kara kanatlar gibiydi.

Elleri, hipnozun ağırlığı altında, var olmayan bir insanı boğmaya çalışıyordu.

Var olmayan birisini boğmaya devam etti.

Sonunda, güldü ve elleri gevşedi.

Dos Santos hemen yanına koştu, onunla konuşmayı denedi, ama farklı iki dünyadaydılar.

Dansçılardan biri alçak sesle inlemeye başladı. Ona bir başkası katıldı - ve diğerleri.

Mama Julie halkadan koparak bana doğru geldi - tam da Hasan, bu kez üstelik daha renkli histeri nöbetlerine yine başlarken.

Davul o kararlı söylemini sürdürdü.

Papa Joe başını bile kaldırmamıştı.

“Kötü bir işaret,” dedi Mama Julie. “Bu adam hakkında ne biliyorsun?”

Bütün irademi toparlayıp zihnimi açmaya çalışırken, “Çok şey,” dedim.

“Angelsou,” dedi.

“Ne?”

“Angelsou,” diye yineledi. “Karanlık bir tanrıdır - korkulacak biri! Angelsou dostunu ele geçirmiş.”

“Açıkla, lütfen.”

“Nadiren gelir *hounfor*’umuza. Burada istenmez. Ele geçirdikleri katil olur.”

“Hasan çubuğunda yeni bir karışım deniyordu sanırım - mutant yakubotu ya da ona benzer bir şeyler.”

“Angelsou,” dedi yine. “Dostun katil olacak, çünkü Angelsou ölüm tanrısıdır ve ancak kendine yakın olanları ziyaret eder.”

“Mama Julie,” dedim ona, “Hasan *zaten* katildir. Eğer öldürdüğü her insan için bir parça sakız alıp çiğnemeye kalksaydın, bir yer sincabına benzerdin. O profesyonel bir katildir - genellikle yasal sınırlar çerçevesinde. Düello Yasası anakarada yürürlüğe girdiğinden bu yana işinin çoğunu orada görüyor. Arada bir yasadışı cinayetler işlediği de söylenmiştir, ama bunu hiç kanıtlayamadılar.

“Bana söylesene o zaman, Angelsou öldürenlerin tanrısı mıdır, yoksa canilerin tanrısı mı? ikisinin arasında bir fark olmalı, değil mi?” diye bitirdim.

“Angelsou için fark etmez,” dedi.

O sırada gösteriye artık bir son vermek isteyen Dos Santos, Hasan’ın iki bileğini birden yakaladı. Elleri ayırmaya çalıştı, ama - eh, hücrenizin demir parmaklıklarını bükmeyi deneyin bir, anlayacaksınız.

Diğer birkaç kişiyle birlikte odanın karşısına geçtim. Hasan sonunda karşısında gerçek birisinin olduğunu anlayıp ellerini hayali düşmanın boğazından çektiğinde bunun ne kadar yerinde bir hareket olduğu anlaşıldı. Pelerininin altından uzun bıçaklı bir hançer çıkarmıştı çünkü.

Onu Dos ya da herhangi birimizin üzerinde gerçekten kullanıp kullanmayacağı tartışmalı bir noktadır, çünkü tam o anda Myshtigo kola şişesinin ağzını başparmağıyla kapatıp hızla Hasan’ın

kulak tozuna indirdi. Hasan öne yıkıldı ve Dos onu yakaladı, ben de bıçağı parmaklarının arasından çekip aldım, Myshtigo ise kolasını bitirdi.

“İlginç tören,” diye gözlemledi Vegalı; “bu iri kıyım arkadaşın dinsel inançları olduğunu hiç tahmin etmezdim.”

“Bu da hiçbir zaman kesinlikle emin olamayacağınızı gösteriyor, öyle değil mi?”

“Evet.” Seyredenleri işaret etti eliyle. “Bunlar hep panteist, değil mi?”

Başımı iki yana salladım, “İlkel animistler.”

“Farkları ne?”

“Yani, biraz önce bitirdiğin kola şişesi Angelsou’ya adanmış bir kap olarak sunağa, ya da burada denildiği üzere *pé*’ye konacak, çünkü tanrıyla çok yakın mistik bir iletişim içine girdi. Bir animist, olanları böyle algılayacaktır. Bir panteist ise birilerinin bizim yaptığımız gibi törenlerine girmesini ve böylesine rahatsızlık vermesini hoş karşılamaz. Bir panteist, törenlerine burnunu sokanların kafalarına, uygun törensel darbeler indirdikten sonra iskelenin ucundan denize sallandırarak deniz tanrısı Agué Vayo’ya kurban etmeye kalkışabilir. Dolayısıyla, şu çevremizde dikilip bizden gözlerini ayırmayan bütün dostlarımızın aslında animist olduklarını Mama Julie’ye açıklamak zorunda kalmayacağım, izninizle bir dakika.”

Aslında bu kadar kötü değildi, ama onu biraz sarsmak istemiştım. Sanırım başardım da.

Özür ve iyi geceler diledikten sonra Hasan’ı yerden kaldırdım. Kendinde değildi ve onu taşıyabilecek irilikte bir tek ben vardım.

Bizim dışımızda sokak ıssızdı ve Agué Vayo’nun ateşgemisi dünyanın doğu kenarının tam altında dalgaları yarıyor ve gökyüzüne en sevdiği renklerden demetler saçıyordu.

Yanımda duran Dos Santos “Belki sen haklısın,” dedi. “Belki hiç gelmemeliydik.”

Ona yanıt vermeye tenezzül etmedim ama ileride Myshtigo’yla yürümekte olan Ellen durdu, döndü ve “Saçmalık,” dedi. “Eğer gelmeseydik çadırcının o harikulâde dramatik monologunu dinleyemeyecektik.” O sırada ben menzil içine girmiştım ve kızın elleri birden atılarak boğazıma dolandı. Sıkmadı, ama korkunç mimiklerle “Grr! Mmm! Ugh!” dedi, “Angelsou içime girdi; senin işin bitik!” Sonra kahkahayla güldü.

“Gırtlığımı bırak yoksa bu Arabı üzerine atarım,” dedim ve saçlarının turuncu-kahvesiyle başının ardındaki gökyüzünün turuncu-pembesini karşılaştırıp gülümsedim.

“Pek de ağır üstelik,” diye ekledim sonra.

Ellerini boğazımdan çekmeden hemen önce, biraz daha bastırdı -şaka sayılabilecekten fazlacasonra yine Myshtigo’nun koluna girmiş, yürüyordu. Eh, kadınlar beni hiç tokatlamazlar, çünkü hemen diğer yanağımı dönerim ve mantarımdan ödleri kopar, dolayısıyla ellerinde kalan tek seçenek arada bir gırtlığımı sıkıvermek oluyor.

“Müthiş ilginç,” dedi Kızıl Peruk. “Kendimi bir tuhaf hissettim. Sanki içimde bir şey onlarla birlikte dans ediyordu. Garip bir duyguydu bu. Gerçekte dansı hiç sevmem - hiçbir çeşidini.”

“Ne biçim bir aksanın var senin!” diye sözünü kestim. “Yöresini bir türlü çıkaramıyorum.”

“Ben de bilmiyorum,” dedi. “İrlandalı-Fransız sayılırım. Hebrid adalarında da yaşadım - ayrıca Avustralya’da, Japonya’da- on dokuzuma kadar...”

Tam o sırada Hasan inleyerek kasıldı ve omuzumda şiddetli bir sızı duydum.

Onu bir kapı eşiğine indirip silkeledim. İki fırlatma bıçağı, bir hançer daha, çok şık bir yerçekimi bıçağı, testere ağızlı bir Bowie, boğma telleri ve içinde çeşitli tozlarla küçük şişeler dolusu sıvılar içeren, yakından incelemeye hiç hevesli olmadığım madeni bir kutu döküldü üstünden.

Yerçekimi bıçağı hoşuma gitmişti, onu kendime ayırdım. Bir Coricama’ydı ve çok şıktı.

Ertesi gün geç saatte -şuna akşam diyelim- yaşlı Phil’i Dos Santos’un *Royal*’deki süitine giriş

biletim olarak kaçırdım. Yarım yüzyıl önce mistisizme ve saygınlığa sıvanıp özeleştiri yapmaya başlamış olmasına rağmen, Radpol Phil'e hâlâ bir geridönüşçü Tom Paine'mişçesine hürmet eder. Her ne kadar bugüne dek yazdığı en iyi şey *Yer'in Çağrısı* olmuşsa da, aynı zamanda o çok arzuladığım kargaşanın başlamasına yol açan *Geridönüşün Temel İlkeleri*'nin taslakları da ona aittir. Bugünlerde bol bol inkârcılık yapıyor olabilir, ama o zamanlar tam bir baş belasıydı ve eminim o günlerde topladığı hayran bakışları ve parlak sözleri dosyaladığı yerden hâlâ arada bir çıkarıp tozlarını alıyor ve hazla gözden geçiriyordur.

Elimde Phil'den başka bir bahanem daha vardı - *hounfor*'da kafasına inen o can sıkıcı darbenin ardından Hasan'ın kendisini nasıl hissettiğini merak ediyordum. Aslında, bütün istediğim Hasan'ı bulup onunla konuşmak ve üstlendiği bu son görevi hakkında ağzından birkaç sözcük koparmaya çalışmaktı.

Böylece Phil'le birlikte yürüdük. Bürolar *Royal*'e pek uzak sayılmazlardı. Rahvan yürüyüşle yedi dakika kadar.

“Güzellememi bitirebildin mi bari?” diye sordum.

“Üzerinde çalışıyorum.”

“Son yirmi yıldır bunu söylüyorsun. Elini biraz çabuk tutsan okuyabilirdim belki.”

“Sana çok iyi birkaç örnek gösterebilirim... Lorel'inkini, George'unkini, hatta Dos Santos'unkini. Ve dosyalarım da bol miktarda boş formum da var -doldurmalılar- daha önemsiz kişiler için. Ancak senin güzelleme bir sorun.”

“Nasıl yani?”

“Sürekli güncelleştirmem gerekiyor. Sen yaşamayı, bir şeyler yapmayı pürneşe sürdürüp gidiyorsun.”

“Onaylamıyor musun?”

“Çoğu insan yarım yüzyıl boyunca bir şeyler yaptıktan sonra ununu eler ve eleğini duvara asar. Onlara güzelleme yazmak kolaydır. Dolaplar dolusu var bende. Ama korkarım seninkisi ahenksiz biten bir son dakika işi olacak. Ben bu şekilde çalışmaktan hoşlanmam. Yıllar sürebilen bir zaman kesiti boyunca ince eleyip sık dokumak, bir kişinin tüm yaşantısını ayrıntılarıyla ve baskı altında kalmaksızın gözden geçirmek isterim. Yaşamı bir türküyümüşçesine algılayan senin gibi insanlar beni huzursuz eder. Senin için bir destan yazmamı istiyorsun sanırım, ama ben böyle şeyler için yaşlandım artık. Zaman zaman uyukladığım bile oluyor.”

“Haksızlık yaptığını düşünüyorum,” dedim ona. “Başkaları güzellmelerini koltuklarına gömülüp okuyabiliyorlar. Oysa ben birkaç mısraya bile fitim.”

“Bak, içimde bir his seninkinin bitmesine de pek bir şey kalmadığını söylüyor,” diye belirtti. “Senin için bir kopyasını vaktinde yetiştirmeye çalışacağım.”

“Ooo? Nerelerden kaynaklanıyor acaba bu his?”

“Bir esinin kaynağını kim saptayabilir ki?”

“Sen söyle.”

“Derin düşüncelere daldığım bir anda geldi bana. Vegalı için bir tane düzenlemekle uğraşıyordum -sırf spor olsun diye, kuşkusuz- ve birden kendimi ‘Yunanlınınkini yakında bitireceğim’ diye düşünürken buldum.” Bir an sustuktan sonra konuşmasını sürdürdü: “Şunu kavramaya çalış bakalım: Sen aslında iki ayrı adamsın ve her biriniz diğerinden daha uzun boylu.”

“Aynanın önünde durup ağırlığımı sırayla bir o ayağa, bir bu ayağa verirsem bu olabilir. Hani bir bacağım daha kısa ya... - İşte, kavramsallaştırdım. Şimdi ne olacak?”

“Hiçbir şey. Böyle işlerin yolu yordamı olmaz.”

“Hiçbir zaman yeterli bağışıklık kazanamadığım kültürel bir gelenektir bu. Düğümler, atlar gibi -

Gordion, Troya. Bilirsin. Sinsiyizdir.”

On adım boyunca sessiz kaldı.

“Katrana mı, tüy mü?” diye sordum ona.

“Pardon?”

“Kallikanzaros bilmecesi. Birini seç.”

“Tüy?”

“Bilemedin.”

“Katrana deseydim...”

“İ-ih. Sadece tek hakkın var. Doğru yanıt kallikanzarosun insafına kalmış. Sen kaybettin.”

“Bu biraz keyfi görünüyor.”

“Kallikanzaroslar böyledir işte. Bu Şark’tan ziyade Yunan kurnazlığı. Yine de, daha kolay anlaşılabilir. Yaşamın sıklıkla vereceğin yanıtla bağlı olacağından kallikanzaros kaybetmeni isteyecektir.”

“O niye?”

“Karşılaşacağın ilk kallikanzarosa sor, eğer fırsat bulabilirsen. Hıncır tiplerdir.”

Uygun caddeyi bulduk ve saptık.

“Niçin aniden yine Radpol’le ilgilenmeye başladın?” diye sordu. “Terk edeli epey zaman olmuştu.”

“Tam zamanında terk etmişim ve şu anda yine canlanıp canlanmadığıyla ilgileniyorum sadece - eski günlerdeki gibi. Hasan’ın konumu önemli çünkü o görevini her zaman başarır ve bu görevin neleri kapsadığını çok merak ediyorum.”

“Seni bulduklarını mı zannediyorsun?”

“Hayır. Biraz canım sıkılabilir, ama işimi bitirebileceklerini sanmıyorum.”

Royal karşımızda bir hayalet gibi belirdi ve içeri girdik. Doğrudan süite çıktık. Halı kaplı koridorda yürürken Phil ani bir önseziyle, “Yine parazit algılıyorum,” dedi.

“Aşağı yukarı konunun özü bu zaten.”

“Pekâlâ. Bire on veririm ki hiçbir şey bulamayacaksınız.”

“Ben yokum. Büyük olasılıkla haklısındır.”

Abanoz kapıyı çaldım.

“Hey, merhaba,” dedim açılırken.

Girin, girin.

Ve ayrıldık.

Kızıl Peruk orada bulunmakta ve kafamı karıştırmakta olduğu için konuyu Bedevi’nin kafasına inen üzücü darbeye getirebilmem on dakikamı aldı.

“İyi sabahlar,” dedi.

“İyi akşamlar,” dedim.

“Sanatlarda yeni bir şey var mı?”

“Yok.”

“Anıtlar’da?”

“Yok.”

“Belgelerde?”

“Yok.”

“Ne ilginç bir işin var!”

“Eh, Danışma Bürosundaki birkaç romantik tarafından aşırı şöhret ve cazibe sahibi yapıldık. Aslına bakarsan bütün işimiz Yer’in orasına burasına insanoğlu tarafından bırakılmış belgeleri ve

kalıntıları bulmak, onarmak ve korumaktan ibaret. “

“Bir çeşit kültür çöpçülüğü yani.”

“Hmm, evet. Çok yerinde bir tanımlama oldu.”

“Eee, niye?”

“Niye ne?”

“Niye yapıyorsun?”

“Birileri yapmalı, çünkü bunlar kültürel çöp. Bu onları toplanmaya değer kılıyor. Ben çöpümün değerini Yer’deki herkesten daha iyi bilirim.”

“Alçakgönüllü olduğun kadar inatçısın da. Bu çok iyi.”

“Dahası, iş için başvurduğumda içlerinden seçme yapılacak pek fazla adam yoktu - ve çöpün büyük kısmının nerede yığılı durduğunu biliyordum.” Bana bir içki verdi, kendininkinden bir buçuk yudum çekti ve sordu: “Onlar gerçekten hâlâ çevremizdeler mi?”

“Kimler?” diye sordum.

“İlahi Limited. Eski tanrılar. Angelsou gibi. Bütün tanrıların Yer’i terk ettiklerini sanırdım.”

“Hayır, etmediler. Çoğunun, sırf bize benziyorlar diye bizim gibi davranmaları gerekmiyor, insanoğlu giderken onları da yanında götürmeyi teklif etmedi ve tanrıların da az da olsa gururları vardır. Ama yine de, kalmak zorundaydılar belki - hani şu *ananke* denilen şey, ölüm-yazgısı. Karşısında hiç kimse tutunamaz.”

“İlerleme gibi mi yani?”

“Evet. Hazır söz açılmışken, Hasan’ın ilerleyişi ne durumda? Son gördüğümde tamamen durmuştu.”

“Ayağa kalktı, buralarda. Koca bir şişi var. Kafası kalınmış. Hasar yok.”

“Nerede?”

“Koridorun yukarısında, solda. Oyun odası.”

“Sanırım gidip geçmiş olsun diyeceğim, izinle.”

Başıyla onaylayarak, “İzin senin,” dedi ve Dos Santos’un Phil’le konuşmalarını dinlemeye gitti. Phil, hiç kuşum yok, bu katılımdan çok memnun olmuştu.

Ben ayrılırken başlarını bile kaldırmadılar.

Oyun odası uzun koridorun diğer ucunda yer alıyordu. Yaklaşırken bir *tunk* sesi ve kısa süren bir sessizliğin ardından bir *tunk* sesi daha duydum.

Kapıyı açarak içeri bir göz attım.

İçeride sadece o vardı. Sırtı bana dönüktü, ama kapının açıldığını duydu ve hızla döndü. Uzun, mor bir sabahlık giymişti ve sağ elinde bir bıçağı dengeliyordu. Başının arkasında koskoca bir sargı vardı.

“İyi akşamlar, Hasan.”

Yanında bir tepsi içinde dizi dizi bıçaklar sıralanmıştı ve karşı duvarda da bir hedef tahtası asılıydı. Hedefte iki bıçak saplıydı - biri tam ortada ve diğeri on iki santim kadar açığında, saat dokuz hizasında.

“İyi akşamlar,” dedi ağır ağır. Sonra, biraz dönerek ekledi: “Nasılsın?”

“Eh, iyi sayılırım. Ben de sana aynı şeyi sormaya gelmişim. Başın ne durumda?”

“Ağrı çok şiddetli, ama geçecek.”

Kapıyı kapattım.

“Dün gece ayaküstü bayağı bir düş görüyor olmalıydın herhalde.”

“Evet. Bay Dos Santos hayaletlerle dövüştüğümü söylüyor. Anımsamıyorum.”

“Şişman Doktor Emmet’in *cannabis sativa* diye adlandıracağı bir şeyi tütürmüyordun, bu kesin.”

“Hayır, Karacı, insan kanı içmiş bir vampir-çiçek tütürdüm. Eski Toprak İstanbul yakınlarında bulmuştum ve dikkatlice kurutmuştum çiçeklerini. Yaşlı bir kadın bunun benim geleceği görmemi sağlayacağını söylemişti. Yalan söylemiş.”

“... Vampir kanı şiddeti mi kışkırtıyor? Eh, bunu da bir tarafa not edelim. Ha, bu arada, bana Karacı dedin. Keşke demeseydin. Benim adım Nomikos, Conrad Nomikos.”

“Evet, Karacı. Seni görmek beni şaşırttı. Senin uzun süre önce öldüğünü sanıyordum, ateşgemin limanda parçalandığında.”

“Karacı o zaman öldü. Ona benzediğimden kimseye söz etmedin, değil mi?”

“Hayır, boşa konuşmam.”

“Bu iyi bir alışkanlık.”

Odayı geçtim, bir bıçak seçtim, elimde şöyle bir dengeledim, fırlattım ve ortanın yaklaşık yirmi santim sağına sapladım.

“Uzun süredir mi Bay Dos Santos’a çalışıyorsun?” diye sordum ona.

“Yaklaşık bir aydır,” diye yanıtladı.

Bıçağını fırlattı. Ortanın on santim altındaydı.

“Onun korumasısın demek.”

“Bu doğru. Mavi adamı da koruyorum aynı zamanda.”

“Don Myshtigo’nun yaşamına kastedileceğinden endişe duyduğunu söylüyor. Gerçek bir tehdit var mı, yoksa o mu titizleniyor?”

“Her ikisi de olabilir, Karacı. Bilmiyorum. Bana bekçilik yapmam için para veriyor sadece.”

“Ben daha fazlasını verseydim kimi öldürmek için tutulduğunu açıklar mıydın?”

“Ben sadece bekçilik yapmak üzere tutuldum, ama başka türlü olsaydı da sana söylemezdim.”

“Ben de ummamıştım zaten. Haydi gidip şu bıçakları alalım.”

Karşı duvara yürüdük ve hedefte saplı bıçakları aldık.

“Şimdi, eğer o bensem - ki mümkündür,” dedim, “niçin hemen halletmiyoruz? İkimiz de ikişer bıçak tutuyoruz. Odadan çıkacak olanımız diğerinin ona saldırdığını ve kendini korumak zorunda kaldığını iddia edebilir. Hiç tanık yok. Üstelik dün gece ikimizi de körkütük sarhoş ve dağıtmış durumda gördüler.”

“Hayır, Karacı.”

“Hayır ne? Hayır, o ben değil miyim? Ya da hayır, bu şekilde olsun mu istemiyorsun?”

“Hayır, o sen değilsin diyebilirim. Ama gerçeği söyleyip söylemediğimi bilemezsin.”

“Bu doğru.”

“Bu şekilde olmasını istemediğimi de söyleyebilirim.”

“Bu doğru mu?”

“Bilemem. Ama sırf sen bir yanıt almış olmaktan memnunluk duyarsın diye şu kadarını açıklayayım: Eğer seni öldürmeye kalkarsam bunu elimde bir bıçakla, ya da seninle boks veya güreş tutarak yapmam.”

“O niye?”

“Çünkü yıllar önce daha küçük bir çocukken Kerch sayfiyesinde çalışıyor, zengin Vegalıların çocuklarına bakıyordum. Sen beni tanı mıydun o zamanlar. Pamir topraklarından daha yeni gelmiştim. Sen ve ozan dostun Kerch’e geldiniz.

“Şimdi anımsıyorum. Evet... Phil’in ana babası o yıl ölmüşlerdi -benim yakın dostlarımdı- ve ben Phil’i üniversiteye götürecektim. Ama bir Vegalı onun ilk kadını elinden almış ve Kerch’e götürmüştü. Evet, şu gösterici - adını unuttum.”

“O Thrilpai Ligo’ydu, şajadpa boksçusu. Geniş bir ovanın sonundaki dağ gibiydi, yüksek ve

sarsılmaz. On tane sivriltilmiş çivi taşıyan Vega meşinlerini açık ellerine sararak dövüştü.”

“Evet, anımsıyorum...”

“Daha önce bir şajadpayla boks yapmamıştın hiç, ama kız için onunla dövüştün. Büyük bir kalabalık toplandı, Vegalılar, Yer kızları ve ben, seyredilemek için bir masanın üzerine çıktık. Bir dakikaya kalmadan başının her yanı kan içindeydi. O, kanının gözlerine dolmasına çalışıyordu, ama sen başınla silkeliyordun. O zamanlar on beş yaşındaydım ve henüz sadece üç kişi öldürmüştüm. Ona dokunmayı bile beceremediğin için öleceğini düşünüyordum. Ve sonra sağ elin savrulmuş bir çekiç gibi indi ona, öylesine hızlı! Mavi adamların göğüslerindeki o çift kemiğin tam ortasına vurdun -onlar bizden çok daha serttirler- ve onu bir yumurta gibi ezdin. Ben bunu hiçbir zaman başaramazdım, eminim - ve bu nedenledir ki senin ellerinden ve kollarından korkuyorum. Sonra, bir örümcekyarasanın belini kırdığımı da öğrendim... Hayır, Karacı, ben seni uzaktan öldürürüm.”

“Bu öylesine uzun bir süre önceydi ki... Hâlâ anımsayanların olabileceklerini hiç sanmıyordum.”

“Kızı sen kazandın.”

“Evet. Adını unuttum.”

“Ama onu ozana geri vermedin. Kendine sakladın. Belki bunun için senden nefret ediyordur.”

“Phil? Şu kız? Nasıl bir şey olduğunu bile anımsamıyorum.”

“O hiç unutmadı. Bunun için senden nefret ettiğini düşünüyorum. Nefreti koklayabilirim, kaynağını bulabilirim, ilk kadını kopardın ondan. Ben oradaydım.”

“Bu kızın fikriydi.”

“... Ve o yaşıyor, sen ise genç kalıyorsun. Karacı, dostun dosttan nefret etmek için gerekçelerinin olması üzücü.”

“Evet.”

“Ve senin sorularına yanıt vermiyorum.”

“Vegalıyı öldürmek için tutulmuş olman mümkün.”

“Mümkündür.”

“Niçin?”

“Sadece mümkün olduğunu söyledim, öyledir demedim.”

“O halde sana son bir soru daha soracağım ve bu işi bitireceğim. Vegalının neden ölmesi gerekiyor? Kitabı, insan-Vegalı ilişkileri açısından çok yararlı olabilir.”

“Bundan iyi ya da kötü neyin çıkacağını bilmiyorum, Karacı. Haydi biraz daha bıçak atalım.”

Attık. Menzili ve dengeyi kaptım ve iki bıçağı da tam ortaya yerleştirdim. Sonra Hasan onların yanına iki tane daha sapladı, İkincisi benimkinin çeliğine keskin metalik bir acı çılgılığıyla çarparak titredi.

“Sana bir şey söyleyeceğim,” dedim bıçaklarımızı çekerken. “Bu gezinin başı benim ve katılanların güvenliğinden sorumluyum. Vegalıyı ben de koruyacağım.”

“Bu çok iyi olacak, Karacı. Korunmaya gereksinimi var.”

Bıçakları yine tepsiye yerleştirdim ve kapıya yöneldim.

“Yarın saat dokuzda hareket edeceğiz, biliyorsun. Büro kompleksi sınırları içindeki ilk havaalanında kayaklardan oluşmuş bir konvoy hazır olacak.”

“Evet, iyi geceler, Karacı.”

“...Ha, bana Conrad de.”

“Evet.”

Elinde hedefe atmak için hazırladığı bir bıçağı vardı. Kapıyı kapattım ve koridorda yürümeye başladım. Giderken bir *tunk* sesi duydum ve bu ilk duyduklarımın çok daha yakın geldi. Orada, holde, her yanımda yankılandı.

Altı büyük kayak okyanusun üzerinden Mısır'a doğru uçarken zihnimi önce Kos ve Cassandra'ya çevirdim, sonra zor da olsa düşüncelerimi, önümüzdeki kumlara, Nil'e, mutant timsahlara ve son görevlerimden birinde huzursuz ettiğim bazı ölü Firavunlara yoğunlaştırdım ("Mezarı kirletenlere ölüm hızlı kanatlarla gelecektir..." vb., vb.), sonra insanoğlunu düşündüm: Titan üssüne itiş kakış sığınmış, Yer Bürosu'nda çabalarken, Taler ve Bakab'da kendini aşağılatırken, Mars'ta dayanmaya çalışırken ve Rylpah'da, Divbah'da, Litan'da ve Vega Birliği'ne ait birkaç düzine diğer gezegende şöyle ya da böyle idare etmeye uğraşırken. Sonra da Vegalıları düşündüm.

Tuhaf isimleri ve çiçek bozuğunu andıran gamzeleriyle mavi derili bu halk, üşüdüğümüzde bizi içeri almış, acıktığımızda karnımızı doyurmuştu. Evet. ÜçGün olaylarının ardından işe yarar yıldızlararası bir taşıt geliştirilinceye kadar bizim Mars ve Titan kolonilerimizin tam bir yüzyıl boyunca kendi yağlarıyla kavrulmaya çabalarken neler çektiklerini anlamışlardı. Elimizdekileri pamuk kurtları gibi (Emmet'in lafına bakılırsa) tükettiğimiz için kendimize yeni bir yuva arıyorduk. Peki, Vegalılar hemen böcek zehirine mi uzandılar? Hayır. Gezegenleri arasında yerleşmemize, yer ve denizkentlerinde yaşayıp çalışmamıza yaşlı ve bilge bir ırk olarak izin verdiler. Çünkü Vegalıları gibi ileri bir kültürün bile diğer parmakların ters yönünde çalışan bir başparmağa gereksinmesi vardır. Makineler, ne kaliteli oda hizmetçilerinin yerini tutabilirler ne de teknisyenlerin, iyi bahçıvanların, açık deniz balıkçılarının, ağır yeraltı ve denizaltı işçilerinin ve egzotik türden etnik şovmenlerin. Kabul etmek gerekir ki, insan yerleşimlerinin varlığı bitişikteki Vega gayrimenkullerinin değerini düşürüyordu, ama insanlar üretime olan katkılarıyla bunu telafi ediyorlardı.

Böylece düşüncelerim Yer'e geri döndü. Vegalılar böylesine viran bir uygarlığı daha önce hiç görmemişlerdi, dolayısıyla yuvamız olan gezegen onları büyülemişti. Taler'deki sürgün hükümetimizi tolere edebilecek kadar büyülemişlerdi. Yıkıntıları gezmek için YerTur biletleri alabilecek, hatta burada gayrimenkul satın alıp sayfiyeler kurabilecek kadar büyülenmişlerdi. Bir müze gibi işletilen gezegenlerin belirli bir çekiciliği vardır (James Joyce Roma için ne demişti?). Her halükârda, Yer'in ölüsü bile, yaşayan torunlarına her Vega mali yılında hatırı sayılır bir gelir getirmekteydi. Büro, Lord, George, Phil ve diğerleri işte bu mirasçılardandı.

Kısmen ben bile.

Çok aşağılarda okyanus, altımızdan hızla çekilmekte olan mavi-gri bir halı gibiydi. Sonra yerini kara kıta toprakları aldı. Hızla Yeni Kahire'ye doğru uçtuk.

Kentin dışında yere indik. Gerçek bir uçak pisti yoktu. Altı kayağı birden boş bir tarlaya indirdik ve George'u başlarına nöbetçi olarak diktik.

Eski Kahire hâlâ sıcak topraktı, ama iş yapabileceğimiz kişilerin çoğu Yeni Kahire'de yaşadıklarından turumuz açısından sorun yoktu. Myshtigo, Ölüler Kenti'ndeki ÜçGün'ü kazasız atlatabilmiş Kait Bey Camii'ni yakından görmek istedi; ama aşağıyı seyredip fotoğraf çekebilmesine olanak sağlayan, alçaktan, yavaş uçuşla daireler çizme fikrine de razı oldu. Asıl görmeyi arzuladığı anıtlar, piramitlerle Luxor ve Karnak, ayrıca Krallar ile Kraliçeler Vadileriydi.

Camiye yukarılardan göz atmamız hiç fena olmamıştı. Çünkü altımızda karanlık şekiller kaçışıyor, arada bir durup gemimize doğru taş atıyorlardı.

"Nedir onlar?" diye sordu Myshtigo.

"Sıcak Olanlar," dedim. "Bir çeşit insan. Cüsseleri, biçimleri ve hainlikleri farklılıklar gösterir."

Bir süre daireler çizdikten sonra tatmin olmuştu ve alana geri döndük.

Böylece, yakıcı bir güneşin altında yere indikten sonra, sonuncu kayağı da güvenceye aldık ve alandan ayrıldık. Neredeyse eşit miktardaki kum ve çatlak beton parçacıklarının üzerinden geçtik - iki geçici tur görevlisi, ben, Myshtigo, Dos Santos, Kızıl Peruk, Ellen ve Hasan. Ellen kocasına yolculuk sırasında eşlik etmeye son anda karar vermişti. Yolun iki yanında yüksek ve parlak şeker kamışı

tarlaları yer alıyordu. Birkaç dakika sonra onları geride bırakmış ve kentin alçak, dış binalarının arasına girmiştik. Yol genişledi. Şurada burada yalnız bir palmye ağacı biraz gölge yapıyordu. Biz geçerken iki çocuk başlarını çevirip, kocaman kahverengi gözleriyle baktılar. Yorgun, altı bacaklı bir öküzün kocaman bir *sakieh* tekerini, öküzlerin çağlardan bu yana kocaman *sakieh* tekerlerini çevirmeleri gibi, çevirmesini izliyorlardı, ama bu öküz daha çok ayak izi bırakıyordu.

Bölgedeki adamım, Ramses Smith, bizimle handa buluştu. İriyarıydı, altın renkli yüzü kırışıklıklarla çerçevelenmişti; tipik hüznü gözleri vardı, ama sürekli gülüyor olması hüznün etkisini ortadan kaldırıyordu.

George'un gelmesini hanın büyük salonunda biralarımızı yudumlayarak bekledik. Yerini almak üzere yöresel bekçiler göndermiştik.

"İş güzel ilerliyor," dedi Ramses bana.

Hiç kimsenin "iş" in ne olduğunu sormamasından kısmen memnuluk duyarak, "İyi," diye yanıtladım. Onlara sürpriz yapmak istiyordum.

"Eşin ve çocuklar nasıl?"

"İyiler," dedi.

"Yeni doğan?"

"Yaşayabildi - sakatlığı olmadan," dedi gururla. "Onu doğuruncaya dek eşimi Korsika'ya gönderdim, işte bu onun fotoğrafı."

Beklenen sesleri çıkararak beğendiğimi gösterdim ve fotoğrafı inceler gibi yaptım. Sonra "Hazır söz fotoğraflardan açılmışken," dedim, "film çekebilmek için daha fazla donanım ihtiyacın var mı?"

"Hayır, stoklarımız yeterli. Her şey yolunda, işleri ne zaman denetlemek istersin?"

"Bir şeyler yer yemez hemen."

"Sen Müslüman mısın?" diye araya girdi Myshtigo.

"Kıpti inanandanım," diye yanıtladı Ramses gülümsemeden.

"Ah, gerçekten mi? Bu Monofizit bir sapmaydı, değil mi?"

Myshtigo Hıristiyanlıktaki sapmalar üzerine eğlendirici (kendine göre) bir dizi isme dalarken orada oturup, acaba biz Yunanlılar talihsiz bir dünyanın üzerine mantık kavramını salmakla iyi mi yaptık, diye düşündüm. Bu geziye kılavuzluk yapmak zorunda kalmama kahrederek her şeyi Gezi Defteri'ne kaydettim. Sonraları, Lorel bana güzel ve muntazam bir defter tuttuğumu söyledi. Bu da o anda kendimi ne kadar keyifsiz hissettiğimi gösterir. Buda'nın on altıncı yüzyılda yanlışlıkla St. Josaphat olarak azizleştirilişi hakkında söylenenleri bile kayda düştüm. Sonunda, Myshtigo oturmuş bizimle dalga geçerken, onu ya doğramam ya da konuyu değiştirmem gerektiğini kavradım. Bir Hıristiyan olmadığım için, teolojik yanlışlıklar komedyası benim damarıma basmıyordu. Yine de, yabancı bir ırkın bir üyesinin, bizi bir grup salak olarak gösterebilmek amacıyla bu denli ayrıntılı araştırmalara girmiş olması beni rahatsız etmişti.

Şimdi düşünüyorum da, hatalı olduğumuzu anlıyorum. Vegalılarla ilgili daha yakın zamanlı bir hipotezimi, o sıralarda hazırlamakta olduğum görübantının başarısı (şu Ramses'in bahsettiği "iş") destekliyor: Kendilerinden öylesine sıkılmışlardı ve biz öylesine yeniydik ki, hem popüler hem de klasik sorunlarımızı, o anki varlığımızın ortaya çıkardığı dertlerle birlikte benimsemişlerdi. Shakespeare'in oyunlarını gerçekte kimin yazdığı, Napoleon'un St. Helena'da gerçekten ölüp ölmediği, Kuzey Amerika'ya ilk ayak basan Avrupalılar'ın kimler olduğu ve Charles Fort'un kitaplarında Yer'in onlar tarafından da bilinmeyen bir ırk tarafından ziyaret edildiğinin gösterilip gösterilmediği tartışmalarına fena halde daldılar. Bizim Ortaçağ'dan kalma polemiklerimiz bile yüksek kast Vega sosyetesince hemen içselleştiriliyordu. Gülünç.

"Şu kitabınız hakkında, Srin Shtigo..." diye araya girdim.

Rütbesiyle konuşmuş olmam onu durdurdu.

“Evet?” diye bekledi.

“İzlenimim şu ki,” dedim, “şu anda bu konuyu enine boyuna tartışmak istemiyorsunuz.

Duygularınıza saygılıyım, ama bu beni gezinin başkanı olarak kısmen sıkıntılı bir konuma sokuyor.”

Bu sözleri ona, özellikle de resepsiyon sırasında Phil’e verdiği yanıtın sonra, yalnız olduğumuz bir

anda söylemem gerektiğini ikimiz de biliyorduk, ama kendimi çok huysuz hissediyordum ve onun da

bunu bilmesini, en az konuşmanın yönünün değişmesi kadar istiyordum. “Merak ediyorum da,” dedim,

“ziyaret ettiğimiz yerleri sadece gezmekle mi yetineceğiz, yoksa yöresel bazı özel durumlara da

dikkatinizi çekmekte yardımımı isteyecek misiniz - siyasal ya da kültürel olgular gibi diyelim.”

“Ben öncelikle betimleyici bir gezi kitabı yazmakla ilgiliyim,” dedi, “ama süreç içinde

yorumlarınızı almaktan memnun olurum. Zaten görevinizin bunları içerdiğini düşünüyorum. Kaldı ki,

Yer töreleri ve güncel sorunlar hakkında genel bir bilgim var ve bunlar beni pek ilgilendirmiyor.”

Yemeğimiz hazırlanırken sürekli dolanan ve piposunu tütüren Dos Santos voltasının orta yerinde

durdu ve “Srin Shtigo,” dedi, “geridönüş hareketi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Amaçlarımıza

sempati duyuyor musunuz? Yoksa ölü bir dava olduğu fikrinde misiniz?”

“İkisine de evet,” diye karşılık verdi. “Bir ölünün yegâne taahhütü cenazeciye karşıdır diye

düşünüyorum. Amaçlarınıza saygım var, ama bunları nasıl olup da hayata geçireceğinizi

göremiyorum. Halkınız bu gezegene dönebilmek için yaşadıkları güvenli ortamı niçin terk etsinler?

Bugünkü nesillerin çoğu, kayıtlar dışında Yer’i hiç görmediler bile - ve bu kayıtların da pek cesaret

verici olduklarını öne sürmenin güçlüğüne takdir edersiniz.”

“Size katılmıyorum,” dedi Dos Santos, “ve tavrınızı müthiş aristokratça buluyorum.”

“Öyle olsa gerek,” dedi Myshtigo.

George ve yemek aynı anda geldi. Garsonlar tabakları dağıtmaya başladılar.

Dos Santos bir garsona, “Küçük bir masada kendi başıma yemek yemeyi tercih ederim,” diye

talimat verdi.

“Burada bulunmayı kendin istediğin için buradasın,” diye vurguladım.

Yarı yolda durdu ve sağ yanında bekleyen Kızıl Peruk’a sinsî bir bakış attı. Kızın başının

neredeyse belli belirsiz oynadığını fark ettim; önce sola, sonra sağa.

Dos Santos ince bir gülümsemeyle kendini toparladı ve başıyla hafifçe onayladı.

“Latin doğamı hoş görün,” diye açıkladı. “Hiç kimseyi birkaç dakika içinde geridönüşçü

yapabilmem olanaksız - ve duygularımı gizleyebilmek hep güç olmuştur benim için.”

“Bu apaçık ortada.”

“Acıktım,” dedim.

Bizim karşımıza, George’un yanına oturdu.

“Sfenkse de bir bakın,” dedi Kızıl Peruk karşı duvardaki bir gravürü göstererek, “bütün konuşması

uzun sessizlikler ve arada bir sorduğu bilmecelelerden ibaret. Zaman kadar eski. Çok saygıdeğer. Hiç

kuşkusuz bunamıştır. Dilini tutar ve bekler. Neyi? Kim bilebilir? - Sanat zevkiniz devasa yapılara mı

eğilimlidir, Srin Shtigo?”

“Çoğu kez,” diye belirtti sol yanımdan.

Dos Santos omuzunun üzerinden hızlı bir bakış fırlattı, sonra yine Diane’a döndü. Bir şey demedi.

Kızıl Peruk’tan tuzu iletmesini istedim ve aldım. Onu tepesinden aşağı boşaltmak geldi içimden,

hep olduğu gibi kalsın ve canım çektiğinde inceleyebileyim diye, ama patateslere serpmekle yetindim.

Sfenkse de bir bakın, demek!

Güneş tam tepemizde, sıcak, gölgeler kısacık - halimiz böyleydi işte. Kum arabalarının ya da

kayakların görüntüyü bozmalarını istemiyordum; herkesin yaya gitmesini sağladım. Gideceğimiz yer pek uzak değildi; istenen etkiyi yaratabilmek amacıyla yürünecek dolambaçlı bir rota çizdim.

Kâh tırmanıp kâh batarak kalles bir mil yürüdük. Yolumuzun üzerindeki bazı yonca tarlalarının yanlarından geçerken can sıkıcı gecikmelere meydan vermemesi için George'un kelebek ağına el koydum.

Geçmişe doğru yürümek; yaptığımız işte böyle bir şeydi - arada bir geçiveren parlak kuşlarla (*kler! kler!*), ne zaman küçük bir tepeye tırmansak ufka karşı görülen bir çift deve. (Aslında kömürle çizilmiş deve silüetleri; ama bu da yeterdi. Bir devenin yüz ifadesi kimin umurunda ki! Diğer develerin bile değil - gerçekten. Kusturucu hayvanlar...) Kısa boylu, esmer bir kadın kafasında uzun bir küp taşıyarak yorgun argın geçti yanımızdan. Myshtigo bu gerçek hakkında cep sekreterine birkaç fikir yürüttü. Kadını başımla selamladım ve bir şeyler mırıldandım. Kadın, doğal olarak, selamımı başını kımıldatmaksızın yanıtladı. Daha şimdiden tere batmış durumdaki Ellen, yeşil tüylü büyük bir üçgenle kendini yelpazeliyordu. Kızıl Peruk, alt dudağı ter damlacıklarıyla kaplı, gözleri olabildiğince karartılmış güneş maskesinin ardında saklı, başı yukarıda yürüyordu. Varmıştık sonunda. En son basık tepeciği de tırmandık.

“Bakın,” dedi Ramses.

“*Madre de Dios!*” dedi Dos Santos.

Hasan homurdandı.

Kızıl Peruk önce hızla bana, sonra öte tarafa doğru döndü. Gölgeler yüzünden ifadesini okuyamadım. Ellen kendini yelpazelemeyi sürdürdü.

“Ne yapıyorlar?” diye sordu Myshtigo. Onun ilk kez gerçekten şaşırıldığını görüyordum.

“Ne olacak,” dedim, “Keops’un büyük piramitini söküyorlar.”

Bir süre sonra Kızıl Peruk “Neden?” diye sordu:

“Bak şimdi,” dedim ona. “Eski Kahire’dekiler hâlâ radyoaktif olduğu için bu civarda yapı malzemesi sıkıntısı çekiliyor - onlar da gereksinimlerini şu yaşlı geometrik gerçeği ufalayarak elde ediyorlar.”

“İnsan ırkının geçmiş görkemini yansıtan bir anıta karşı saygısızlık ediyorlar!” diye haykırdı.

“Geçmiş görkemden daha ucuz bir şey olamaz,” diye belirttim. “Bizi bugün ilgilendiriyor ve şimdi inşaat malzemesine ihtiyaç var.”

“Bu ne zamandır sürmekte?” diye sordu Myshtigo, sözcükleri birbirlerini kovalayarak.

“Söküm işine,” dedi Ramses, “üç gün önce başladık.”

“Böyle bir şeyi yapma yetkisini nereden alıyorsunuz?”

“Yetki bize Sanatlar, Anıtlar ve Belgelerin YerBürosu’na verildi, Srin.”

Myshtigo garip garip ışıldayan amber gözlerini bana çevirdi.

“Sen!” dedi.

“Ben,” diye itiraf ettim, “sorumlu kişiyim - bu doğru.”

“Senin bu işlerini niçin başka hiç kimse duymadı?”

“Çünkü artık buralara çok az kişi geliyor,” diye açıkladım. “Bu da bu şeyi sökmemiz için iyi bir neden daha. Şu günlerde ona kimse bakmıyor bile. Böylesine işlemler için izin vermeye yetkiliyim.”

“Ben onu görebilmek için başka bir gezegenden geldim.”

“Eh, öyleyse, bir an önce baksan iyi edersin,” dedim ona. “Hızla ufalıyor çünkü.”

Döndü ve dik dik baktı.

“Özlük değeri hakkında hiçbir fikrinin olmadığı açık. Ya da, eğer varsa bile...”

“Tam tersi, değerinin ne olduğunu kesinlikle biliyorum.”

“... Ve orada çalıştırmakta olduğun talihsiz yaratıklar...” manzarayı seyrettikçe sesi yükseldi, “... ”

çirkin güneşinizin kızgın ışıkları altında en ilkel koşullarda ter döküyorlar! Hafriyat makinelerini hiç mi duymadın?"

"Duydum tabii. Çok pahalılar."

"Ve ustabaşlarının kırbaç taşıyor! Kendi halkına nasıl bu şekilde davranabiliyorsun? Bu sapıklık!"

"O adamların tümü bu iş için gönüllü oldular, yüklü ücretlerle - ve Aktörler Sendikası kırbaçları doğrudan kullanmamıza izin vermiyor, adamların lehte ısrar etmelerine rağmen. Yapmamıza izin verildiği kadarıyla sadece havada şaklatıyoruz."

"Aktörler Sendikası mı?"

"Evet. - Film makinelerini görmek ister miydiniz?" İşaret ettim. "Şu tepeye bakın."

Baktı.

"Orada neler oluyor?"

"Her şeyi videoya kaydediyoruz."

"Hangi amaçla?"

"İşimizi bitirdiğimizde istediğimiz uzunluğa indirgeyip tersine oynatacağız. Adına da 'Büyük Piramitin İnşası' diyeceğiz. Neşeli vakit geçirmeye yarayacak - para kazanmaya da. Duydukları ilk günden bu yana tarihçilerimiz piramitlerin nasıl inşa edilebildiklerini tahmine çalışıyorlar. Bu onları biraz mutlu edebilir. Bir KKAC operasyonunun en iyisi olacağına karar verdim."

"KKAC?"

"Kaba Kuvvet ve Ağır Cehalet. Nasıl şevkle çalıştıklarına bir bakar mısınız? - Kamerayı hiç gözden kaçırmıyorlar; önce sırtüstü yayılıp kamera onlara doğru döndüğünde derhal ayağa zıplıyorlar. İş bittiğinde yine sere serpe yatıyor olacaklar. Ama bu yıllardan beri çekilen ilk Yerfilm. Gerçekten coşkulular."

Dos Santos Kızıl Peruk'un dişlerine ve gözlerinin altında kıvrım kıvrım olmuş kaslarına baktı. Sonra gözlerini piramite çevirdi.

"Sen çılgınsın!" diye ilan etti.

"Hayır," diye karşılık verdim. "Bir anıtın yok olması da, kendine göre, bir anıt sayılabilir."

"Conrad Nomikos'tan bir anıt," diye vurguladı.

"Hayır," dedi o zaman Kızıl Peruk. "Yaratıcı sanat olduğu kadar yıkıcı sanat da vardır, işte böyle bir şeyi yapmaya çalıştığımı düşünüyorum. Kaligula rolünü oynuyor. Belki nedenini bile söyleyebilirim."

"Teşekkür ederim."

"Rica ederim. 'Belki' dedim. - Bir sanatçı işini sevgiyle yapar."

"Sevgi nefretin negatif formudur."

"Ben ölüyorum ey Mısır, ölüyorum!" dedi Ellen.

Myshtigo güldü.

"Sen sandığımdan da çetin cevizmişsin, Nomikos," diye gözlemledi. "Ama vazgeçilemez de değilsin."

"Sivil bir görevliyi işten atmayı hele bir dene - özellikle de beni."

"Düşündüğünden de kolay olabilir."

Göreceğiz.

"Görebiliriz."

Keops/Kufu'nun büyük piramitinin yüzde doksanına doğru yürüdük. Myshtigo bir kez daha notlar almaya başladı.

"Ona buradan bakmanızı tercih ederim şimdilik," dedim. "Bizim görünmemiz çok değerli filmlerin ziyanına neden olabilir. Bizler tarihsel hatalarız. Kahve molası sırasında gezebiliriz."

“Katılıyorum,” dedi Myshtigo, “ve tarihsel bir hata gördüğümde de tanıyabileceğimden hiç kuşum yok. Ama göreceğimi gördüm burada. Haydi hana geri dönelim. Yerli halkla konuşmak istiyorum.”

Bir an durduktan sonra “Sakkara’yı programda öne alacağız, öyleyse,” diye yüksek sesle düşündü. “Luxor, Karnak ve Krallar Vadisi’ndeki anıtları da umarım henüz sökmeye başlamamışsındır...”

“Hayır, daha değil.”

“İyi. Öyleyse oraları vaktinden önce ziyaret edeceğiz.”

“O zaman burada dikilip durmayalım,” dedi Ellen.

Böylece geri döndük.

Dönüş yolunda Diane, “Dediğin her şey gerçekten söylemek istediklerin miydi?” diye sordu.

“Kendime göre.”

“Bunları nasıl düşünebiliyorsun?”

“Yunanca, tabii. Sonra İngilizce’ye çeviriyorum. Bu işte bayağı iyi sayılırım.”

“Kimsin sen?”

“Ozymandias. Yaptıklarına bakın ey güçlüler ve titreyin.

“Ben güçlü değilim.”

“Kuşkuluyum bundan...” dedim; yan yana yürürken yüzünün bana dönük yarısında oldukça garip bir ifade olduğunu görebiliyordum.

“Sana boadilden bahsedeyim,” dedim.

Filikamız Luxor’un büyük gri sütunlarının önü sıra yanarak uzanan göz kamaştırıcı su yolunda ağır ağır ilerliyordu. Myshtigo’nun sırtı bana dönüktü. Sütunlara bakıyor, arada bir izlenimlerini dikte ediyordu.

“Kıyıya nerede çıkacağız?” diye sordu.

“Yaklaşık bir mil daha ileride. Belki size boadilden bahsetmem yerinde olacak.”

“Boadilin ne olduğunu biliyorum. Gezegeniniz üzerinde çalıştığımı size söylemiştim.”

“İ-ıh. Okumak bir şey...”

“Boadilleri aynı zamanda *gördüm de*. Taler’deki Yerbahçesinde dört adet var.”

“... onları bir akvaryumda görmek başka şey.”

“Sen ve Hasan’la birlikte gerçek bir cephanelik sayılırız. Senin kemerinde üç el bombası sayıyorum, onunkinde dört.”

“Eğer birisi tam tepene binerse el bombası kullanamazsın - kendini savunma kavramını çiğneyemezsin, yani. Eğer çok uzağındaysa onunla vurman yine olanaksızdır. Çok hızlı hareket ederler.”

Sonunda bana dönmüştü.

“Ne kullanırsın?”

Calabiyemin içine uzandım (yerlilere uyum sağlamıştım) ve yolum buralara düştüğü zamanlar hep el altında bulundurmaya özen gösterdiğim silahı çektim.

Onu inceledi.

“Adını söyle.”

“O bir makineli tabanca. Meta-siyanid mermileri atar - bir tonluk sadmeyle çarparlar. Tam isabetli değildir, ama buna gerek de yok zaten. Schmeisser^[1] adlı bir yirminci yüzyıl tabancasından türetilmiştir.”

“Oldukça kullanışsız görünüyor. Bir boadili durdurabilecek mi?”

“Eğer şansınız varsa. Sandıklardan birinde iki adet daha olacak. Bir tanesini ister miydiniz?”

“Hayır, teşekkür ederim.” Duraladı. “Ama boadiller hakkında bana birkaç şey daha

söyleyebilirsin. O gün onlara sadece bir göz atmakla yetinmişim ve suya da oldukça gömülü haldeydiler.”

“Şöyle... Kafası bir timsahinkini andırır, ama daha iridir. Yaklaşık kırk ayak uzunluğundadır. Kendini dişleri olan dev bir plaj topu halinde yuvarlayabilir. Karada ya da suda çok hızlıdır ve her iki yanında bir yığın küçük ayak...”

“Kaç ayak?” diye kesti.

“Hmm.” Durdum. “Doğrusunu söylemek gerekirse hiç saymadım. Bir saniye.”

Yer’in en önde gelen biyologunun yelkenin gölgesinde şekerleme yaptığı yere doğru, “Hey, George,” diye seslendim. “Bir boadilde kaç ayak var?”

“Ha?” Kafasını çevirip bize baktı.

“Dedim ki, bir boadilde kaç ayak var?””

Ayağa kalktı, hafifçe gerindi ve yanımıza geldi.

Bir parmağıyla kulağını karıştırırken, “Boadiller...” diye düşüncelere daldı. “Kesinlikle sürüngen sınıflardalar - bu kadarından kuşkumuz yok. Ama krokodil sınıfından kendilerine ait bir alt-sınıfları mı var, yoksa squamata sınıfı, lacertilia alt-sınıfı, neopoda ailesinden mi -Talerdeki bir meslektaşımın şaka yollu ısrar ettiği gibi- emin olamıyoruz. Bana sorarsanız ÜçGün öncesine ait foto-reproduksiyonlarda gördüğümüz Mesozoik phytosaurus’u gösteren çizimleri andırıyor; tabii, çok sayıdaki bacaklar ve sıkarak boğma yeteneği eklenmiş olarak. Dolayısıyla ben krokodil sınıfını tercih ediyorum.”

Korkuluklara yaslandı ve ışıldayan sulara doğru baktı.

O zaman daha fazla konuşmaya niyetinin olmadığını gördüm ve “Kaç ayak var, peki?” diye sordum.

“Ha? Ayaklar mı? Hiç saymadım. Yine de, eğer şansımız yaver giderse, buna fırsat bulabiliriz. Bu çevrede onlardan sürüsüyle var. - Elimdeki son yavru pek dayanmamıştı.”

“Ne oldu ona?” diye sordu Myshtigo.

“Megadonaplaty’ m yedi onu.”

“Megadonaplaty mi?”

“Dişleri de olan bir çeşit ördek gagalı platypus,” diye açıkladım, “yaklaşık üç metre boyunda. Gözünüzün önüne bir getirin. Bildiğimiz kadarıyla bugüne dek dört ya da beş kez görüldüler. Bizimkini şanslı bir tesadüf sonucunda ele geçirmiştik. Bir tür olarak büyük olasılıkla pek fazla dayanamayacaklar - boadillerin becerdikleri gibi demek istiyorum. Ovipar memeliler ve yumurtaları da aç bir dünyanın türlerinin sürmesine izin veremeyeceği kadar iri - tabii gerçek bir tür sayılırlarsa. Belki sadece münferit olgulardır.”

“Belki öylelerdir,” dedi George bilgece başını sallarken, “belki de değil.”

Hasan robot golemine -Rolem- paketinden kısmen çıkarmıştı ve kontrolleriyle oynuyordu. Ellen renkgibi kullanmaktan sonunda vazgeçmişti ve uzanmış her yanını güneşte kızartıyordu. Kızıl Peruk ve Dos Santos teknenin diğer ucunda bir şeyler tezgâhlıyorlardı. O ikisi hiçbir zaman tesadüfen bir araya gelmezler; hep bir bildikleri vardır. Filikamız Luxor’un büyük gri sütunlarının önünde yanarak akan göz kamaştırıcı su yolunda ağır ağır ilerledi ve onu artık kıyıya yöneltmenin ve mezarlarla viran tapınakların arasında yeni neler olduğunu görmenin zamanı gelmiştir diye karar verdim.

Bunu izleyen altı gün kısmen olaysız, kısmen unutulmaz, aşırı hareketli Ve bir çeşit çirkin-güzel karışımı halinde geçti - tüm yaprakları duran ama tam ortasında çürümenin başladığını gösteren kara lekeli bir çiçek gibi. Şöyle ki...

Karnak’a olan dört millik yol boyunca Myshtigo her taştan koç heykeliyle görüşme yapmış olmalıydı. Gündüzleri aydınlıkta ya da bazen meşalelerimizi kullanarak yıkıntıların içini dışını

dolaştık; yarasaları, tarla farelerini, yılanları ve böcekleri huzursuz ettik; Vegalının o tekdüze diliyle tekdüze notlar almasını dinledik. Geceleri çevremize iki yüz metre uzunluğunda uyarı hattı çekip iki de bekçi dikerek kumlarda kamp yaptık. Boadiller soğukkanlıdırlar; geceler de çok soğuktu. Dolayısıyla dışarıdan tehlike gelme olasılığı azdı.

Kurduğumuz tüm kamplarda geceyi dev ateşler aydınlattı, çünkü Vegalı her şeyin ilkel olmasını istiyordu - havaya girmek içindir, diye tahmin ettim. Kayaklarımız daha güneyde kalmıştı. Onları bildiğim bir yere göndermiş ve Büro görevlilerine bırakmıştık ve yolculuğumuz için filika kiralamıştık - bu da Tanrı-Kral'ın Karnak'tan Luxor'a olan yolculuğuna benziyordu. Bunun böyle olmasını Myshtigo istemişti. Hasan geceleri iriyarı bir Nubyalıdan takas ettiği *assagaf*^[2] ile oynuyor ya da beline kadar soyunup, yorulmak nedir bilmeyen golemiyle güreşiyordu.

Hatırı sayılır bir hasımdı şu golem. Hasan onu bir insanın istatistik-ortalama gücünün iki katına programlamıştı ve refleks süresini yüzde elli kısaltmıştı. “Belleği” yüzlerce güreş hilesi taşıyor ve beyni hasmını sakatlamasına ya da öldürmesine kuramsal olarak izin vermiyordu - bütün bunlar bir seri afferent sinir benzeri dokunun, ölçüyü bir kemiği kırmak ya da bir tendonu yırtmak için gerekli gücün hemen bir gram altına dek elektrokimyasal olarak yaptığı ayarlamalarla oluyordu. Rolem yaklaşık bir altmış beş boyunda ve aşağı yukarı yüz on kilo ağırlığındaydı; Bakab'da imal edilmiş olduğundan epey pahalı olup hamur renginde ve karikatür suratlıydı; beyni göbek deliğinin olması gereken bir yerlerdeydi -eğer golemlerin göbek delikleri varsa- böylece, düşünce merkezlerini grekorumen darbelerden koruyabiliyordu. Yine de kazalar da olmuyor değildi. Bu şeylerce öldürülen insanlar olmuştu, ya beyinlerinde ya da afferent sinirlerinde bir şeyler ters gittiğinde veya sadece o insanlar kendilerini kurtarmak için geri sıçradıklarında gereken o fazladan bir gramı sağladıkları için. Benim de bir zamanlar boks yapmaya programlanmış bir golemim olmuştu bir yıl kadar. Onunla her öğleden sonra on beş dakika kadar oyalanırdım. Onu neredeyse bir kişi olarak görmeye başlamıştım. Ama bir gün bana faul yaptı ve kafası kopuncaya dek yarım saat yumrukladım. Buna rağmen boks yapmayı sürdürdü ve onu bir spor arkadaşı olarak görmekten hemen oracıkta vazgeçtim. Başsız bir golemle boks yapmak çok garip bir duygudur, biliyor musunuz? Hoş bir düşten uyanmak ve yatağınızın yanı başına bir kâbusun çömelmiş olduğunu görmek gibi. O gözüksü şeyleriyle hasmını gerçek anlamda “görmez”; her yanı piezoelektrik radar zarıyla kaplıdır ve vücudunun tüm yüzeyleriyle sizi “seyredebilir”. Yine de bir yanılısama bile olsa ölmesi asap bozucudur. Benimkini kapatıp bir daha hiç açmadım. Bir deve tüccarına iyi bir fiyatla sattım. Başımı yerine geri takabilirdi mi bilmiyorum, ama kimin umurunda; tüccar bir Türk'tü zaten...

Her neyse - Hasan Rolem'le tutuşurdu, ikisi de ateşin şavkında ışıl ışıl parlardı ve biz battaniyelerin üzerine oturur seyrederdik ve arada bir büyük, hızlı yanık kâğıtlar gibi yarasalar pike yaparlardı, tül gibi ince bulutlar ayın yüzünü peçeler ve çekilirlerdi. Üçüncü gecemizde her şey böyleydi işte ve ben çıldırdım.

Bir yaz sonu akşamı fırtınası sırasında geçip giderken gördüğünüz kırlar gibi anımsıyorum olanları - yıldırımların aydınlattığı bir dizi izole film karesi...

Cassandra'yla bir saate yakın konuştuktan sonra, önümüzdeki gün öğle vakti bir kayağa atlamaya ve geceyi Kos ta geçirmeye söz vermiş ve iletişimi kesmiştim. Son sözlerimiz hâlâ aklımda:

“Dikkat et, Konstantin. Kötü düşler görüyorum.”

“Boş ver, Cassandra. Unut gitsin.”

Düşlerinin Richter ölçeğine göre 9.6 büyüklüğünde bir şok dalgasının sonucu olduklarını kim bilebilirdi ki!

Gözlerini dolduran zalim bir ışıltıyla Dos Santos, Rolem'i gök gürlemesi gibi bir çatırtıyla yere vuran Hasan'ı alkışladı. Ama gürültü, golem ayağa tırmandıktan ve tekrar kollarını Arabın yönünde

yılan gibi kıvrılarak gardımı aldıktan sonra da devam etti. Toprak titredi ve titredi.

“Ne güç ama! Hâlâ hissedebiliyorum!” diye haykırdı Dos Santos. “Ole!”

“Bu sismik bir sarsıntı,” dedi George. “Her ne kadar jeolog değilsem de...”

Myshtigo’ya yedirmekte olduğu pastörize edilmemiş bir hurmayı düşürürken, “Bir deprem!” diye bağırdı Ellen.

Ne kaçmak için bir neden, ne de kaçabilecek bir yer vardı. Üzerimize yıkılabilecek hiçbir şeyin olmadığı bir açıklıktaydık. Toprak çıplak ve düzdü. Biz de öylece oturduk ve sağa sola savrulduk, hatta birkaç kez yüzüstü kapaklandık. Alevler inanılmaz numaralar yaptı.

Rolem’in saati dolmuştu ve kaskatı kesildi ve Hasan geldi ve George ve benim yanımıza oturdu. Sarsıntılar bir saate yakın sürdü ve sonra yine geldiler, daha hafif, o gece birçok kez. İlk ve en kötü darbe geçtikten sonra Liman’la bağlantı kurmuştuk. Oradaki aygıtlar depremin ana üssünün bizim epey kuzeyimizde bulunduğunu göstermişti.

Kötü bir mesafeydi, aslında.

...Akdeniz’de.

Ege, daha doğrusu.

Kendimi hasta hissettim ve aniden öyle de oldum.

Kos’u aramaya çalıştım.

Hiç yanıt yoktu.

Cassandram, benim güzel hanımım, prensesim... Neredeydi? İki saat boyunca çıkarmaya çalıştım. Sonra Liman beni aradı.

Görevi uçanlarla kaçanları gözlemek olan herhangi bir teknisyenin değil, Lorel’in sesiydi.

“Ah - Conrad, sana nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, tam olarak, yani neler olduğunu...”

“Sadece konuş,” dedim, “ve bitirdiğinde sus.”

“On iki dakika önce bir gözlem uydusu üzerinizden geçti,” diye cızırdadı Lorel. “Gönderdiği fotoğraflarda Ege adalarından bazıları artık görülüyor...”

“Hayır,” dedim.

“Korkarım Kos onlardan biriydi.”

“Hayır,” dedim.

“Üzgünüm,” dedi bana, “ama görünen bu. Başka ne söyleyeceğimi bilemiyorum...”

“Bu yeterli,” dedim. “Hepsi bu. Tamam işte. Hoşça kal. Sonra daha çok konuşuruz. Hayır! Sanırım - hayır!”

“Bekle! Conrad!”

Çıldırılmışım.

Gecenin karanlığında özgürleşen yarasalar dört bir yanımda dalış yapıyorlardı. Sağ elimi savurdum ve karşımda bitiveren bir tanesini öldürdüm. Birkaç saniye için soluklanıp bir tanesini daha öldürdüm. Sonra iri bir kaya parçasını iki elimle kaldırıp tam radyoyu ezmeye hazırlanıyordum ki George elini omzuma koydu; kayayı bıraktım, elini ittim ve ağzının üzerine ters bir şamar vurdum. Ona ne olduğunu bilmiyorum, ama kayayı bir kez daha kaldırmak üzere eğildiğimde ardımdan yaklaşan ayak sesleri duydum. Birisinin gözlerine doldurmak amacıyla bir avuç kum alarak tek dizimin üzerine çöktüm ve yarım geri döndüm. Hepsi oradaydı: Myshtigo ve Kızıl Peruk ve Dos Santos, Ramses, Ellen, yöresel üç sivil görevli, bir de Hasan - grup halinde yaklaşıyorlardı. Yüz ifademi gördüklerinde birisi “Kaçın!” diye bağırdı ve çil yavruları gibi dağıldılar.

Aniden hepsi de nefret ettiğim kişilere dönüşmüşlerdi -bunu hissedebiliyordum. Başka yüzler gördüm, başka sesler duydum. O güne dek tanıdığım, nefret ettiğim, ezmek istediğim, ezdiğim herkes orada, ateşin yanında yaşama geri dönmüşlerdi ve gülümseyerek bana doğru yaklaşırlarken yüzlerini

kaplayan gölgelerin içinde sadece dışlarının beyazı görülebiliyordu, ellerinde bin bir türlü felaket ve dudaklarında yumuşak, teskin edici sözler vardı - böylece kumu en öndekinin suratına fırlatıp üzerlerine atıldım.

Aparkütüm en öndekini sırtüstü devirdi, sonra iki yanımdan iki Mısırlı tepeme çullandılar.

Onları silkeleyip attım, ama soğuk gözümün ucuyla elinde dev bir avokadoya benzeyen bir şey taşıyan iriyarı bir Arap gördüm. Onu kafama doğru savuruyordu, hemen eğildim. Bana doğru geldi ve karnına iyi bir yumruk yerleştirmeye fırsat buldum, olduğu yere çöküverdi. Sonra, silkelediğim iki adam yine tepemdediler. Bir kadın ığılığı geliyordu uzaklarda bir yerden, ama kadın falan görmedim.

Sağ kolumu kurtardım ve adamlardan birisinin beynine indirdim, adam yıkılıp gitti ve yerini bir başkası aldı. Tam karşımdan mavi renkli bir adam bir taş fırlattı, taş omzuma çarptı ve bu beni daha da delirtti. Çırpınan bir bedeni havaya kaldırıp bir diğerine çarptım, sonra yumruğumu birisinin çenesine oturttum. Silkindim. Calabiyem yırtılmıştı ve toz toprak içindeydi; ben de tamamen çıkarıp attım.

Çevreme bakındım. Üzerime gelmekten vazgeçmişlerdi ve bu haksızlıktı - tam da ben bir şeyler kırıp dökmek arzusuyla yanarken. Böylece ayaklarımın dibinde yatan adamı kaldırıp yere bir kez daha vurdum. Sonra onu yine kaldırdım ve birisi “Hey! Karagozis!” diye seslendi ve kırık dökük Yunancasıyla bana sıfatlar yakıştırmaya başladı. Adamı bir yana atıp ona döndüm.

Orada, ateşin önündeydiler - iki kişi: birisi uzun boylu ve sakallı, diğeri güdük, ağır ve keldi ve toprakla hamur karışımı bir maddeden yontulmuş gibiydi.

“Arkadaşım senin belini kıracağını söylüyor, Yunanlı!” diye seslendi uzun boylu olanı, diğेरinin sırtına bir şeyler yaparken.

Onlara doğru ilerledim ve hamurla çamurdan yapıllı adam üzerime saldırdı.

Dengemi kaybettirdi bana, ama hemen toparlanarak onu koltuk altlarından yakaladım ve yana savurdum. Ama o da en az benim kadar çabuk doğruldu ve yine üzerime geldi, bir eliyle beni ensemden kavradı. Ben de dirseğini tutarak ona aynısını yaptım ve orada birbirimizle kenetlendik; adam çok güçlüydü.

Güçlü olduğunu bildiğim için oyundan oyuna geçerek onu denedim. Çok hızlıydı, her hareketime karşı oyununu ben daha düşünürken kuruyordu.

Kollarımı onunkilerin altından sertçe yukarı kaldırıp sağlam ayağımın üzerinde geriye doğru yaylandım. Bir an için kurtulup bir açık arayarak birbirimizin çevresinde döndük.

Kollarımı aşağıda tuttum ve onun kısa boylu olması nedeniyle iyice öne eğildim. Bir an için kollarım gövdeme çok yaklaştı; adam o güne dek hiç kimsede görmediğim bir çeviklikle atıldı ve beni tüm gözeneklerimden ter fişkirtacak ve iki böğrümde dayanılmaz acılar duyurtacak bir şiddette sıktı.

Mengenesi hâlâ sıkışıyordu ve ben bir an önce kurtulamazsam belimin kırılacağını hissedebiliyordum.

Ellerimi yumruk yaptım ve karnına dayayıp ittim. Kapanı daha da sertleşti. Geri adım atıp iki kolumla birden ittim. Ellerim ikimizin arasına girdi ve sol elimle sağ yumruğumu avuçlayıp yukarı doğru sürdüm. Kollarım yükseldikçe başım dönüyor ve böbreklerim tutuşmuş gibi sancıyordu. Sonra sırt ve omuz kaslarımın tümünü birden kasarak gücün kollarım boyunca akışını ve yumruğumda toplanışını hissettim ve onu gökyüzüne doğru savurdum; adamın çenesi yumruğumun yolu üzerinde olduğu için geri yıkıldı.

Yumruğum çenesine çarptığında hissettiğim o çatırtı bir adamın boynunu kırardı; nitekim o da topuklarını bir an için arkadan görmüştü.

Ama anında bir yay gibi sıçradı; artık onun bir kadından doğma ölümlü bir güreşçi olmadığını anlamıştım. Antaeus gibi bizzat toprağın rahminden doğup gelmiş olmalıydı.

Ellerimi sertçe omuzlarına indirince dizlerinin üzerine çöktü. Boğazına sert bir darbe vurduğum ve sağ yanına geçip sol dizimi sırtının alt kısmına yerleştirdim. Uyluklarına ve omuzlarına bastırarak belini kırmak için öne yükledim.

Hiç kimsenin beli parçalanmaksızın böylesine bükülemez ama onunki büküldü.

Ben de dizimi çekerek onu bıraktım. Anında yeniden tepemdeydi.

Bu kez onu boğmayı denedim. Benim kollarım onunkilerden çok daha uzundu, iki elimle birden boğazını kavradım, başparmaklarımla nefes borusunun olması gereken yere bastırdım. Ancak o kollarını benimkilerin çaprazına koydu, dirseklerimin içinden aşağı ve dışa itmeye başladı. Yüzünün morarmasını, gözlerinin dışa fırlamasını umarak sıkmayı sürdürdüm. Baskısının altında dirseklerim gevşemeye başladı.

Sonra onun kolları da ileri atılıp benim gırtlığımı kavradı.

Orada durup birbirimizi boğmaya çalıştık. Ancak, onun boğulması olanaksızdı.

Başparmakları iki beton çivisi gibi bastırıyordu boynumun kaslarına. Suratımın pancar gibi kızardığını hissettim. Şakaklarım zonklamaya başladı.

Uzaklardan bir yerden bir çığlık işittim:

“Durdur onu, Hasan! Bunu yapmaması gerekir!”

Kızıl Peruk’un sesine benziyordu. Her neyse, aklıma gelen isim bu olmuştu: Kızıl Peruk. Bu Dos Santos’un yakınlarında olduğu anlamına geliyordu. Ve kız “Hasan” demişti, işte aniden berraklaşan bir başka resimaltı daha...

Bu da benim Conrad olduğum ve Mısır’da bulunduğum, karşımda yüzen ifadesiz suratın golem-güreşçi Rolem olduğu ve bir insanın gücünün beş katına programlanabildiği ve belki de programlandığı, aşırı adrenalin salgılayan bir kedinin reflekslerine sahip bulunduğu ve kuşkusuz tam kapasiteyle çalıştığı anlamına geliyordu.

Ancak bir kaza dışında golemelerin öldürmemeleri gerekir ve Rolem beni öldürmeye çalışıyordu.

Yani beyni devre dışı kalmıştı.

İşe yaramadığını görünce ellerimi gevşettim ve sol elimi sağ dirseğinin altına yerleştirdim. Sonra diğer elimle kollarının üzerinden uzanarak sağ bileğini kavradım ve alçalabileceğim kadar alçalıp dirseğini iterek bileğini çektim.

Dengesini yitirip sol yanına sendelediğinde onun tutuşu da gevşedi ve ben bileğini bırakmayıp dirseği yukarı dönünceye dek büküldüm. Sol elimi kulağıma kadar gerip dirseğine indirdim.

Hiçbir şey olmadı. Kırılma sesi duyulmadı. Kol anormal bir açıyla geriye bükülerek kurtuldu.

Bileğini bırakınca dizinin üzerine çöktü. Sonra hızla yine doğruldu ve böyle yaparken de kolu düzeliş normal konumuna geldi.

Eğer Hasan’ın aklından geçenleri okuyabiliyorsam Rolem’in maksimum zamana kurulu olduğunu söyleyebilirdim - iki saat. Bu da, benim halimi göz önüne alırsak epey uzun bir süreydi.

Ama bu kez kim olduğumu ve ne yaptığımı biliyordum artık. Üstelik, bir golem yapısına nelerin girdiğini de biliyordum. Bu bir güreş golemiydi. Dolayısıyla da boks yapamazdı.

Her şeyin ilk başladığı sırada bulunduğum yere doğru omuzumun üzerinden hızlı bir göz attım - yani radyo çadırının yanına. Yaklaşık elli adım ötedeydi.

Tam o sırada işimi neredeyse bitirmek üzereydi. Dikkatimi geriye verdiğim anda bir saniye içinde uzanıp bir eliyle enseme ve diğer eliyle de çenemin altını yakaladı.

Eğer işini sürdürmeye vakit bulsaydı boynumu kırabilirdi, ama tam o sırada bir sarsıntı daha geldi - ikimizi birden yere vuran şiddetli bir sarsıntı- ve elinden kurtulmamı sağladı.

Birkaç saniye sonra ayağa kalktığımda toprak hâlâ titriyordu. Ama Rolem de kalkmıştı ve yine bana dönüktü.

Fırtınanın savurduğu bir gemide kavga eden sarhoş iki denizci gibiydik...

Üzerime gelince geriledim.

Ona bir sol vurdum ve o kolumu yakalamaya çalışırken diğer yumruğumu midesine oturttum. Sonra geri kaçtım.

Yine geldi ve ben yumruk atmaya sürdürdüm. Benim için dördüncü boyut neyse boks da onun için oydu - bir türlü göremiyordu işte. Yumruklarımdan sakınarak ilerlemeye devam etti, ben de radyo çadırına doğru geriledim. Toprak titriyordu ve bir yerlerde bir kadın çığlık atıyordu, beynini biraz sarsmak amacıyla kemerinin altına yumruğumu indirdiğimde “Ole!” diye bağırıldığını duydum.

Sonunda çadırın oraya varmıştık. İstedğim şeyi gördüm: radyoyu ezmek için kullanmaya niyetlendiğim büyük kaya. Sol gösterip kandırdım, sonra omuz ve kalçalarından yakalayarak başımın üzerine dek kaldırdım.

Gerileyerek kasıldım ve onu kayanın üzerine fırlattım.

Kaya tam karnına denk geldi.

Yine doğruldu, ama bu kez daha yavaştı. Üç kez, ortopedik sağ botumla karnından tekmeledim ve geri yıkıldığını gördüm.

Gövdesinin orta kısmından garip bir vınlama gelmeye başlamıştı.

Toprak yine sarsıldı. Rolem çöktü, görülebilen tek hareket sol elinin parmaklarındaydı. Bir şeyleri yakalayıp bırakıyormuş gibiydi. Tuhaf, ama bana, *hounfor*'daki o gece Hasan'ın ellerini anımsattı.

Sonra yavaş yavaş döndüm; hepsi oradaydı: Myshtigo ve Ellen, şişmiş avurtlarıyla Dos Santos, Kızıl Peruk, George, Ramses, Hasan ve yara bere içindeki üç Mısırlı. Onlara doğru bir adım atınca yüzleri korku dolarak kaçışmaya başladılar. Ama başımı iki yana salladım.

“Hayır, kendimdeyim artık,” dedim, “ama beni yalnız bırakın. Irmağa inip bir banyo yapacağım.” Yedi adım attım ama sonra biri fişi çekmiş olmalı ki boğazımdan bir gurultu yükseldi, her şey fir dönmeye başladı ve bütün dünyam lavabo deliğinden aktı gitti.

İzleyen günler kül ve geceler demirdendi. Tenimden koparılan can kumların altında çürüyerek yatan her mumyadan daha derine gömülmüştü. Hades'in evinde ölümler ölümleri tanımazmış derler, Cassandra, ama öyle olmadığını ummuştum. Bir geziyi yönetiyormuş gibi davranmaya çalıştım, ama Lorel yerime turu tamamlayacak bir başkasını bulmamı ve bir süre izin kullanmamı önerdi.

Olamazdı.

Sonra ne yapardım ki? Eski Yer'lerden birinde kara kara düşünerek saf turistlerden içki koparmaya mı bakacaktım? Hayır. Böyle zamanlarda ne olursa olsun bir hareket hep işe yarar; alacağı şekiller kof gövdesine sonunda bir içerik oluşturacaktır. Ben de geziye devam ettim ve taşıdığı küçük gizemler üzerinde dikkatimi yoğunlaştırmaya çalıştım.

Rolem'i söktüm ve yönetim merkezini inceledim. Orayla oynanmıştı, kuşkusuz - bu da ya kavganın başlangıcında bu işi benim yaptığım, ya da benim suyumu çıkarması için onu programlarken Hasan'ın yaptığı anlamına geliyordu.

Eğer durum buysa, soru da şu olmalıydı: *Neden?* Onu kiralayan kişinin benim bir zamanlar Karagozis olduğumu bilip bilmediğini merak ettim. Eğer biliyor idiyse, kendi Parti'sinin kurucusunu ve ilk Genel Sekreteri'ni niçin öldürtmek istesindi ki? Ayaklarının altından Yer'in kaydırılarak mavi uzaylı güruhuna av köşkü olarak peşkeş çekilmesine en azından dövüşmeksizin izin vermeyeceğine and içen adamın, kendisine Vegalılar tarafından Yer'de satın alınmış tüm taşınmaz malların değerlerini sistemli olarak sıfıra indirgeyecek gizli bir örgüt oluşturan ve Talerlilerin

Madagaskar'daki lüks emlak bürolarını yerle bir edecek kadar ileri giden ve her ne kadar malını korumanın daha barışçıl, daha yasal yöntemlerine kanalize edilseler de ideallerini paylaştığı adamın - *bu* adamın ölmesini niçin istesindi ki?

Dolayısıyla ya Partiyi satmıştı, ya kim olduğumu bilmiyordu, ya da beni öldürtmek üzere Hasan'ı tuttuğu vakit aklında başka şeyler vardı.

Son bir olasılık da Hasan'ın başka birinin emirlerine göre hareket ediyor olmasıydı.

Ama başka kim olabilirdi ki? Ve yine: neden?

Yanıtım yoktu. Bir yanıtı ihtiyacım olduğuna karar verdim.

İlk başsağlığı dileyen George oldu.

Önce dirseğimden ötelere, sonra yerdeki kumlara ve en sonunda da yüzüme hızlı bir bakış atarak "Üzgünüm, Conrad," dedi.

İnsancıl sözler söylemek onu hep huzursuz etmiş ve bir an önce o ortamdan uzaklaşmak istemesine yol açmıştır. Geçen yaz Ellen'la ortaya koyduğumuz gösterinin onun dikkatini çekip çekmediği çok kuşkuludur. Onun tutkuları biyoloji laboratuvarının duvarlarıyla sınırlıdır. Yer'deki son köpeğe yaptığı otopsiyi anımsıyorum. Dört yıl boyunca kulaklarını kaşıdıktan, kuyruğundan pirelerini fırçaladıktan ve havlamasını dinledikten sonra, George bir gün Rolf'u yanına çağırmıştı. Rolf oynarlarken çekiştirmekten hoşlandıkları toz bezini sürükleyerek gelmiş, George onu yanına çekip bir enjeksiyonla uyuttuktan sonra gövdesini kesip açmıştı. Köpek henüz sağlıklıyken bakmak istemişti içine, iskeleti hâlâ laboratuvarda asılıdır. O, çocuklarını da -Mark, Dorothy ve Jim- laboratuvar ortamında yetiştirmek istemişti ama Ellen her biri en az bir ay süren doğum sonrası analık krizleriyle ayağını yere vurarak diklenmişti (*bang! bang! bang!* gibi yani) - ve bu da George'un oluşturmaya çalıştığı uyaran dengelerini bozacak kadar uzun bir zaman dilimiydi zaten. Onu toprakaltı modeli ahşap bir uyku tulumu için vücut ölçülerimi alırken düşünemiyordum. Eğer benim ölmemi isteseydi bunu incelleme, hızlı ve egzotik yapardı - Divban tavşan zehiri gibi bir şeyle. Ama hayır, o ilgilenmiyordu. Eminim.

Ellen'in kendisi ise yoğun duygulara sahip olmakla birlikte hep bozuk olan kurmalı biri bebektir. Duygularını eyleme dökmezden önce zembereği *zoing* diye atar ve izleyen gün aynı şiddetli duygular artık bambaşka bir kanala akıtılmıştır. Liman'da beni neredeyse boğarak öldürecek ve ona sorarsanız eğer o iş çoktan kapanmıştır bile. Başsağlığı ise şöyle bir şeydi:

"Conrad, ne kadar üzgün olduğumu bilemezsin! *Gerçekten!* Onunla hiç tanışmamış da olsam, senin neler hissettiğini *biliyorum,*" sesi bir yükselip bir alçalıyordu, sözlerinde samimi olduğunu biliyordum ve ona teşekkür ettim.

Hasan ise ben orada dikilmiş çamurlu Nil'in aniden kabarmasını izlerken yanıma geldi. Bir süre birlikte durduk ve sonra "Kadının gitti ve yüreğin çok ağır," dedi. "Bu ağırlık sözlerle hafiflemez ve yazılan yazılmıştır. Ama seninle birlikte acı çekmekte olduğum da bilinsin." Bir süre daha durduk birlikte, sonra uzaklaştı.

Onu merak etmiyordum. Her ne kadar dişlileri döndürmeye başlatan onun elleri olmuşsa da, o gözardı edilebilecek tek isimdi. Hiç kin tutmazdı; hiç bedavaya öldürmezdi. Beni öldürmek için hiçbir kişisel dürtüsü yoktu. Taziyeleri içtendi, emindim. Böyle bir konudaki duygularının içtenliğiyle beni öldürmek istemesinin bir ilgisi olamazdı. Gerçek bir profesyonel kendisiyle işi arasındaki sınıra saygı duyar.

Myshtigo hiçbir dostça sözcük sarf etmedi. Doğasına yabancı bir hareket olurdu bu. Vegalılar arasında ölüm bir coşku nedenidir. Tinsel düzeyde *sagl* -tamamlanma- anlamına gelir; ruhun zevke duyarlı küçük zerrelere halinde dağılması ve büyük evrensel orgazmada yer alabilmek üzere her yere

saçılması demektir. Maddesel düzeyde ise *ansakundabad't* ile temsil edilir - bol ziyafet, şarkılar ve içkiyle birlikte rahmetlinin kişisel mal varlığının açıklanması, vasiyetinin okunması ve servetinin paylaşılmasıdır.

Dos Santos bana dedi ki: “Sana olanlar çok üzücü şeylerdir, dostum. Birinin kadını yitirmesi damarlarındaki kanı yitirmesi sayılır. Üzüntün büyük ve avutulman olanaksız. Bu için için yanan, hiç sönmeyecek bir ateştir, keder verici ve korkunç bir şeydir.”

“Ölüm karanlık ve acımasız,” diye bitirdi sözlerini, gözleri nemlenmişti - çünkü Çingene, Yahudi, Bedevi ya da her ne olursa olsun, bir İspanyol için kurban kurbandır; bende bulunmayan o mistiksel gizemli düzeylerde algılanacak bir kavram.

Sonra Kızıl Peruk geldi yanıma ve “Korkunç!” dedi. “...Üzgünüm. Söylenecek, yapılacak, üzülmekten başka bir şey yok.”

Başımınla onayladım.

“Teşekkürler.”

“Sana soracağım bir şey var. Ancak şimdi değil. Sonra.”

“Tabii,” dedim ve onlar gittikten sonra yine ırmağı seyre koyuldum ve son ikisi hakkında düşündüm. Onlar da diğerleri kadar üzgün görünüyorlardı, ama şu golem işine bulaşmışlar gibi geldi, bir şekilde, Yine de, Rolem beni boğarken çığlık atanın, durdurması için Hasan’a seslenenin Diane olduğundan kuşku yoktu. Bu durumda geriye Don kalıyordu ve onun da önce Diane’a sormaksızın hiçbir şey yapamayacağına ilişkin güçlü bir kanı beslemeye başlamıştım.

Bu da geriye kimseyi bırakmıyordu.

Ve ortada belirgin bir dürtü de yoktu...

Her şey bir kaza olabilirdi...

Ama...

Ama içimdeki bir his birilerinin beni öldürmek istediğini fısıldıyordu. Eğer çıkarlar çatışmıyorsa, Hasan’ın aynı anda iki farklı işverenle anlaşabileceğini de biliyordum.

Bu da beni neşelendirdi.

Bana bir amaç, yapacak bir şeyler verdi.

Hiçbir şey sizi birilerinin öldürmek istemeleri kadar yaşama bağlayıcı olamaz. Onu bulacaktım, nedenini anlayacaktım ve onu durduracaktım.

Ölümün yanımdan ikinci geçişi hızlı oldu ve her ne kadar işin içinde bir insan parmağı olduğunu saptamak istediysen de, beceremedim. Akşam yemeğine doğru damlayan istenmeyen konuklar gibi kör talihin bir oyunu olmuştu. Finali ise, her nasılsa, beni şaşkınlık içinde bıraktı ve düşünülmesi gereken yeni ve kafa bulandırıcı dertler yarattı.

Şöyle olmuştu:

Vegalı, ırmağın, o büyük ve verimli taşkınıncının, o sınırlar silicinin, o düzlemler geometrisinin babasının yanında oturuyor, karşı kıyının çizimlerini yapıyordu. Sanırım *karşı* kıyıda olsaydık şimdi oturduğu kıyının çizimlerini yapıyor olacaktı, ama bu sadece alaycı bir varsayım. Beni asıl rahatsız eden bu sıcak, bataklık yere onun tek başına gelmiş olması, kimseye nereye gittiğini söylememesi ve iki numara kurşun kalem dışında hiçbir savunma aracı getirmemesiydi.

Sonra olanlar oldu.

Kıyının yakınlarında sürüklenmekte olan eski, benekli bir kütük aniden eski, benekli bir kütük olmaktan çıkıverdi. Uzun, yılanımsı bir kuyruk gökyüzünü kırbaçlarken diğer uçta bir sepet dolusu keskin diş ortaya çıktı ve bir yığın küçük ayak toprağa basarak tekerlek gibi işlemeye başladılar.

Haykırdım ve elimi kemerime attım.

Myshtigo not defterini düşürerek yay gibi fırladı.

Ancak, yaratık tepesine çökmüştü ve artık ateş edemezdin.

Ben de hızla atıldım, ama yanlarına varıncaya kadar yaratık Vegalının vücuduna iki kez dolanmıştı ve seni iki kat daha koyu mavi bir renk almıştı ve dişler ona gittikçe yaklaşıyordu.

Şimdi, herhangi bir yılanın, bir an için de olsa, gevşemesini sağlamanın bir yolu vardır. Kahvaltısını gözden geçirmek için bir an duralayan kafasını yakaladım ve parmaklarımı başının iki yanındaki pullu kabartılara sıkıca geçirmeyi başardım.

Gözlerine başparmaklarımla olabildiğince bastırdım.

Sonra sanki spastik bir dev bana gri-yeşil bir kırbaçla vurdu.

Ayağa kalktığımda daha önce olduğum yerden dört metre kadar öteye savrulmuş olduğumu gördüm. Myshtigo ise ırmak kenarından yukarı doğru daha da öteye savrulmuştu. Yaratık tekrar saldırdığında kendini toparlamaya çalışıyordu.

Ama yaratık bana saldırdı, ona değil.

Yerden iki buçuk metre kadar doğruldu ve üzerime yıkıldı. Kendimi yana attım ve o kocaman yassı kafa beni birkaç santimle ıskalayarak yere çarptı ve üzerime toprak ve çakıl yağdırdı. Sonra ben geriye doğru kaçmaya çabaladım, ama gövdeme attığı halkasından kurtulmam için artık çok geçti. Kalçalarımın çevresine dolanarak beni yere yıktı.

Sonra gövdesinin halkanın üzerinde kalan kısmına bir çift mavi kolun dolandığını gördüm, ama birkaç saniyeden fazla tutunamadılar. Birbirimize düğümlenmiştik.

Çabaladım, ama yığınlarca küçük ayağıyla sizi parçalamaya çalışan kalın ve kaygan zırhlı bir kabloyla nasıl mücadele edebilirsiniz? O zamana dek sağ kolum çoktan gövdeme yapışmıştı ve sol elimle de göz oymaya devam edebilecek kadar uzanamıyordum. Halkalar daraldı. Kafa bana doğru geldi ve ben gövdesini tırmaladım. Ona vurdum, pençeledim, sonunda derimin bir kısmından ayrılmaya razı olduğunda sağ kolumu kurtarmayı başardım.

Kafası bana doğru inerken sağ elimle bloke ettim. Elim alt çenesine aşağıdan geldi, onu kavradı ve kafayla birlikte orada tuttu. Büyük halka belimde biraz daha sıkılaştı; bu goleminkinden de güçlü bir tutuştu. Sonra yana sallayarak başını elimden kurtardı ve aşağı doğru indirdi, çenesi kocaman açılmıştı.

Myshtigo'nun didinmeleri canını sıkmış olmalıydı ki biraz yavaşladı ve bana son savunmamı hazırlayacak fırsat bıraktı.

Ellerimi ağzının içine soktum ve çenesini ayırmaya çabaladım.

Üst damağı vıcık vıcıktı ve avucum yavaş yavaş kaymaya başladı. Alt çenesine elimden geldiğince daha güçlü bastırmaya çalıştım. Ağzı on beş santim daha açıldı ve kilitlemiş gibi kaldı.

Beni bırakmaya zorlamak için geri çekilmek istedi o zaman, ama gerekli aralığa olanak vermeyecek kadar sıkı sarmıştı halkalarını.

O da biraz gevşedi, düzeldi ve başını geri çekti. Dizimin üzerinde oturur konuma geldim. Myshtigo iki metre kadar ötemizde perişan halde çömelmişti.

Sağ elim biraz daha, neredeyse tüm desteğimi yitirebileceğim kadar kaydı.

Sonra müthiş bir çığlık duydum.

Yaratık da hemen hemen aynı anda titredi. Gücünün bir an için kesilmesinden yararlanarak kollarımı kurtardım. Korkunç bir diş çatırtısıyla birlikte son kez sıktı. Bir an için gözlerim karardı.

Derken, kendimi kurtarmış, serbestçe dövüşebiliyordum. Gövdesine saplanan düz tahta mil boadilin yaşam gücünü tüketiyordu ve hareketlerindeki yırtıcılık aniden anlamsız kasılmalara dönüşmüştü.

Yaratığın çırpınışları sırasında iki kez yere çarpıldım, ama Myshtigo'yu kurtarmayı becerdim ve

yirmi metre kadar öteye giderek ölmesini seyrettik. Bu biraz zamanımızı aldı.

Hasan ifadesiz bir yüzle duruyordu orada. Egzersiz yapmak için Zulu mızrağıyla harcadığı o kadar zaman boşa gitmemişti. George daha sonra yarattığın otopsisini yaptığında ağaç milin aortu parçalayarak yüreğin beş santim yakınına dek saplanmış olduğunu gördü. Ha, bu arada, iki düzine bacağı vardı ve her iki yanına eşit sayıda dağılmış durumdaydılar, bekleneceği üzere.

Dos Santos Hasan'ın ve Diane da Dos Santos'un yanında duruyorlardı. Kamptaki diğer herkes de oradaydı.

“Güzel gösteri oldu,” dedim, “iyi vurdun. Teşekkürler.”

“Bir şey değil,” diye yanıtladı. Hasan.

Bir şey değil, demişti. Evet, golemi ayarlarken hile yaptığını ilişkin kuşkumu bir darbeyle öldürmekten başka bir şey değildi bu. Eğer Hasan o zaman beni öldürmeyi denemişti ise, boadilden niçin kurtarandı ki?

Ya Liman'da söyledikleri gerçeğin ta kendisiyse: Vegalıyı *korumak* için tutulmuş olduğunu açıklamıştı. Eğer asıl görevi buysa ve beni öldürmek ikinci sıraya düşüyorsa, o zaman demek ki Myshtigo'yu yaşatabilmenin bir yan ürünü olarak beni de kurtarmak zorunda kalmıştı.

Ama bir de...

Aman canım. Unut gitsin.

Atabildiğim kadar uzağa bir taş fırlattım, sonra bir tane daha. Ertesi gün kayaklarımız kamp alanına gelecekti ve sadece Ramses ile diğer üç kişiyi Yeni Kahire'ye bırakmanın dışında durmaksızın dosdoğru Atina'ya uçacaktık. Kumuyla, küfüyle ve yarı-hayvan ölü ilahlarıyla Mısır'dan ayrılıyor olmaktan memnundum. Burası beni şimdiden hasta etmişti.

Sonra Liman'dan Phil aradı ve Ramses bizi radyo çadırına çağırdı.

“Evet?” dedim radyoya.

“Conrad, ben Phil. Cassandra'nın güzellemesini yeni tamamladım ve sana okumak istiyorum. Onunla hiç tanışma fırsatım olmamışsa da hakkında söylediklerini duymuş ve resmini görmüştüm, yani oldukça iyi bir iş yaptığımı düşünüyorum ve...”

“Lütfen Phil. Şu anda şiirin vereceği teselliyle ilgilenecek durumda değilim. Daha sonra, belki...”

“Bu doldurmalı çeşidinden değil. Onlardan hoşlanmadığımı biliyorum ve seni de suçlayamam bir bakıma.”

Elim önce iletişimi kesecek mandala uzandı, duraladı, onun yerine Ramses'in sigaralarından birine yöneldi.

“Peki, devam et. Seni dinliyorum.”

Etti; bayağı da iyi bir iş becermişti. Şu anda pek fazla anımsamıyorum. Sadece o berrak, çıtır çıtır sözcüklerin dünyanın ta öbür yanından dolaşıp gelmelerini ve benim orada, içim dışım yaralarla kaplı durup dinleyişim aklımda. Poseidon'un almak isteyip de kardeşi Hades'e kaptırdığı Nymph'in meziyetlerini tarif etmişti. Doğanın tüm elementlerinin yas tutmalarını istiyordu. Ve o okudukça zihnim zaman içinde geri kayarak Kos'taki o iki mutlu aya gitti ve o günden beridir olan her şey silinivermişti ve yine *Vanitie*'nin güvertesindeydik, üzerindeki kutsal korusuyla piknik adamıza doğru gidiyorduk, el eleydik, hiç konuşmuyorduk ve pembe, çıplak ruhlarımızın üzerine güneşin parlak, kuru ve narin dökülüşünü o küçücük adayı dönüp dolaşıp sonunda yine bize geri dönen sonsuz kumsalda hissediyorduk.

Phil bitirmişti. Boğazını birkaç kez temizledi ve adam bir parçamı da beraberinde sürükleyerek gözden kayboldu; gün o günmüş demek.

“Sağol, Phil,” dedim. “Çok güzeldi.”

“Uygun bulduğuna sevindim,” diye yanıtladı. Sonra “Bu öğleden sonra Atina’ya uçuyorum,” diye ekledi. “Gezinin bu ayağında sana katılmak isterim, eğer senin açımdan sakıncası yoksa.”

“Tabii ki yok,” dedim. “Yine de nedenini sorabilir miyim?”

“Yunanistan’ı bir kez daha görmek istediğime karar verdim. Sen de orada olacağına göre eski günlerimizi daha da çok andıracaktır. Eski Yerler’den bazılarına son bir kez bakmak istiyorum.”

“Her şey bitiyormuş gibi konuşuyorsun.”

“Yani... S-S terapilerini alabildiğim kadar aldım. Asıl cevherin günden güne tükenmekte olduğunu hissedebiliyorum. Belki birkaç kez daha kurulabilir, belki kurulamaz. Her halükârda, Yunanistan’ı yine görmek istiyorum ve bu benim son şansım gibi geliyor.”

“Yanıldığından eminim, ama yarın akşam hep birlikte Altın Sunak’ın çevresinde yemek yiyor olacağız, saat sekize doğru.”

“İyi. O zaman görüşürüz öyleyse.”

Tamam.

“Hoşça kal, Conrad.”

“Hoşça kal.”

Gittim ve duş aldım, kendimi kremlerle ovdum ve temiz giysiler giydim. Birkaç yerim hâlâ çürük içindeydi, ama en azından artık kendimi temiz hissediyordum. Sonra gidip aynı işleri henüz tamamlamış olan Vegalıyı buldum ve suratına uğursuz bir bakış fırlattım.

“Eğer yanılıyorsam beni düzelt,” dedim, “ama bu gösteriyi benim düzenlememde ısrar etmeniz bir nedeni de hayatta kalma potansiyelimizin yüksek oluşuydu. Doğru mu?”

“Bu doğru.”

“Şu ana kadar, bunun sadece potansiyel durumda kalmaması ve toplumsal mutluluğumuza aktif katkılarda bulunması için elimden gelen her şeyi yaptım.”

“Tüm gruba tek başına saldırdığında yapmaya çalıştığın bu muydu?”

Gırtlığına doğru uzanmaya başladım, sonra tekrar düşünüp ellerimi indirdim. Gözlerini büyüten ve dudaklarının kenarını titreten bir korku ışığı ödülüm olmuştu. Bir adım geriledi.

“Bunu unutacağım,” dedim ona. “Seni istediğin yere götürmek ve oradan tek parça halinde geri dönmeni sağlamak için buradayım. Bu sabah kendini boadil yemi olarak takdim ettiğinde bana küçük bir sorun çıkarmış oldun. Bak seni uyarayım, sigara yakmak için cehenneme gitmene gerek yok. Kendi başına dolaşmak istediğin zaman önce güvenilir bir bölgede olup olmadığını kontrol et.” Bakışları titredi. Gözlerini kaçırdı. “Eğer değilsen,” diye devam ettim, “yanına silahlı bir refakatçi al - kendin silah taşımayı reddettiğine göre, işbirliği yapmaya niyetin yoksa şimdiden söyle ki ayrılıp sana başka bir kılavuz bulayım. Zaten Lorel bunu yapmamı çoktan tavsiye etti bile.

“Pekâlâ, ne diyorsun?” diye bitirdim.

“Lorel gerçekten bunu söyledi mi?”

“Evet.”

“Çok olağandışı... Eh, evet, isteklerine uyacağım kuşkusuz. Mantıklı olduğunu görebiliyorum.”

“Çok iyi. Kraliçeler Vadisi’ni bu öğleden sonra ziyaret etmek istediğinizi söylemişsiniz. Ramses sizi götürür. Ben kendim götürmeyi pek istemiyorum. Yarın sabah saat onda ayrılıyoruz. Hazır olun.”

Uzaklaşırken bir şeyler söylemesini bekledim - hatta tek bir sözcük.

Söylemedi.

ÜçGün sırasında İskoçya, hem sağ kalanlarımızın hem de henüz doğmamış nesillerin şansına, pek kötü vurulmamıştı. Buzdolabından bir kova buz ve kantin çadırımızdan da bir şişe soda aldım. Ranzamın yanı başındaki klimayı çalıştırdım, özel stokumdan beşinci şişeyi de açtım ve öğleden sonramın büyük kısmını insanlığın nasıl boşa çabaladığını düşünerek geçirdim.

O akşam geç saatte, kabul edilebilir bir düzeyde ayıldıktan ve yiyecek bir şeyler otlandıktan sonra silahlandım ve temiz hava almaya çıktım.

Uyarı hattının doğu ucuna yaklaştığımda sesler duydum ve karanlıkta oturup sırtımı büyükçe bir kayaya yasladım ve kulaklarımı kabarttım. Myshtigo'nun sesinin çın çın ötüşünü tanıdım ve neden bahsettiğini duymak istedim.

Ama duyamadım.

Biraz fazlaca uzaktaydılar ve çöl akustiği dünyanın en iyisi sayılmaz. Vücudumun dinlemeye yarayan kısımlarını zorlayarak orada oturdum ve arada bir olanlar yine oldu:

Ellen'in yanında bir battaniyede oturuyordum ve kolum omzuna dolanmıştı. Benim mavi kolum...

Bir Vegalıya dönüşmüş olmak fikrinden psödotelepatik bir arzuda bile irkilince her şey siliniverdi ve yine kayamla baş başa kaldım.

Ancak yalnızdım, Ellen kayadan daha yumuşak gelmişti ve hâlâ çok merak ediyordum.

Böylece kendimi bir kez daha orada gözlem yaparken buldum.

"... göremiyorum buradan," diyordum, "ama Vega siz insanların Lyra takımyıldızı dediğiniz bölgedeki beşinci dereceden bir yıldızdır."

"Taler nasıl bir yerdir?" diye sordu Ellen.

Uzun süren bir sessizlik oldu. Sonra:

"Kişi genellikle anlamlı şeyleri tarif etmekte zorlanıyor en çok. Gerçi sorun bazen konuşmakta olduğun kişide uygun öğelerin bulunmamasından dolayı iletişim kuramamaktır. Taler buraya benzemez. Çöller yoktur. Tüm gezegen düzenlenmiştir. Ama... Şu saçındaki çiçeği alayım. İşte. Bak ona. Ne görüyorsun?"

"Şirin, beyaz bir çiçek. Onu bu nedenle koparıp saçıma taktım."

"Ama o sadece şirin beyaz bir çiçek *değil*. En azından benim için değil. Senin gözlerin dalga boyları 4 000 ila 7 200 angstrom birimi arasındaki ışığı algılayabilir. Bir Vegalının gözleri ise daha çok morötesine, 3 000 angstrom çevresine kayar. Sizin 'kırmızı' dediğiniz şeye karşı köründür, ama şu 'beyaz' çiçeğin üzerinde farklı iki renk görüyorum. Vücudum sizin göremeyeceğiniz desenlerle kaplıdır, ama onlar ailemin diğer bireylerindekiyle çok benzer ve böylece herhangi bir Vegalı eğer Shtigo-oymağını tanıyorsa, daha ilk karşılaşmamızda ailemi ve bölgemi çıkarabilir. Bizim bazı tablolarımız size fazla çiğ, ya da tek renkten - genellikle maviden oluşmuş gibi görünebilir, çünkü inceliklerini ayırt edemezsiniz. Müziğimizde geniş sessizlik araları var sanırsınız, aslında melodiyle doludurlar. Kentlerimiz temizdir ve mantıklı biçimde düzenlenmişlerdir. Gün ışığını yakalar ve gece geç vakte kadar korurlar. Yumuşak hareketlerin, hoş seslerin olduğu yerlerdir. Bunlar benim için çok şey ifade eder, ama onları bir insana nasıl anlatabileceğimi bilmiyorum."

"Ama insanlar -Yer insanları yani- sizin dünyalarınızda yaşıyorlar..."

"Onlar bizim gibi görmüyor, duymuyor ve hissetmiyorlar. Aramızda anlayabileceğimiz ve takdir edebileceğimiz bir uçurum var, ama onu tam anlamıyla aşamıyoruz. Bu nedendir ki sana Taler'in nasıl bir yer olduğunu anlatamam. Orası sana benim için olduğundan çok daha farklı bir dünya gibi görünecektir."

"Yine de görmek isterdim. Hem de çok. Orada yaşamayı bile isterdim belki."

"Orada mutlu olabileceğini sanmıyorum."

"Neden olmasın?"

"Çünkü Vegalı olmayan göçmenler Vegalı olmayan göçmenlerdir. Sen burada aşağı bir kasttan değilsin. Bu deyiimi kullanmadığımı biliyorum, ama aynı kapıya çıkıyor. Büro personeliniz ve aileleri bu gezegendeki en üst kast. Büro dışındaki varlıklı kişiler ikinci sırayı alıyorlar, ardından da onların hesabına çalışanlar geliyor ve onları da kendi topraklarında ürettikleriyle yaşayanlar izliyor;

sonra, en alta, Eski Topraklarda yaşayan bahtsızlar yer alıyor. Sen burada en tepedesin. Talerde ise en aşağıda olurdun.”

“Bu niçin böyle olmak zorunda?” diye sordu.

“Çünkü sen sadece beyaz bir çiçek görebiliyorsun.” Çiçeği kıza geri verdi.

Uzun bir sessizlik ve serin bir esinti oldu.

“Yine de buraya geldiğim için mutluyum,” dedi kız.

“İlginç bir yer.”

“Beğendiğine memnun oldum.”

“Conrad denilen adam gerçekten sevgilin miydi senin.”

Sorunun aniliği beni irkiltti.

“Bu senin mavi kafanı ilgilendirmez,” dedi, “ama yanıt evet.”

“Nedenini görebiliyorum ve kendimi rahatsız ve röntgenci gibi hissediyorum, ya da -inceliklerin inceliği- bir röntgenciye gözleyen röntgenci gibi.”

“Niçin?” diye sordu.

“Çünkü sen garip olanı, güçlü olanı ve egzotiği istiyorsun; çünkü olduğun gibi kalmaktan hiç hoşnut değilsin.”

“Bu doğru değil... Ama belki de doğrudur. Evet, o da bir zamanlar bunun gibi bir şey söylemişti bana. Belki de doğrudur.”

O an onun adına çok üzuldüm. Sonra, farkında olmaksızın, onu bir şekilde teselli edebilmek amacıyla uzandım ve elini tuttum. Ancak, uzanan Myshtigo'nun eliydi ve hareket etmesini o istememişti. Ben istemiştim.

Aniden ürktüm. Gerçi o da ürkmüştü. Bunu hissedebiliyordum.

Onun kendini *istilaya uğramış* gibi hissettiğini, zihninin içinde başka birinin varlığını hissettiğini hissettiğimde, sarhoşçasına gidip gelen bir duygu kapladı içimi.

Hemen uzaklaşmak istedim o zaman ve kendimi gerisin geri kayanın yanında buldum, ama Ellen elindeki çiçeği düşürmeden ve “Sarıl bana!” demeden önce değil.

Şu psödotelepatik arzulara lanet olsun! diye geçirdim içimden. *Bir gün sadece böyle kaldıklarına inanmaktan vazgeçeceğim.*

O çiçekte iki renk görmüştüm, ad bulamadığım renkler...

Geriye, kampa doğru yürüdüm. Çadırların arasından geçtim ve yürümeye devam ettim. Uyarı hattının diğer ucuna eriştim, yere oturdum ve bir sigara yaktım. Gece serindi, karanlıktı.

İkinci sigaradan sonra ardından bir ses duydum, ama dönmedim.

“O Büyük Ev’de ve Ateş Evi’nde, bütün günlerin ve yılların sayılı oldukları o Büyük Gün’de, adım bana geri verilsin,” diyordu.

“Aferin sana,” dedim alçak sesle. “Çok uygun sözlerdi. Boş yere sarf edildiğinde de Ölüler Kitabı’nı tanıyabiliyorum.”

“Boş yere sarf etmiyorum, bence -senin de söylediğin gibi- çok uygundu.”

“Aferin sana.”

“Tüm günlerin ve yılların sayılı oldukları o büyük günde, eğer adını sana geri verirlerse, bu hangi ad olacaktır?”

“Vermeyecekler. Gecikmek niyetindeyim. Bir adın ne önemi vardır ki zaten?”

“Adına göre değişir. ‘Karagozis’i denesene.”

“Seni görebileceğim bir yere otur, insanların arkamda dikilmelerinden hoşlanmam.”

“Pekâlâ - işte. Öyleyse?”

“Öyleyse ne?”

“Öyleyse ‘Karagozis’i dene.”

“Niçin deneyeyim ki?”

“Çünkü bir anlamı var. En azından, bir zamanlar vardı.”

“Karagozis eski Yunan gölge oyunundaki bir karakterin adıdır, Avrupa’nın Punch ve Judy oyunlarındaki Punch gibi. Kılıksızın ve soytarının tekiydi.”

“O bir Yunanlıydı ve kurnazdı.”

“Hah! Ödlekti ve yağ içindeydi.”

“Aynı zamanda da bir yarı-kahramandı. Cin fikirli. Biraz kaba. Derin bir mizah anlayışı. O bir piramiti sökebilirdi işte. Ayrıca, olmak istediği zamanlarda güçlüydü de.”

“O nerelerde şimdi?”

“Ben de bilmek isterdim.”

“Niçin bana soruyorsun?”

“Çünkü golemle boğuştuğun gece Hasan sana böyle seslenmişti.”

“Ha... anlıyorum. Yani, o sadece tamamlayıcı bir söz, genel bir deyimdi, hani aptalın eşanlamlısı gibi, bir lakap - seni ‘Kızıl’ diye çağırmana benzer. Aklıma gelmişken, Myshtigo’ya nasıl görüldüğünü merak ediyorum. Vegalılar senin saç rengine körler, bunu biliyor musun?”

“Vegalılara nasıl görüldüğüm umurumda bile değil. Ama seni nasıl gördüklerini yine de merak ediyorum. Anladığım kadarıyla, Myshtigo’nun elindeki dosya hayli kabarık. Senin birkaç yüz yaşında olduğuna dair bir şeyler varmış.”

“Biraz abartıyorlar tabii ki. Ama çok şey biliyor gibisin. Senin Myshtigo hakkındaki dosyan ne kalınlıkta?”

“Çok değil, yani henüz değil.”

“Herkesten ettiğinden daha fazla nefret ediyor gibisin ondan. Bu doğru mu?”

“Evet.”

“Niçin?”

“O bir Vegalı.”

“Yani?”

“Vegalılardan nefret ederim, hepsi bu.”

“Hayır, daha fazlası olmalı.”

“Doğru. Oldukça güçlüsün, biliyor musun?”

“Biliyorum.”

“Aslına bakarsan, bugüne dek gördüğüm en güçlü insansın. Bir örümcekyarasanın belini kıracak, Pire körfezine düşecek, kıyıya yüzecek ve kahvaltı edecek kadar.”

“Tuhaf bir örnek seçtin.”

“Değil, gerçekten. Yaptın mı?”

“Niçin?”

“Bilmek istiyorum; bilmem gerek.”

“Üzgünüm.”

“Üzgün olman yetmez. Daha çok konuş.”

“Söyleyeceğimi söyledim.”

“Hayır. Biz Karagozis’i istiyoruz.”

“‘Siz’ kimsiniz?”

“Radpol. Ben.”

“Yine: Niçin?”

“Hasan neredeyse zaman kadar yaşlı. Karagozis ise daha da yaşlı. Hasan onu tanıyordu,

anımsıyordu ve sana Karagozis dedi. *Sen* Karagozis'sin -katil, Yer'in koruyucusu- ve biz bunu bilmek zorundayız. Acil olarak. Kıyamet günü geldi -bir patlamayla değil, bir çek defteriyle. Vegalılar ölmeli. Başka seçenek yok. Onu durdurmamız için yardımcı ol."

"Ne yapmamı istiyorsunuz?"

"Bırak Hasan onun işini bitirsin."

"Hayır."

"Niçin olmasın? Senin için ne anlamı var?"

"Aslında yok. Aslına bakarsan, ondan hiç hoşlanmıyorum. *Senin* için ne anlamı var?"

"Bizi mahvedenlerden o."

"O zaman neden ve nasıl olacağını söyle bana; o zaman size daha doyurucu bir yanıt verebilirim belki."

"Söyleyemem."

"Niçin söyleyemezsin?"

"Çünkü bilmiyorum."

"Öyleyse iyi geceler. Hepsi bu kadar."

"Bekle! Gerçekten de bilmiyorum - ama emir Taler'den geldi, oradaki Radpol bağlantımızdan: O ölmek zorunda. Onun yazdığı kitap tek bir kitap değil, onun kişiliği de tek bir kişilik değil. Bunun ne anlama geldiğinden emin değilim, ama ajanlarımız daha önce hiç yalan söylemediler. Sen Taler'de yaşadın, Bakab'da yaşadın, daha bir düzine başka gezegende de yaşadın. Sen Karagozis'sin ve bu casus ağını sen kurdun. Ama şimdi onların sözlerini işitiyorsun ve aldırmıyorsun. Sana onun ölmesi gerektiğini söylediler diyorum. O bizim uğruna savaştığımız her şeyin sonu anlamına geliyor. Onun, araştırma yapmaması gereken bir araştırmacı olduğunu söylüyorlar. Yasayı biliyorsun. Yer'e karşı para. Daha da fazla Vega sömürüsü. Bunun ötesinde bir şey söylemiyorlar."

"Üzgünüm. Onu koruyacağıma dair söz verdim. Bana daha iyi bir neden ver ve belki ben de sana daha iyi bir yanıt verebilirim. -Ve Hasan beni öldürmeyi denedi."

"Ona sadece seni durdurması söylenmişti; seni etkisizleştiresin ki biz de Vegalıyı yok edebilelim."

"Yeterli değil; hayır, hiç yeterli değil. Hiçbir şeye izin vermiyorum. Yolunuza gidin. Unutayım."

"Hayır, bize yardım etmelisin. Karagozis için bir Vegalının yaşamının ne değeri vardır ki?"

"Belirli ve haklı bir nedeni olmaksızın onun yok edilmesini onaylamayacağım. Bana halen hiçbir neden gösterebilmiş değilsin."

"Elimde olanın hepsi bu."

"Öyleyse iyi geceler."

"Hayır. Senin iki profilin var. Sağdan bakıldığında bir yarı-tanrı; soldan ise bir zebani. Bunlardan biri bize yardım edecek, etmeli. Hangisi olduğu umurumda bile değil."

"Vegalıya zarar vermeye kalkmayın. Onu koruyacağım."

Orada oturduk. Sigaralarından bir tane aldı ve içmeye başladı.

"... Senden nefret etmek," dedi bir süre sonra, "kolay olmalı, ama yapamıyorum." Hiçbir şey söylemedim.

"Seni birçok kez gördüm: Kara Giysilerle caka satarken, su gibi rom içerken, hiç paylaşmadığın bir şeye güvenirken, gücünle mağrurken. - Kımıldayan her şeye karşı tüm ağırlığınla dövüştürdün, değil mi?"

"Kırmızı karıncalarla ya da eşek arılarıyla dövüşmem."

"Hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir planın mı var? Söyle bize de sana yardım edelim."

"Benim Karagozis olduğum senin fikrin. Hasan'ın beni niçin o isimle çağırdığını açıkladım. Phil, Karagozis'i tanırdı ve sen de Phil'i tanıyorsun. Hiç bu konuda en ufak bir şey söylediğini duydun

mu?”

“Söylemediğini biliyorsun. O senin dostun ve senin güvenine ihanet etmez.”

“Hasan’ın rasgele kullandığı bir adın dışında kimliğini belirten herhangi bir şey var mı?”

“Karagozis’in kayda geçirilmiş bir tarifi yok. Oldukça ince iş görmüşsün.”

“Pekâlâ öyleyse. Git başımdan ve beni rahatsız etme.”

“Yapma lütfen.”

“Hasan beni öldürmeye kalktı.”

“Evet; seni öldürmenin ayak altından uzaklaştırmaktan daha kolay olacağını düşünmüş olmalı. Ne de olsa, senin hakkında bizlerden daha çok şey biliyor.”

“O zaman bugün Myshtigo’yla birlikte beni boadilin elinden neden kurtardı?”

“Söylememeyi tercih ederim.”

“Unut o zaman.”

“Hayır, sana söyleyeceğim. - *Assagai* o anda eline geçen tek şeydi. Onu kullanmakta henüz çok usta değil. Boadili hedef almamıştı.”

“Yaa.”

“Ama sana da nişan almıyordu. Hayvan çok fazla kıvranıyordu. O, Vegalıyı öldürmek istemişti ve ikinizi birden kurtarmaya çalıştığını rahatça ileri sürebilecekti, elinde olan tek yöntemle - ve de çok kötü bir kaza olduğunu. Ne yazık ki o kötü kaza olmadı. Hedefini ıskaladı.”

“Niçin bırakmadı ki boadil Vegalıyı öldürsün?”

“Çünkü sen hayvana pençelerini geçirmiştin bir kere. Senin her şeye rağmen onu kurtaracağından korktu. Senin ellerinden çekiniyor.”

“Bunu bilmek çok hoş. Ben işbirliğine yanaşsam bile denemeyi sürdüreceksin mi?”

“Korkarım öyle.”

“İşte bu çok talihsiz, hayatım, çünkü izin vermeyeceğim

“Onu durduramayacaksın. Biz de onu geri çekemeyeceğiz. Sen hem Karagozis ve hem de incinmiş de olsan ve senin için ufuklardan taşacak kadar çok üzülsem de, Hasan’ı ne sen durduracaksın ne de ben. O bugüne dek hiç başarısız olmadı.”

“Ben de olmadım.”

“Hayır, sen oldun. Daha şimdi Radpol’ü ve Yer’i yarı yolda bıraktın, anlamı olan her şeyle birlikte.”

“Öğütlerine ihtiyacım yok, kadın. Git işine.”

“Yapamam.”

“Neden o?”

“Eğer bilmiyorsan, demek ki Karagozis gerçekten aptalmış, soytarıymış, gölge oyunundaki kıyırık bir figürmüş.”

“Bir zamanlar Thomas Cariyle adlı bir adam kahramanlar ve kahramanların yüceltilmeleri hakkında bir şeyler yazmıştı. O da aptalın tekiydi. Öyle yaratıkların var olduklarına inanıyordu. Kahramanlık sadece koşulların denk gelmesiyle ortaya çıkan bir olgudur.”

“O olgularda idealler de sıklıkla kendilerine yer bulurlar.”

“İdeal dediğin nedir ki? Bir hayaletin hayaleti, hepsi bu.”

“Bana bunları söyleme, lütfen.”

“Söylemeliyim - çünkü doğru bunlar.”

“Yalan söylüyorsun, Karagozis.”

“Söylemiyorum - ya da söylüyorsam eğer, bu herkesin iyiliği içindir, kızım.”

“Sen hariç herkesin büyükannesi olabilecek yaştayım, dolayısıyla bana ‘kızım’ deme. Saçlarımın

peruk olduğunu biliyor musun?”

“Evet.”

“Bir zamanlar bir Vega hastalığı kaptığımı ve o nedenle peruk takmak zorunda olduğumu da biliyor musun?”

“Hayır. Çok üzüldüm. Bilmiyordum.”

“Henüz daha gençken, çok uzun bir süre önce, bir Vega sayfiyesinde çalışıyordum. Bir telekızdım. Ne o iğrenç akciğerlerin vücuduma solumalarını, ne de kadavra renkli tenlerinin dokunuşunu unutabilirim. Onlardan nefret ediyorum, Karagozis, sadece senin gibi birinin anlayabileceği bir şekilde - büyük nefretler tatmış birinin.”

“Üzgünüm, Diane. Hâlâ inciniyor olduğun için üzgünüm. Ama henüz eylem için hazır değilim. Beni zorlama.”

“Sen Karagozis misin?”

“Evet.”

“O zaman tatmin oldum - kısmen.”

“Ama Vegalı *yaşayacak*”

Göreceğiz.

“Evet, göreceğiz, iyi geceler.”

“İyi geceler, Conrad.”

Kalktım, onu orada bıraktım ve çadırıma döndüm. O gece geç vakit bana geldi. Çadırımın girişi ve yatak örtülerim hışırdadı ve o yanımdaydı. Onun hakkındaki diğer her şeyi unuttuğumda -perüğünün kızılığını, kaşlarının arasındaki ters “v”yi, çenesinin gerginliğini, kesik kesik konuşmasını, tipik jestlerini, vücudunun bir yıldızın yüreği gibi sıcak oluşunu, bir vakitler olmuş olabileceğim adama yönelttiği suçlamalarını; anımsayacaklarım ise, onu istediğimde bana geldiği yumuşaklığı ve sıcaklığı ile bana geldiği...

İzleyen sabah kahvaltıdan sonra Myshtigo’yu aramayı düşünüyordum, ama önce o beni buldu. Irmağın yanına inmiş filikamıza bakacak olan adamlarla konuşuyordum.

“Conrad,” dedi alçak sesle, “seninle görüşebilir miyiz?”

Başımınla onayladım ve bir sel yatağını işaret ettim.

“Şu yönde yürüyelim. Buradaki işim bitti.”

Yürüdük.

Bir dakikalık sessizlikten sonra, “Benim kendi gezegenimde,” dedi, “birkaç ruhsal disiplin olduğunu biliyorsun, zaman zaman duyu-ötesi algılama oluşturan düzenekler...”

“İşitmişim,” dedim.

“Çoğu Vegalı, er ya da geç, buna maruz kalır. Bazılarının bu yönde eğilimleri vardır. Çoğumuzda ise bulunmaz. Yine de aşağı yukarı hepimiz onu duyumsar, ona yönelik bir aşinalık besleriz.”

“Evet?”

“Kişisel olarak telepatik değilim, ama senin bu yeteneğe sahip olduğunu biliyorum, çünkü dün gece bu yeteneğini benim üzerimde kullandın. Bunu beklemiyordum ve önlem almamıştım. Üstelik, beni en iyi zamanda vurdun. Sonuç olarak, zihnim sana açılmıştı. Neler öğrendiğini bilmek zorundayım.”

Demek ki o görüntü kaymalarıyla bağlantılı olup biten duyu-ötesi bir şey vardı. Genellikle bütün içerdiği de hedef kişinin anlık algılamaları ve söylediği sözlere yönelik duyu ve düşüncelerine kaçamak bir bakıştan ibaret olurdu - ve kimi zaman bu kadarını bile yanlış algılayabilirdim. Myshtigo’nun sorusu zihnimin nereye kadar gittiğini bilemediğinin bir işaretiydi ve bazı Vegalı profesyonel zihin karıştırıcılarının bilinçaltına bile zorla girebildiklerini duymuştum. Ben de blöf

yapmaya karar verdim.

“Anladığım kadarıyla basit bir gezi kitabı yazmıyorsun,” dedim.

Yanıt vermedi.

“Bunun farkında olan da ne yazık ki sadece ben değilim,” diye sürdürdüm konuşmamı, “ve bu da seni tehlikeli bir konumda bırakıyor.”

“Niçin?” diye sordu aniden.

“Belki yanlış anlıyorlardı!,” diye attım.

Başını iki yana salladı.

“Kim onlar?”

“Üzgünüm.”

“Ama bilmem gerek.”

“Yine üzgünüm. Eğer istersen, seni bugün Liman’a geri götürebilirim.”

“Hayır, bunu yapamam. Devam etmek zorundayım. Ne yapmam gerek?”

“Bana bu konuda daha fazla bir şeyler söyle ki tavsiyelerde bulunabileyim.”

“Hayır, zaten çok fazla şey biliyorsun...”

“Demek Dos Santos’un burada bulunmasının nedeni bu,” dedi hızlı hızlı. “O bir ılımlı. Radpol’ün eylemci kanadı bu konuda bir şeyler duymuş ve senin de dediğin gibi yanlış anlamış olmalı. O, tehlikeyi biliyor olsa gerek. Belki ona gitmeliyim...”

“Hayır,” dedim hemen. “Bence böyle yapmamalısın. Bu gerçekten hiçbir şeyi değiştirmez. Zaten ona ne söyleyebilirsin ki?”

Bir ara verdi. Sonra, “Ne demek istediğini anlıyorum,” dedi. “Sandığım kadar ılımlı olmayabileceği fikri benim de aklıma gelmişti... Eğer durum buysa, o zaman-”

“Evet,” dedim. “Ayrılmak ister misin?”

“Yapamam.”

“Peki öyleyse, mavi çocuk, *bana* güvenmen gerekecek. İşe şu araştırman hakkında daha fazla açıklamalar yapmakla başlayabilirsin-”

“Hayır! Ne kadar bilip ne kadar bilmediğini kestiremiyorum. Daha fazla bilgi sızdırmaya çalıştığın apaçık, demek ki pek fazla şey bilmiyorsun. Ne yaptığım hâlâ yeterince gizli.”

“Seni korumaya çalışıyorum,” dedim, “dolayısıyla alabileceğim kadar bilgi almalıyım.”

“Öyleyse sen benim bedenimi koru ve bırak dürtü ve düşüncelerimle ben ilgileneyim. Zihnim bundan böyle sana kapatılmış olacak, iyisi mi boş yere sonda yapmaya çalışarak vaktini harcama.”

Ona bir otomatik verdim.

“Gezi boyunca bir silah taşımanı öneririm - dürtülerini koruman için.”

“Pekâlâ.”

Puf - puf - puf diye soluyordu Vegalı.

Kahrol- kahrol- kahrol diye soluyordu beyin tellerim.

“Git hazırlan,” dedim. “Yakında yola çıkacağız.”

Farklı bir rota izleyerek kampa doğru yürürken kendi dürtülerimi irdeledim. Tek başına bir kitap Yer’i, Radpol’ü, geri-dönüşçülüğü ne batırır ne de çıkarırdı. Gerçekten de, Phil’in yazdığı *Yer’in Çağrısı* bile yapamamıştı bunu. Ama Myshtigo’nun çevirdiği işin içinde basit bir kitaptan öte şeyler de vardı. Bir araştırma mı? - Ne olabilirdi? Ne yönde bir hamle? Bilmiyordum ve bilmek zorundaydım. Çünkü eğer bu bizi mahvedecekse Myshtigo’nun yaşamasına izin verilemezdi -ve yine, eğer bu şeyin bize en ufak bir yararı olabilecekse onun öldürülmesine de ben izin veremezdim. Yararı olabilirdi de.

Dolayısıyla, biz emin oluncaya dek birilerinin mola almaları gerekecekti.

Yularım çekilmişti. Ben de izledim.

Kayağının gölgesinde birlikte dururken, “Diane,” dedim, “senin için ben olarak, Karagozis olarak bir şeyler ifade ettiğimi söylüyorsun.”

“Onun gibi bir şey.”

“Öyleyse dinle şimdi. Vegalı hakkında *yanılıyor* olabileceğini düşünüyorum. Emin değilim, ama yanılıyorsan eğer onu öldürmek hataların en büyüğü olacaktır. Bu nedenden dolayı böyle bir şeye izin veremem. Planladığın her şeyi biz Atina’ya varıncaya dek dondur. Sonra o mesajın doğrulanmasını Radpol’den iste.”

İki gözüme birden baktı ve “Peki,” dedi.

“Ya Hasan ne olacak?”

“Bekleyecek.”

“Zaman ve yer seçimini kendisi yapıyor, değil mi? Sadece vurmak için fırsat kolluyor.”

“Evet.”

“Demek ki biz emin oluncaya dek beklemesi söylenmeli.”

“Çok iyi.”

“Sen mi söyleyeceksin?”

“Ona söylenecektir.”

“Bu yeter.”

Döndüm.

“Peki yeni mesaj geldiğinde,” dedi, “ya eskisinin aynısını söylerse - o zaman ne olacak?”

“Göreceğiz,” dedim arkama bakmadan.

Onu kayağının yanında bıraktım ve kendiminkine doğru yürüdüm.

Gelecek olan mesajın da sandığım şeyleri söyleyeceğini ve başıma bir yığın yeni dert açılacağını biliyordum. Çünkü ben kararımı çoktan vermiştim bile.

Çok güneş ve doğumuzda Madagaskar hâlâ acı radyoaktif çığlıklarıyla geiger sayaçlarımızı sağır ediyordu - bizden birilerinin yeteneklerine dikilmiş bir anıttı sanki.

Hasan’ın, o güneşte kurumuş, ölüme alışkın sarı gözlerini kırpmadan her engelle boy ölçüşebileceğinden emindim...

Onu durdurmak güç olabilirdi...

O. Derinlerde.

Ölüm, sıcak, çamurlu dalgalar, yeni kıyı şeritleri...

Chios’da, Samos’da, Ikaria’da, Naxos’da volkanlar...

Bodrum koparılıp götürülmüş...

Kos’un batı ucu hâlâ su yüzeyinde, ama n’olmuş yani?

... Ölüm, sıcak, çamurlu dalgalar.

Yeni kıyı şeritleri...

Manzarayı gözden geçirebilmek için bütün konvoyu rotasından saptırmıştım. Myshtigo notlar aldı ve fotoğraflar çekti.

Lorel, “Gezine devam et,” demişti. “Akdeniz zaten hurdalarla kaplı olduğu için maddi hasar pek önemli sayılmaz. İnsan kayıpları ise ya ölümcüldü, ya da birileri ilgileniyor. İyisi mi, siz yolunuza devam edin.”

Kos’tan geriye kalanların üzerinden alçak uçuş yaptım -adanın batı ucuydu. Vahşi, volkanik bir

araziydi ve toprağın üzerinde çapraz çizgiler oluşturan denizin yeni dantelleri arasından yeni kraterler, tüten kraterler yükseliyordu. Antik başkent Astypalia bir zamanlar orada durmuştu. Thukidides bize onun güçlü bir depremle yerle bir olduğunu söyler. Bir de şimdi görseydi. Benim Kuzey Kos'da yer alan kasabamda M.Ö. 366'dan bu yana ikamet edilirdi. Islak ve sıcak dışında hiçbirisi yoktu artık. Sağ kalan olmamıştı - Hippokrates'in çınar ağacı, Loggia'nın camii, Rodos Şövalyeleri'nin kaleleri, çeşmeler, benim kulübem ve benim karım - hangi dalgalara kapılmış, hangi deniz uçurumlarında yitmişlerdi, bilmiyorum - bu toprakları ölümsüzleştirmek için yıllar ve yıllar önce elinden geleni yapan ölü Theokritus'un izinden gitmişlerdi. Çok uzaklara... Artık benim için hem ölümlü, hem ölümsüzdüler. Daha doğuda, kuzey kıyısındaki ovaları kesen yüksek dağ sıralarının birkaç zirvesi hâlâ başlarını suyun üzerinde tutabiliyorlardı, işte Dhikaios'un, ya da Doğruların İzası'nın kuzey yamaçlarındaki köylere bakan güçlü zirvesi oradaydı. Şimdi küçücük bir adacıktı ve üzerine zamanında sığınabilmiş hiç kimse görünmüyordu.

Çok, çok uzun bir süre önce, doğduğum toprakların yakınlarında deniz yükselerek karaya saldırdığında da böyle olmuş olsa gerekti; iç denizin suları Tempe boğazını zorlayarak kendilerine bir çıkış bulduklarında ve güçlü sarsıntılar tanrıların evinde, Olympos'da bile duvarları çatlattığında, tanrılar geride bir efsane oluşturmaları ve insanlara anlatabilmeleri için sadece bay ve bayan Deukalion'ları sağ bıraktıklarında.

“Sen burada yaşıyordun,” dedi Myshtigo.

Başımınla onayladım.

“Ama Tesalya tepelerinde Makrinitza köyünde doğmuşsun.”

“Evet.”

“Ama yuvanı burada kurdun.”

“Kısa bir süre için.”

“Yuva evrensel bir kavramdır,” dedi o. “Bunu takdir ediyorum.”

“Teşekkürler.”

Sırasıyla üzgün, berbat, öfkeli ve sonunda hiçbir şey hissetmeksizin aşağıya bakmayı sürdürdüm.

Ayrılıkların ardından Atina her zaman canlandırıcı, sıklıkla yenileyici ve kimi zaman da kışkırtıcı bir aşinalıkla geri dönmüştür bana. Bir defasında Phil, son büyük Yunan ozanlarından George Seferis'in benim Yunanistan'ımı anlattığını ileri sürdüğü birkaç dizesini okumuştum bana: “... Bir ülke ki artık ne bize ait, ne de size,” - Vegalıların yüzünden. Seferis'in zamanında ortalıkta hiç Vegalı olmadığını belirttiğimde, Phil şiirlerin zaman ve mekândan bağımsız olduklarını ve okuyucu ne anlıyorsa o anlama geldiklerini vurgulamıştı. Ben yazınsal serbestliğin zaman yolculuğu için pek işe yarayacağına inanmamışsam da, bunu genel bir tanım olarak kabul etmemek için nedenlerim de vardı.

Burası *bizim* ülkemiz. Gotlar, Hunlar, Bulgarlar, Sırlar, Franklar, Türkler ve şu sıralarda da Vegalılar onu bizden koparamadılar. İnsanlar; onlardan çok daha uzun yaşadım. Atina ve ben, bir yere kadar birlikte değiştik. Ama, kıta Yunanistanı kıta Yunanistanı'dır ve benim için hep aynıdır. Her kim olursanız olun, eğer onu bizden almaya çalışırsanız benim klefiterim^[3] eskinin Clithonic intikamcılarını gibi dağlara çıkacaktır. Siz geçer giderseniz, ama Yunanistan'ın dağları kalır, değişmezler: Yanan keçi kemiklerinin kokusuyla, kan ve şarap karışımıyla, şekerli badem tadıyla, geceleri serin bir rüzgâr ve gündüzleri bir ilahın gözleri kadar mavi gökyüzüyle. Hele onlara bir dokunmaya kalkın, eğer cesaretiniz yetiyorsa.

İşte bunlardan dolayıdır ki her geri dönüşümde kendimi yenilenmiş bulurum, çünkü artık birçok yılı geride bırakmış bir adam olarak, bütün Yer için aynı şeyleri hissediyorum. Bunlar için dövüştüm ben, bunlar için öldürdüm, bombaladım ve bunlar için Vegalıların orada, Taler'deki sürgün

hükümetimizden Yer’i adım adım satın almalarını önlemek amacıyla kitaptaki bütün yasal numaraları uyguladım. Bu nedenle yeni bir isim altında, bu gezegeni yöneten sivil mekanizmaya -ve özellikle de Sanatlar, Anıtlar ve Belgeler’e- yolumu ite kaka açarak girdim. Yeni gelişmeleri beklerken, elimizde kalanları korumak için dövüşebilirdim orada.

Radpol’ün kan davası Vegalıları olduğu kadar bizim göçmenleri de korkutmuştu. Onlar, ne ÜçGün’ü ölmeden atlabilenlerin torunlarının, en güzel kıyı parçalarını Vegalı sayfiyesi olarak terk etmek isteyeceklerini, ne oğul ve kızlarını o sayfiye yerlerinde çalışmaya göndereceklerini, ne de Vegalıları yıkıntılarımızda gezdirerek eğlensinler diye ilginç yerlerimizi göstereceklerini kavrayamamışlardı. Bundan dolayı personelinin çoğu için Büro yabancı bir hizmet noktasıydı.

Mars ve Titan kolonilerinde yaşayan nesillere geri dönmeleri için çağrı yapmıştık ve hiç kimse dönmemişti. İyice gevşemişlerdi oralarda, yarışa bizden çok önce başlamış bir kültürün asalakları olarak tembelleşmişlerdi. Kişiliklerini yitirmişlerdi. Bizi yüzüstü bıraktılar.

Ancak, onlar göçmen çoğunluk tarafından yasal olarak seçilmiş Yerhükümeti’ydiler hâlâ, *de jure* ve aynı zamanda belki de *de facto*, eğer iş bu noktaya gelirse. Büyük olasılıkla. İşin bu noktaya gelmeyeceğini umut ediyordum.

Olayların akışı yarım yüzyıldan beridir dondurulmuştu. Yeni Vega sayfiyesi yok, yeni Radpol terörü de yok. Geridönüş de yok, tabii. Pek yakında yeni bir gelişmenin olması bekleniyordu. Kokusu asılıydı havada - eğer Myshtigo’nun araştırma yaptığı gerçekse.

Böylelikle gri bir günde, soğuk soğuk çiseleyen yağmurun altında Atina’ya döndüm; Yerdeki en son gelgitlerle sarsılmış ve çehresi değişmiş bir Atina’ya ve kafamda bir som ve vücudumda bereler vardı, ama yine de kendimi yenilenmiş hissettim. Ulusal Müze hâlâ orada, Tossitsa ile Vasileos Irakliou arasında ayaktaydı, Acropolis anımsadığımdan da viran görünüyordu ve Altın Sunak Hanı - eski Krallık Sarayı- Ulusal Bahçeler’in kuzeybatı köşesinde sarsılmış ama dayanmıştı ve her şeye rağmen açıktı.

Girdik ve kayıtlarımızı yaptırдық.

Anıtlar, Sanatlar ve Belgeler komiseri olarak özel ilgi gördüm. 19 numaralı süiti verdiler.

Odayı tam bıraktığım gibi bulamadım. Daha düzenli ve temizdi.

Kapının üzerindeki küçük madeni plakette şöyle yazılıydı:

Bu oda Radpol’ün kuruluşu ve Geridönüş Devrimi sürelerince Konstantin Karagozis’e karargâh görevi yapmıştır.

İçeride, yatağın üzerinde bir başka plaket yer alıyordu:

Bu duvardaki leke, Madagaskar’ın bombalanmasını kutlarken, Konstantin Karagozis’in bir içki şişesini fırlatmasıyla oluşmuştur.

İsteyen inanır.

Konstantin Karagozis bu koltukta oturdu, diyordu bir başka plakette.

Tuvalete gitmekten korkmaya başlamıştım.

O gece geç saatlerde, neredeyse tamamen terk edilmiş kentimin ıslak ve moloz kaplı kaldırımlarında yürürken, anılarımla düşüncelerim birleşen iki ayrı ırmak gibiydiler. Diğerlerini handa horlarken bırakmıştım. Meçhul Asker anıtının bir yanında Perikles’in cenaze söylevlerinden alınma bir yazıtı okumak için duraklamış -“büyük adamların mezarları bütün dünyadır”- ve ölüm döşegine silahlarıyla birlikte yatırılmış o çağ dışı savaşçının kabartma mermerden, ama geceyle Atina bir oldukları için nasılsa hâlâ sıcak kalmış olan iri adaleli kollarını bir dakikalığına incelemiştim - sonra Leoforos Amalias’ın önünden geçerek yürümemi sürdürdüm.

Güzel bir akşam yemeği olmuştu: uzo, güveç, kokkinelli, yoğurt, metaxa, bir ton acı kahve ve Phil

ile George'un evrim üzerine tartışmaları.

“Burada, bu gezegendeki canlıların gün batmalarında, yaşamla efsanenin kesişmekte olduklarını göremiyor musun?”

Bir yandan içkisini yudumlarken gözlüğünü düzelterek, “Ne demek istiyorsun?” diye sordu George.

“Demek istediğim şu ki, insanoğlu karanlıklardan doğrulurken inanılmaz yaratıkların efsanelerini, mitlerini ve anılarını da beraberinde getirdi. Şimdi gerisin geri aynı karanlığa gömülüyoruz. Yaşam gücümüz zayıflıyor ve güvenilmezleşiyor ve uzun zamandır silik ırksal anılar olarak süregelmiş asal formlara bir dönüş yaşıyoruz...”

“Saçmalık, Phil. Yaşam gücü mü dedin? Sen hangi yüzyıldasın? Sanki tüm yaşam bir tek bilinçli varlıkmiş gibi konuşuyorsun.”

“Ama öyle.”

“Gösterebilirseniz lütfen.”

“Senin müzende üç satirin iskeletleri ve canlılarının da fotoğrafları var. Bu ülkenin dağlarında yaşıyorlar.”

“Sentaurlar da görüldü burada - kan emen çiçekler ve güdük kanatları olan atlar. Denizler deniz yılanlarıyla kaynıyor. ithal örümcekyarasalar göklerimizde dört dönüyorlar. Hatta insanları kemiğiyle birlikte yalamadan yutan Teselya'nın Kara Hayvanı'nı gördüklerini iddia edenlerin yeminli ifadeleri bile var - her türlü efsane canlanmakta.”

George içini çekti.

“Şu ana dek söylediklerinin kanıtladığı tek şey, eğer hızlandırıcı etkenler ve uygun bir ortamın devamlılığı sağlanırsa, verilecek sonsuz süre içinde her türlü yaşam biçiminin ortaya çıkma olasılığının var olduğudur. Bahsini ettiğin tüm o yaratıklar gezegenimizin Sıcak Yerlerinin yakınlarında görülen mutasyonlardır. Teselya tepelerinde de böyle bir nokta var. Eğer Kara Hayvan sırtında bir de satir taşıyarak şu kapıyı kırıp bizzat içeri girseydi bile düşüncelerimi değiştiremezdi.”

Tam o sırada kapıya doğru bir göz atmıştım; Kara Hayvan'ı görmek umuduyla değil, ama belki sıradan görünüşlü yaşlı bir adam yan yan içeri sızar, tökezler ve yoluna devam eder ya da garsonun biri ısmarlanmış bir bardak içkiyi peçetenin arasına iliştirilmiş bir notla birlikte Diane'a getirir diye.

Ama bunların hiçbiri olmamıştı. Hadrian'ın kapısının orada, önce Leoforos Amalias'ın ve ardından da Olympieion'un önünden geçerek yoluma devam ederken, gelecek haberin ne olacağını hâlâ bilemiyordum. Diane, Radpol'le iletişim kurmuştu, ama henüz yanıt alamamıştı. Otuz altı saate kadar Atina'dan Lamia'ya uçmuş olacaktık ve oradan da yaya olarak, yapraklarında kırmızı damarları olan yüksek, soluk ağaçlar, sarkan sarmaşıklar ve yukarılarda dallanan şeyler ve köklerinin arasında filizlenen kan emici çiçeklerle kaplı alanlardan geçerek yolumuza devam edip, güneşte yıkanan ovalardan, kıvrılarak yükselen keçi yollarından, yalçın kayalıklardan, derin dere yataklarından, viran manastırların yanından geçecektik. Çılgın bir fikirdi, ama yine Myshtigo böyle olmasını arzu etmişti. Sırf ben bu bölgede doğdum diye kendisinin de güvende olacağını sanıyordu. Ona vahşi hayvanlardan ve Kourete'lerden -o yöredeki yamyam kabileden- bahsettim. Ama o Pausanius gibi olmak ve her şeyi yürüyerek görmek istiyordu. Peki öyleyse, diye kararımı verdim, eğer onun işini Radpol bitirmezse, hayvan ve bitki örtüleri bitirecektir.

Ama, sırf kendimi garantiye almak için, en yakın Yerdevleti Postanesi'ne gidip bir adet düello izni aldım ve ölüm vergimi ödedim. Gezinin sorumlusu ben olduğuma göre hazırlıklı olmak uygundur diye düşünmüştüm.

Eğer Hasan'ın öldürülmesi gerekecekse, onu yasal olarak öldürecektim.

Sokağın karşı yanındaki küçük bir kahveden buzuki sesi geldiğini duydum. Kısmen canım istediğinden, kısmen de takip edildiğimden kuşkulandığım için, karşıya geçip kahveye girdim. Sırtımı

duvara dayayıp gözlerimi de kapıya çevirebileceğim küçük bir masaya giderek Türk kahvesiyle bir paket sigara ısmarladım ve ölüm, sürgün, felaket ve erkeklerle kadınların ezeli sadakatsizliklerini anlatan şarkıları dinledim.

İçerisi dışarıdan görüldüğünden de dardı - basık bir tavan, toprak zemin, gerçek karanlık. Şarkıyı sarı bir elbise giyip bol miktarda rimel sürmüş kısa boylu bir kadın söylüyordu. Sürekli olarak bir bardak çınlamasıdır gidiyordu; ayaklarımızın altındaki talaş ıslaktı. Benim masam barın bitimine yakın bir yerdeydi. Oraya buraya serpilmiş belki bir düzine insan daha vardı; uykulu gözleriyle bara yaslanmış içen üç kız; kirli fesi olan bir adam ve uzattığı koluna başını yaslamış horuldayan başka bir adam daha; çaprazımdaki bir masada gülüşen dört kişi; kahve içen, dinleyen, boş boş bakan, birisini ya da bir şeylerin olmasını bekleyen, ya da beklemeyen birkaç yalnız adam daha.

Ama ne gelen vardı ne de olan. Ben de üçüncü kahvemi bitirdikten sonra şişman ve bıyıklı dükkân sahibine hesabı ödedim ve ayrıldım.

Dışarıda ısı birkaç derece düşmüş gibiydi. Cadde boş ve oldukça da karanlıktı. Sağa, Leoforos Dionysiou Areopagitou'ya döndüm ve Akropolis'in güney yamacı boyunca uzanan yıkık dökük parmaklığa ulaşınca dek yürüdüm.

Çok arkamdan, köşeden, ayak sesleri duydum. Yarım dakika kadar durup dinledim, ama sadece sessizlik ve koyu bir gece vardı. Omuz silkererek geçide girdim ve Dionysius Electherios'un tapınağına doğru ilerledim. Tapınaktan geriye temellerinden başka bir şey kalmamıştı. Tiyatroya doğru yoluma devam ettim.

O sırada Phil, tarihin de her gün aynı rakamların üzerinden geçen saat kolları gibi büyük döngüler çizerek ilerlediğini öne sürüyordu.

“Tarihsel biyoloji senin yanıldığını kanıtlıyor,” dedi George.

“Sözcük anlamını kastetmemiştim,” diye yanıtladı Phil.

“Öyleyse tartışmamızı daha fazla ilerletmeden önce kullanacağımız dil üzerinde bir anlaşmaya varalım.”

Myshtigo gülmüştü.

Ellen, Dos Santos'un koluna dokundu ve ona pikadorların bindikleri zavallı atları sordu. O ise omuzunu silkti, Ellen için biraz daha kokkinelli doldurdu, kendininkini bitirdi.

“Onlar da olayın bir parçası,” dedi.

Ve hâlâ mesaj yoktu, yoktu...

Yürümemi sürdürdüm. Ürken bir kuş sağ yanımdan havalandı, bir korku çığlığı attı ve gözden kayboldu. Yürümeye devam ettim, sonunda eski Tiyatro'ya girdim, basamaklardan aşağı indim...

Diane odamı dekore eden aptal plakotlarla beklediğim kadar eğlenmemişti.

“Ama onlar buraya aitler. Hiç kuşkum yok. Öyleler.”

“Ha!”

“Bir zamanlar bunların yerine öldürülen hayvanların başları asılırdı. Ya da yendiğin düşmanların kalkanları. Artık uygarız. Yeni uygulama böyle.”

“Yine ha!” Konuyu değiştirdim. “Vegalı hakkında bir haber var mı?”

“Hayır.”

“Sen onun başını istiyorsun.”

“Ben uygar değilim. - Söylesene, Phil eskiden de böyle aptal mıydı?”

“Hayır, değil. Şimdi de değil. Onunki yarım kalmış bir yeteneğin laneti. Şu sıralarda romantik ozanların sonuncusu kabul ediliyor, ama artık tohuma kaçmış durumda. Mistisizmini zırvalık sınırlarına çekiyor çünkü, Wordsworth gibi, o da zamanını çoktan aştı. Oldukça güzel bir geçmişin çarpıtmalarıyla yaşıyor artık.

“Bir zamanlar, Byron gibi yüzmüştü Hellespont’ta, ama şimdi, daha çok Yeats örneği, gerçekten bulabildiği tek hoş şey felsefesiyle canlarını sıkabileceği, ya da iyi anlatılmış bir anıyla arada bir cezbedebileceği genç hanımlar. O artık yaşlı. Yazılarında bazen eski gücünün pırıltıları görülüyor, ama onun tüm stili sadece yazılarıyla sınırlı değildi.”

“Nasıl yani?”

“Yani, Dionysius Tiyatrosu’nda durduğu ve Pan’a yazılmış bir ilahisini okuduğu o bulutlu günü anımsıyorum, iki ya da üç yüz kişilik bir dinleyici kitlesi vardı -ve ne demeye geldiklerini de sadece tanrılar bilir- ama o okumaya başladı.

“Yunancası henüz çok iyi değildi, ama sesi oldukça etkileyici, tavırları karizmatikti. Bir süre sonra hafif hafif yağmur yağmaya başladı ve herkes kalktı. O sırada kahkaha gibi bir gök gürültüsü patladı ve ani bir titreme dolaştı ayrılanların arasında. Thespis’in zamanındaki gibiydi demiyorum, ama o insanların çoğu ayrılırken dönüp dönüp geriye bakıyorlardı.

“Ben de çok etkilenmiştim. Sonra, birkaç gün geçince, şiiri okudum - ve hiçbir şeye benzemiyordu, değersizdi, sıradandı. Önemli olan onu nasıl okuduğuydu. Gençliğiyle birlikte gücünün o kısmını da yitirdi ve geriye kalan sanat diyebileceğimiz kısım ise onu büyük yapacak, kişisel efsanesini canlı tutacak kadar güçlü değil. Bu onu kırıyor ve kendini bulanık felsefelere daldırarak avunuyor; ama sorunun yanıtına gelince: Hayır, her zaman böyle bir aptal değildi o.”

“Felsefesi belki kısmen de olsa doğrudur.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Büyük tarihsel döngüler. Garip yaratıklar çağı *geri geldi*. Aynı zamanda kahramanların, yarı-tanrıların çağı.”

“Henüz sadece garip yaratıkları görebilmiş durumdayım.”

““Karagozis bu yatakta uyudu’ diyor plakette. Rahat görünüyor.”

“Öyle. - Bak, gördün mü?”

“Evet. Plaketi alabilir miyim?”

“Eğer istiyorsan...”

Proskenion’a geçtim. Dionysius’un yaşamından öyküler anlatan kabartmalar basamaklarda başlıyordu. Benim koymuş olduğum bir yasaya bağlı olarak her kılavuz ve tura katılan her kişi “... yolculuk boyunca üzerinde üç adetten az olmamak kaydıyla magnezyum fişeği bulundurmamak zorundadır”. Birini yere sapladıktan sonra mandalını çektim. Tepenin açısı ve görüntüyü kesen duvarlar nedeniyle parıltı aşağılardan görülemeyecekti.

Parlak ışığa değil, yukarıya, gümüş gibi ışıldayan figürlere baktım. Hermes işte oradaydı, Corybantes tahtın iki yanında Pyrrhic’i çelmelerken o yeni doğmuş tanrıyı Zeus’a sunuyordu; ve işte Dionysius’un üzüm yetiştirmeyi öğrettiği İkaros da oradaydı - kızı kenarda durmuştu ve bir satirle kız için pazarlık eden tanrıya çörekler ikram ediyordu; ve sarhoş Silenus da oradaydı, Atlas’a özenerek gökyüzünü taşımaya çabalıyor, ama pek başarılı olamıyordu; ve işte bütün kentlerin tanrıları bu Tiyatro’nun çağrısına uymuşlar ve hazırıldılar - ve Hestia’yı, Theseus’u ve elinde bolluk boynuzuyla Eirene’yi gördüm...

Yanı başımda bir ses “Tanrılar için bir tütsü yak,” dedi.

Dönmedim. Sağ omuzumun gerisinden gelmişti, ama dönmedim, çünkü sesi tanıyordum.

“Belki de yakmalıyım.”

“Sen bu ülkeye, bu Yunanistan’a gelmeyeli çok zaman oldu.”

“Doğru.”

“Bunun nedeni, kallikanzarosunun döneceğinden emin, örgüsünü ören, dağlar kadar, tepeler kadar sabırlı ölümsüz Penelope’nin hiçbir zaman yaşamamış olması mıdır?”

“Bugünlerde köyün masalcısı sen misin?”

Güldü.

“Yüksek tepelerdeki çok bacaklı koyunların çobanıyım, Aurora’nın parmaklarıyla gökyüzünü gülle donattığı yerlerde.”

“Evet, sen masalcısın. Peki, niçin yüksek tepelerde gençleri şarkılarıyla baştan çıkarmakla meşgul değilsin şu an?”

“Düşlerim yüzünden.”

“Ha, tabii...”

Döndüm ve o yaşlı yüze baktım - sönmekte olan ışığın pırıltısında yüzünün kırışıklıkları, balıkçıların derinlerde kaybolmuş ağlarına benziyordu; sakalı dağlardan kopup gelen karlar gibiydi ve mavi gözleri alnına doladığı bezin rengine uygundu. Asasının üzerine bir savaştının mızrağına yaslanmasından daha fazla yaslanmamıştı. Bir yüzyıldan daha yaşlı olduğunu biliyordum ve hiç S-S terapisi almadığını da.

“Kısa bir süre önce düşümde kara bir tapınağın ortasında durduğumu gördüm,” dedi bana, “ve Lord Hades geldi, yanımda durdu, beni bileğimden yakaladı ve onunla birlikte gitmeye zorladı. Ama ben ‘Hayır,’ dedim ve uyandım. Bu beni huzursuz etti.”

“O gece ne yemiştin sen? Sıcak Yerden toplanmış böğürtlenler mi?”

“Lütfen, alay etme. - Sonra, bir başka gece, bir kum ve karanlıklar ülkesinde durduğumu gördüm. Eski şampiyonların güçleri üzerimdeydi ve Antaeus’la, Yer’in oğluyla güreşip onu yendim. O zaman Lord Hades yine bana geldi ve kolumdan tutarak ‘Şimdi benimle gel,’ dedi. Ama ben onu bir kez daha reddettim ve uyandım. Yer sarsılıyordu.”

“Hepsi bu mu?”

“Hayır. Sonra, daha yakın bir zamanda, bir ağacın altında oturmuş sürümü seyrederken, gündüz gözüyle bir düş daha gördüm. Canavar bir pitonla Pheobus gibi boğuştum ve az kaldı işim bitiyordu. Lord Hades bu kez gelmedi, ama döndüğümde dalkavuk Hermes’in orada olduğunu, sırtıttığını ve yılan oymalı değneğini bana bir tüfek gibi doğrulttuğunu gördüm. Başımı sallayınca değneği indirdi. Sonra bir yeri işaret ederek değneği yine kaldırdı; o yöne baktım.

“Orada Atina uzanıyordu -bu yer, bu Tiyatro, sen- ve burada yaşlı kadınlar oturmuşlardı. Yaşamın ipini ölçen kadın suratını asmıştı, çünkü senin ipini ufuklara sarmış ama yine de ucunu bulamamıştı. Ama örgücü kadın senin ipini iki ayrı ince ipliğe ayırdı. Bir iplik denizlerin üzerinden aşarak gözden kayboluyordu. Diğer ise tepelere yönelmişti, ilk tepenin üzerinde senin ipliğini o beyaz, bembeyaz ellerinde tutarak Ölü Adam duruyordu. Onun ardında, ikinci tepede, iplik yanan bir kayanın üzerindeydi. Kayanın ardındaki tepede ise Kara Hayvan bekliyordu ve ipliği dişlerinin arasında sallayarak koparmaya çalışıyordu.

“Ve iplik boyunca yabancı bir büyük savaşçı yürüyordu ve gözleri sarıydı, çıplak hançeri elindeydi ve hançerini birkaç kez tehditle havaya kaldırdı.

“Böylece Atina’ya indim - seninle buluşmak için, burada, bu yerde - denizlerin üzerinden geri dönmen için uyarmak - seni ölümün beklediği tepelere gitmemen için uyarmak istedim. Çünkü biliyordum baba, Hermes asasını kaldırdığında, düşlerin benim değil senin için görüldüklerini ve seni burada bulup uyarmam gerektiğini. Şimdi git, hâlâ gidebilirsen. Geri dön. Lütfen.”

Omuzundan yakaladım.

“Jason, oğlum, ben geri dönemem. Eylemlerimin tüm sorumluluğunu alıyorum, doğru ya da yanlış - gerekirse ölümüm dahil- bu kez tepelere, Sıcak Yer’in oraya doğru gitmek *zorundayım*. Uyarın için sağol. Bizim ailemizde bu düş sorunu her zaman olmuştur ve genellikle de yanlış çıkarlar. Ben de düşler görürüm -dünyaya başkalarının gözleriyle baktığım düşler- bazen berrak, bazen biraz bulanık.

Uyarın için sağol. Dikkate alamayacağım için üzgünüm.

“O zaman sürüme geri döneceğim.”

“Benimle birlikte hana gel. Seni yarın Lamia’ya dek uçururuz.”

“Hayır. Büyük binalarda uyumam ve asla uçmam.”

“Öyleyse yola çıksan iyi edersin, ama senin de gönlün olsun istiyorum. Bu gece burada kamp yapabiliriz. Ben bu anıtın sorumlusuyum.”

“Büyük Hükümet’te önemli bir yerin olduğunu işitmiştim. Daha fazla insan öldürülecek mi?”

“Umarım olmaz.”

Düz bir yer bulduk ve onun pelerininin üzerine uzandık.

“Düşlerini nasıl yorumluyorsun?” diye sordum.

“Armağanların her mevsim bize geliyor, ama sen en son ne zaman ziyaret etmiştin?”

“Yaklaşık on dokuz yıl önceydi,” dedim.

“Ölü Adam’ı biliyorsun o zaman.”

“Hayır.”

“Çoğu adamdan daha iri - daha uzun, şişman - eti balık karnı renginde ve dişleri bir hayvanınki gibi. Sadece geceleri gelir. Kan içer. Bir çocuk gibi güler kan bulmak için kırlara çıktığında - insanlar, hayvanlar, fark etmez. Gece geç vakit yatak odası pencerelerinden içeri gülümseyerek bakar. Kiliseleri ateşe verir. Sütlerin kesilmesine neden olur. Kadınlara korkudan düşük yaptırır. Gündüzleri, Kourete kabilesinin koruduğu bir tabutta uyuduğunu söylerler.”

“Kallikanzaros kadar kötüye benziyor.”

“O gerçekten var, baba. Uzun bir süre önce, bir şey koyunlarımı öldürüyordu. O her neyse koyunlarımı kısmen yemiş ve kanlarını içmişti. Ben de kendime saklanacağım bir çukur kazdım ve üzerini dallarla örttüm. O gece pusuya yattım. Uzun saatlerden sonra o geldi ve ben sapanıma bir taş koyamayacak kadar dehşet içindeydim - çünkü o tam tarif ettiğim kişiydi: iri, senden bile iri ve kaba, mezarından yeni çıkarılmış bir ceset renginde. Hayvanlarımın boyunlarını elleriyle kırdı ve boğazlarına yapışıp kanlarını içti. Onu görebilmek için hırısından ağlamıştım, ama şimdi hiçbir şey yapamayacak kadar korkuyordum. Öbür gün sürümü başka yere taşıdım ve bir daha rahatsız edilmedim. Bu öyküyü, yaramazlık yaptıklarında torunlarımın çocuklarını -senin torunlarının torunlarını- korkutmak için anlatıyorum. - Ve o bekliyor, orada, tepelerde.”

“Hmmm, evet... Eğer gördüğünü söylüyorsan, doğrudur. Sıcak Yerler’den garip şeyler gelir. Biz bunu biliyoruz.”

“...Prometeus’un yaratılış ateşinden çok fazla saçtığı yerlerden.”

“Hayır, piçin tekinin bir kobalt bombası attığı ve gözleri ışıldayan oğlanlarla kızların radyoaktif serpintiye ‘Eloi’ diye bağırdıkları yerlerden. Kara Hayvan’dan ne haber?”

“O da gerçek, eminim. Ama onu hiç görmedim. Bir fil büyüklüğünde ve çok hızlı - etobur olduğunu söylüyorlar. Ovalarda dolaşıyor. Belki bir gün o ve Ölü Adam burun buruna gelecek ve birbirlerini yok edecekler.”

“Genellikle öyle olmaz, ama güzel bir düşünce. Hakkında bütün bildiğin bu mu?”

“Evet, onu çok kısa bir an için görebilenlerin dışında kimseyi duymadım.”

“Eh, o kadarını bile istemem.”

“... Sana bir de Bortan’dan bahsetmem gerek.”

“Bortan? Bu ad tanık geldi.”

“Senin köpeğin. Daha küçücük bir çocukken onun sırtına binerdim ve geniş, zırlı böğürlerine topuklarımla vururdum. O da homurdanır ve bacağımla kapardı, ama incitmeden.”

“Benim Bortan’ım o denli uzun bir süredir ölü ki, yeniden dirilse kendi kemiklerini bile

çiğneyecek dermanı olmaz.”

“Ben de öyle düşünmüştüm. Ama senin son ziyaretinden iki gün sonra kulübemize paldır küldür daldı. Belli ki Yunanistan’ın yarı yolundan bu yana senin izini sürmekteydi.”

“Bortan olduğundan emin misin?”

“Küçük bir at kadar iri ve zırlı böğürleriyle ayı kaparı gibi çeneleri olan başka bir köpek var mı?”

“Hayır, sanmıyorum. Belki türleri de bu nedenden dolayı yok olmuştur. Eğer insanlarla bir arada bulunacaklarsa gerçekten de böğürlerinde zırha gereksinimi var köpeklerin ve onu da zamanında geliştiremediler. O, daha bir enikken benimle birlikteydi, her şey o kadar geçmişte kaldı ki düşünmesi bile acı veriyor. Avlanırken ortadan kaybolduğu o gün bir kazaya uğradığını sanmıştım. Onu aradım, sonra öldüğüne kanaat getirdim. O zaman bile çok yaşlıydı.”

“Belki de sadece yaralanmıştı ve yıllarca o şekilde dolandı durdu. Ama kendindeydi ve senin izini sürdü, o son ziyaretine kadar. Senin gitmiş olduğunu görünce uludu ve yine peşine takıldı. Onu bir daha hiç görmedik. Yine de bazı geceler geç vakit, tepelerden ulumasının geldiğini duyarım.”

“Lanet enik herhangi bir şeye bu kadar bağlanmanın yanlış olduğunu bilmeli.”

“Köpekler gariptir.”

“Evet, köpekler öyledir.”

Ve sonra serin gece rüzgârı yıllanmış kemerlerin altından kopup geldi ve bir tazı gibi buldu beni. Gözlerimi okşadı.

Yorgun, kapandılar...

Yunanistan efsaneye bulanmış, tehlikeyle yüklenmiştir. Kıta parçasının Sıcak Yerler’e yakın olan çoğu bölgeleri, tarihsel açıdan zaten hep oldukları üzere, sakıncalı topraklardır. Bunun nedeni, Büro’nun kuramsal olarak tüm dünyayı yönetiyor sayılmasına rağmen, aslında sadece adaları gözetiyor olmasıdır. Kıtadaki Büro personelinin çoğunluğu, belirli dağlık yörelerdeki yirminci yüzyıl gümrük memurlarına benzerler. Her mevsimde avlanmaları kolaydır. ÜçGün süresinde adalar dünyanın geri kalan kısımlarından daha az zarar gördü ve sonuçta Teleritler bizim biraz yönetilmeye gereksindiğimize karar verince, ileri karakol olarak ilk akla gelen yerler de adalar oldu. Kiralılar, tarihten gelen bir alışkanlıkla, bu duruma ilk karşı çıkanlardı. Ancak, Sıcak Yerler’in çevresinde yaşayanlar her zaman tam anlamıyla insan sayılamazlar. Bu durum, tarihsel nefretin içine anormal davranış biçimlerinin de karışmasına yol açar. İşte Yunanistan bunlarla yüklüdür.

Volos’a kıyı boyunca yelken açabilirdik. Volos’a uçarak da gidebilirdik - ya da nereye olursa, dert buysa eğer. Yine de, Myshtigo, Lamia’dan itibaren yürümek ve efsanelerle, yabancı bir kır manzarasının canlandırıcı etkisini özümsemek istedi. İşte bu nedenle kayaklarımızı Lamia’da bıraktık. İşte bu nedenle Volos’a yürüdük.

İşte bu nedenle efsanelerle burun buruna geldik.

Jason’a Atina’da veda ettim. O, kıyı boyunca tekneyle gelecekti. Akıllıca.

Phil önceden uçarak bizimle daha ileri bir noktada buluşmaktansa yürüyüşe katlanmakta ısrar etmişti. İyi bir düşünce, belki, bir şekilde, yani...

Volos’a giden yolun çevresi yer yer sık yer yer de seyrek bitki örtüsü ile kaplıdır. Yol, dev kaya parçalarının yanından dolanır, sık sık da barakalarla papatya tarlalarının arasından; küçük çayların içinden geçer, bazen tepelerin çevresinden kıvrılır, bazen de üzerlerinden aşar, belirgin bir neden olmaksızın genişler ve daralır.

Henüz sabahın erken saatleriydi. Gün ışığı her yönden geldiği için gökyüzü mavi bir aynayı andırıyordu. Nem hâlâ gölgelik alanlardaki çayırlara ve ağaçların alt yapraklarına tutunuyordu.

Volos'a giden yol üzerindeki ormanın ilginç bir açıklığında bir yarı-adaşım ile karşılaştım.

Eski günlerde bir çeşit ziyaret kabul edilen bir yerdedik. Gençlik yıllarımda buraya sıklıkla gelirdim, çünkü buranın taşıdığı özellikten -sanırım buna "huzur" diyebilirsiniz- hoşlanırdım. Orada yarı-insanlarla ya da insan olmayanlarla karşılaşır, güzel düşler kurardım. Bazen de eski çömler, heykel başları ya da buna benzer şeyler bulur, Lamia'ya ya da Atina'ya götürüp satardım.

Oraya çıkan bir patika yoktur. Onun nerede olduğunu bilmek zorundasınızdır. Eğer Phil yanımızda olmasaydı ve onun bir tapınağın gizli odasına, gizli anlamlara, geçmişin bulanık bilgilerine açılan pencere gibi şeylere olan merakını bilmeseydim gezi grubumu oraya götürmezdim.

Yolun yarım mil kadar dışarısında, gelişigüzel yeşillikleri ve gölgeleri ile rasgele taş yığınları içinde kendinden memnun küçük bir ormanın içinden geçtikten sonra aniden yokuş aşağı inmeye başlarsınız, yolunuzu sık bir ağaçlıkla kesilmiş bulur ve zorla geçersiniz, sonra çıplak bir kaya duvarıyla karşılaşrsınız. Eğer iki büklüm olur ve kayanın dibinden ayrılmamaya özen göstererek sağa doğru ilerlerseniz, daha ileri gitmeden önce bir süre dinlenmenin uygun olacağı bir açıklığa gelirsiniz.

Orada kısa, dik bir yar ve dibinde yaklaşık elli metre uzunluğunda, yirmi metre genişliğinde ve geniş ucu kayalara kısmen giren yumurta biçiminde bir açıklık ve diğer ucunun sonlandığı yerde ise genellikle boş olan küçük bir mağara görürsünüz. Birkaç tane rasgele serpiştirilmiş, toprağa yarı yarıya gömülü dört köşe kaya parçası vardır. Bölgenin sınırlarında yabancı asmalar büyür ve tam merkezinde de neredeyse tüm alanı dallarıyla şemsiye gibi gölgeleyerek gün boyunca loş kalmasını sağlayan inanılmaz büyüklükte bir ağaç vardır. İşte bu nedenden dolayı, yukarıdan bakıldığında bile, orada neler olduğunu görebilmek çok güçtür.

Ama biz orta yerde burnunu karıştıran bir satir görebiliyorduk.

George'un elinin taşımakta olduğu bayılıcı tabancaya doğru kaydığını gördüm. Omuzundan çekerek göz göze geldim ve başımla olmaz dedim. Omuz silkti ve başıyla onaylayarak elini indirdi.

Jason'dan aldığım çoban kavalını kemerimden çıkardım. Diğerlerine oldukları yerde kalmalarını ve çömelmelerini işaret ettim. Birkaç adım ilerleyerek boruyu ağzıma götürdüm.

İlk notalarım deneme mahiyetindeydi. Kaval çalmayalı çok uzun bir zaman olmuştu.

Kulaklarını dikti ve dört bir yanına bakındı. Hangi ağaca kaçacağına karar veremeyen ürkek bir sincap gibi üç değişik yöne doğru hızlı hareketler yaptı.

Sonra ben eski bir melodiyi yakalayıp havaya çivilediğimde titreyerek kımıldamadan durdu.

Ben ise anımsayarak sürdürdüm çalmayı, kavalı anımsayarak, melodileri ve gerçekten bildiğim acı, tatlı ve sarhoşça şeyleri. Orada durup kıllı bacakları olan küçük adam için çalarken hepsi bana geri döndüler: parmakların ve havanın kontrolü, sesin dikenleri, ancak kavalların içtenlikle söyleyebileceği her şey. Kentlerde kaval çalamazdım, ama şimdi kendimi yine bulmuştum ve yaprakların arasında yüzler görüp toynakların gürültüsünü duydum.

İlerledim.

Kendimi bir düşteymişçesine, sırtım ağaca dayalı dururken buldu Beni çepeçevre sarmışlardı, bir an bile hareketsiz kalmadan ayaktan ayağa geçiyorlardı. Aralarında beni eskiden de dinlemiş, ya da en azından aşına olanlar olup olmadığını bilmeksizin, bir zamanlar sıklıkla yaptığım gibi yine onlar için çaldım. Çevremde sekmeye başladılar. Beyaz dişlerini göstererek güldüler ve gözleri dans etti; halka yapıp havayı boynuzladılar, keçi ayaklarıyla çifteler attılar, ileri eğilip sıçrayarak toprağı çiğnediler.

Durdum ve kavalımı indirdim.

Hepsi heykel gibi donup bana bakarak öylece kaldıklarında o yabancı, karanlık gözlerden beni süzen, insani bir zekâ değildi.

Kavalı bir daha kaldırdım, yavaşça. Bu kez, o güne dek yaptığım en son şarkıyı çaldım. Öylesine iyi anımsıyorum. Karagozis'in ölmesi gerektiğine karar verdiğim gece çaldığım cenaze marşına benzer bir parçaydı.

Geridönüşçülüğün nasıl bir kandırmaca olduğunu görmüştüm. Geri dönmeyeceklerdi, hiçbir zaman. Yer ölecekti. Bahçelere inmişim ve düşlerimden ve biraz da yıldızlardan öğrendiğim bu son havayı çalmıştım, izleyen gün ise, Karagozis'in büyük ateşgemisi Pire körfezinde parçalanmıştı.

Çimene oturdular. Ara sıra içlerinden birisi ince bir hareketle gözlerini siliyordu. Beni çepeçevre sarmış, dinliyorlardı.

Ne kadar bir süre çaldım bilmiyorum. Bitirdiğimde kavalımı indirdim ve orada oturdum. Bir süre sonra bir tanesi uzandı, kavalıma dokundu ve elini hızla geri çekti. Bana baktı.

“Git,” dedim, ama beni anlıyormuş gibi görünmüyorlardı.

Böylelikle kavalı kaldırdım ve son notaları bir kez daha geçtim.

Yer ölüyor, ölüyor... Yakında ölmüş olacak... Evlerinize dönün, eğlence bitti... Artık çok geç, çok geç, çok geç...

En iri olanları başını salladı.

Gidin, gidin, gidin şimdi. Sessizliğin değerini bilin. Yaşamın en saçma kumarının ardından sessizliğin kıymetini bilin. Tanrılar ne kazanmayı umdular ki, umdular ki? Hiç. O bir oyundu sadece. Gidin, gidin, gidin şimdi. Artık çok geç, çok geç, çok geç...

Hâlâ oturuyorlardı orada ve ben ayağa kalktım ve ellerimi çırpıparak “Gidin!” diye haykırdım ve hızla yürüyüp uzaklaştım.

Arkadaşlarımı topladım ve yola doğru yürüdük.

Lamia ve Volos arası, Sıcak Yer çevresindeki sapak dahil, yaklaşık altmış beş kilometredir, ilk gün bu mesafenin yaklaşık beşte birini aldık. O akşam, yol kenarındaki bir açıklıkta kamp kurduk, Diane yanıma geldi ve “Eee?” dedi.

““Eee’ ne?”

“Şimdi Atina’yı aradım. Boş. Radpol’den ses yok. Senin karar vermeni istiyorum.”

“Çok kararlı görünüyorsun. Niçin biraz daha beklemiyoruz?”

“Gereğinden çok bekledik zaten. Ya geziyi vaktinden önce bitirmeye karar verirse? - Bak, bu gölge çok uygun. Rahatlıkla o kadar, çok kaza olabilir ki... Radpol’ün ne yanıt vereceğini biliyorsun - eskiden ne demiş ve neyi göstermişlerse yine aynısını işaret edecekler: Öldürülsün!”

“Benim yanıtlım da aynı olacak: Hayır!”

Bakışlarını indirdi ve kirpiklerini hızlı hızlı kırıştırdı.

“Lütfen yeniden düşün.”

“Hayır.”

“O zaman hiç olmazsa şu kadarını yap,” dedi. “Unut. Her şeyi. Elini eteğini çek bu işten. Lorel’in önerisini kabul et ve bize yeni bir kılavuz bul. Sabah buradan uçar gidersin.”

“Hayır.”

“Sen gerçekten ciddi misin - Myshtigo’yu korumakta yani?”

“Evet.”

“Senin incinmeden ya da daha kötüsünün olmasından korkuyorum.”

“Bu düşünceden ben de özellikle hazzediyor sayılmam, iyisi mi bu işi iptal ederek ikimizi de bir yığın dertten kurtar.”

“Bunu yapamam.”

“Dos Santos senin sözünü dinler.”

“Sorun yönetim sorunu *değil!* - Lanet olsun! Keşke seninle hiç karşılaşmamış olsaydım!”

“Çok üzgünüm.”

“Yer söz konusu ve sen karşı taraftasın.”

“Sanırım öyle olan sensin.”

“Peki ne yapmayı düşünüyorsun bu konuda?”

“Seni ikna edemem, dolayısıyla seni durdurmam gerekecek.”

“Elinde delil olmadan Radpol Genel Sekreteri’ni ve ekibini itham edemezsin. Siyasal açıdan çok tehlikeli olabiliriz.”

“Bunu biliyorum.”

“Yani Don’a zarar veremezsin ve bana da verebileceğine inanmıyorum.”

“Haklısın.”

“Geriye Hasan kalıyor.”

“Yine bildin.”

“Ve Hasan - Hasan’dır. Ne yapacaksın?”

“Niçin teskeresini şimdiden eline tutuşturup beni zahmetten kurtarmıyorsun?”

“Bunu yapmayacağım.”

“Yapacağını sanmamıştım.”

Bakışlarını kaldırdı yine. Gözleri nemliydi, ama yüzü ve sesi değişmemişti.

“Eğer sen haklı ve ben haksız çıkarsak,” dedi, “üzgünüm.”

“Ben de,” dedim. “Hem de çok.”

O gece Myshtigo’nun bıçaklanma mesafesinde uyukladım, ama ne bir şey denendi ne de oldu. Ertesi sabah da olaysızdı, öğleden sonranın büyük kısmı gibi.

Bir tepe yamacının fotoğraflarını çekmek için durakladığımızda hemen “Myshtigo,” dedim, “niçin evine dönmüyorsun? Taler’e geri gitmiyorsun? *Herhangi* bir yere gitmiyorsun? Her şeyi olduğu gibi bırakmıyorsun? Başka bir kitap yazmıyorsun? Biz uygarlıktan uzaklaştıkça, seni koruyabilme gücüm de azalıyor.”

“Bana bir otomatik vermiştin, unuttun mu?” dedi.

Sağ eliyle ateş ediyormuş gibi bir hareket yaptı.

“Pekâlâ - sırf bir kez daha denemiş olmak istemiştin.”

“Şu ağacın altında bir keçi duruyor, öyle değil mi?”

“Evet; dallardaki taze filizleri yemeye bayılırlar.”

“Onun da fotoğrafını çekmek istiyorum. Zeytin ağacı olsa gerek.”

“Evet.”

“İyi. Sonra nasıl adlandıracağımı bilmek istedim. ‘Zeytin filizlerini yiyen keçi’,” diye dikte etti, “ismi bu olacak.”

“Müthiş. Hâlâ şansın varken çek bari.”

Keşke bu denli iletişime kapalı, bu denli yabancı, bu denli kendi esenliğini umursamaz olmasaydı! Ondand nefret ediyordum. Onu anlayamıyordum. Bilgi almanın ya da bir soruyu yanıtlamanın dışında konuşmazdı. Sorulara verdiği yanıtlar ise kısa, kaçamak, aşağılayıcı ya da üçü birden olurdu. Kendini beğenmiş, kibirli, mavi ve zorbaydı. Shtigo oymağının felsefe, filantropi ve araştırmacı gazetecilik gelenekleri hakkında beni düşünmeye yöneltti. Ondand bir türlü hoşlanamıyordum işte.

Gözümü (mavi olanı) bütün gün üzerinden ayırmadığım Hasan’la konuştum o akşam.

Ateşin yanında oturuyor ve bir Delacroix eskizine benziyordu. Ellen ve Dos Santos da yakında oturmuş kahve içmekteydiler, ben de Arapçamın tozunu alarak yaklaştım.

“Selamlar.”

“Selamlar.”

“Bugün onu öldürmeyi denemedin.”

“Evet, denemedim.”

“Belki, yarın?”

Omuz silkti.

“Hasan - bak bana.”

Baktı.

“Sen mavi adamı öldürmek üzere tutuldun.”

Yine omuz silkti.

“Bunu inkâr etmen ya da kabullenmen gerekmez. Zaten biliyorum. Bunu yapmana izin veremem. Dos Santos’un ödediği parayı geri ver ve yoluna git. Sana sabah için bir kayak ayarlayabilirim. Seni dünyanın neresine istersen götürür.”

“Ama ben burada mutluyum, Karacı.”

“Eğer mavi adamın başına bir şey gelirse mutluluğun aniden sona erecektir.”

“Ben bir korumayım, Karacı.”

“Hayır, Hasan. Sen gaz şikâyeti olan bir devenin oğlusun.

“Gaz şikâyeti’de nedir, Karacı?”

“Ben Arapçasını bilmiyorum, sen de Yunancasını bilmezsin. Bekle, başka bir hakaret bulayım. - Sen bir ödle, bir leş yiyici ve bir arka sokak sinsisisin, çünkü yarı-çakal yarı-maymun soyundansın.”

“Bu doğru olabilir, Karacı, çünkü babam bana canlı canlı derimin yüzülüp parça parça edilmemin alınma yazılı olduğunu söylemişti.”

O niye?

“Şeytana saygısızlık etmiştim.”

“Ya?”

“Evet. Dün kaval çaldıkların şeytan mıydı? Boynuzları vardı ve de keçi ayakları...”

“Hayır, şeytan değildiler. Onlar anne babaları tarafından ölsünler diye kırlara bırakılan sıcak-doğmuş talihsiz çocuklardı. Ama yaşadılar, çünkü kırlar onların gerçek evleriydi.”

“Ah! Ben onların şeytan olduklarını umut etmiştim. Hâlâ öyle olduklarını düşünüyorum, çünkü affedilmek için onlara yakarırken biri bana gülümsedi.”

“Affedilmek mi dedin? Neden?”

Gözleri uzaklara daldı.

“Babam çok iyi kalpli, merhametli ve inançlı birisiydi,” dedi. “Cahil Şiilerin (yere tükürdü) iblis, ya da Şeytan, ya da Satan dedikleri Melek Tavus’a tapardı - ve her zaman Hallac’a ve Sancak’ın diğer üyelerine hürmet etti. Dindarlığı ve çok merhametli olmasıyla tanınırdı.

“Onu çok severdim ama daha küçük bir çocukken benim içime bir fesat girmişti. İnançsızdım. Şeytana inanmazdım. Kötü bir çocuktum, çünkü bir tavuk ölüsü aldım, bir sopanın ucuna taktım ve onu Melek Tavus olarak adlandırdım, taşa tuttum ve tüylerini yoldum. Diğer oğlanlardan birisi korkuya kapıldı ve yaptıklarımı babama söyledi. Babam da beni sokağın ortasında dövdü, günahlarım yüzünden derimin yüzülüp parçalanmaya mahkûm olduğumu söyledi. Beni Sincar Dağı’na gidip affedilmek için yakarmaya zorladı ve ben de oraya gittim - ama yediğim dayağa rağmen fesat hâlâ içimdeydi; dua ederken bile yürekten inanmıyordum.

“Ne vakit ki yaşlandım, içimdeki fesat beni terk etti, ama babam da yok artık - yıllardır. Ve ona şunu söyleyemem: Melek Tavus’la alay ettiğim için çok üzgünüm. Yaşlandıkça bu dine gereksinmem artıyor. Umut ederim ki o yüce bilge ve merhametli Şeytan bunu anlar ve beni affeder.”

“Hasan, sana uygun bir biçimde hakaret edebilmek çok güç,” dedim. “Ama seni uyarıyorum - mavi adam zarar görmemeli.”

“Ben sadece basit bir korumayım.”

“Ha! Sende bir yılann hilekârlığı ve zehri var. Hain ve düzenbazsın. Hem de kötülerin kötüsü.”

“Hayır, Karacı. Sağol, ama bunlar doğru değil. Taahhütlerimi yerine getirmekten gurur duyarım. Hepsi bu. Bu kurala göre yaşıyorum. Ayrıca, bana hakaret ederek seni çıplak ellerini veya hançer ya da kılıcı seçme şansına sahip olacağın bir düelloya davet etmemi de sağlayamazsın. Hayır. Sana hiç gücenmiyorum.”

“O zaman dikkat et,” dedim ona. “Vegalıya karşı yapacağın ilk hareketin aynı zamanda da son hareketin olacaktır.”

“Eğer böyle yazılmışsa, Karacı...”

“Bana Conrad de!”

Kötü kötü düşünerek ayrıldım yanından.

Öbür gün, hepimiz sağ ve sıhhatte, kampı topladık ve bir sonraki kesintiye kadar sekiz kilometre kadar yürüdük.

“Ağlayan bir çocuk sesine benziyor,” dedi Phil.

“Haklısın.”

“Ne yönden geliyor?”

“Solumuzdan, aşağıdan.”

Çalılıkların arasında biraz yürüdük, kuru bir dere yatağına geldik ve bir dirseği dönünceye dek su yolunu izledik.

Bebek kirli bir battaniyeye sarılmış olarak taşların arasında yatıyordu. Yüzü ve elleri güneşte çoktan yanmıştı, demek önceki günün büyük kısmını da orada geçirmiş olmalıydı. Küçücük, nemli suratı böcek ısırıkları içindeydi.

Diz çökerek daha iyi örtünmesi için battaniyeyi düzelttim.

Battaniye kayıp açılınca Ellen bebeği gördü ve hafif bir çığlık attı.

Çocuğun göğsünde doğuştan bir fistül vardı ve içinde bir şeyler kıvranıyordu.

Kızıl Peruk haykırdı, sırtını döndü ve ağlamaya başladı.

“Nedir o?” diye sordu Myshtigo.

“Terk edilenlerden,” dedim. “Damgalanmışlardan biri.”

“Ne korkunç!” dedi Kızıl Peruk.

“Görünüşü mü? Yoksa terk edilmiş olduğu gerçeği mi?” diye sordum.

“İkisi de.”

“Onu bana ver,” dedi Ellen.

“Dokunma ona,” dedi George atılarak. “Bir kayak çağırın,” diye emretti. “Onu derhal bir hastaneye yetiştirmek zorundayız. Burada onu ameliyat edebileceğim donanım yok. Ellen, bana yardım et.”

Ellen hemen onun yanına koştu ve ilk yardım çantasının içini karıştırmaya başladılar.

“Ne yaptığımızı bir kâğıda yaz ve temiz bir battaniyeye iğnele - ki Atina’daki doktorlar okuyabilsinler.”

O sırada Dos Santos kayaklarımızdan birinin gönderilmesi için Lamia’ya telefon ediyordu.

Ellen enjektörleri George için dolduruyor ve yaraları merhemlerle siliyor ve bütün bunları yazıyordu. Bebeğe vitaminler, antibiyotikler, semptomatik destekleyiciler ve daha yarım düzine madde pompaladılar. Bir süre sonra sayısını şaşırılmışım. Göğsünü gazlı bezle kapattılar, üzerine bir

şeyler püskürttüler, temiz bir battaniyeye sardılar ve üzerine bir not iliştirdiler.

“Ne korkunç bir şey!” dedi Dos Santos. “Sakat çocuğu ölsün diye böyle bırakıvermek...”

“Buralarda hep yaparlar,” dedim ona, “özellikle Sıcak Yer’in çevresinde. Çocuk öldürme geleneği Yunanistan’da hep olmuştur. Ben de doğduğum gün bir tepe başına bırakılmışım. Geceyi de orada geçirmiştım.”

Bir sigara yakmak üzereydi, ama durdu ve bana baktı.

“Sen mi? Niçin?”

Güldüm ve ayağıma bir göz attım.

“Karışık bir öykü. Şu bacağım diğerinden daha kısa olduğu için ortopedik bir ayakkabı giyerim. Üstelik, anladığım kadarıyla çok kıllı bir bebekmişim - ayrıca gözlerimin renkleri de birbirine uymuyor. Hepsini bu kadar olsaydı yine de idare edebilirdim, ama tutup tam Noel günü doğdum ve bu da hepsinin üzerine tuz biber ekti.”

“Noel günü doğmuş olmanın günahı ne?”

“Tanrılar, yöresel inançlara bakılırsa, bunu biraz küstahlıkmış gibi kabul ederler. Bu nedenle, Noel’de doğan bebeklerin insan kanından olmadıkları varsayılır. Onlar mahvedenlerin soyu, felaketlerin yaratıcısı, insanların bozguncusudurlar. Onlara kallikanzaros denir, ideal olarak, o keçi ayaklı ve boynuzlu karakterler gibi olmaları beklenir, ama bu şart değildir. Benim gibi de görünebilirler, diye karar vermiş annemle babam - eğer benim annemle babam idiyse. Böylece beni geri alınmam için bir tepeye bırakmışlar.”

“Sonra ne olmuş?”

“Köyde yaşlı bir ortodoks papaz varmış. Olanları duymuş ve onlara gitmiş. Böyle bir şey yapmanın ölümcül bir günah olduğunu, bebeği bir an önce geri almaları ve vaftiz için hazırlamaları gerektiğini söylemiş.”

“Ah! Ve sen de bu şekilde kurtuldun ve vaftiz edildin...”

“Onun gibi bir şey.” Sigaralarından bir tane çektim. “Beni alıp geri getirdiler getirmesine de, oraya bıraktıkları bebek olmadığımda ısrar ettiler. Dediklerine göre, şüpheli bir mutanı bırakmışlar ve daha da şüpheli bir garabet geri almışlardı. Daha da çirkin, diye iddia etmişler ve üstelik bir başka Noel çocuğu. Onların bebeklerinin bir satir olduğunu söylemişler ve belki demişler bir Sıcak Yaratık insana benzer bir yavru doğurmuş ve aynı onların yaptıkları gibi terk etmiş - değiştirmiş, aslında. Beni daha önce gören kimse yokmuş, böylece anlattıkları öykü doğrulanamamış. Ama papaz bunların hiçbirini yutmamış ve bebek onların üzerine kalmış. Ama beni bir kez kabullendikten sonra çok merhametli davrandılar. Yaşıma göre erken büyüdüm ve güçlendim. Benden hoşlanmışlardı.”

“Ve sen de vaftiz edildin, öyle mi?”

“Eh, kısmen edildim sayılır.”

“Kısmen mi?”

“Vaftizim sırasında papaza inme inmiş. Bir süre sonra da ölmüş. Çevredeki tek papaz da oymuş, dolayısıyla her şeyin usulüne uygun yapıldığından emin değilim.”

“Bir damla yeterlidir.”

“Öyle tahmin ederim. Gerçekte neler olduğunu tam bilmiyorum.”

“Belki yenilersen iyi edersin. Sırf emin olmak için.”

“Hayır, eğer cennete o vakit istenmemişsem, ısrar etmeyeceğim.”

Yakındaki bir açıklığa bir radyo vericisi kurduk ve kayağı beklemeye başladık.

O gün yaklaşık on iki kilometre kadar daha yol aldık, ki geciktiğimizi de düşünürsek bu oldukça iyi sayılırdı. Bebek alınmış ve dosdoğru Atina’ya götürülmüştü. Kayak yere konduğunda, başka gitmek

isteyen olup olmadığını yüksek sesle sormuştum. Ancak, hiç kimse üzerine alınmamıştı.

Ve o akşam olanlar oldu.

Bir ateşin çevresine yayılmıştık. Eh, parlak kanatlarını geceye karşı çarpan, bizi ısıtan, odunsu odunsu kokan, havaya incecik bir duman salan neşeli bir ateşti... Pek hoştu.

Hasan oturmuş alüminyum namlulu çiftesini temizliyordu. Kabzası plastikti, çok hafif ve kullanışlıydı.

Temizleme esnasında silahın namlusu önce öne doğru eğildi, sonra yavaş yavaş döndü ve tam Myshtigo'ya doğru yöneldi.

Temiz bir iş becerdiğini itiraf etmeliyim. Bu yarım saat kadar bir vaktini almıştı ve namluyu neredeyse fark edilemeyecek kadar ince hareketlerle doğrultmuştu.

Ama tüfeğin aldığı konum beynime işleyince dişlerimin arasından gırlayarak üç adımda yanına vardım.

Vurup elinden düşürdüm.

Tüfek yaklaşık sekiz adım ötedeki küçük bir taşın üzerinde takırdadı. Vurduğum darbeden dolayı elim yanıyordu.

Hasan sakalının içinde dişlerini çakmak taşı ve çelik gibi birbirine sürterek ayağa fırlamıştı. Neredeyse kıvılcımları görebiliyordum.

“Söyle!” dedim. “Durma, bir şeyler söyle! Ne olursa! Ne yapmak üzere olduğunu bal gibi biliyorsun!”

Elleri seyiriyordu.

“Durma!” dedim. “Vur bana! Hatta sadece dokun. Ki sana yapacaklarım meşru müdafaa olsun. Sonra George bile seni bir araya getiremeyecek.”

“Sadece çiftemi temizliyordum. Sen ona zarar verdin.”

“*Sen* silahları yanlışlıkla doğrultmazsın. Sen Myshtigo'yu öldürmek üzereydin.”

“Yanlıyorsun.”

“Vur bana. Yoksa korkak mısın?”

“Seninle bir alıp veremediğim yok.”

“Sen bir *korkaksın!*”

“Hayır, değilim.”

Birkaç saniye sonra gülümsedi.

“*Beni* düelloya davet etmekten çekiniyor musun?” diye sordu.

İşte olan olmuştu. Tek yol buydu artık.

Hareketin benden gelmesi gerekiyordu. Böyle olmaz diye ummuştum. Onu kızdırmayı ya da utandırmayı ve bana vurmaya ya da düelloya davet etmeye kışkırtmayı istemiştim.

O an yapamayacağımı anladım.

Bu da kötüydü, çok kötü.

Benim seçeceğim dövüş yöntemleriyle onun işini bitirebileceğimden hiç kuşku yoktu. Ama iş onun seçimine kaldığında, her şey çok farklı olabilirdi. Bazı insanların müziğe yetenekleri olduğunu herkes bilir. Bir parçayı sadece bir kez duyarlar sonra oturup piyanoyla ya da thelinstrayla çalarlar. Yeni bir çalgı alır ve birkaç saatlik alıştırmadan ardından sanki yıllardır tanırmışçasına kullanabilirler. Böyle işlerde iyi, hem de çok iyidirler çünkü o özel kavrama yeteneklerini bir dizi yeni eylem biçimiyle eşgüdümüne sokabilme gücüne sahiptirler.

Hasan da silahlar söz konusu olduğunda böyleydi. Aynı yetenek başkalarında da olabilir belki, ama bumerangtan pompalıya kadar bunu uygulayarak dolaşmazlar ortalıkta. En azından, yıllarca ve yıllarca yapmazlar bunu. Düello kuralları Hasan'a bir dizi silah seçeneği veriyordu ve o tanıdığım en

yetenekli katildi.

Ama onu durdurmak zorundaydım ve bunun yapılabilecek cinayetten öte tek yol olduğunun da bilincindeydim. Onunla kendi çöplüğünde dövüşmek zorundaydım.

“Amin,” dedim. “Seni düelloya davet ediyorum.”

Gülümsemesi büyüyerek devam etti.

“Kabul edildi - bu tanıkların önünde. Tanığımı seç.”

“Phil Graver. Seninki?”

“Sayın Dos Santos.”

“Çok iyi. Çantamda düello iznim ve kayıt formlarını mevcut ve bir kişilik ölüm vergimi de ödemiş bulunuyorum. Dolayısıyla fazla gecikmemiz gerekmeyecek. Nerede, ne zaman ve nasıl olsun istersin?”

“Yolun bir kilometre kadar gerisinde uygun bir açıklığın yanından geçtik.”

“Evet, hatırlıyorum.”

“Yarın gün doğumunda orada buluşacağız.”

“Tamam,” dedim. “Ya silahlar?”

Sırt çantasını getirdi ve açtı, içi ilginç ve keskin şeylerle, oval biçimli patlayıcılarla, metal ve deri rulolarıyla doluydu.

İki kalem eşya çıkardı ve çantasını kapattı.

Yüreğim sıkılıyor sandım.

“Davud’un sapanı,” diye belirtti.

Onlara bir göz attım.

“Hangi uzaklıktan?”

“Elli metre,” dedi.

“İyi bir seçim yaptın,” dedim ona, son yüzyıl içinde hiç kullanmamış olmam nedeniyle. “Bu gece için bir tanesini ödünç istiyorum, pratik yapacağım. Eğer bana ödünç vermek istemezsen, kendim bir adet imal edebilirim.”

“İstediyini alabilirsin ve bütün gece çalışabilirsin.”

“Teşekkürler.” Bir tanesini seçtim ve kemerime astım. Sonra elektrikli üç fenerden birini aldım. “Eğer bana gereksinirseniz, yolun yukarısındaki açıklıkta olacağım,” dedim. “Gece için nöbetçi dikmeyi unutmayın. Burası belalı bir bölgedir.”

“Seninle gelmemi ister misin?” diye sordu Phil.

“Hayır. Yine de sağol. Yalnız gideceğim. Görüşürüz.”

“İyi geceler öyleyse.”

Yol boyunca geri yürüdüm ve sonunda açıklığa geldim. Feneri açıklığın ucuna, bir grup ağaççıktan yansıyacak biçimde yerleştirdim ve diğer uca doğru ilerledim.

Birkaç parça taş topladım ve ilkini bir ağaca doğru savurdum. Iskaladım.

Bir düzine kadar daha savurdum, dördünü isabet ettirdim.

Fırlatmayı sürdürdüm. Bir saate kalmadan, artık daha düzenli olarak isabet ettirebiliyordum. Yine de, elli metrede Hasan’la boy ölçüşebilmem olanaksızdı.

Gece ilerledi ve ben sapan atmaya devam ettim. Bir süre sonra, nişancılığımın zirvesine ulaşmış gibiydim. Belki on bir atışımdan altısı yerini bulabiliyordu.

Ama sapanı çevirir ve ağacın tam ortasına bir taş daha yapıştırırken lehime sayılabilecek en az bir şeyin var olduğunu kavramıştım. Atışlarıma korkunç bir güç katabiliyordum. Hedefi her tuttuğumda vuruşumun ardında müthiş bir güç oluyordu. Küçük ağaççıklardan bazılarını daha şimdiden parça

parça etmiştim ve Hasan'ın benden iki kat fazla sayıda atışla bile bunu becerebileceğini hiç sanmıyordum. Eğer onu tutturabilirsem, çok iyiydi; ama eğer isabet kaydedemiyorsam dünyadaki bütün gücün bana ne yararı olabilirdi ki?

Ve onun beni vurabileceğinden emindim. Ne kadar darbe alıp hâlâ ayakta kalabileceğimi merak ediyordum.

Bu, kuşkusuz, beni neremden vurabileceğine bağlıydı.

Sağ açığımdan bir dalın kırıldığını duyduğumda sapanı bırakıp otomatığıme davrandım. Hasan açıklığa geldi.

“Ne istiyorsun?” diye sordum ona.

Parçalanmış ağaçlara bakarak, “Çalışmanın nasıl gittiğini görmeye geldim,” dedi.

Omuz silktim, otomatığımi kılıfına koydum ve sapanı aldım.

“Gün doğsun hele, öğreneceksin.”

Açıklığın öte yanına yürüdük ve fenerimi bıraktığım yerden aldım. Hasan, artık kısmen kürdana dönüşmüş küçük bir ağacı inceledi. Hiçbir şey demedi.

Kampa geri döndük. Dos Santos dışında herkes çekilmişti. Don bizim bekçimizdi. Uyarı çitimiz boyunca otomatik bir tüfek taşıyarak adımlıyordu. Ona el salladık ve kampa girdik.

Hasan hep bir Gauzy kurardı - bir molekül kalınlığında, tüy hafifliğinde ama çok dayanıklı, mat bir çadır. Ama onun içinde uyumazdı hiç. Onu sırf ıvır zıvırını istiflemekte kullanırdı.

Ateşin yanındaki bir kütüğün üzerine yerleştim ve Hasan da çadırının içine emekledi. Bir saniye sonra elinde tütün çubuğu ve bir tabaka sertleşmiş sakız görünümünde maddeyle çıkararak onu ufalamaya başladı. Öğüttüğü bu tozu biraz tütünle karıştırıp piposuna doldurdu.

Ateşten çektiği bir tahta parçasıyla yaktıktan sonra tütürerek yanıma oturdu.

“Seni öldürmek istemiyorum Karacı,” dedi.

“Aynı duyguları paylaşıyorum. Ben de öldürülmek istemiyorum.”

“Ama yarın dövüşmek zorundayız.”

“Evet.”

“Meydan okumamı geri alabilirsin.”

“Sen de ilk kayakla gidebilirsin.”

“Gitmeyeceğim.”

“Ben de meydan okumamı geri almayacağım.”

“Çok üzücü,” dedi bir süre sonra. “Bizim gibi iki kişinin mavi bir adam için dövüşmek zorunda olmaları çok üzücü. O ne senin ne de benim ölmeme değer.”

“Doğru,” dedim, “ama bu işin içinde yaşamdan çok daha fazlası var. Bu gezegenin geleceği her ne yapıyorsan onunla bir şekilde bağlantılı.”

“Ben bunlardan anlamam, Karacı. Ben para için dövüşürüm. Başka zanaatım yok.”

“Evet, biliyorum.”

Ateş azalmıştı. Biraz daha odun attım.

“Fransa’da, Altın Kıyısı’nı bombaladığımız zamanı hatırlıyor musun?” diye sordu.

“Hatırlıyorum.”

“Mavi adamların yanı sıra birçok da insan öldürmüştük.”

“Evet.”

“Bu, gezegenin geleceğini değiştirmemişti, Karacı. Bak işte buradayız, olayın üzerinden birçok yıl geçtikten sonra da değişen bir şey yok.”

“Bunu biliyorum.”

“Peki, Pire körfezine tepeden bakan yamaçta sipere yattığımız o günleri de hatırlıyor musun?”

Fişekleri bazen sen verirdin, ben gemileri tarardım; bazen de ben yorulduğumda makineliyi sen kullanırdın. Bol cephanemiz vardı. Büro Bekçileri ne o gün ne de izleyen günlerde karaya çıkabildiler. Atina'yı işgal edemediler ve Radpol'ü kuramadılar. Ve o iki gün ve bir gece boyunca gökyüzünden ateş topunun tepemize inmesini bekleyerek orada oturup konuştuk - ve sen bana Gökyüzündeki Güçler'den bahsettin.”

“Unutmuşum...”

“Ben unutmadım. Bana yıldızların yanındaki havada yaşayan bizim gibi insanlar olduğunu söyledin. Mavi adamlar da vardı aynı zamanda. Dedin ki o insanlardan bazıları mavi adamların gözüne girmeye çalışır ve Yer'i bir müzeye dönüştürülmek üzere onlara satmak isterler. Başkaları ise, dedin, Yer'in böyle olmasını değil, şimdiki gibi kalmasını istiyorlar -onların mülkiyetinde, Büro'nun denetiminde. Mavi adamlar bu konuda kendi aralarında ikiye bölünmüşlerdi, çünkü bu işi yapmanın yasal ve ahlaki yönlerini sorguluyorlardı. Bir uzlaşmaya varıldı ve bazı temiz bölgeler tatil köyü yapımları ve oradan çıkarak tüm gezegeni gezmeleri için mavi adamlara satıldı. Ama sen Yer'in sadece insanlara ait olmasını istiyordun. Eğer, dedin, mavi adamlara bir santim toprak verirsek, sonra hepsini isterler. Yıldızların yanındaki insanların geri dönmelerini ve kentleri yeniden inşa etmelerini, Sıcak Yerler'i gömmelerini, insan yiyen yaratıkları öldürmelerini istiyordun.

“Orada durmuş ateş topunun düşmesini beklerken duyabileceğimiz, hissedebileceğimiz ya da tadabileceğimiz herhangi bir şeyden dolayı değil, ama bizi hiç görmemiş ve bizim de onları hiç göremeyeceğimiz Gökyüzündeki Güçler yüzünden bu savaşa girdiğimizi söyledin. Bu çorabı başımıza Gökyüzündeki Güçler örmüştü ve bu nedenle Yer'de insanlar ölüyordu. insanların ve mavi adamların ölümleri sayesinde Gökyüzündeki Güçler'in Yer'e geri dönebileceklerini söyledin. Ama onlar dönmediler. Sadece ölüm kaldı elimizde.

“Ve sonunda bizi kurtaranlar yine Gökyüzündeki Güçler oldu, çünkü Atina üzerinde ateştopu tutuşturulmadan önce onlara danışılmıştı. Onlar da Büro'ya ÜçGün'ü izleyen günlerde konan eski bir yasayı ve Yerin göklerinde bir daha hiçbir zaman ateştopu yakılmayacağını anımsattılar. Her şeye rağmen yakarlar diye düşünmüştün, ama yakmadılar. Onları Pire'de bu sayede durdurabildik. Madagaskar'ı senin için kömür ettim, Karacı, ama güçler Yer'e hiç inmediler, insanların eline bol para geçtiğinde burayı terk ediyorlar - ve hiçbir zaman göklerden geriye dönmüyorlar. O günlerde yaptığımız hiçbir şeyin yararı olmadı...”

“Yaptıklarımız en azından işlerin daha da kötüye gitmektense oldukları gibi kalmalarını sağladı,” dedim ona.

“Eğer mavi adam ölürse ne olacak?”

“Bilmiyorum. O zaman her şey daha da kötüleyebilir. Eğer geçtiğimiz yerleri Vegalılarca satın alınması olası gayrimenkuller niyetiyle gözlemliyorsa, eski hamam eski tas demektir.”

“Ve o zaman Radpol yine mi savaştacak, onları yine mi bombalayacak?”

“Kanımca öyle.”

“Öyleyse daha ileri gitmesine, daha fazlasını görmesine fırsat vermeden öldürelim onu.”

“Bu sandığın kadar kolay olmayabilir - üstelik yerine hemen bir başkasını göndereceklerdir. Ayrıca misillemeye de uğrayabiliriz - Radpol üyelerinin kitle halinde tutuklanmaları gibi. Radpol her an yok olacmışçasına bıçak sırtında yaşamıyor artık. İnsanlar hazırlıksızlar. Toparlanmak için zamana gereksinimleri var. Mavi adam, hiç olmazsa, avcumun içinde. Onu gözleyebiliyorum, planlarını öğrenebiliyorum. Sonra, eğer gerekirse, onu kendim yok edebilirim.”

Çubuğundan bir nefes çekti. Kokladım. Sandal ağacı gibi bir şeyin kokusunu aldım.

“Ne içiyorsun?”

“Evimin yakınlarında yetişen bir şeyi. Kısa bir süre önce oradaydım. Daha önce hiç görülmemiş

olan yeni bir bitki. Denesene.”

Ciğerlerimi birkaç nefes dumanla doldurdum. Önce pek bir şey olmadı. Çekmeye devam ettim ve bir dakika sonra vücudumdan kollarıma ve bacaklarıma doğru bir serinlik ve dinginlik tedricen yayılmaya başladı. Tadı acıydı ama gevşetiyordu. Geri verdim. His devam etti, güçlendi. Çok zevkliydi. Kendimi haftalardır bu denli sakin, bu denli gevşek hissetmemiştim. Ateş, gölgeler ve çevremizdeki toprak aniden daha bir gerçeklik kazandılar ve gece havası ve uzaklardaki Ay ve Dos Santos’un ayak sesleri gerçekte olduklarından daha bir canlıydılar. Mücadele etmek saçma geliyordu. Önünde sonunda kaybedecektik nasıl olsa.

Gerçek toplumun, Vegalıların, kedileri ve köpekleri ve eğitilmiş şempanzeleri olmak insanoğlunun alın yazısıydı - ve çok kötü bir fikir de sayılmazdı hani. Belki bizi gözetecek, yaşantımıza çeki düzen verecek daha bilge varlıklara ihtiyaç duyuyorduk. ÜçGün sırasında dünyanın içine etmiştik ama Vegalılar hiçbir zaman nükleer bir savaşa bulaşmamışlardı. Düzinelerce gezegeni kapsayan yıldızlararası bir yönetimi pürüzsüz bir verimlilikle işletiyorlardı. Yaptıkları her şeyde hoş bir estetik vardı. Kendi yaşantıları iyi düzenlenmiş ve mutluydu. Niçin Yer’i de onlara bırakmayalım? Büyük bir olasılıkla bizim bugüne dek yaptığımızdan çok daha iyi bir iş becereceklerdi. Ve niçin onların ameleleri olmayalım? Hiç de kötü bir yaşam sayılmazdı. Bırakalım alsınlar şu her yanı özürllülerle ve radyoaktif yaralarla kaplı çamur topunu...

Niçin olmasın?

Çubuğu bir kez daha kabul ettim, bir kez daha barış soludum. Böyle konular üzerinde kafa yormamak yine de öyle hoştu ki. Gerçekten pek bir şey yapamayacağın işler hakkında hiç düşünmemek. Sadece oturmak orada ve geceyi solumak ve ateşle, rüzgârla bir olmak, yeterliydi bunlar. Evren tek vücut olmanın ezgisini mırıldanıyordu. Niçin kaos kutusunu böyle bir katedralin ortasında açasınız ki?

Ama ben Cassandramı, Kos’lu kara cadımı, toprağı ve suları altüst eden kör güçlere kaptırmıştım, içimdeki kayıp duygusunu hiçbir şey başaramazdı. Uzaklarda, cam bir fanusun içinde yalıtılmış gibiydi sanki, ama hâlâ oradaydı işte. Doğu’nun bütün çubukları bir araya gelseler de söndüremezdi bu yangını. Huzurla tanışmak istemiyordum. Evrendeki tüm maskelere, yere, suya, gökyüzüne, Taler’e, Yer Devleti’ne ve Büroya darbeler indirmek istiyordum, ki birisinin ardında Cassandra’yı benden koparan o gücü yakalayabileyim ve onun da acıyla tanışmasını sağlayabileyim. Barışı yaşamak istemiyordum. Kan ve aşkla benim olanı inciten hiçbir şeyle bütünleşmeye niyetim yoktu. Beş dakikalığına da olsa yine Karagozis olmak, evreni namlunun ucundan görmek ve tetiğe asılmak istiyordum.

Ey, kızgın kızıl yıldırımlar saçan Zeus, diye yakardım, bana derman ver ki Gökyüzündeki Güçler’i paramparça edebileyim!

Çubuğa sarıldım yine.

“Sağol, Hasan, ama Bo ağacı^[4] için hazır değilim henüz.”

Sonra ayağa kalktım ve sın çantamı bıraktığım yere doğru ilerledim.

“Sabah seni öldürmek zorunda olduğum için üzgünüm,” diye seslendi ardımdan.

Bir keresinde, Divbah gezegenindeki bir dağ kulübesinde Krim adında (şimdi ölü) Vegalı bir muhbirle biramı yudumlarken, geniş bir pencereden dışarıya ve bilinen evrendeki en yüksek dağa bakmıştım. Ona Kasla derlerdi ve zirvesine tırmanan olmamıştı. Bundan bahsetmemin nedeni bu tırmanışı denememiş olmaktan dolayı düello sabahı duyduğum ani pişmanlıktır. Bu, arada bir aklınıza getirdiğiniz ve bir gün mutlaka denemek için kendi kendinize söz verdiğiniz o çılgın şeylerden biridir ve bir sabah uyandığımızda artık çok geç olduğunu idrak ediverirsiniz: onu hiçbir zaman

yapamayacaksınızdır.

O sabah bütün yüzler maske gibi ifadesizdi.

Dışımızdaki dünya pırıl pırıl, berrak, temiz ve kuş cıvıltılarıyla doluydu.

Radyonun kullanılmasını düellonun sonuna dek yasaklamıştım ve Phil önemli parçalarından bir kısmını cebinde taşıyordu, sırf işi garantiye almış olmak için.

Loel bilemeyecekti. Radpol bilemeyecekti. Her şey olup bitinceye dek hiç kimse bilemeyecekti.

Ön hazırlıklar tamamlanmış, mesafe ölçülmüştü.

Açıklığın iki zıt ucunda yerlerimizi aldık. Yükselmekte olan güneş soluma düşüyordu.

“Hazır mısınız, beyler?” diye seslendi Dos Santos.

“Evet,” ve “Hazırım,” yanıtlarını aldı.

“Sizi bu tür bir eyleme başvurmaktan vazgeçmeniz için son kez uyarıyorum, içinizden biri tekrar düşünmek ister mi?”

“Hayır,” ve “Hayır.”

“Her birinizde denk hacim ve ağırlıkta onar taş var. İlk atış hakkı, tabii ki, meydan okunana aittir: Hasan’a.”

İkimiz de başlarımızla onayladık.

“Buyrun o zaman.”

Çekildi ve aramızda elli metrelik havadan başka bir şey kalmadı. İkimiz de elimizden geldiğince hedef küçültmek için yan duruyorduk. Hasan ilk taşı sapanına yerleştirdi.

Onun sapanı havada hızla çevirdiğini gördüm ve kolu aniden ileri uzandı.

Ardımdan bir çatırtı sesi geldi.

Başka bir şey olmadı.

Iskalamıştı.

O zaman sapanıma bir taş yerleştirdim, geriye ve çevreme doğru sallamaya başladım. Ben kestikçe hava iç çekiyordu.

Sonra sağ kolumun tüm gücüyle taşı ileri fırlattım.

Sol omzunu sıyırarak teğet geçti. Daha çok giysilerini kazımıştı.

Taş tamamen gözden kaybolmadan önce Hasan’ın ardında ağaçtan ağaca sekti.

Sonra her şey yine sükûnet içindeydi. Kuşlar sabah konserlerine ara vermişlerdi.

“Beyler,” diye seslendi Dos Santos, “kozunuzu paylaşmak için ikinizin de birer şansınız oldu. Onurunuzla birbirinize karşı durdunuz, gazabınızı boşaltma fırsatı bulduğunuz ve artık tatmin olduğunuz söylenebilir. Düelloyu durdurmak ister misiniz?”

“Hayır,” dedim ben.

Hasan omzunu ovuşturdu, başını salladı.

Sapanına ikinci taşı yerleştirdi, hızlı bir biçimde döndürdükten sonra bana savurdu.

Tam kalçayla göğüs kafesimin arasına: beni oradan vurdu.

Yere yıkıldım ve her yer karardı.

Bir saniye sonra ışıklar geri geldi, ama ben iki büklüm olmuşum ve bin tane dişi olan bir yaratık beni böğrümde ısırılmış, bir türlü bırakmak bilmiyordu.

Bana doğru koşuyorlardı, hepsi, ama Phil onlara geri çekilmelerini işaret etti.

Hasan konumunu değiştirmede.

Dos Santos yaklaştı.

“Bitti mi?” diye sordu Phil yavaşça. “Ayağa kalkabilecek misin?”

“Evet,” dedim. “Şu yangını söndürüp nefesimi toplamam için bir dakika daha, sonra ayağa kalkacağım.”

“Durum nedir?” diye sordu Dos Santos.

Phil ona açıkladı.

Elimle böğrümüne bastırdım ve yavaşça doğruldum.

Birkaç santim daha yukarı ya da aşağı denk gelmiş olsaydı kemikli bir şeyleri kıracaktı. Bu haliyle ise ateş gibi dağlıyordu.

Ovuşturdum, sağ elimi çevresinde dolaştırarak kasların durumunu kontrol ettim. Her şey yolundaydı.

Ardından sapanı elime aldım ve içine bir taş yerleştirdim.

Bu kez isabet edecekti. Bunu hissedebiliyordum.

Sapan çevremde döndü, döndü ve hızla boşaldı.

Hasan sol uyluğunu tutarak sendeledi.

Dos Santos yanına gitti. Konuştular.

Hasan’ın kaftanı darbeyi yumuşatmış ve kısmen saptırmıştı. Bacağı kırılmamıştı. Doğruluk doğrulmaz devam edecekti.

Bacağına masaj yaparak beş dakika geçirdi, sonra yine iki ayak üzerine doğruldu. Acım bu zaman zarfında künt bir zonklamaya dönüşmüştü.

Hasan üçüncü taşı seçti.

Onu yavaşça, dikkatlice yerleştirdi.

Mesafemi ölçtü. Sonra sapanıyla havayı kırbaçlamaya başladı...

Tüm bu zaman süresince içimde biraz daha sağa eğilmem gerektiğine dair bir his oluşmuştu - ve gittikçe de artıyordu. Ben de öyle yaptım.

Hasan sapanını döndürdü, fırlattı.

Taş mantarlarımı yalayarak sol kulağımı yırttı.

Yanağım aniden ıslanmıştı.

Ellen küçük bir çığlık attı.

Eğer azıcık daha sağa isabet etmiş olsaydı, onu hiç duyamayacaktım.

Yine benim sıramdı.

Pürüzsüz, gri taşın üzerine ölümün kokusu sinmişti.

Bana, *ben oyum işte*, diyordu sanki.

O çok saygı duyduğum önsezimin ceketimin kolunu ufak ufak çekiştirdiğini hissedebiliyordum.

Yanağımdaki kanı sildim. Taşı yerleştirdim.

Sağ kolumu kaldırırken ölüm üzerinde oturuyordu. Bunu Hasan da hissetmişti sanki, sakınıyordu. Açıklığın ta bu yanından görebiliyordum.

“Hepiniz,” dedi ses, “olduğunuz yerde kalacak ve silahlarınızı yere bırakacaksınız.”

Yunanca konuşmuştu, böylece Phil, Hasan ve benden başka kimse ne dediğini tam olarak anlayamamıştı. Belki bir de Dos Santos ve Kızıl Peruk. Hâlâ emin değilim.

Ama hepimiz de adamın taşıdığı otomatik tüfeği ve ardında dizili duran aşağı yukarı üç düzine insan ve yarı-insanın palalarını, sopalarını ve bıçaklarını çok iyi anlamıştık.

Bunlar Koureteler’di.

Koureteler çok kötüdürler.

Yemeklik bir kilo parça etlerini hep elde ederler.

Genellikle de fırınlanmış olarak.

Bazen de kızarmış.

Ya da haşlanmış, ya da çiğ.

Sadece konuşanda ateşli silah varmış gibi görünüyordu.

...Ve benim elimde de tepemde döndürmekte olduğum bir avuç dolusu ölüm vardı. Bunu ona armağan etmeye karar verdim.

Taşı salar salmaz beyninin patladığını gördüm.

İlk ateşi George ve Diane açtılar. Sonra Phil bir tabanca buldu. Dos Santos sırt çantasına doğru koştu. Ellen da peşi sıra yetişti.

Benim katliam emrimi beklemeye Hasan'ın gereksinimi yoktu. Onunla benim taşıdığımız yegâne silah sapanlarımızdı. Ancak, Koureteler elli metreden daha yakınınazdaydılar ve kalabalık bir grup halinde dizilmişlerdi. Onlar üzerimize çullanmadan Hasan iyi yerleştirilmiş taşlarla iki tanesini yere indirdi. Bir tane de ben avladım.

Kalanlar ölü ve yaralılarının üzerlerinden atlayıp çılgınlık atarak mesafeyi yarılamiş üzerimize geliyorlardı.

Dediğim gibi, tümünü de insan saymak olanaksızdı: Üzeri yaralarla kaplı ve birer metre genişlikte kanatları olan bir tanesi uzun boylu ve inceydi, kafaları neredeyse hiç yokmuşçasına kıllarla dolu bir çift mikrosefal vardı; aslında yapışık ikizler sayılması gereken birini görebiliyordum, sonra birkaç steatofiyak ve göğüsleriyle karınlarına çok sayıda kurşun yemelerine rağmen ilerlemeye devam eden üç adet çam yarması vardı; bu sonunculardan bir tanesinin elleri en az elli santim uzunluğunda ve otuz santim genişliğinde olsa gerekti ve bir başkası da fil hastalığına tutulmuşa benziyordu. Geriye kalanlardan bir kısmının eli yüzü düzgün sayılırdı ama hepsi de perişan ve hain görünümlüydüler, paçavralara bürünmüş ya da hiçbir şey giymemişlerdi, tümü de tıraşsızdı ve berbat kokuyorlardı.

Bir taş daha fırlattım, ama nereye isabet ettiğini görme şansım olmadı, çünkü tepeme çullanmışlardı.

Sağa sola rasgele vurmaya başladım - ayaklarımla, yumruklarımla, dirseklerimle; pek kibar davranmıyordum. Silah sesleri azaldı, sustu. Silahınızı doldurmak için duraklamak zorundasınızdır, ayrıca tutukluk da yapabilir. Sağ yanımdaki sancı çok kötü bir şeydi. Yine de büyük ve künt bir cisim beni şakağımdan avlayıncaya dek üç tanesini daha indirmeyi becerdim ve ardından ölü gibi devrildim.

Boğucu sıcak bir yerde kendine gelmek...

Bir ahır gibi kokan, boğucu sıcak bir yerde kendine gelmek...

Bir ahır gibi kokan, karanlık, boğucu sıcak bir yerde kendine gelmek...

... Bu durum iç huzuruna, sakın bir mideye ve duysal aktivitelerinizin yerli yerine oturmasına pek yardımcı olmuyordu.

İçerisinin kokusu insanın burnunu sızlatıyordu, lanet bir sıcak vardı ve pislik içindeki zemini yakından incelemeyi de gerçekten istemiyordum - sadece konumum bunun böyle olmasına yol açıyordu.

İnledim, kemiklerimi saydım ve doğruldum.

Tavan basıktı ve karşı duvarla birleşmeden önce daha da basıklaşan bir eğimdeydi. Dışarı açılan tek pencere küçük ve parmaklıklıydı.

Tahta bir kulübenin arka kısmındaydık. Karşı duvarda parmaklıklı bir pencere daha vardı. Ama dışarıdaki herhangi bir yere bakıyor değildi; içeri dönüktü. Onun ardında daha büyücek bir oda vardı ve George'la Dos Santos pencerenin diğer yanında duran birisiyle konuşuyorlardı. Hasan dört adım kadar ötemde ölü ya da baygın uzanmıştı; başındaki kurumuş kanı görebiliyordum. Phil, Myshtigo ve kızlar uzak köşede alçak sesle fısıldaşıyorlardı.

Zihnim bütün bunları kaydederken bir yandan da şakaklarımı ovuyordum. Sol yanım sürekli olarak zonklıyor ve anatomik yapımın diğer üyeleri de bu oyuna katılmayı planlıyorlardı.

“Kendine geldi,” dedi Myshtigo aniden.

Bu görüşüne, “Selam, herkes,” diyerek katıldım. “Döndüm yine.”

Bana doğru gelirken ayağa kalktım. Bunu yapmak süzme kabadayılıktı, ama becerebildim.

“Tutsağız,” dedi Myshtigo.

“Deme! Hiç tahmin edemezdim.”

“Talerde böyle şeyler olmaz,” diye devam etti, “ya da Vega Birliği’nin herhangi bir gezegeninde.”

“Orada kalmış olmaman ne kötü,” dedim. “Geri dönmek için seni kaç kez uyardığımı unutma.”

“Sizin düellonuz olmasaydı bu iş başımıza gelmezdi.”

O zaman onu tokatladım. Zımbalamak içimden gelmedi. Çok acıklı bir hali vardı. Ona elimin tersiyle vurdum ve duvara yapıştırdım.

“Bu sabah orada bir hedef gibi niçin dikildiğimi bilmediğini mi söylüyorsun bana?”

“Korumamla bozduğunuz için,” dedi yanağını ovuşturarak.

“Seni öldürüp öldürmemesi konusunda bozmuştuk.”

“Beni? Öldürmek mi?”

“Unut gitsin,” dedim. “Aslında pek bir şeyi değiştirmez. Sen hâlâ Talerdesin ve şu son birkaç saatini de orada geçiriver bari. Yere gelip bizi bir süre ziyaret edebilseydin bu çok hoş olurdu. Ama işler umduğumuz gibi yürümedi.”

“Burada öleceğiz, değil mi?” diye sordu.

“Buraların geleneği böyle.”

Sırtımı döndüm ve beni parmaklıkların ardından inceleyen adamı inceledim. O sırada Hasan uzak duvara yaslanmış başını tutuyordu. Kalktığını fark etmemiştim.

“İyi öğleden sonralar,” dedi parmaklıkların ardındaki adam ve bunu İngilizce söyledi.

“Öğleden sonra *oldu mu?*”

“Sayılır.”

“Niçin ölmüş değiliz?” diye sordum ona.

“Çünkü sizi canlı istedim,” diye belirtti. “Ha, özellikle seni değil - Conrad Nomikos, Sanatlar, Anıtlar ve Belgeler Müfettişi - ve senin seçkin arkadaşlarını, şehir-i azam dahil. Rastladıkları her tutsağı canlı getirmelerini emrederim. Sizin kimlikleriniz, diyelim ki, işin tuzu biberi.”

“Kiminle konuşmak mutluluğuna erişiyorum?” diye sordum.

“Bu Doktor Moreby,” dedi George.

“Onların büyücü doktoru,” dedi Dos Santos.

“Şaman ya da otacı denilmesini yeğlerim,” diye düzeltti Moreby, gülümseyerek.

Parmaklıklara daha da yaklaştım ve adamın oldukça ince, bronzlaşmış, titizce tıraşlı olduğunu ve saçlarını tek bir siyah örgü halinde toplayıp başının çevresine bir kobra gibi sardığını gördüm. Birbirine yakın ve koyu renk gözleri, çıkık bir alnı ve Adem elmasından aşağılara doğru inen kat kat çeneleri vardı. Örne sandaletler, temiz yeşil bir sarı giymiş ve insan parmak kemiklerinden yapılmış bir kolye takmıştı. Kulaklarında yılan şeklinde büyük gümüş küpeler taşıyordu.

“İngilizcen oldukça düzgün,” dedim, “ve ‘Moreby’ bir Yunan adı değil.”

“Üzerime iyilik sağlık!” Sahte bir şaşkınlıkla zarif bir hareket yaptı. “Ben buralı değilim. Beni yerlilerle nasıl karıştırabildiniz?”

“Özür dilerim,” dedim, “çok güzel giyinmiş olduğumu görebiliyorum şimdi.”

Kıkırdadı.

“Oh, *şu* eski paçavralar... Öylesine alıverdim işte. - Hayır, ben Taler’denim. Geridönüşçülük hakkında fevkalade uyarıcı bazı yazılar okudum ve geri dönmeye ve Yer’in yeniden inşasına katkıda bulunmaya karar verdim.”

“Bak sen! Sonra ne oldu?”

“Büro o sıralarda memur alımını durdurmuştu ve iş bulmakta güçlükle karşılaştım. Ben de araştırmacılık yapmaya karar verdim. Burası fırsatlarla dolu.”

“Ne tür bir araştırmacılık?”

“Kültürel antropoloji üzerine Yeni Harvard’dan alınmış iki lisansım var. Sıcak bir kabileyi derinlemesine incelemeye karar verdim - bir miktar yağ çektikten sonra bu kabilenin beni kabullenmesini sağladım. Onları eğitmeye de başladım. Kısa bir süre sonra artık hepsi bana hürmet ediyorlardı. Bu insanın egosu için bulunmaz bir nimet. Bir süre sonra çalışmalarım, toplumsal görevim, gittikçe daha az önem taşır olmuştu. Yani, tahmin ederim *Karanlığın Yüreği*’ni okumuşsunuzdur - neyi kastettiğimi anlarsınız. Yöresel âdetler, nasıl söylesem, çok temel. Katılmayı gözlemlemekten çok daha kamçılayıcı buldum. Daha kabaca olan bazı geleneklerini estetik çizgiler dahilinde yeniden şekillendirmeyi kendime görev bildim. Böylece onları gerçekten de eğittim, aslına bakarsanız. Ben buraya geldiğimden beri her şeyi daha bir stilize yapıyorlar.”

“Her şeyi mi? Ne gibi?”

“Eh, bir kere, eskiden basit yamyamlardı. Ayrıca, katletmeden önce tutsaklarını çok ilkel bir anlayışla değerlendiriyorlardı. Bu gibi şeyler oldukça önemlidir. Uygun biçimde yaparsanız sizi seçkinleştirirler, neyi kastettiğimi biliyorsanız eğer. İşte elimde bir yığın töre, gelenek, boş inanç ve tabu vardı -birçok kültürden, birçok dinden- tam burada, avuçlarımda.” Yine bir jest yaptı. “İnsan -hatta yarı-insan, sıcak insan- törenden hoşlanan bir yaratıktır ve ben de o kadar çok ritüel ve benzeri şey biliyordum ki... Bütün bilgilerimi kullanıma sundum ve şimdi büyük onur ve saygınlığı olan bir mevkideyim.”

“*Bizim* hakkımızda bana söylemeye çalıştığın nedir?” diye sordum.

“Bu çevrede işler sıkıcı olmaya başlamıştı,” dedi, “yerliler huzursuzlanıyordu. Ben de yeni bir törenin vaktinin geldiğine karar verdim. Procrustes’le, savaş şefimizle, konuştum ve bize bazı tutsaklar bulmasını istedim. *Altın Dal*’ın kısaltılmış baskısının 557. sayfasında sanırım şöyle der: ‘Orta Celebes’in tanınmış kelle avcılarında Tolalakiler cesaretlerini artırmak için kurbanlarının kanlarını içer ve beyinlerini yerler. Filipin adalarında yaşayan Italoneler öldürdükleri düşmanlarının kanlarını içer ve kafalarının arka kısımlarıyla bağırsaklarını çiğ olarak yiyip kurbanın cesaretinin kendilerine geçmesini beklerler.’ Eh, bizim de elimizde bir ozanın dili, iki amansız savaşçının kanı, çok seçkin bir bilim adamının beyni, ateşli bir siyasetçinin safralı karaciğeri ve bir Vegalının ilginç renkteki eti var - hepsi de bu odanın içinde. Esaslı bir vurgun derim, bana sorarsanız.”

“Ziyadesiyle açık konuşuyorsun,” dedim. “Peki, ya kadınlar?”

“Ha, onlar için uzatmalı bir kurban töreniyle sonlanan yine uzatmalı bir bereket ayini düzenleyeceğiz.”

“Anlıyorum.”

“...Tabii eğer hepinizin rahatsız edilmeksizin yolunuza gitmenize izin vermezsek.”

“Yaa?”

“Evet. Procrustes insanlara kendilerini mihenk taşında ölçme, deneme ve belki de arınma şansını vermeyi sever. Bu açıdan bakıldığında pek bir Hıristiyan’dır.”

“Ve adına da sadıktır, sanırım.”

Hasan geldi ve yanımda durarak parmaklıkların arasından Moreby’ye baktı.

“Oh, ne âlâ, ne âlâ,” dedi Moreby. “Biliyor musunuz, sizin bir süre kalmanızı içtenlikle istiyorum. Mizah duygusuna sahipsizsiniz. Koureteler’in çoğu, örnek kişiliklerine bu özelliği ekleyememişlerdir. Sizden hoşlanmayı öğrenebilirim...”

“Hiç zahmet etme. Sen şu arınma işinin nasıl olabileceğini anlat bana.”

“Evet. Biz Ölü Adam’ın bekçileriyiz. O benim yarattığım en ilginç şey. Eminim ikinizden biri onunla olacak kısa tanışıklığı sırasında bunu idrak edecektir.” Bakışlarını benden Hasan’a ve yine bana ve yine Hasan’a çevirdi.

“Onu biliyorum,” dedim. “Bana yapılması gerekeni söyle.”

“O bu gece mezarından doğrulduğunda onunla dövüşecek bir fedai çıkarmanız gerekiyor.”

“Nedir o?”

“Bir vampir.”

“Palavra. Nedir gerçekten?”

“O gerçek bir vampir. Göreceksiniz.”

“Pekâlâ, senin dediğin gibi olsun. O bir vampir ve içimizden biri onunla dövüşecek. Nasıl?”

“Çıplak elle tutturabildiğince - ve onu tutmak pek zor değil. Orada durup sizi bekleyecektir. Çok susamış ve aç olmalı, zavallıcık!”

“Ve eğer o yenilirse, tutsaklarınız serbest kalacaklar mı?”

“Kural budur, on altı ya da on yedi yıl önce belirlediğim üzere. Tabii, bu şıkla hiç karşılaşmadık...”

“Anlıyorum. Onun zorlu bir tip olduğunu söylemeye çalışıyorsun.”

“Oh, o yenilmezdir. İşin eğlenceli yanı da bu. Başka türlü bitebilseydi hoş bir tören olmazdı. Ben dövüşün tüm öyküsünü önceden anlatırım ve halkım anlattıklarına sonradan tanık olur. Bu onların yazgıya ve benim yazgıyla olan birlikteliğime inançlarını pekiştirir.”

Hasan bana bir göz attı.

“Ne demek istiyor, Karacı?”

“Şikeli bir dövüş,” dedim ona.

“Tam tersi,” dedi Moreby, “öyle değil. Öyle olmak zorunda da değil. Bu gezegende bir zamanlar bir sporla ilgili bir deyiş söylenirdi: Hiçbir zaman Yankee’lere karşı bahse girmeyin, kaybedersiniz. Ölü Adam yenilmezdir, çünkü benim ince ince işlediğim hatırı sayılır yerli bir yetenekle doğmuştur. Nice şampiyonları akşam yemeği yaptı ve gücü onların güçleri toplamına denk oldu kuşkusuz. Frazer’ı okuyan herkes bilir bunu.”

Sopasının tüyleriyle ağzını kapatarak esnedi.

“Şimdi tandırın başına gidip şölen hazırlıklarını denetlemeliyim. Fedainizin kim olacağını öğleden sonra belirleyin ve akşama görüşelim. İyi günler.”

“Umarım boynun altında kalır.”

Gülümsedi ve kulübeden ayrıldı.

Bir toplantı düzenledim.

“Pekâlâ,” dedim, “Ölü Adam diye adlandırdıkları ve çok zorlu olduğu varsayılan sıcak bir garabetleri var. Bu gece onunla dövüşeceğim. Eğer onu yenebilirim gitmemize ses çıkarılmayacakmış sözde, ama Moreby’nin verdiği sözün üç kuruşluk değeri yok. Dolayısıyla, ya bir kaçış planı düzenleriz, ya da akşam yemeğine köftelik kıyma oluruz.”

“Phil, Volos’a giden yolu anımsıyor musun?” diye sordum.

“Galiba. Uzun bir süre önceydi... Ama şu anda tam olarak neredeyiz?”

Myshtigo pencerenin kenarından, “Eğer yardımı olacaksa,” dedi, “bir parıltı görüyorum. Sizin dilinizde karşılığı olan bir renkte değil, ama işte şu yönde.” Eliyle işaret etti. “Eğer atmosfer yeterince yoğunsa normal olarak radyoaktif maddelerin çevrelerinde gördüğüm bir renk. Oldukça da geniş bir alana yayılı.”

Pencereye giderek gösterdiği yönde baktım.

“Orası sıcak toprak olabilir, o halde,” dedim. “Eğer durum buysa, bizi kıyıya doğru daha fazla yaklaştırmışlar demektir, ki bu da çok iyi. Buraya getirilişimiz sırasında kendinde olanımız var mıydı?”

Kimse yanıtlamadı.

“Peki. O zaman orasının Sıcak Yer *olduğu* ve bizim de oraya çok yakın bulunduğumuz varsayımına göre hareket edeceğiz. Bu durumda Volos yolu da şuralarda bir yerde olmalı.” Zıt yönü işaret ettim. “Güneş kulübenin şu yanında ve vakit de öğleden sonra olduğuna göre, yola çıktıktan sonra aksi yönde ilerleyin - güneybatımının ters yönünde. Yirmi beş kilometreden daha fazla olamaz.”

“Bizi izleyeceklerdir,” dedi Dos Santos.

“Atları var,” dedi Hasan.

“Ne?”

“Yolun yukarısında, çitle çevrilmiş bir tarlada. Daha önce şu demiryolunun orada da üç at gördüm. Şu anda binanın arkasında kalıyorlar. Daha fazlası da olabilir. Ancak, pek güçlü görünümlü atlar değillerdi.”

“Herkes binmeyi biliyor mu?” diye sordum.

“Hiç ata binmedim,” dedi Myshtigo, “ama *thrid*’e benziyorlar. *Thrid*’e binmiştim.”

Diğer herkes ata binmişti.

“O halde bu gece,” dedim. “Gerekirse çiftler çiftler binin. Yeterinden fazla at varsa eğer, o zaman diğerlerini salın ve kovalayın. Onlar benim Ölü Adam’la dövüşmemi izlerken çitlere doğru kaçacaksınız. Elinize olabildiğince çok sayıda silah geçirmeye bakın ve atlara doğru yolunuzu dövüşerek açın. -Phil, onları Makrinitsa’ya götür ve nerede olursa Korones adını ver. Sizi alıp koruyacaklardır.”

“Özür dilerim,” dedi Dos Santos, “ama seninki iyi bir plan değil.”

“Eğer sende daha iyisi varsa, duyalım,” dedim ona.

“Her şeyden önce,” dedi, “Bay Graber’e tam olarak bel bağlayamayız. Sen henüz baygınken o çok acı çekiyordu ve güçsüzdü. George Koureteler’le dövüşmemiz sırasında ya da hemen sonra bir kalp krizi geçirmiş olduğuna inanıyor. Eğer ona herhangi bir şey olursa kaybolduk demektir. Eğer kurtulmayı başarabilirsek buradan çıkmak için senin kılavuzluğuna gereksinmemiz olacak. Sayın Graber’e *güvenemeyiz*.”

“İkincisi,” dedi, “egzotik bir tehlikeyle dövüşebilecek tek kişi sen değilsin. Ölü Adam’ın yenilmesi işini Hasan üzerine alabilir.”

“Ondan bunu yapmasını isteyemem,” dedim. “Kazansa bile, büyük olasılıkla bizden ayrı düşmüş olacak ve hiç kuşkusuz onu hemen yakalayacaklar. Bu da yaşamını yitirmesi demektir. Onu senin adına öldürmesi için tuttun, ölmesi için değil.”

“Onunla dövüşeceğim, Karacı,” dedi Hasan.

“Mecbur değilsin.”

“Ama istiyorum.”

“Kendini nasıl hissediyorsun şimdi Phil?” diye sordum.

“İyi, çok daha iyi. Sanırım sadece bozulmuş bir mideydi. Takma kafanı.”

“Makrinitsa’ya at sırtında varabilecek kadar iyi misin?”

“Sorun değil. Yürümekten daha kolay olacaktır. Ben at sırtında doğdum sayılır. Anımsarsın.”

“Anımsamak mı?” diye sordu Dos Santos. “Bununla ne demek istiyorsunuz Bay Graber? Conrad bunu nasıl anım...”

“...sayabilir, onun meşhur *Atsırtındaki Türküler*’ini dedi Kızıl Peruk. “Nereye varmak istiyorsun Conrad?”

“Buranın sorumlusu benim, teşekkür ederim,” dedim. “Emirleri ben veriyorum ve vampir dövüşünü kendim yapmaya karar verdim.”

“Böylesi bir hayat memat konusunda biraz daha demokratik davranabiliriz diye düşünüyorum,” karşılığını verdi Kızıl Peruk. “Sen bu ülkede doğmuşsun. Phil’in belleği ne kadar iyi olursa olsun, bizi buradan acilen çıkarmak konusunda senin daha iyi bir iş becerebileceğin kesin. Sen Hasan’a ölmesini emretmiyorsun, ya da onu terk etmiyorsun. O gönüllü oluyor.”

“Ben Ölü Adam’ı yeneceğim,” dedi Hasan, “ve sizin peşinizden geleceğim. Kendimi insanlardan gizlemenin yöntemlerini bilirim, izlerinizi takip edeceğim.”

“Bu benim görevim,” dedim ona.

“Madem ki anlayamıyoruz, kararı kısmetimize bırakalım,” dedi Hasan. “Yazı tura at.”

“İyi ya. Silahlarımızla birlikte paralarımızı da mı aldılar?”

“Bende biraz bozukluk var,” dedi Ellen.

“Fırlat birini havaya.”

Fırlattı.

“Tura,” dedim para yere düşerken.

“Yazı,” diye yanıtladı Ellen.

“Dokunma ona!”

Yazıydı. Üstelik öbür yanında da tura vardı.

“Pekâlâ, Hasan, seni şanslı kerata,” dedim. “Şu anda bir adet kendin-yap’lı Kahramanlık Modeli kazanmış durumdasın, canavarı da bedava, iyi şanslar.”

Omuzunu silkti.

Böyle yazılmıştı.

Sonra sırtını duvara dayayarak oturdu, sol sandaletinin ökçesinden küçük bir çakı çıkardı ve turnaklarını kesmeye başladı. Her zaman bakımlı bir katil olmuştu. Sanırım şeytanlığın bir öncesi titizlik, ya da bunun gibi bir şey oluyor işte.

Güneş batıda ağır ağır alçalırken Moreby yine bize geldi, yanında bir bölük palalı Kourete ile birlikte.

“Zaman geldi,” diye belirtti. “Fedainizin kim olacağına karar verdiniz mi?”

“Onunla Hasan dövüşecek,” dedim.

“Çok iyi. Gelin öyleyse. Lütfen aptalca bir şeye kalkışmayın. Bir festivale hasarlı malzeme sunmaktan hiç hoşlanmam.”

Palalardan oluşmuş bir çemberin içinde yürüyerek kulübeden ayrıldık ve tavlanın yanından geçerek köyün caddesi boyunca ilerledik. İçerde kafalarını eğmiş sekiz at duruyordu. Azalan gün ışığında bile pek işe yarar atlar olmadıklarını seçebiliyordum. Sağrıları yaralarla kaplıydı ve oldukça da cılızdılar. Yanlarından geçerken herkes onlara bir göz attı.

Köy, içine hapsedildiğimizi andıran otuz kadar kulübeden oluşuyordu. Üzerinde yürüdüğümüz yol topraktı ve çöplerle, çukurlarla doluydu. Her yere ter, idrar, çürük meyve ve duman kokusu sinmişti.

Seksen metre kadar ilerleyip sola döndük. Cadde orada bitiyordu. Büyük, temizlenmiş bir açıklığa doğru yokuş aşağı indik. İnanılmaz irilikte göğüsleri ve kanserli bir lav tarlasına benzeyen yüzü olan şişman, kel kafalı bir kadın koca bir tandırın dibinde insana moral bozucu imalarda bulunan bir ateşi canlandırmakla meşguldü. Yanından geçerken bize bakarak gülümsedi ve ağzını ıslak ıslak şapırdattı.

Çevresindeki toprağa uzun, sivriltilmiş kazıklar dizmişti.

Daha ilerimizde sıkıştırılmış topraktan düz bir yükselti vardı. Alanın bir kenarında dev gibi, sarmaşıkla kaplı, kendini bizim iklimimize uyarlamış görünen tropikal bir ağaç vardı ve sekiz ayak

yüksekliğinde meşale sıraları alevlerini şimdiden flamalar gibi sallayarak çepeçevre dizilmişlerdi. Alanın diğer ucunda incelikle işlenmiş bir kulübe vardı. Yaklaşık beş metre yüksekliğinde ve cephesi on metre enindeydi. Parlak kırmızı bir renge boyanmıştı ve her yanı Pennsylvania altıgen simgeleriyle bezenmişti. Ön duvarının orta kısmı yana kayarak açılan yüksekçe bir kapıdan oluşuyordu, iki silahlı Kourete kapının önünde nöbet tutmaktaydı.

Güneş batı yönünde küçücük bir portakal kabuğu gibiydi. Moreby bizi alan boyunca ağaca doğru yürüttü.

Her iki yanda, meşale sıralarının arkasında oturmuş durumda yaklaşık seksen ila yüz seyirci vardı.

Moreby kırmızı kulübeyi işaret ederek sordu:

“Evimi nasıl buldunuz?”

“Pek sevimli,” dedim.

“Bir oda arkadaşım var, ama gündüzlerini uyuyarak geçirir. Birazdan onunla tanışacaksınız.”

Koca ağacın altına eriştik; Moreby bizi bekçileriyle çevrili olarak orada bıraktı. Alanın ortasına yürüdü ve Koureteler’e Yunanca bir şeyler söylemeye başladı.

Firarı başlatmadan önce, ne yönde gelişirse gelişsin kavganın en heyecanlı ve tüm kabile üyelerinin sonuca kilitlenmiş olacakları son anlarına kadar beklemeye karar vermiştik. Kadınları grubumuzun ortasına itmiş ve ben de çabucak öldürmeyi planladığım sağımdaki palalı Kourete’nin soluna yanaşmıştım. Alanın uzak ucunda bulunuyor olmamız çok kötüydü. Atlara ulaşabilmek için ziyafet alanını dövüşerek geçmemiz gerekecekti.

“...ve sonra, o gece geldiğinde,” diyordu Moreby, “Ölü Adam yatağından doğruldu, o güçlü savaşçıyı, Hasan’ı, şamarıyla yere çarparak kemiklerini kırdı ve bu ziyafet alanında çepeçevre sürükledi. Sonunda, o büyük düşmanını öldürdü, boğazından kanını içti ve gece havasında sıcak sıcak tüten ciğerini çiğ çiğ yedi. İşte bütün bunları bu gece yaptı. Onun gücü ne büyüktür!”

“Ne büyüktür, ah ne büyüktür!” diye haykırdı kalabalık ve birileri bir davulu çalmaya başladılar.

“Şimdi onu yine yaşaması için çağıracağız...”

Kalabalık tezahürat yapıyordu.

“Yine yaşaması için!”

“Yine yaşaması için!”

“Yine yaşaması için!”

“Selamlayın!”

“Selamlayın!”

“Keskin beyaz dişler...”

“Keskin beyaz dişler!”

“Keskin beyaz dişler!”

“Beyaz, beyaz deri...”

“Beyaz, beyaz deri!”

“Parçalayan eller...”

“Parçalayan eller!”

“Kan içen ağız...”

“Kan içen ağız!”

“Yaşam kanı...”

“Yaşam kanı!”

“Kabilemiz uludur!”

“Kabilemiz uludur!”

“Ölü Adam uludur!”

“Ölü Adam uludur!”

“Ölü Adam uludur!”

“ÖLÜ ADAM ULUDUR!”

Sonuncu kez kükrercesine haykırdılar, insan, yarı-insan ve insan olmayan gırtlaklardan yükselen bu kısa dua alanın her yanına yayıldı. Bizim bekçilerimiz de haykırıyorlardı. Myshtigo hassas kulaklarını tıkamıştı ve yüzünden ıstırap okunuyordu. Benim başım da çınılıyordu. Dos Santos haç çıkardı ve bekçilerden biri ona başını salladı ve palasını tehditle kaldırdı. Don omuz silkerek yüzünü alana doğru çevirdi.

Moreby kulübeye yürüdü ve kapısına üç kez asasıyla vurdu.

Bekçilerden birisi kapıyı onun için açtı.

İçeride insan ve hayvan kafataslarıyla çevrelenmiş olağanüstü büyüklükte siyah bir katafalk duruyordu. Üzerine koyu renk ağaçtan oyulmuş ve parlak, dalgalı hatlarla dekore edilmiş dev bir tabut yerleştirilmişti.

Moreby'nin yönlendirmesiyle bekçiler kapağı kaldırdılar.

Moreby izleyen yirmi dakika boyunca tabutun içindeki bir şeye enjeksiyonlar yaptı. Hareketlerini yavaş ve törensel tutuyordu. Bekçilerden biri kılıcını bıraktı ve ona yardım etti. Davulcular düzenli ve yavaş bir ritim yakalamışlardı. Kalabalık çok sessiz ve hareketsizdi.

Sonra Moreby döndü.

“Şimdi Ölü Adam doğrulacak,” diye ilan etti.

“Doğrulacak,” diye yanıtladı kalabalık.

“Şimdi gelecek ve adağı kabul edecek.”

“Şimdi gelecek...”

“Dışarı gel, Ölü Adam,” diye seslendi katafalka doğru dönerek.

Ve o geldi.

Uzun bir zaman alarak.

Çünkü öylesine kocamandı ki...

İri, şişman.

Gerçekten de uluydu Ölü Adam.

En azından 150 kilo kadar uluydu.

Tabutunda doğruldu ve çevresine bakındı. Göğsünü, koltuk altlarını, boynunu, kasıklarını ovuşturdu. Büyük sandığından dışarı tırmandı ve katafalkın yanında Moreby'yi iyice küçüleştirerek ayakta durdu.

Üzerinde sadece ufak bir peştemal ve ayaklarında kocaman, keçi derisinden sandallar vardı.

Beyazdı derisi, ölüm beyazı, balık karnı beyazı, ay beyazı... ölüm beyazıydı.

“Bir albino,” dedi George ve sesi alanın her yanına dağıldı, çünkü gecenin içindeki tek sestti.

Moreby bize doğru bir göz attı ve sırıttı. Ölü Adam'ı güdük parmaklı ellerinden tutarak kulübeden açıklığa doğru çıkardı. Ölü Adam meşalelerin ışığından sakındı. O ilerlerken yüzündeki ifadeyi inceledim.

“Bu suratta zekânın kırıntısı yok,” dedi Kızıl Peruk.

“Gözlerini görebiliyor musunuz?” diye sordu George, kendininkileri kısıp bakarken. İtiş kakış sırasında gözlüğü kırılmıştı.

“Evet; pembemsiler.”

“Epikant kıvrımları var mı?”

“Mm... evet.”

“Hı-hım. O bir mongoloid -kalıbımı basarım geri zekâlıdır- işte Moreby bu nedenle ona dilediğini

yapabilmiş. Şu dişlerine bir bakın! Törpülenmişe benziyorlar.”

Baktım. Sırıtiyordu, çünkü Kızıl Peruk’un renkli tepesini görmüştü. Bir yığın sağlıklı, keskin diş ortaya çıkmıştı.

“Moreby’nin empoze ettiği gece alışkanlığı albinizmden kaynaklanıyor. Bakın! Meşalelerin aydınlığından bile kaçınıyor! Her tür ışığa karşı olağanüstü duyarlı.”

“Peki ya beslenme alışkanlıklarına ne demeli?”

“Zorlamayla sonradan edinilmiş. Birçok ilkel kabile sığırlarının kanlarını toplar. Kazaklar bunu yirminci yüzyıla dek uyguladılar; Todalar da. Tavlanın yanından geçerken atlardaki yaraları gördünüz. Kan, biliyorsunuz, *çok* besleyicidir, eğer kusmadan içeride tutmayı becerebilirseniz - ve eminim Moreby geri zekâlısının diyetini çocukluğundan beri denetim altında tutmuştu. Dolayısıyla vampir olacak tabii ki - öyle yetiştirilmiş çünkü.”

“Ölü Adam ayağa kalktı,” dedi Moreby.

“Ölü Adam ayağa kalktı,” diye yineledi kalabalık.

“Ölü Adam uludur!”

“Ölü Adam uludur!”

O zaman Moreby kadavra beyazlığındaki eli salarak bize doğru yürüdü ve o güne dek tanıdığımız tek gerçek vampiri meydanın ortasında sırtır halde bıraktı.

Bize yaklaşırken, “Ölü Adam uludur,” dedi kendi kendine, gülümseyerek. “Ne muhteşem, öyle değil mi?”

“O zavallı yaratığa ne yaptın?” diye sordu Kızıl Peruk.

“Çok az şey,” diye yanıtladı Moreby. “Yeterince teşekküllü doğmuştu zaten.”

“Ona yaptığın enjeksiyonlarda neler vardı?” diye sordu George.

“Ha, böyle bir karşılaşmaya çıkmasından önce ağrı merkezlerine bol novokain pompalıyorum. Ağrı eşiğinin yükselmesiyle birlikte yenilmezlik görünümü de güçleniyor. Ayrıca ona bir doz da hormon verdim. Son zamanlarda epey kilo almış ve gevşemişti. Hormon bunu telafi eder.”

“Ondan sanki mekanik bir oyuncakmışçasına bahsediyor ve davranıyorsun,” dedi Diane.

“Ama o öyle. Yenilmez bir oyuncak. Ayrıca çok da değerli. Sen, Hasan. Hazır mısın?”

Hasan pelerinini ve entarisini çıkarıp Ellen’a verirken, “Hazırım,” dedi.

Omuzlarındaki iri kasları kabardı, parmakları hafifçe büküldü ve palaların çemberinden çıkarak dışarı, alana doğru ilerledi. Sol omzunda bir, sırtında da birkaç tane kırbaç izi vardı. Meşalelerin ışığı sakalına yansıdı, kan kırmızısı yaptı ve ben elimde olmaksızın *hounfordaki* o geceyi ve düşündeki düşmanını nasıl boğmaya çalıştığını, Mama Julie’nin “Dostunu Angelsou ele geçirmiş. Angelsou ölüm tanrısıdır ve sadece kendinden olanları ziyaret eder,” demesini hatırladım.

Moreby bize sırtını dönerek, “Savaşçı Hasan uludur,” diye haykırdı.

“Savaşçı Hasan uludur,” diye yanıtladı kalabalık.

“Gücü birçok insaninkine bedeldir.”

“Gücü birçok insaninkine bedeldir,” diye tepki geldi kalabalıktan.

“Ölü Adam daha da uludur.”

“Ölü Adam daha da uludur.”

“Onun kemiklerini kırar ve bu ziyafet alanında sürükler...”

“Onun kemiklerini kırar...”

“Onun ciğerini yer.”

“Onun ciğerini yer.”

“Boğazından kanını içer.”

“Boğazından kanını içer.”

“Gücü çok büyüktür.”

“Gücü çok büyüktür.”

“Ölü Adam uludur!”

“Ölü Adam uludur!”

“Bu gece,” dedi Hasan alçak sesle, “gerçekten de ölü bir adam olacak.”

Hasan ilerleyip önünde durduğunda, “Ölü Adam!” diye haykırdı Moreby. “Hasan adlı bu adamı sana sunuyorum!”

Sonra Moreby aradan çekildi ve bekçilere dönerek bizi uzak kenara götürmelerini işaret etti.

Geri zekâlıının yayvan sırtışı daha da genişledi ve Hasan’a doğru yavaş yavaş ilerledi.

“Bismillah,” dedi Hasan ve sanki ondan kaçınıyormuşçasına arkaya ve yana dönerek biraz eğildi.

Sonra aniden doğrulup sağ elinin kenarını bir kamçı gibi hızla ve şiddetle savurarak Ölü Adam’ın çenesinin sağ yanına indirdi.

O beyaz, bembeyaz kafa yerinden on santim kadar oynadı.

Ve o sırtmaya devam etti...

Sonra kısa ve hantal kollarının ikisi birden atılıp Hasan’ı koltuklarının altından yakaladı. Hasan pençeleriyle onun omuzlarını kavradı ve parmaklarını karla kaplı kasların içine gömerek arkalarında kanlı boncuklardan izler bırakıp sürükledi.

Ölü Adam’ın kanının görünmesi üzerine kalabalık haykırmaya başladı. Belki kan kokusu geri zekâlıyı da heyecanlandırmıştı. Ya koku, ya da haykırışlar.

Çünkü yerden yarım metre kadar havalandırdığı Hasan’la birlikte ileri doğru koştu.

Yollarına büyük ağaç çıktı ve şiddetle çarptığında Hasan’ın başı gevşeyerek yana düştü.

Sonra Ölü Adam da üzerine çarptı, yavaş yavaş geriledi, silkindi ve ona vurmaya başladı.

Tam bir dayaktı.

Garip derecede güdük ve kalın kollarıyla Hasan’ı harmanlarmış gibi dövdü.

Hasan ellerini yüzünün önüne kaldırdı ve dirsekleriyle karnını korudu.

Yine de Ölü Adam onun yanlarına ve başına vurmaya devam ediyordu. Kolları sürekli kalkıp iniyordu.

Ve sırtmayı da hiç kesmemişti.

Sonunda Hasan’ın elleri düştü ve onları karnının önünde birleştirdi.

Ağzının kenarlarından kan geliyordu.

Yenilmez oyuncak oyununu sürdürdü.

Ve sonra gecenin çok, çok uzaklarından -öylesine uzak ki sadece ben duyabiliyordum- tanıdığım bir ses geldi.

Bu benim cehennem tazımın, Bortan’ın av ulumasıydı.

Bir yerlerde benim izime rastlamış olmalıydı ve şimdi gecenin içinde koşarak, bir keçi gibi sıçrayarak, bir at ya da ırmak gibi akarak siyah ve kahverengi benekleriyle bana geliyordu - ve gözleri kor parçalarıydı ve dişleri testereydiler.

Koşmaktan hiç yorulmazdı benim Bortan’ım.

Onun gibiler korkusuz doğarlar, kendilerini ava adar, ölümle damgalanırlar.

Benim cehennem tazım geliyordu ve hiçbir şey onu yolundan alıkoyamazdı.

Ama hâlâ uzakta, çok uzakta, gecenin öte yanındaıydı...

Kalabalık haykırıyordu. Hasan daha fazla dayanamazdı. Kimse dayanamazdı.

Gözümün ucuyla (kahverengi olanın) Ellen’in küçük bir hareketini yakaladım.

Sanki sağ eliyle bir şey fırlatmıştı...

İki saniye sonra olanlar oldu.

Geri zekâlının arkasında aniden parlayıveren ışıktan gözlerimi kaçırđım.

Ölü Adam kapanını gevşeterek feryat etti.

Hani şu eski 237/1 numaralı kural (tarafımdan konulmuş): “Her kılavuz ve her tur üyesi gezi sırasında üzerinde en az üç adet magnezyum fişegi bulundurmak zorundadır.”

Bu Ellen’de iki tane kaldı demekti. Ona şükürler olsun.

Geri zekâlı, Hasan’a vurmayı bırakmıştı.

Fişegi tekmelemeye çabaladı. Çığlıklar attı. Fişegi uzağa itmek istedi. Gözlerini kapattı. Yerlerde yuvarlandı.

Hasan kanayarak, soluk soluğa izledi...

Fişek yandı ve Ölü Adam feryat etti...

Hasan sonunda kımıldadı.

Ağaçtan sarkan kalın sarmaşıklardan birine uzanarak kavradı.

Asıldı. Sarmaşık direndi. Daha güçlü asıldı.

Sarmaşık yerinden koıtu.

Uçlarını birer eline dolarken hareketleri artık daha metindi.

Fişek önce cızırdadı, ama sonra yine parladı.

Hasan Ölü Adam’ın yanına diz çöktü ve kordonu hızlı bir hareketle boynuna doladı.

Fişek yine cızırdadı.

Kordona sıkıca asıldı.

Ölü Adam doğrulmaya çalıştı.

Hasan düğümü sıkılaştırdı.

Geri zekâlı onu belinden yakaladı.

Haşhaşın’ın omuzlarındaki büyük kaslar sıradağlar gibiydi. Kan ve ter yüzünde karışmıştı.

Ölü Adam Hasan’ı da birlikte kaldırarak ayağa doğruldu.

Hasan daha güçlü asıldı.

Beyaz suratı mor lekelerle kaplanan ve alnıyla boynundaki damarları oklava gibi şişen geri zekâlı onun ayağını yerden keıti.

Kordon boynuna gittikçe daha fazla gömülürken bütün o insanlık dışı kuvvetiyle yüklenerek Hasan’ı benim golemi kaldırdığım gibi kaldırdı.

Kalabalık figan ediyor ve anlaşılmaz şarkılar söylüyordu. Davullar çılgın bir zonklamaya dönüşen gümbürtülerini ara vermeksizin sürdürdü. Ve ben ulumayı yine duydum, çok uzaklardan.

Fişek tükenmeye başladı.

Ölü Adam sallandı.

... Sonra, vücudu müthiş bir spazmla sarsılırken Hasan’ı kendinden uzağa fırlattı.

Hasan’ın ellerinden kurtulan sarmaşık gevşedi.

Hasan *ukemi* yaptı ve dizlerinin üzerine doğruldu. Öylece kaldı.

Ölü Adam önce ona doğru ilerledi.

Sonra adımları düzensizleştı.

Tepeden tırnağa titremeye başladı. Bir hırıltı sesi çıkardı ve elleriyle boğazına sarıldı. Yüzü karardı. Ağaca doğru sendeleyerek bir eliyle tutundu. Nefes nefese yaslandı. Kısa bir süre geçtikten sonra artık gürültüyle solumaya çabalıyordu. Eli ağaçtan kaydı ve yere yıkıldı. Yine oturmaya çalışarak yarı doğruldu.

Hasan kalktı ve sarmaşık dalını düştüğü yerden aldı.

Geri zekâlıya doğru ilerledi.

Bu kez pençelerini bükebilmek olanaksızdı.

Ölü Adam yıkıldı, bir daha doğrulmadı.

Yüksek sesle çalmakta olan bir radyoyu kapatmak gibi olmuştu her şey:

Klik...

Sonra büyük bir sessizlik - öylesine çabuk olup bitmişti işte. Ve ben uzanıp yanımdaki kılıçlı adamın boynunu kırar ve palasını kaparken gece, hem de öylesine, müşfikti ki! Sonra soluma döndüm ve palamla diğer muhafızın beynini patlattım.

Sonra bir *klik* daha ve volüm aniden yine sonuna dek açılmıştı, ama bu kez sadece parazit duyulabiliyordu. Gece tam orta yerinden yırtılıvermişti.

Myshtigo adamını gaddar bir tavşan darbesiyle yere indirdi ve bir diğerinin inciğine tekme yapıştırdı. George dizini en yakınındaki adamın kasığına gömdü.

Kalabalık, dağıldıkları alandan, fasulyelerin filizlenmesini gösteren bir filmin hızlı oynatılması gibi doğruldu.

Bize doğru ilerledi.

Ellen kocasının bağırsaklarını dökmeye hazırlanan bir silahşorun kafasına Hasan'ın kaftanını geçirdi. Dünyamızın şair-i azamı yerden aldığı bir kaya parçasını kaftanın tam tepesine indirdi ve bunu yaparken topladığı çok miktardaki kötü ve bir kılıç darbesini yeryüzünden çoktan silindiğini sandığım eski bir samuray manevrasıyla çıplak elini yanlamasına vurarak boşa çıkarmıştı. Ardından Hasan'ın eline de bir pala geçiverdi - başka bir hızlı manevrayı takiben. Palayı çok verimli kullanıyordu.

Sonra, Ellen ve Kızıl Peruk sendeleyemeyen Dos Santos'a koltuk desteği olurken koşmaya başladık.

Ama Koureteler yolumuzu kesmişlerdi ve hedefimize teğet geçerek kuzeye doğru kaçmaya başladık.

“Başaramayacağız Karacı,” diye seslendi Hasan.

“Farkındayım.”

“... Eğer diğerlerinin kaçmaları için sen ve ben düşmanı oyalamazsak.”

“Tamam. Nerede?”

“Tandır çukurunun orada, ağaçların sıklaştığı yerde. Orası dar bir geçit. Hepsi birden üzerimize çullanacaklar.”

“Doğru.” Diğerlerine döndüm. “Bizi duydunuz mu? Atlara doğru gidin. Phil size yolu gösterir. Hasan ve ben onları tutabildiğimiz kadar tutacağız.”

Kızıl Peruk başını bana çevirdi ve bir şeyler söylemeye hazırlandı.

“Kes tartışmayı! Git! Yaşamak istiyorsunuz, öyle değil mi?”

İstiyorlardı. Gittiler.

Hasan'la ben döndük, orada, tandır çukurunun yanında bekledik. Diğerleri ağaçların arasından köye ve tavlaya doğru tabanları yağladılar. Çete gelmeyi sürdürüyordu, Hasan'a ve bana doğru.

İlk dalgayla çarpıştık ve öldürmeye başladık. Patikanın ağaçların arasından ovaya doğru çıktığı V şeklindeki yerdeydik. Solumuzda için için yanan bir çukur; sağımızda sık ağaçlar vardı. Üçünü öldürdük; geri çekilip durakladıklarında ve bizi sarmaya başladıklarında içlerinde yaralıları vardı.

Biz de sırt sırta verdik, onlar geldikçe biçmeye başladık.

“Eğer birisinin bile ateşli silahı varsa öldük demektir Karacı. “

“Biliyorum.”

Bir yarı-insan daha kılıcıma yenik düştü. Hasan feryat eden bir tanesini çukurun içine gönderdi.

Derken her yanımızı çevirdiler. Bir kılıç gardımı aşarak beni omzumdan kesti. Bir başkası baldırımını çizdi.

“Geri çekilin, aptallar! Çekilin diyorum, sizi garabetler!”

Bunun üzerine vuruş menzilinın dışına gerilediler.

Konuşan adam bir altmış beş boyundaydı. Alt çenesi sanki vidalıymışçasına bir kuklanınki gibi hareket ediyordu ve kapkara lekeli, çenesi açılıp kapandıkça takırdayan dişleri bir sıra domino taşı gibiydiler.

İçlerinden birinin, “Evet, Procrustes,” dediğini duydum.

“Ağları getirin! Onları canlı yakalayın! Onlara yaklaşmayın! Size daha şimdiden çok pahalıya mal oldular!”

Moreby yanındaydı ve inliyordu.

“... Bilmiyordum, efendim.”

“Sessizlik! Sizi gidi iğrenç yahnıcılar sizi! Siz bize bir tanrıya ve birçok adama mal oldunuz!”

“Saldıralım mı?” diye sordu Hasan.

“Hayır, ama getirdikleri zaman ağları kesmeye hazır ol.”

“Bizi canlı istemeleri hiç de iyiye alamet değil,” diye fikrini belirtti.

“Yolumuzu açmaları için birçoğunu önceden cehenneme gönderdik,” dedim, “ve hâlâ palalarımız ellerimizde ayaktayız. Daha ne istiyorsun!”

“Eğer saldırırsak iki ya da dördünü beraber götürebiliriz. Eğer beklersek bizi ağla avlayacaklar ve onlarsız gideceğiz.”

“Öldükten sonra ne fark eder ki! Bekleyelim. Yaşadığımız sürece yeni olasılıklar bir sonraki saniyeden tavus kuşu kuyruğu gibi yükselecektir.”

“Dediğin gibi olsun.”

Ve ağları bulup üzerimize attılar. Dördüncüye yakalanmadan önce ilk üçünü doğradık. Ağı gerip üzerimize çullandılar.

Kılıcımın elimden koparıldığını hissettim; birisi beni tekmeledi. Bu Moreby’ydi.

“İşte şimdi pek az insanın öldüğü gibi öleceksiniz,” dedi.

“Diğerleri kaçtı mı?”

“Şimdilik,” dedi. “Onları izleyecek, bulacak ve geri getireceğiz.”

Güldüm.

“Siz kaybettiniz,” dedim. “Onlar kurtulacaklar.”

Beni yine tekmeledi.

“Sözünüze böyle mi sadıksınız?” diye sordum. “Hasan Ölü Adam’ı yendi.”

“Hile yaptınız. Kadın bir fişek attı.”

Bizi ağların içine bağlarken Procrustes yanına geldi.

“Haydi,” dedi Moreby, “onları Uykü Vadisi’ne götürelim ve orada kararımızı verip onları gelecek şölenler için salamura yapalım.”

“Bu iyi fikir,” dedi Procrustes. “Evet, öyle yapılacak.”

Hasan sol kolunu bütün bu süre zarfında ağların içinde hazırlıyor olmalıydı, çünkü aniden kısa bir mesafe ileri atıp Procrustes’in bacağını tırmaladı.

Procrustes onu birkaç kez, hatırım kalmasın diye beni de bir kez tekmeledi. Baldırındaki çizikleri ovuşturdu.

“Bunu niçin yaptın, Hasan?” diye sordum, Procrustes sırtını dönüp bizim kazıklara bağlanmamızı emrettiği zaman.

“Tırnaklarımda hâlâ biraz metasiyanid kalmış olabilir,” diye açıkladı.

“Oraya nasıl bulaşmıştı?”

“Kemerimdeki mermilerden Karacı, benden almadıkları. Bugün tırnaklarımı sivrilittikten sonra

siyanüre buladım.”

“Ah! Kavganızın başında Ölü Adam’ı da tırnaklarıyla çizmiştin...”

“Evet, Karacı. Sonra o yıkılıncaya dek ayakta dayanabilmeye kaldı iş.”

“Parmakla gösterilecek bir katilsin sen Hasan.”

“Teşekkür ederim Karacı.”

Hâlâ ağlara dolanmış durumda kazıklara bağlandık. Procrustes’in emriyle dört adam bizi kaldırdılar.

Moreby ve Procrustes’in kılavuzluğunda gecenin içinde kaybolduk.

Engelibeli bir patika boyunca yürüdükçe çevremizdeki dünya da değişiyordu. Sıcak topraklara yaklaşılrken hep böyle olur. Jeolojik çağlar boyunca geri yürümek gibi bir şeydir.

Yol boyundaki ağaçlar gittikçe daha ve daha fazla değişmeye başladılar. Sonunda, eğrelti otlarıninkilere benzer yaprakları olan karanlık kulelerin arasındaki dar bir geçitten ilerliyorduk artık; ve kulelerin arasından yaratıklar kısılmış, sarı gözleriyle bizi izliyorlardı. Gece, çok yukarılarda ağaç tepelerinin üzerine gerilmiş, kumaşına solgun küçük yıldızlar delinmiş ve sarı bir hilal tarzında yırtılmış bir çadır gibiydi. Koca ormanın derinliklerinden sonu homurtuyla biten kuş sesine benzer çığlıklar geliyordu. Karanlık bir şekil ilerimizde patikayı kesmişti.

Biz ilerledikçe ağaçlar küçüldü ve aralarındaki açıklıklar genişledi. Ama onlar köy civarında terk ettiğimiz ağaçlara hiç benzemiyorlardı. Denizyosunları gibi dalgalanan dallarıyla, yamru yumru gövdeleriyle ve toprağın üzerinde usul usul kıvranan kökleriyle çarpık (ve halen çarpılmaya devam eden) şekillerdi. Moreby’nin elektrik fenerinin ışığından kaçışan görünmez minik yaratıklar tırmalama sesleri çıkarıyorlardı.

Başımı çevirdiğimde görünen ışık tayfının tam sınırında soluk bir nabız gibi atan bir pırıltıyı seçebiliyordum. İlerimizden yansıyor.

Ayaklarımızın altında bir yığın koyu renk sarmaşık ortaya çıktı. Ne zaman taşıyıcılarımızdan biri üzerlerine bassa kıvranıyorlardı.

Ağaçlar basit eğrelti otlarına dönüştüler. Sonra bunlar da ortadan kayboldu. Yerlerini kaba tüylü, kan renkli bol miktarda liken aldı. Hafifçe ışıltılıydılar.

Artık hayvan sesi duymuyorduk. Aslında bizi taşıyan dört kişinin nefes alış verişleri ve ayak seslerinden, bir de Procrustes’in otomatik tüfeğinin arada bir kayalara çarparak çıkardığı takırtıdan başka hiç ses kalmamıştı.

Bizi taşıyanların kemerlerinde palalar sallanıyordu. Moreby’de küçük bir toplu tabancanın yanı sıra birkaç tane de pala vardı.

Patika yukarı doğru keskin bir dönüş yaptı. Taşıyıcılarımızdan biri ağır bir küfür salladı. O sırada gece-çadırı köşelerinden aşağı doğru çekildi, ufukla birleşti ve yeni solunmuş sigara dumanından da solgun, mor bir pusa büründü. Bir örümcekyarasanın gölgesi çok yükseklerden, yavaş yavaş ve suda kayan bir şeytan balığı gibi havayı tokatlayarak ayın önünden geçti.

Procrustes yere yıkıldı.

Moreby tekrar ayağa kalkması için yardım etti, ama Procrustes sallanarak ona yaslandı.

“Sizi hasta eden nedir, efendim?”

“Ani bir baş dönmesi, kollarımda ve bacaklarımda uyuşukluk... Tüfeğimi al. Çok ağırlaştı.”

Hasan kıkırdadı.

Procrustes kukla-çenesi düşerek Hasan’a döndü.

Sonra kendisi de düştü.

Moreby tüfeği henüz almıştı ve elleri doluydu. Muhafızlar bizi aceleyle yere bırakıp Procrustes’in

yanına koştular.

“Suyunuz var mı?” diye sordu ve gözlerini kapadı.

Bir daha da açmadı.

Moreby göğsünü dinledi, esasının tüylü kısmını burun deliklerinin altına doğru tuttu.

“Ölmüş,” diye açıkladı sonunda.

“Ölmüş mü?”

Cildi pullarla kaplı olan taşıyıcımız ağlamaya başladı.

“O tek iyiydi,” diye hıçkırdı. “O büyük tavat tefiydi. Biz timdi ne yapatağız?”

“O öldü,” diye yineledi Moreby, “yeni bir savaş şefi ilan edilene dek lideriniz benim. Onu pelerinlerinizle sarın. Şu ilerimizdeki düz kayanın üzerine yatırın. Buralara hiçbir hayvan gelmez, yani rahatsız edilmeyecektir. Geri dönerken onu da alırız. Ama, şimdi, şu ikisinden öcümüzü almalıyız.” Asasıyla işaret etti. “Uyku Vadisi hemen yakınımızda. Size verdiğim hapları içtiniz mi?”

“İçtik.”

“İçtik.”

“İçtik.”

“İçtik.”

“Çok iyi. Şimdi pelerinlerinizi alın ve onu sarın.”

Denileni yaptılar ve kısa bir süre sonra yine kaldırılmış ve üzerinden aşağıdaki içi fosforlu çukurlarla delik deşik olmuş hendeğe doğru bir keçi yolunun indiği yokuşa çıkarılmıştık. Hendekdeki büyük kayalar sanki yanıyormuş gibi görünüyordular.

“Oğlum tarafından burası bana,” dedim Hasan’a, “yaşam ipliğimin yanan bir taşın üzerine gerildiği yer olarak tanımlanmıştı. Uykusunda beni Ölü Adam tarafından tehdit edilirken görmüştü, ama kader bunu bir daha düşündü ve o belayı senin başına sardı. Ben ölümün zihninde basit bir düşken, burası benim öleceğim yerlerden biri olarak saptanmıştı.”

“Shinvat’tan düşmek kızarmak demektir,” dedi Hasan.

Bizi hendeğe taşıdılar, kayaların üzerine bıraktılar.

Moreby tüfeğinin emniyetini açarak bir adım geri çekildi.

“Yunanlıyı çözün ve şu sütuna bağlayın.” Tüfeğiyle işaret etmişti.

Ellerimi ve ayaklarımı sıkıca bağlayarak dediğini yerine getirdiler. Kaya nemli ve pürüzsüzdü, çaktırmadan öldürüyordu.

Yaklaşık sekiz adım sağımda aynı şeyleri Hasan’a da uyguladılar.

Moreby feneri çevremizde sarı bir yarım daire oluşturacak biçimde yerleştirmişti. Dört Kourete yanı başında zebani heykelleri gibi duruyordu.

Sırıttı. Tüfeği ardındaki kayalık duvara dayadı.

“Burası Uyku Vadisi’dir,” dedi. “Burada uyuyan bir daha uyanmaz. Ama etleri uzun süre bozulmadan kalır ve kıtlık dönemlerinde bizi besler. Yine de, sizden ayrılmazdan önce...” Bakışlarını bana çevirdi. “Tüfeği dayadığım yeri görüyor musun?”

Ona yanıt vermedim.

“Bağırsaklarının oraya dek uzanabileceklerini iddia ederim, müfettiş. Her halükârda, bunu kesin olarak görmek istiyorum.” Kemerinden bir hançer çekti ve bana doğru ilerledi. Dört yarı-insan da onunla birlikte yürüdü. “Kimin daha çok bağırsağı var dersin?” diye sordu. “Senin mi, Arabın mı?”

İkimiz de yanıtlamadık.

“Bunu kendi gözlerinizle görme fırsatı bulacaksınız,” dedi dişlerinin arasından. “Önce sen!”

Gömleğimi çekip kurtardı ve önünü keserek açtı. Yüzümü dikkatlice incelediği tüm bu süre zarfında karnımın beş santim kadar önünde bıçağıyla anlamlı daireler çiziyordu yavaş yavaş.

“Korkuyorsun,” dedi. “Bu yüzünden belli olmuyor henüz, ama olacak.”

Ardından, “Bak bana!” diye bağırdı. “Bıçağı çok yavaş sokacağım. Benim akşam yemeğim olacaksın bir gün. Buna ne diyorsun?”

Güldüm. Aniden her şey pek gülünç gelmişti.

Yüzü önce çarpıldı, sonra geçici bir şaşkınlık ifadesi içinde düzeldi.

“Korku aklını mı aldı müfettiş?”

“Tüy mü, katran mı?” diye sordum ona.

Ne anlama geldiğini biliyordu. Bir şeyler söylemek amacıyla ağzını açtı, o sırada dört metre kadar ileride bir çakılın oynadığını duydu. Başını hızla o yöne çevirdi.

Bortan’ın sıçrayışı altında yere yapışmadan ve başı omuzlarının üzerinden ayrılmadan önce yaşamının son saniyesini çığlık atarak geçirdi.

Cehennem tazım bize ulaşmıştı.

Koureteler çığlık çığlığaydı, çünkü onun gözleri kızıl kor ve dişleri testere gibidir. Başı yerden, uzun boylu bir insanınki kadar yüksektir. Her ne kadar ona palalarıyla vurmak istemişlerse de, göğsü bir armadillonunki gibi zırlıdır. Çeyrek tonluk bir köpektir benim Bortan’ım... Albert Payson Terhune’nin yazdığı cinslere pek benzemez.

Uğraşması bir dakikanın önemli kısmını aldı ve işini bitirdiğinde Koureteler parça parça olmuşlardı; hiçbiri yaşamıyordu artık.

“Nedir bu?” diye sordu Hasan.

“Sahilde bir torbanın içinde bulduğum, boğulmayacak kadar inatçı bir enik - benim köpeğim,” dedim. “Bortan.”

Omuzunun daha yumuşakça olan kısmında küçük bir kesik vardı. Bunu az önceki kavga sırasında edinmemişti.

“Önce köyde aramış bizi,” dedim, “ve onu durdurmaya kalkmışlar. Pek çok Kourete öldü bugün.”

Yanıma geldi ve yüzümü yaladı. Kuyruğunu salladı, köpekçe sesler çıkardı, bir enik gibi kıvrandı, koşarak küçük daireler çizdi. Yine bana doğru sıçrayıp yüzümü yaladı. Sonra gitmiş, Koureteler’in kalıntıları üzerinde oyunlar yapıyordu yine.

“Bir adamın köpeğinin olması iyi,” dedi Hasan. “Köpeklerden hep hoşlanmışımdır.”

O bunları söylerken Bortan onu kokluyordu.

“Geri döndün, seni pis yaşlı tazi seni,” dedim ona. “Köpeklerin nesillerinin tükendiğini bilmiyor musun?”

Kuyruğunu salladı, yine yanıma geldi ve ellerimi yaladı.

“Kulaklarının arkasını kaşıyamadığım için özür dilerim. Ama yapmak istediğimi biliyorsun, değil mi?”

Kuyruğunu salladı.

Düğümünün altında sağ elimi açıp kapattım. Bunu yaparken başımı da o yöne çevirdim. Nemli ve titreyen burun delikleriyle Bortan beni seyrediyordu.

“Ellerim, Bortan. Kurtulmam için ellere ihtiyacım var. Düğümlerimi çözecek ellere. Onları bul Bortan ve bana getir.”

Yerde yatan kopuk bir kol parçasını aldı ve ayaklarımın dibine bıraktı. Sonra bana bakıp kuyruğunu salladı.

“Hayır, Bortan, *canlı* eller. Dost eller. Beni çözecek eller. Anlıyorsun, değil mi?”

Elimi yaladı.

“Git ve beni kurtaracak elleri bul. Hâlâ gövdelerine bağlı ve canlı olsunlar. Dostların elleri.”

Şimdi, çabuk! Git!”

Döndü ve uzaklaştı, duraladı, bir daha geriye baktı, sonra patika boyunca fırladı.

“Anladı mı?” diye sordu Hasan.

“Sanırım,” dedim ona. “Onunki sıradan bir köpek beyni değil ve anlamayı öğrenebilmek için bir insan yaşamından çok daha uzun süresi oldu.”

“Öyleyse biz uyumadan bir an önce birilerini bulmasını dileyelim.”

“Evet.”

Orada bağlı kaldık; gece çok soğuktu.

Çok uzun bir süre bekledik. Sonunda zamanın izini yitirdik.

Kaslarımıza kramp girmişti ve ağrıyordu. Sayısız küçük yaralarımızdan akan kurumuş kanla kaplıydık. Tepeden tırnağa dek yara bere içindeydik. Yorgunluk ve uykusuzluktan sersemlemiş haldeydik.

İpler etlerimizi keserken orada asılı kaldık.

“Senin köyüne varabileceklerini düşünüyor musun?”

“Onlara iyi bir avantaj sağladık. Hatırı sayılır bir şansları olduğunu düşünüyorum.”

“Seninle çalışmak hep zor oluyor, Karacı.”

“Biliyorum. Bunu ben de fark ettim.”

“...Korsika zindanlarında küflendiğimiz o yaz gibi.”

“Evet.”

“...Ya da Ohio’da tüm malzememizi yitirdikten sonra Şikago İstasyonu’na kadar yürümemiz gibi.”

“Evet, kötü bir yıld.”

“Gerçi sen *her zaman* boğazına kadar belanın içindedir Karacı. ‘Kaplanın kuyruğunu düğümlemek için doğmuş’,” dedi, “senin gibiler için böyle derler. Onlarla birlikte olmak zordur. Bana gelince, ben sessiz ve gölge yerleri severim, bir şiir kitabını, tütün çubuğumu...”

“Şşş! Bir şey duyuyorum!”

Nal sesleri geliyordu.

Elektrik fenerinin sarı ışığında bir satir belirdi. Gözleri benden Hasan’a ve yine geriye ve yukarıya, aşağıya, çevreye ve ardımıza oynarken çok sinirli bir hali vardı.

“Yardım et bize, küçük boynuzlu adam,” dedim Yunanca.

Çekinerek ilerledi. Suratımızdaki kanı ve yerde yatan parçalanmış Koureteler’i gördü.

Kaçacakmış gibi geri döndü.

“Geri dön! Sana ihtiyacımız var! Benim, kaval çalgıcısı!”

Durdu ve yine döndü, burun delikleri titreyerek, açılıp kapanarak. Sivri kulakları kıpırdadı.

Neredeyse insanımsı yüzünü acılı bir ifade kaplayarak kıyım bölgesinden geçti ve yanımıza geldi.

“Pala,” dedim gözlerimle işaret ederek. “Ayaklarımın dibinde. Al onu.”

İnsanlar tarafından yapılmış bir şeye, özellikle de bir silaha dokunmak fikrinden rahatsız olmuşa benziyordu.

Son şarkımın son notalarını ıslıkla çaldım.

Artık çok geç, çok geç, çok geç...

Gözleri nemlendi. Kaba tüylü bileklerinin tersiyle sildi onları.

“Palayı al ve bağlarımı kes. Al onu. - O şekilde değil, kendini keseceksin. Diğer ucundan. - Evet.”

Palayı düzgün bir biçimde aldı ve bana baktı. Sağ elimi oynattım.

“İpler. Kes onları.”

Kesti. Bu ona on beş dakikaya ve bana da kanlı bileziklere mal olmuştu. Bir atardamarı kesmesine

engel olabilmek için elimi sürekli olarak hareket ettirmek zorunda kalmıştım. Ama kurtardı sonunda ve bana hevesle baktı.

“Şimdi bıçağı bana ver, kalanını ben hallederim.”

Palayı, uzattığım avcuma yerleştirdi.

Onu aldım. Birkaç saniye sonra özgürdüm. Hasan’ı kurtardım.

Döndüğümde satir gitmişti. Uzaktan çılgın gibi koşan toynakların seslerini duydum.

“Şeytan beni affetti,” dedi Hasan.

Sıcak topraklardan gidebildiğimiz kadar hızla uzaklaştık, Kourete köyünün kenarından geçip Volos’a giden yol olarak tanıdığım bir patıkaya gelinceye dek kuzey yönünde ilerledik.

Satiri Bortan mı bulmuş ve bize gelmeye bir şekilde ikna etmişti, yoksa yaratık mı bizi görmüş ve beni tanımıştı, hiçbir zaman tam olarak bilemeyeceğim. Gerçi Bortan geri dönmemişti, dolayısıyla ikinci şıkkın doğru olduğuna dair bir his var içimde.

En yakındaki dost kasaba yaklaşık yirmi beş kilometre doğumuza düşen Volos’tu. Eğer Bortan birçok akrabam tarafından tanınabileceği oraya gitmişse, geri dönmesi epey vaktini alırdı. Yardım getirmesi umuduyla onu göndermem bir çeşit son çareydi. Eğer Volos’tan başka bir yeri denemişse, ne zaman dönerdi bilemiyordum. Ama yine bulurdu izimi ve peşimden gelirdi. Ardımızda olabildiğince çok kilometre bırakarak yolumuza devam ettik.

Yaklaşık on kilometrenin ardından artık yalpalamaya başlamıştık. Dinlenmeksizin daha fazla ilerleyemeyeceğimizi biliyorduk, böylece uyumak için uygun bir yer bulmak amacıyla gözlerimizi açtık.

Sonunda, küçük bir çocukken koyun güttüğüm dik, kayalık bir tepeyi tanıdım. Yokuşun dörtte üç yukarısına düşen küçük çoban mağarası kuru ve boştu. Ahşap girişi çoktan çürümüştü, ama hâlâ iş görüyordu.

Döşek yapmak için biraz temiz çimen yolduk, kapıyı güvenliğe aldık ve içeri uzandık. Bir saniye geçmeden Hasan horlamaya başlamıştı. Zihnim dalıp gitmezden önce bir an için dalgalandı ve o anda tüm zevklerin arasında -susamışken içilen bir bardak serin suyun, seksin, günlerce süren yoksunluğun ardından yakılan bir sigaranın- hiçbirinin uykuyla boy ölçüşemeyeceğini anladım.

Uyku en muhteşem...

Diyebilirim ki eğer grubumuz Lamia’dan Volos’a uzun yolu tercih etmiş olsaydı -kıyı yolunu- her şey daha farklı cereyan eder ve Phil de bugün hâlâ yaşıyor olurdu. Ama burada olup biten her şeyi yargılamam olanaksız; şimdi bile, geçmişe dönüp baktığımda, her şeye baştan başlayabilsem olayları nasıl düzenlerdim bilmiyorum. Nihai felaketin güçleri yıkıntıların arasında çoktan kaz adımları atmaya ve kollarını kaldırarak selam vermeye başlamışlardı bile...

İzleyen gün öğleden sonra Volos’a vardık ve Pelion Dağı’ndan yukarı Portaria’ya gittik. Derin bir dere yatağının öte yanında Makrinitisa yer alıyordu.

Karşıya geçtik ve diğerleriyle buluştuk.

Phil onları Makrinitisa’ya getirmiş, bir şişe şarap ve *Zincirlerinden Kurtulmuş Promete*’sini istemiş ve ikisiyle birlikte gecenin geç saatlerine dek oturmuştu.

Sabah olduğunda Diane onu kaskatı gülümserken bulmuştu.

Viran Episkopi’nin yakınlarında, sedirlerin arasında onun için büyük bir cenaze ateşi yaktım, çünkü o gömülmek istemezdi. Üzerine iki adam boyu yüksekliğe dek tepeleme üzerlik ve kokulu otlar yığdım. O gece yanacaklardı ve ben bir dosta daha elveda diyecektim. Şimdi geri dönüp bakıyorum

da tüm yaşamım bir buluşmalar ve vedalar zinciriymiş gibi görünüyor. “Merhaba,” diyorum. “Hoşça kal,” diyorum. Sabreden sadece Yer oluyor.

Lanet olsun!..

Böylece o öğleden sonra grupla birlikte Volos’un karşısındaki burunda yer alan Iolkos’un limanı Pagasae’ye yürüdüm. Hem denizi hem de kayalık sırtı iyi bir açıdan gören tepede badem ağaçlarının gölgesinde durduk.

“Argonotlar Altın Postu aramak üzere yolculuklarına buradan başladılar,” dedim ortaya.

“Kimdi onlar?” diye sordu Ellen. “Öykülerini okuldayken okumuştum, ama unutmuşum.”

“Herakles, Theseus, şarkıcı Orpheus, Aesclepius, Kuzey Rüzgârının oğulları ve sentaur Cheiron’un -ki hazır söz ondan açılmışken, mağarası şuradaki Pelion Dağı’nın zirvesi yakınındadır- öğrencisi olan Kaptan Jason vardı.”

“Gerçekten mi?”

“Bir gün sana gösteririm.”

“Pekâlâ.”

Diane diğer yanıma gelerek “Tanrılarla devlerin dövüştükleri yer de yakınımızda,” dedi. “Devler Pelion Dağı’nı söküp Olympus’la boy ölçüşebilmesi için Ossa’nın tepesine yığmadılar mı?”

“Öyle derler. Ama tanrılar merhametliydi ve kanlı savaş sona erdikten sonra manzarayı eski haline getirdiler.”

“Bir yelken,” dedi Hasan elindeki yarısı soyulmuş portakalla işaret ederek.

Enginlere doğru baktım ve ufukta küçük bir nokta vardı.

“Evet, burası hâlâ bir liman olarak kullanılıyor.”

“Belki de bir gemi dolusu kahramandır,” dedi Ellen, “bir miktar daha post getiriyorlardır. Bütün bu yapağıyla ne yapacaklar ki?”

“Önemli olan postların kendileri değil,” dedi Kızıl Peruk, “onları alabilmek. Her iyi öykücü bunu bilir. Kadın kısmı postlardan çarpıcı giysiler üretebilir. Onlar seferlerden arta kalanlarla yetinmeyi öğrenmişlerdir.”

“Senin saçına uymazlardı, hayatım.”

“Seninkine de, çocuk.”

“Bu değiştirilebilir. Ama seninki kadar kolaylıkla değil, kuşkusuz...”

“Yolun karşısında,” dedim yüksek sesle, “iki yıla kadar ilkselleştirmeyi planladığım bir Bizans kilise yıkıntısı var: Episkopi. Argonotlardan biri olan Peleus’la deniz kızı Thetis’in evlilik şölenlerinin geleneksel yeridir. O şölenin öyküsünü işitmişsinizdir belki. Nifak tanrıçası dışında herkes davet edilmişti ama o yine de geldi ve ortaya, üzerinde ‘En Güzel Olana’ yazılı altın bir elma attı. Lord Paris onun Afrodit’e ait olduğuna karar verdi ve böylece Truva’nın yazgısı da belirlenmiş oldu. Son görüldüğünde Paris pek mutlu sayılmazdı. Ah, kararlar! Hep dram; bu ülke efsanelerle kayıyor.”

“Burada ne kadar kalacağız?” diye sordu Ellen.

“Makrinita’da birkaç gün daha geçirmek isterim,” dedim, “sonra kuzeye doğru ilerleriz. Yunanistan’da diyelim ki bir hafta kadar daha kalırız ve ardından doğru Roma.”

Kayaların üzerinde oturup kayıt aygıtıyla konuşarak sulara doğru bakarken, “Hayır,” dedi Myshtigo. “Hayır, gezimiz bitti. Burası son durak.”

“Nasıl oldu bu?”

“Yeterince tatmin oldum ve şimdi eve gidiyorum.”

“Kitabın ne olacak?”

“Öykümü tamamladım.”

“Ne tür bir öykü bu?”

“Bitirdiğimde sana imzalı bir nüshasını göndereceğim. İstediğim verileri toparlamış durumdayım ve zamanım çok kıymetli. Gerekli olan verilerin hepsini, en azından. Bu sabah Liman’ı aradım; bana bir kayak gönderecekler. Siz devam edip dilediğinizi yapabilirsiniz, ama benim işim bitti.”

“Yolunda gitmeyen bir şeyler mi var?”

“Hayır, her şey yolunda, ama ayrılma zamanım geldi. Yapmam gereken öyle çok şey var ki.”
Ayağa kalktı ve gerindi.

“Eşyalarımı hazırlamam gerekiyor, o yüzden şimdi ayrılıyorum. Her şeye rağmen, gerçekten güzel bir ülken var burada Conrad. - Sizinle akşam yemeğinde görüşürüz.”

Döndü ve tepeden aşağı yürüdü.

Ona doğru birkaç adım attım, gidişini seyrettim.

“Bu acelenin nedeni nedir acaba?” diye yüksek sesle düşündüm.

Bir ayak sesi geldi.

“O ölüyor,” dedi George hafifçe.

Bizden birkaç gün önce gelmiş olan oğlum Jason ayrılmıştı. Komşular önceki akşam Hades’e doğru yola çıktığını söylediler. Yaşlı adam evinin kapısını kıran ateş gözlü bir cehennem tazısının sırtında gecenin karanlığında kaybolmuştu. Akrabalarım beni akşam yemeğine bekliyorlardı. Dos Santos hâlâ istirahat halindeydi; George yaralarının bakımını yapmış ve onu Atina’daki hastaneye göndermeye gerek görmemişti.

Eve dönmek her zaman güzeldir.

Köyün meydanına indim ve torunlarımla konuştum. Onlara Taler’den, Haiti’den, Atina’dan bahsedecek miydim? Evet. Edecektim, ettim de. Onlar da bana Makrinitsa’nın son yirmi yılını anlatacaklar mıydı? Tam üstüne bastınız.

Sonra birkaç demet çiçek toplayıp mezarlığa götürdüm, bir süre orada kaldım ve Jason’un evine gittim ve sundurmanın altında bulduğum aletlerle kapısını onardım. Sonra onun bir şişe şarabına rast geldim ve tamamını bitirdim. Ve bir sigara tütürdüm. Kendime bir tencere dolusu kahve yaptım ve onun de hepsini içtim.

Kendimi hâlâ bitkin hissediyordum.

Sonu nereye varacaktı bilemiyordum.

Ama George hastalıkları iyi tanıyordu ve Vegalının uzaylı türden nörolojik bir rahatsızlığın su götürmez belirti ve bulgularını gösterdiğini söylemişti. Tedavisi olanaksız. Ölümcül.

Ve neden olarak da Hasan bile gösterilemiyordu. “Etyolojisi belirsiz,” - George’un açıklaması buydu işte.

Böylece her şey sil baştan edilmişti.

George tanışma toplantımızdan beri Myshtigo’nun durumundan haberdardı. - Onu iz üzerine süren ne olmuştu?

Phil ondan Vegalıda ölümcül bir hastalığın olup olmadığının belirtilerini gözlemlemesini istemişti. Neden?

Eh, nedenini söylememişi ve ben de şu anda gidip soramazdım.

Elimde bir sorunun vardı.

Myshtigo işini ya tamamlamıştı ya da tamamlamaya yetecek zaman bulamamıştı. Ama tamamladığını söylemişti. Aksi halde, başından beri boş yere ölü bir adamı korumuş oluyordum. Yok eğer tamamlamışsa, sonuçlarını bilmem gerekirdi ki daha ne kadar ömrü kalmış olduğu hakkında hızlı bir karar verebileyim.

Akşam yemeğinin yararı olmadı. Myshtigo söyleyeceği kadarını söylemişti ve sorulanınızı ya duymazlıktan geldi ya da kaçamak yanıtlar verdi. Sonuçta, kahvelerimizi içer içmez birer sigara tütürmek amacıyla Kızıl Peruk'la birlikte dışarı çıktık.

“Neler oluyor?” diye sordu.

“Bilmiyorum. Belki sen bilirsin diye düşünüyordum.”

“Hayır. Şimdi ne olacak?”

“Sen söyle.”

“Onu öldürelim mi?”

“Belki de evet. Ama yine de: niçin?”

“Onu tamamladı.”

“Ne? *Neyi* tamamladı?”

“Ben nereden bileyim?”

“Lanet olsun! *Senin* bilmen gerek! Birilerini niçin öldürdüğümü bilmek zorundayım. Böyle bir garipliğim var işte.”

“Garip mi dedin? Hem de nasıl! Çok açık, değil mi? Vegalılar yine satın alma peşindeler, Yerden yana. Onlara ilgilendikleri yöreler hakkında rapor sunmaya gidiyor.”

“Öyleyse neden her yeri gezmedi? Niçin Mısır ve Yunanistan'dan sonra kısa kesti? Kum, kayalar, ormanlar ve türlü canavarlar - bütün gördükleri bu kadar. Pek cesaret verici sayılmazlar.”

“Korkmuş olmalı, nedeni bu ve yaşadığı için de şanslı sayılır. Bir boadil ya da Kourete'nin midesine inmiş de olabilirdi. Tüyüyor.”

“İyi ya. Bırak tüysün. Bırak olumsuz bir rapor versin.”

“Ama bunu yapamaz. Eğer *gerçekten* satın almak niyetindelerse, bu kadar üstünkörü bir raporu kabul etmezler. Bitirmesi için bir başkasını yollayacaklardır - daha sert birisini. Eğer Myshtigo'yu öldürürsek bizim de hâlâ sert, hâlâ gerçek ve hâlâ asi olduğumuzu anlarlar.”

“...Ve yaşamını yitirmek gibi bir korkusu da yok,” diye düşünceye daldım.

“Yok mu? Ne, öyleyse?”

“Bilmiyorum. Ama bulmak zorundayım.”

“Nasıl?”

“Sanırım kendisine soracağım.”

“Sen üşütmüştün.” öte tarafa döndü.

“Ya benim yöntemlerim, ya hiç,” dedim.

“Madem öyle, sen nasıl istersen. Fark etmez. Zaten kaybettik.”

Omuzlarından tutup boynunu öptüm. “Henüz değil. Göreceksin.”

Gerildi.

“Evine dön,” dedi. “Geç oldu. Çok geç.”

Öyle yaptım. Iakov Korones'e ait, Phil'in kaldığı ve şimdi de Myshtigo'yla benim yerleştiğimiz eski, büyük eve döndüm.

Orada, ölüm odasında, Phil'in bir zamanlar uyuduğu odada durdum. *Zincirlerinden Kurtulmuş Promete*'si hâlâ yazı masasının üzerinde, boş içki şişesinin yanındaydı. Mısır'da beni aradığı zaman kendi sonundan bahsetmiş, bir kalp krizi atlatmış, birçok şeye katlanmıştı. Böyle bir konu hakkında eski dostu için birkaç satır not bırakmıştır diye düşündüm.

Böylece Percy B'ye ait fiyasko destanın sayfalarını açtım ve karıştırdım.

Kitabın sonundaki boş sayfalara Yunanca olarak yazmıştı: Çağdaş Yunanca değil, klasik.

Şöyle bir şeydi:

Sevgili dostum, bir kez daha gözden geçiremeyeceğim herhangi bir yazıyı yazıyor olmaktan ne denli nefret de etsem, bu işe bir an önce el atmamın uygun olacağı düşünncesindeyim. Ben iyi değilim. George Atina'ya uçmamı istiyor. Gideceğim ben de, sabahleyin. Ama önce elimizdeki sorunla ilgilenmem gerek:

Ne pahasına olursa olsun, Vegalının Yer'den sağ salim ayrılmasını sağlamalısın.

Bu çok önemli.

Bu, dünyadaki en önemli şey.

Bunları sana daha önce söylemekten çekiniyordum, çünkü Myshtigo'nun telepatik olmasından korkuyordum. İşte bu nedendir ki, sırf ondan uzak durabilmek için nefret ettiğimi varsaydım. Ancak onun telepatik olmadığı gerçeğini sağlama bağladıktan sonra size katılmayı seçtim.

Dos Santos'un, Diane'nin ve Hasan'ın varlığı beni Radpol'ün Vegalının canına kastettiğini düşünmeye itti. Eğer o bir telapat olsaydı bu durumu çabuk anlaması ve özgüvenliği için gerekli tüm önlemleri derhal alması gerekirdi. Eğer değilse, onu Hasan dahil her türlü tehlikeye karşı koruyabileceğine kuvvetle inanıyorum. Ama bu bilgimden onun haberdar olmasını da istemiyordum. Yine de, anımsarsın, seni uyarmayı denedim.

Büyükbabası Tafram Yahtigo yaşayan en güzel, en soylu yaratıklardan birisidir. O bir düşünür, bir yazar ve kendini toplumun hizmetine adanmış bir yöneticidir. Otuz küsur yıl önce Taler'de kaldığım sırada onunla tanışma fırsatı bulmuştum ve çok yakın dost olmuştuk. O günden beridir iletişimimizi koparmadık ve daha ta o zaman Vega Birliğinin Yer'in durumu üzerine olan planları hakkında beni uyarmıştı. Aynı zamanda gizlilik andı da içirmişti. Cort bile benim durumun farkında olduğumu bilmez. Eğer bu zamanından önce ortaya çıksaydı, yaşlı adam feci bir prestij kaybına uğrayacaktı.

Vegalılar çok sıkıntı verici bir konumda kaldılar. Bizim göçmenlerimiz kendi ekonomik ve kültürel bağımlılıklarını Vega'nın üzerine yıktılar. Vegalılar, Radpol isyanı günlerinde, gezegenlerini restore etmeyi amaçlayan güçlü bir örgüte sahip yerli bir halk kitlesi bulunduğu gerçeğinin -hem de çok net bir biçimde!- ayırımına vardırılmışlardı. Onlar iste bu durumun genelleşmesini arzu ediyorlar. Onlar Yer'i istemiyorlar. Ne yapacaklar ki? Eğer Yer halkını sömürmek isteselerdi, burada olandan kat kat fazlasını Talerde bulabilirlerdi - ama onlar böyle yapmıyorlar; en azından kötü niyetle ve sistematik olarak. Bizim göçmenlerimiz ekonomik olarak istismar edilmeyi buraya dönmeyi tercih ettiler. Bu neyi gösterir? Geridönüşçülük ölü bir davadır. Kimsenin döneceği falan yok. Hareketten bu nedenle ayrıldım. Aynı neden senin için de geçerliydi sanıyorum. Vegalılar ana-gezegen sorununu omuzlarından atmak istiyorlar. Ziyaret etmekten hoşlanıyorlar, tabii ki. Buralara gelmek ve bir dünyaya nelerin yapılabileceğini kendi gözleriyle görmek kibirlerini törpülüyor ve onlar için uyarıcı, yönlendirici ve hatta doğrudan dehşet verici oluyor.

Onların gereksindikleri şey bizim Talerdeki sürgün hükümetimizi devre dışı bırakacak bir yol bulmalarıydı. Talerliler var olmaları ve vergi toplayabilmeleri için ellerinde kalan tek şeyden, Büro'dan vazgeçmek niyetinde değildiler.

Uzun görüşmelerden ve Vega vatandaşlığına tam üyelik dahil bizimkilere önerilen bol miktardaki ekonomik ayrıcalıkların ardından sonunda bir yol bulunmuş gibi görünüyordu. Planın uygulamaya konması Shtigo oymağının, özellikle de Tatram'ın ellerine bırakılmıştı.

O da sounda Yer'i otonomlaştırmanın ve kültürel bütünlüğünü korumanın bir yolunu bulduğuna inandı. İşte bu nedenle torununu, Cort'u, incelemeler yapması için gönderdi. Cortuhaj bir yaratıktır; asıl yeteneği oyunculüğündadır (Shtigolar'ın hepsi de yetenekli kistlerdir) ve rol yapmaya bayılır. Uzaylı bir yaratık rolünü istekle oynadığına inanıyorum ve bunu büyük ustalık ve

verimlilikle gerçekleştirmiş olduğundan da hiç kuşku yok. (Tatram bunun aynı zamanda Cort'un son rolü olabileceğini de söyledi bana. O tedavisi olanaksız drinfan nedeniyle ölüyor; seçilmiş olmasının bir nedeni de buydu sanırım.)

Onun buraya gayrimenkulleri gözden geçirmeye gelmediğini söylediğimde bana inan Konstantin Karagozis Nomikos (ve bilmediğim bütün diğerleri), Conrad: Gelmedi...

Ama son kez olarak Byron'a yakışır bir jest yapmama da izin ver. Onun yaşaması gerekliliği yolundaki sözlerini kabul et ve bırak içtiğim anda ve sırrıma sadık kalayım. Siz de bir gün öğrendiğiniz zaman pişman olmayacaksınız.

Senin güzelleme tamamlamaya fırsat bulamadığım için çok üzgünüm ve Kerch'te Lara'mu elimden aldığın için ise lanet olsun sana! - PHIL.

İyi ya, madem, diye düşündüm - yaşam Vegalıya, ölüm değil! Phil konuşmuştu ve onun sözlerinden hiç kuşku duymuyordum.

Mikar Korones'in akşam sofrasına geri döndüm ve o gitmeye hazır oluncaya dek Myshtigo'yla kaldım. İakov Korones'in yerine dönüncüye kadar ona eşlik ettim ve son birkaç parça eşyasını toparlayışım da izledim. Bütün bu süre zarfında en çok belki altı sözcük konuşmuştuk.

Eşyalarını evin önüne, kayığın ineceği yere taşıdık. Diğerleri (Hasan dahil) ona veda etmeye gelmeden önce bana döndü ve "Söylesene, Conrad," dedi, "piramiti niçin yıkıyorsun?"

"Vega'yı iğnelemek için," dedim. "Eğer topraklarımızı ister ve onları bizden almayı da becerirseniz, ancak ÜçGün sonrasında olduğundan da viran bir halde alabileceksiniz. Bakılmaya değer hiçbir şey kalmamış olacak. Tarihimiz bize ne bırakmışsa yıkacağız. Size bir kırıntı bile yok!"

Göğüs kafesinin dibinden tiz bir iniltiyle hava boşalttı -Vegalılar böyle iç çekiyor olsa gerekti. "Sanırım övgüye değer," dedi, "ama onu görmeyi öylesine arzu etmişim ki. Onu eski haline getirmeyi düşünür müydün? Hemen, belki?"

"Sen ne dersin?"
"Adamlarının taşların çoğunu işaretlediklerini gördüm."

Omuz silktim.
"Madem böyle, önemli bir tek sorum var - senin yıkıcılığa olan sempatin hakkında..." diye belirtti.

"Neymiş o?"
"Bu gerçekten de sanat mı?"

"Cehenneme git!"

Sonra diğerleri çıkageldiler. Diane'a başımı yavaşça salladım ve Hasan'ın bileğini yakalayıp avucuna bantla tuttuğu minik iğneyi alana dek bırakmadım. Sonra Vegalıyla onun el sıkışmalarına, kuşkusuz kısa bir süre için, izin verdim.

Kayak karanlık gökyüzünden vızıldayarak indi ve Myshtigo'nun binerek eşyalarının yerleştirilmesi ve kapının kapanmasıyla bizzat ilgilendim.

Kayak olaysız havalandı ve birkaç saniye içinde gözden kayboldu.
Bu boşuna gezintinin sonuna gelmiştik.

İçeri dönüp üzerimi değiştirdim.
Bir dostun yakılmasındaydı sıra.

Odunlardan oluşturduğum ziggurat, ozandan, dostumdan geriye kalanları da taşıyarak gecenin içinde yükseliyordu. Elektrik fenerini söndürerek bir meşale tutuşturdum. Hasan yanımda durdu. Cenazenin at arabasına taşınmasına yardım etmiş ve dizginlere geçmişti. Ölüm ateşini Volos'a bakan selvi kaplı

tepede, daha önce bahsettiğim kilise yıkıntısının yanına hazırlamıştım. Körfezin suları durgundu. Gökyüzü berrak ve yıldızlar pırıl pırıldı.

Ölünün yakılmasını onaylamayan Dos Santos yaralarının rahatsızlık verdiklerini bahane ederek törene katılmamayı tercih etmişti. Diane da onunla birlikte Makrinita'da kalmıştı. Son konuşmamızdan beri bana tek laf etmemişti.

Ellen ve George büyük bir selvinin altına çekilmiş olan arabanın arkasına oturmuş ve el ele tutuşmuşlardı. Hasan'la benim dışımızda sadece onlar vardı. Akrabalarımızın dört bir yanında ağlayıp sızlanmalarından Phil hoşlanmazdı. Büyük, parlak, çabuk ve müziksiz bir tören istediğinden bahsetmişti bir zamanlar.

Meşaleyi odun yığınının bir kenarına iliştirdim. Ateş tuttu, yavaşça ve odunları çiğnemeye başladı. Hasan bir başka meşale daha yaktı, toprağa saplayarak dikti, geri çekildi ve seyretmeye koyuldu.

Alevler ısırarak yukarılara doğru yükseldikçe eski duaları mırıldandım ve toprağa biraz şarap döktüm. Yangının içine kokulu otlar attım. Sonra ben de çekildim.

”...Her ne idiysen, ölüm seni de aldı,” dedim ona. “‘Cehennemim karmakarışık dalgalanan gölgeleri arasında, Acheron'un yanı sıra açan o nemli çiçeği görmeye gittin.’ Eğer genç olsaydın ürünlerini verememiş büyük bir yeteneğin yok oluşu olarak ölümüne yas tutulacaktı. Ama sen yaşadın ve artık bunu söyleyemezler. Kimileri kendi Truvalarının önünde yaşanacak kısa ve ilahi bir yaşamı arzularlar, kimileri uzun ve huzurlusunu. Ve hangisinin daha iyi olduğunu kim iddia edebilir? Tanrılar ozanlara onun için ölümsüz bir zafer türküsü söyleterek Achilleus'a verdikleri ebedi şan sözünü yerine getirdiler. Ama o da şimdi senin kadar ölüyken mutlu mudur acaba? *Ben* buna karar veremem, eski dostum. Senin de Argive'lerin en güçlüsüne ve ölüm zamanlarının en zorlusuna yazdığın bazı sözleri anımsıyorum: ‘Bir araya geldiğimiz bu yerde çıplak düş kırıklıklarının öfkesi var: Zamanın tehditkâr iç çekişlerinin... Ama küller oduna dönüşmüyor. Alevlerin duyulamaz müzikleri havaya ısı saçıyor, ama gün geri gelmiyor.’ Güle güle git, Phillip Graber. Phoebus ve Dionysius'un ozanları hem seven hem de öldüren efendileri, seni karanlık kardeşleri Hades'e emanet etsinler. Ve onun Persephone'u, Gecenin Kraliçesi, sana iyi gözle baksın ve Elysium'daki yerini yüksek kılsın. Elveda.”

Alevler neredeyse en tepeye erişmişti.

O zaman Jason'u gördüm, arabanın yanında ayakta duruyordu ve Bortan yanına oturmuştu. Biraz daha geriledim. Bortan bana geldi ve sağıma oturdu. Bir kez elimi yaladı.

“Ulu avcı,” dedim, “birimizi daha yitirdik.”

Koca başını salladı.

Ateş tepeye erişti ve geceyi ısırmaya başladı. Hava hoş kokularla ve alevlerin çıtırtısıyla dolmuştu.

Jason yaklaştı.

“Baba,” dedi, “o beni yanan kayaların oldukları yere götürdü, ama siz çoktan kaçmıştınız.”

Başımın evet dedim.

“Bizi oradan insan olmayan bir dost kurtardı. Daha önce, Hasan adlı şu adam Ölü Adam'ı yenmişti. Böylece şu ana dek düşlerin hem doğru hem de yanlış çıktılar.”

“Gördüğüm sarı gözlü savaşı o'dur,” dedi.

“Biliyorum, ama bu kısmı da geçtik.”

“Ya Kara Hayvan?”

“Ne bir homurtu ne de mırıltı.”

“İyi.”

Gece kendine gerilerken uzun, çok uzun bir süre ateşi seyrettik. Bortan'ın kulakları birkaç kez

dikildi ve burun delikleri genişledi. George ve Ellen kıpırdamamışlardı, ifadesiz yüzüyle Hasan garip gözlü bir seyirciydi.

“Şimdi ne yapacaksın, Hasan?” diye sordum.

“Sincar Dağı’na gideceğim yine,” diye yanıtladı, “bir süre için.”

“Ya sonra?”

Omuz silkti. “Yazılan olur,” dedi.

Ve o anda dehşet verici bir ses parçalanmış ağaçların çatırtıları eşliğinde geri zekâlı bir devin iniltileri gibi üzerimize çöküverdi.

Bortan ayağa fırlayıp uludu. Arabayı çeken eşekler huzursuzlandılar. Bir tanesi kısa, anırır gibi sesler çıkardı.

Jason odun yığımından seçtiği kalın ve sivri bir dal parçasını kavrayarak geriledi.

O anda, ormanın içindeki o açıklıktan, üzerimize kopup geliverdi. İriydi ve çirkindi ve o güne dek denildiği, adlandırıldığı her şeydi.

İnsan yiyen...

Toprak titreten...

Güçlü, fesat yaratık...

Tesalya’nın Kara Hayvanı!

Sonunda birileri onun neye benzediğini görebilmişti. Eğer bunu başkalarına da anlatacak kadar uzun yaşayabilirlerse yani...

Yanan etin kokusu onu bize çekmiş olsa gerekti.

Ve çok büyüktü. En azından, bir fil kadar iriydi.

Neydi Herakles’in dördüncü sınavı?

Arkadya’nın yaban domuzu: bu o olmalıydı işte.

Keşke Herk hâlâ bu civarda olsaydı, diye geçti aklımdan; bize yardım ederdi...

Dev bir domuz... Adam kolu uzunluğunda dişleri olan bir bıçak sırt... Ateşin ışığında fıldır fıldır dönen küçük, kara domuz gözleri...

Ağaçları devirerek geldi...

Ama, Hasan ateşten yanan bir kazık çekip burnuna indirdiğinde böğürdü ve öte kaçtı.

Jason’un esasını kapmam için bana vakit bırakacak kadar yolundan da sapmış oldu.

İleri atıldım ve asayı sol gözüme sapladım.

Kaçak yapan bir buhar kazanı gibi tıslayarak yine yön değiştirdi.

...Ve Bortan üzerine atılmış omuzunu parçalıyordu.

Boğazına doğru yaptığım iki hamle de sadece yüzeysel zarar verebilmişti. Köpek dişlerine omuzuyla meydan okuyarak güreşti ve kendini Bortan’ın çenelerinden kurtardı.

Hasan yeni bir alevli kazığı sallayarak o anda yanımda bitiverdi.

O üzerimize saldırdı.

Kenarlarda bir yerden George makineli tabancasıyla bir şarjör mermiyi üzerine boşalttı. Hasan meşaleyi fırlattı. Bortan, bu kez kör yanından, yine atıldı.

Ve bütün bunlar hücum sırasında bir kez daha yön değiştirmesine ve boş arabaya çarparak eşeklerin ikisini birden öldürmesine yol açtı.

O zaman asayı sol ön bacağımın altına doğru tutarak ileri atıldım.

Asa ikiye parçalandı.

Bortan ısırılmaya devam ediyordu ve homurtusu dinmek bilmez bir gök gürlemesi gibiydi. Uzun dişler ne zaman ona doğru savrulsalar geri kaçıyor ve sonra yine atılıp fırsat tanımıyordu.

Çelikten yapılmış iğne uçlu ölüm mızrağım olsaydı eminim kırılmazdı. Ama *Vanitie* de kalmıştı o

da...

Hasan ve ben bulabildiğimiz en sivri ve kazığı andıran dal parçalarıyla çevresinde daireler çiziyorduk. Onun da kendi eksenini çevresinde dönmesini sağlamak için hamle yapmayı sürdürdük. Bortan boğazını yakalamaya çalıştı, ama o koca burunlu kafasını eğerek kendini korudu; bir gözü fıldır fıldır dönerken diğeri kan içindeydi ve dişleri kılıç gibi yukarı, aşağı, sağa ve sola savruluyordu. Ekmek somunu iriliğindeki çatal toynakları, o saat tersi yönünde dönerek ateşin turuncu kızılığında bizi öldürmeye çalışırken, toprakta koca koca çukurlar açtılar.

Sonunda durdu ve döndü -o irilikteki bir yaratık için çok çevikti- omuzu Bortan'ın sağırsına çarptı ve onu on ya da on iki adım öteye savurdu. Hasan sopasını sırtına indirdi ve ben de diğer gözüne hamle yaptım, ama ıskaladım.

Sonra hâlâ doğrulmaya çabalayan Bortan'a doğru ilerledi - başı eğik, dişleri pırıl pırıldı.

O benim köpeğime doğru ilerlerken asamı fırlattım ve sıçradım. Ölüm vuruşu için başını çoktan eğmişti bile.

Kafası neredeyse toprak hizasına kadar inmişken iki dişini birden kavradım. Tüm gücümle bastırırken alttan gelecek o vuruşu hiçbir gücün engelleyemeyeceğini anlamıştım.

Ama denedim ve belki de, her nasıl olduysa, bir saniye için başardım...

Parçalanmış ellerimle ve kan içinde havaya savrulurken, en azından Bortan'ın doğrulup kenara çekildiğini gördüm.

Çok uzağa ve yükseğe fırlatıldığım için düşüşüm beni sersemletmişti; ve müthiş bir domuz böğürtüsü kulaklarımı tırmaladı. Hasan çığlık attı ve Bortan boğazının derinliklerinden homurdanarak meydan okudu.

...Ve Zeus'un kor kızılığındaki şimşekleri gökten iki kez indi.

...Ve artık her şey dingindi.

Yavaş yavaş ayağa kalktım.

Hasan alev alev yanan ölüm ateşinin yanında elindeki hâlâ yanan dalı mızrak gibi kaldırmış duruyordu.

Bortan titreyen et yığınının yanına gitmiş kokluyordu.

Cassandra ölü eşeklerden birinin yanındaki selvinin altında sırtını ağaca yaslamış, deri pantolonu, mavi yün kazağı ve namlusu hâlâ tüten fil tüfeğiyle hafif hafif gülümsüyordu.

“Cassandra!”

Tüfeğini elinden düşürdü ve rengi soldu. Ama daha tüfek yere çarpmadan onu kollarıma almıştım bile.

“Sana bir yığın şey soracağım,” dedim. “Ama şimdi değil. Sadece şu ağacın altında oturalım ve ateşin yanışını izleyelim.”

Ve öyle yaptık...

Bir ay sonra, Dos Santos Radpol'den atılmıştı. O günden beri ondan ve Diane'dan haber alınmadı. Söylentilere bakılırsa geridönüşçülükten vazgeçmişler, Taler'e yerleşmişler ve halen orada yaşamaktaydılar. Şu son beş gün içinde olup bitenleri gözümün önüne getirdiğimde, bunun doğru olmadığını umuyorum. Kızıl Peruk'un tüm öyküsünü hiçbir zaman bilemedim ve sanırım bilemeyeceğim de. Eğer bir kişiye güvenirseniz, demek istiyorum ki gerçekten güvenirseniz, ve onun için kaygılanırsanız, muhtemelen de onun benim için kaygılandığı gibi, son büyük anlaşmazlığınızın haklı olup olmadığını görmek için yakınında bulunmanız gerektir. Ancak o bunu yapmadı ve merak

ediyorum şimdi pişman mıdır acaba?..

Onu bir daha görebileceğimi hiç sanmıyorum.

Radpol'deki yeni düzenlemelerden hemen sonra Hasan Sincar Dağı'ndan döndü, bir süre Liman'da kaldı, sonra küçük bir tekne satın aldı ve hedefi hakkında hiçbir ipucu vermeden bir sabah erkenden denize açıldı. Bir yerlerde yeni bir iş bağlantısı yaptığını varsaymıştık. Ancak, birkaç gün sonra bir kasırga olmuş ve ben Trinidad'dayken onun Brezilya kıyılarında karaya vurduğu ve vahşi kabilelerin elinde ölümle tanıştığını duymuştum. Denedim ama bu söylentiye doğrulataamadım.

Ancak, iki ay sonra, Ricardo Benaventura, Radpol'den kopan ve Atina'yla ters düşmüş bir fraksiyon olan İlerlemeye Karşı Birlik'in dönem başkanı, bir Parti çalışması sırasında geçirdiği inme sonucu ölmüştü. Ançuezin içinde divban tavşan zehiri bulunduğu dair fısıltılar dolaşmıştı, (George'un dediğine göre çok zehirli bir bileşim) ve izleyen gün Saray Muhafızları'nın yeni binbaşılıarı bir hava kayağı ve son üç gizli oturumun kayıtları ile birlikte (tabii küçük bir kasanın içeriğini ayrıca belirtmeye gerek bile yok) gizemli biçimde ortadan kaybolmuştu. Onun, yüz hatları kısmen doğuluya çalan, iri yarı ve sarı gözlü biri olduğunu söylemişlerdi.

Jason yaylalarda, gökyüzünü gül pembesine boyamak için Aurora'nın parmaklarını uzattığı yerlerde, hâlâ çok bacaklı koyunlarını otlatıyor ve hiç kuşkusuz şarkılarıyla gençlerin zihinlerine nice fesatlıklar sokuyordu.

Ellen, öylesine zarif ve kalın belli, yine gebeydi ve George'dan başka hiç kimseyle konuşmuyordu. George hemen, çok geç olmadan, pek havalı bir yeni embriyoşirürjik yöntem denemek ve yeni çocuğunu akciğerlerin yanı sıra solungaçlara da sahip kılmak istiyordu; çünkü okyanusun dibinde uzanan, torunlarının yerleşebilecekleri bütün o bakir topraklar vardı ve yepyeni bir ırka babalık edebilir ve bu konuda bir kitap yazabilirdi ve işte bunun gibi şeyler. Ama Ellen bu fikre pek sıcak bakmıyordu ve içimde bir his okyanus tabanlarının daha çok uzun bir süre bakir kalacaklarını söylüyordu bana.

Ha, evet, bir süre önce George'u Capistrano'ya da götürdüm, örümcekyarasaların dönüşlerini izlesin diye. Gerçekten de etkileyici bir görünümdü - uçuşlarıyla gökyüzünü karartmaları, hep yaptıkları gibi yıkıntıların arasında yuva kurmaları, yaban domuzlarını yemeleri, sokaklara yeşil dışkılar bırakmaları. Lorel renkli üçboyutluyla saatler ve saatler sürecektir belgeseller çekti ve onları her Büro toplantısında gösterir. Örümcekyarasalar artık tarih sahnesini terk etmeye hazırlandıklarından bu bir çeşit tarihsel belge bile sayılabilir. Sözüne sadık kalan George onların arasında bir *slishi* salgını başlattı ve bugünlerde sinek gibi dökülüyorlar. Daha geçen hafta kolumun altında bir şişe rom ve bir kutu çikolatayla Mama Julie'ye giderken bir tanesi sokağın ortasına büyük bir *şlap!* sesi çıkararak düşüverdi. Yere çarptığında çoktan ölmüştü bile. *Slishi*ler çok sinsidir. Zavallı örümcekyarasa olup bitenin farkında bile değildi; mutluluk içinde uçup yiyecek birilerini ararken, aniden *küt!* diye çarpılır veya bir açık hava partisinin ya da yüzme havuzunun tam orta yerine düşüverir.

Şimdilik Büro ile yetinmeye karar verdim. Radpol'ün karşısında bir muhalefet partisi - BAYYP: Bağımsız Yeniden Yapılanma Partisi, ya da buna benzer bir şey tezgâhladıktan sonra bir çeşit parlamento oluşturmayı düşüneceğim.

Ah şu nihai bozgun güçleri... onlara yıkıntıların arasında da ihtiyacımız var.

Ve Cassandra -prenseseğim, meleğim, güzel hanımım- beni mantarsız da seviyor. Uyku Vadisi'nde geçirdiğim o gece mantarlarımın işini bitirdi.

Cassandra, tabii ki, Hasan'ın o gün Pagasae'de gördüğü gemi dolusu kahramanın yerine gelmişti. Ama elindeki Altın Post değildi: sadece benim silahlarım ve buna benzer şeyler. Evet. Gelen, kendi ellerimle imal ettiğim 9.6 Richter'lik o depremin ardından gelen *tsunami*'ye bile dayanabilecek

kadar güçlü tekne *Golden Vanitie*'ydi. Kos'un dibi çıktığında Cassandra tekneyle dolaşmaktaydı. Sonra, Makrinita'da akrabalarımın olduğunu bildiğinden Volos'a doğru yelken açmıştı. Eh, ortalıkla tehlikelerin kol gezdiğine dair o *his* iyi ki içine doğmuştu da ağır silahlarımı da kıyıya birlikte çıkarmıştı. (Hem de iyi ki onları kullanmasını biliyordu.) Onun önsezilerine ileride daha çok önem vermeyi öğrenmeliydim.

Haiti'nin Liman'ın aksi yönündeki ucunda sessiz bir villa satın aldım. Liman'dan kayakla sadece on beş dakika uzaklıkta, büyük bir kumsal ve çevresinde yığınla yağmur ormanı var. Kendimle uygarlık arasında, bütün bir ada gibi, geniş bir mesafe koymak zorundayım, çünkü nasıl desem, avlanmak gibi bir sorunum var. Daha geçen gün avukatlar uğradığında, DİKKAT KÖPEK VAR diyen levhadan hiçbir şey anlamamışlardır. Şimdi anlıyorlar. Traksiyona alınan avukat dava açmayacak ve George onu en kısa zamanda yeni çıkmış gibi gıcır gıcır yapacak. Diğerleri pek o kadar hasar görmedi.

Ama iyi ki yanlarındaydım.

İşte, her zamanki gibi yine olağanüstü bir konumdayım.

Bütün Yer gezegeni geniş ve varlıklı Shtigo oymağı tarafından Taler hükümetinden satın alınmıştı. Bizim göçmen takımının ezici çoğunluğu zaten Taler sürgün hükümetine bağlı olmak ve Birlik sınırları içinde yabancı işçi statüsünde çalışmaktansa Vega vatandaşlığına geçmeyi tercih ediyordu. Bu çoktandır beklenmekteydi, böylece Yer'in elden çıkarılması sadece en iyi müşteriyi bulmaya kalmıştı - çünkü bizim sürgün rejimimizin ellerinde kalan tek varlık nedenleri de vatandaşlık yasası yürürlüğe girer girmez uçup gitmişti. Bir zamanlar orada hâlâ bir Yer toplumunun bulunması varlıklarına bir gerekçe oluşturmuştu ama şimdi herkes Vegalıydı ve onlara oy vermezlerdi ve *biz de* burada kesinlikle vermeyi düşünmüyorduk.

Bundan dolayıdır ki bir yığın gayrimenkul satılığa çıkarılmıştı - ve açık artırmaya giren yegâne grup da Shtigo oymağı olmuştu.

Ancak, bilgece düşünülen Tatram Shtigo, oymağının uzun dönemde Yer'e sahip olamayacağını da görmüştü. Bütün alışveriş, torunu merhum Cort Myshtigo adına yapılmıştı.

Ve Myshtigo'nun bıraktığı dağıtım-isteğinde, ya da Vega usulü son arzu ve vasiyetinde...

... benim adım geçiyordu...

Bana, eee, bir gezegen miras kalmıştı.

Yer, tam olarak.

Yani-

Lanet olsun, ben burayı istemiyordum ki! Demek istediğim, tamam, bir süre için başıma kaldı, ama ilk fırsatta çaresine bakacağız artık.

Yaşlı Tatram o cehennemlik yaşamsal istatistikler makinesinden ve dört adet de başka büyük düşünce-depolarından yararlanmıştı. Yer'i tutarak temsili bir hükümet oluşturacak ve işler bir kez yoluna girdikten sonra basit mülkiyet temelinde devredebileceği yöresel bir vali arıyordu. Onun istediği çevreyi iyi bilen, yöneticilik özelliklerine sahip ve mülkiyeti kendi üzerine geçirmeyecek birisiydi.

Diğer bazı isimlerin yanı sıra, listede benim de adlarımdan önce biri, ardından "muhtemelen hâlâ yaşıyordur" dipnotuyla birlikte bir başkası daha karşısına çıkmıştı. Sonra personel kaydım kontrol edilmiş ve kısa bir süre içinde makine hepsi de bana ait birkaç isim daha ortaya çıkarmıştı. Uyuşmazlıkları ve garip benzerlikleri araştırmaya girişti ve kafasını daha da karıştıran yanıtlar buldu.

Çok geçmeden, Tatram benim "araştırılmamın" hayırlı olacağına karar vermişti.

Cort bir kitap yazmaya geldi.

Benim gerçekten de iyi, Dürüst, Soylu, Saf, Sadık, Hayırlı, Güvenilir, Özverili, Nazik, Neşeli,

Emin ve İhtirassız olup olmadığımı görmek istiyordu.

Bu da onun şaşı gözlü bir zırdeli olduğunun belgesidir, çünkü “Evet,” demişti, “bütün bu özelliklere sahiptir”.

Onu gerçekten de iyi kandırmıştım.

Yine de belki kişisel ihtiraslarımın olmadığı konusunda o haklıydı. Ben tembelin tekiyimdir ve ıstırap çeken Yer’den zıplayıp kafama sopayı indirecek gündelik baş ağrılarına da hiç hevesli sayılmam.

Ancak, kişisel rahatlığım konusunda bazı girişimlerde bulunabilirim. Sanırım yine altı aylık bir tatile çıkaracağım kendimi.

Avukatlardan biri (traksiyonda olan değil, koltuk değneğiyle yürüeni) bana Mavi Adam’dan bir not ilettili. Kısmen Şöyle diyordu:

Sevgili Adın-Her-Ne-Karın-Ağrısıysa,

Bir mektuba bu şekilde başlamak çok kafa karıştırıcı oluyor, iyisi mi isteğine boyun eğip sana Conrad diyeyim.

“Conrad,” artık ziyaretimin gerçek amacını kavramış olmalısın. Genellikle Yer olarak adlandırılan araziye seni mirasçı saptayarak iyi bir seçim yapmış olduğumu düşünüyorum. Senin ona olan sevgin yadsınamaz; Karagozis olarak insanları onun uğruna kanlarını dökmeye ikna ettin; onun anıtlarını onarıyor, sanat yapılarını koruyorsun (ve vasiyetimin bir şartı olarak da Büyük Piramit’i eski haline getirmeni istiyorum!) ve hem fiziksel hem de ruhsal sertliğin kadar yaratıcılığın da çok şaşırtıcı.

Ayrıca ölümsüz bir denetmene halihazırda elde bulunan en yakın şey desen olsan gerek (gerçek yaşını öğrenebilmek için neler vermezdim) ve bu, yaşamını sürdürme potansiyelinle birlikte, gerçekten de seni tek aday yapıyor. Eğer mutasyonların bir gün seni yarı yolda bırakırsa, günlerine eklenecek yeni halkalar üretmen için S-S terapileri yedekte bekliyor olacak. (Üretmek yerine tezgâhlamak da diyebilirdim, çünkü senin ne kaşarlanmış bir tezgâhçı olduğumu biliyorum, ama bu pek nazikçe olmazdı.) - Bütün o eski belgeler! Zavallı yaşamsal istatistikler makinesini çelişkiler içinde çıldırttın. Bir daha artık hiçbir Yunan doğum sertifikasını belge olarak kabul etmemek üzere yeniden programlandı!).

Yer’i bir kallikanzarosun ellerine emanet ediyorum. Söylenenlere bakılırsa, bu ölümcül bir hata da olabilir. Ancak, kallikanzaroslukta bile üçkâğıtçılık yapacağına inanarak bir kumar oynuyorum. Sen sadece yeniden inşa edebileceklerini yıkıyorsun. Sen belki de sadece ölü taklidi yapmış olan Büyük Pan’sın. Her neyse, sana bu yıl içinde gönderilecek yeterli kaynağın ve ağır donanımın olacak - ve Shtigo Vakfı’ndan daha fazlasını da isteyebilmen için bir yığın istek formu. Ve haydi davran, verimli ol, üre ve Yer’in mirasına sahip çık. Oymağınız seni izliyor olacak. Yardıma ihtiyacın olduğu zaman seslen sadece ve emin ol, geleceklerdir.

Senin için bir kitap yazmaya vaktim yok. Kusura bakma. En azından işte imzam:

CORT MYSHTIGO

Not: Yaptığının sanat olduğundan hâlâ emin değilim. Cehenneme sen git!

İşte özü buydu.

Pan mı?

Makineler böyle konuşmazlar, değil mi?

En azından, öyle umarım...

Yer yabancı bir çevredir. Zorlu ve kayalıktır. Yerlerine yeni bir şeyler konulmadan önce süprütülerin bölge bölge temizlenmeleri gerekecekti.

Bu da iş demektir, hem de bir yığın.

Bu da başlangıçta Radpol örgütü kadar Büro hizmetlerine de ihtiyacım olacak demektir.

Şu anda viran-turlarını sürdürüp sürdürmemeyi düşünüyorum. Sanırım devam etmelerine izin vereceğim, çünkü hiç olmazsa bir kerelik gösterilebilecek en iyi şeyimiz olacak, insan merakı, ardında inşaatın sürdüğü bir tahta perdenin önünden geçerken bir delik bulup bakmak ister.

Artık şimdi paramız var, kendi mallarımıza yine sahibiz ve bu büyük bir fark oluşturuyor. Belki geridönüşçülük bile tamamen ölmüş sayılmaz. Eğer Yer'i canlandırmak için önemli bir programımız olursa, eski nüfusumuzu kısmen geri getirebilir ve bir kısım yeni turisti çekebiliriz.

Ya da, eğer hepsi Vegalı kalmak isterlerse, bunu da yapabilirler. Onları isteriz, ama muhtaç da değiliz. Bir kez insanlar burada başarılı olabileceklerini anladıktan sonra dış göçün azalacağını hissediyorum; ve S-S terapileri doğurganlık süremizi uzatacağından nüfusumuzun geometrikten de daha hızlı artacağından eminim. Bunu George'u Halk Sağlığı programımızın başına getirerek, anakarada klinikler açarak ve her yere S-S hizmeti sunarak gerçekleştireceğim.

Başaracağız. Mezar bekçiliği yapmaktan bıktım ve her ne kadar belaya eğilimli bir kara koyun olarak doğmuş da olsam bugünden paskalyaya dek bütün vaktimi Yer Ağacı'nı testereleyerek geçirmek istemiyorum. Çanlar çalmaya başladığında testeremi atıp kaçmaktansa "Alêthôs anestê", Gerçekten Uyandım, diyebilmek istiyorum (*ding-dong*, çanlar, *dıgıdık dıgıdık*, toynak sesleri, vb., vb.). Vakit bütün iyi kallikanzarosların... Bilirsiniz işte.

Böylece...

Cassandra ve benim Magic Island'da bir villamız var. O buradan hoşlanıyor. Ben de hoşlanıyorum. Benim yaşımdaki belirsizliği pek kafasına takmıyor artık. Bu da çok iyi.

Daha bu sabah çok erken, kumsala uzanmış güneşin yıldızları kovalamasını izlerken, ona doğru döndüm ve bunun baş ağrılarıyla ülserler açacak çok büyük bir iş olacağını söyledim.

"Hayır," diye yanıtladı, "olmayacak."

"Olacakları gözünde küçültme," dedim. "Bu uyumsuzluğa yol açar."

"O dediklerinde öyle."

"Çok iyimsersin, Cassandra."

"Hayır, tehlikeye doğru gittiğini sana daha önce söylemiştim ve gidiyordun da, ama o zaman bana inanmamıştın. Bu kez işlerin iyi gideceğini hissediyorum. Hepsi bu."

"Geçmişte doğru söylemiş olduğunu kabul etmekle birlikte, bizi bekleyenleri olduklarından küçük gördüğünü düşünüyorum hâlâ."

Kalktı ve ayaklarını yere vurdu.

"Sen bana hiç inanmazsın!"

"Tabii inanırım. Sadece bu sefer yanılıyorsun, hayatım."

O zaman yüzerek uzaklaştı, benim çılgın deniz kızım, karanlık sulara doğru. Bir süre sonra geri geldi.

"Pekâlâ," dedi gülümseyerek ve saçlarından yumuşak yağmurlar silkeleyerek. "Öyle olsun."

Ayak bileğinden yakaladım, yanıma çektim ve gıdıklamaya başladım.

"Kes şunu!"

"Hey, sana inanıyorum, Cassandra! Gerçekten! Duydun mu? Eh, buna ne diyorsun peki? Sana gerçekten inanıyorum. Lanet olsun! Tabii ki sen haklısın!"

“Sen çok bilmiş bir kallikanz... Ovv!”

Ve denizin kıyısında o öylesine güzeldi ki, gün her yanımızı çevirinceye dek, ona mutluluk içinde sımsıkı sarıldım.

Ve bu da bir öyküye noktayı koymak için çok uygun bir yerdir, işte böyle:.

-

Metis Bilimkurgu 22

Vulcan'ın Çekici

Philip K. Dick

Çeviren: Tuba Çete

Tüm dünya bir bilgisayarın yönetimindeydi. Çünkü insanlar kendilerini yönetmekten aciz olduklarını, savaş, açlık ve nüfus patlaması gibi belaların üstesinden gelemediklerini tekrar tekrar kanıtlamışlardı. Vulcan 3, insanların bu yetersizliklerini gidermek üzere geliştirilmiş bir bilgisayardı. Ama ya Vulcan 3 kendisini tehdit altında hissedip tüm kaynaklarını kendini savunmak için seferber ederse? Bizi Vulcan 3'ten kim koruyacaktı?

•

Metis Bilimkurgu 23

Postacı

David Brin

Çeviren: Sönmez Güven

Kimyasal savaş bitmiş, bakteriler, kıtlık ve iklimdeki değişiklikler, Amerika Birleşik Devletleri'ni bir yıkıntıya çevirmişti. Birbirinden kopuk, küçük köyler, gezgin maceracılar ve toplumu yeniden “en güçlü olan sağ kalır* ilkesiyle örgütlemeye çalışan “sağkılımcı” ırkçılar, yeni Amerika'ya egemendi.

Gezgin bir maceracı, eski bir posta cipinde bulduğu postacı üniformasını giyip eski mektupları bir köyden diğerine taşımaya başladığında, uygarlığın en temel unsurlarından birini de yeniden canlandırmış oluyordu: İletişim.

•

Metis Bilimkurgu 24

Teşkilat

C.M.Kornbluth

Çeviren: Metin Çetin

Avrupa, ABD, Rusya... Hepsi savaşlar, ayaklanmalar, çevre kirlenmesi ve kıtlık sonucu yok olup gitmekteyken, ABD'de yeni bir güç iktidarı ele geçirdi: New York ve Doğu bölgesinde Teşkilat, Chicago ve Batı bölgesinde ise Çete. Mafya'nın devlet, bildiğimiz

devletin de isyancı olduğu bu düzende insanlar hiçbir şey değişmemiş gibi (hatta daha da mutlu) yaşayıp gidiyorlardı. Derken Teşkilat, kendisine karşı gerilla savaşı veren sözümona “Kuzey Amerika Ordusu’nun ne işler karıştırdığına yakından bakmaya niyetlendi...

•

Metis Bilimkurgu 25

Pısırıklar Çağı

Frederik Pohl

Çeviren: Mehmet Morali

Bir yangında kahramanlık yapmaya kalkışan çağdaşımız Forrester, duman ve ateş soluyarak ölmüştü. Cesedini dondurup sakladılar ve beş yüzyıl sonra yeniden canlandırdılar. Yeniden doğmak güzel bir şeydi mutlaka, ama milyonlarca insanın yeniden diriltilmek için sırasını beklediği, savaş meraklısı Siriuslular’ın Dünya’ya saldırmak için fırsat kolladığı bir çağda, ciddi uyum sorunları da olabilirdi insanın. Özellikle “ölüm korkusu” üzerine kurulu bir uygarlıkta ölüp, bildiğimiz anlamda “ölüm”ün olmadığı bir uygarlıkta uyanıyorsanız...

•

Metis Bilimkurgu 26

Kobaylar Kampı

Thomas M. Disch

Çeviren: Mehmet Morali

Bir toplama kampına kapatılacaksınız ve üzerinizde deneyler yapılacak; insan zekasını geliştirmeyi, bir tür “üst-insan” yaratmayı hedefleyen deneyler. Ancak gardiyanlarınızın iyi hesaplamadığı bir sorun var: Ya deneyler gerçekten başarılı olursa?

•

Metis Bilimkurgu 27

Şok Dalgası Süvarisi

John Brunner

Çeviren: İrma Dolanođlu

Nick Haflinger, hayatını “düzen”den kaçarak yaşamaya adanmıştı. Her gün yeni bir isim ve yeni bir kimlikle. Ancak dünyaya egemen olan bilgisayar ağında kendini kaybettirmeyi bu kadar kolaylıkla başaran bir bilgisayar dahisi, düzen için paha biçilmez değerliydi. Kaynaklarını Haflinger’i yakalamak için seferber etti düzen. Ama köşeye kısıtılmış bir kedinin kendini korumak için neler yapabileceğinden habersizdi...

•

Metis Bilimkurgu 29

Yüksek Şatodaki Adam

Philip K. Dick

Çeviren: Dost Körpe

Eğer... İkinci Dünya Savaşını Almanlar ve Japonlar kazansaydı. Eğer... Almanlar ve Japonlar, biri batıdan, diğeri doğudan ABD’yi işgal etselerdi. Ortaya çıkan, Nazi vahşetinin ve muhafazakâr Japon imparatorluğu şiddetinin hüküm sürdüğü bir kabus mu olurdu, yoksa bugünküne çok benzeyen, içinde yaşayan, seven, para kazanmaya çalışan ve acı çeken insanların yaşadığı bir dünya mı olurdu? Dick bize böyle bir dünyayı “işgalci” bir Japonun gözünden anlatıyor.

ve çok yakında...

Metis Bilimkurgu 31

Triton

Samuel Delany

METİS YAYINLARI

İPEK SOKAK NO. 9, 80060 BEYOĞLU, İSTANBUL
Internet Satışı: www.ideefixe.com

[←]

1.İkinci Dünya Savaşı'nda Alman paraşütçülerinin ve SS subaylarının kullandıkları makineli tabanca.

2.Zulu mızrağı.

3.Kleft: Yunan özgürlük savaşçısı. (ç.n.)

4.Bo ağacı: Buda'nın altında oturarak meditasyon yaptığı ağaç. (ç.n.)